**Dz.U. 1991 Nr 95 poz. 425**

# U S T A W A

z dnia 7 września 1991 r.

## o systemie oświaty

**Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985, 2169, z 2017 r. poz. 60, 949, 1292.**

*[Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniami zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.]*

**Przepis uchylający preambułę oraz art. 1–2a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

### Rozdział 1

### Przepisy ogólne

*[**Art. 1.** System oświaty zapewnia w szczególności:*

1) *realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju;*
2) *wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny;*
3) *możliwość zakładania i prowadzenia szkół i placówek przez różne podmioty;*
4) *dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej;*
5) *możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież niepełnosprawną, niedostosowaną społecznie i zagrożoną niedostosowaniem*

*społecznym, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami;*

*5a) opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi przez umożliwianie realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych;*

*6) opiekę nad uczniami szczególnie uzdolnionymi poprzez umożliwianie realizowania indywidualnych programów nauczania oraz ukończenia szkoły każdego typu w skróconym czasie;*

*7) upowszechnianie dostępu do szkół, których ukończenie umożliwia dalsze kształcenie w szkołach wyższych;*

*8) możliwość uzupełniania przez osoby dorosłe wykształcenia ogólnego, zdobywania lub zmiany kwalifikacji zawodowych i specjalistycznych;*

*9) zmniejszanie różnic w warunkach kształcenia, wychowania i opieki między poszczególnymi regionami kraju, a zwłaszcza ośrodkami wielkomiejskimi i wiejskimi;*

*10) utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach i placówkach;*

*11) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju oraz kształtowanie postaw sprzyjających jego wdrażaniu w skali lokalnej, krajowej i globalnej;*

*12) opiekę uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;*

*13) dostosowywanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;*

*13a) kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym;*

*14) przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;*

*15) warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego;*

*16) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych.*

***Art. 2.** System oświaty obejmuje:*

*1) przedszkola, w tym z oddziałami integracyjnymi, przedszkola specjalne oraz inne formy wychowania przedszkolnego;*

*2) szkoły:*

*a) podstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami integracyjnymi i sportowymi, sportowe i mistrzostwa sportowego,*

*b) gimnazja, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi, dwujęzycznymi, sportowymi i przysposabiającymi do pracy, sportowe i mistrzostwa sportowego,*

*c) ponadgimnazjalne, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi, dwujęzycznymi i sportowymi, sportowe, mistrzostwa sportowego, rolnicze, leśne, morskie, żeglugi śródlądowej oraz rybołówstwa,*

*d) artystyczne;*

*3) placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego;*

*3a) placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych;*

*3b) placówki artystyczne – ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych;*

*4) poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;*

*5) młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodki umożliwiające dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki;*

*6) (uchylony)*

*7) placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania;*

*8) (uchylony)*

*9) placówki doskonalenia nauczycieli;*

*10) biblioteki pedagogiczne;*

*11) kolegia pracowników służb społecznych.*

***Art. 2a.** 1. System oświaty wspierają organizacje pozarządowe, w tym organizacje harcerskie, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania.*

*2. Organy administracji publicznej prowadzące szkoły i placówki współdziałają z podmiotami, o których mowa w ust. 1, w wykonywaniu zadań wymienionych w art. 1.*

*3. System oświaty mogą wspierać także jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej oraz jednostki innych właściwych służb w działaniach służących podnoszeniu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej.*

*4. Organy administracji publicznej, w tym organy prowadzące szkoły i placówki, współdziałają z podmiotami, o których mowa w ust. 3, w zapewnieniu właściwych warunków realizacji zadań wymienionych w ust. 3, w szczególności w prowadzeniu zajęć edukacyjnych z zakresu podnoszenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w tym bezpieczeństwa przeciwpożarowego.]*

**Art. 3.** Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:

1) szkole – należy przez to rozumieć także przedszkole;

*[1a) szkole specjalnej lub oddziale specjalnym – należy przez to rozumieć odpowiednio:*

*a) szkołę lub oddział dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zorganizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2,*

*b) szkołę lub oddział zorganizowane w podmiocie leczniczym, o którym mowa w przepisach o działalności leczniczej, oraz w jednostce pomocy społecznej, w celu kształcenia dzieci i młodzieży przebywających w tym podmiocie lub jednostce, w których stosuje się odpowiednią organizację kształcenia oraz specjalne działania opiekuńczo-wychowawcze, zorganizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 71c ust. 2;]*

**<1a) szkole specjalnej lub oddziale specjalnym – należy przez to rozumieć odpowiednio szkołę lub oddział, o których mowa w art. 4 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe;>**

**Nowe brzmienie pkt 1a w art. 3 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[2) szkole artystycznej – należy przez to rozumieć także szkołę bibliotekarską i animatorów kultury;]*

**Przepis uchylający pkt 2 w art. 3 wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

*[2a) oddziale integracyjnym – należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczą się i wychowują razem z pozostałymi uczniami, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2;]*

**<2a) oddziale integracyjnym – należy przez to rozumieć oddział szkolny, o którym mowa w art. 4 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe;>**

**Nowe brzmienie pkt 2a–2d w art. 3 wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[2b) oddziale dwujęzycznym – należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym nauczanie jest prowadzone w dwóch językach: polskim oraz obcym nowożytnym będącym drugim językiem nauczania, przy czym prowadzone w dwóch językach są co najmniej dwa zajęcia edukacyjne, z wyjątkiem zajęć obejmujących język polski, część historii dotyczącą historii Polski i część geografii dotyczącą geografii Polski, w tym co najmniej jedne zajęcia edukacyjne wybrane spośród zajęć obejmujących: biologię, chemię, fizykę, część geografii odnoszącą się do geografii ogólnej, część historii odnoszącą się do historii powszechnej, matematykę lub spośród przedmiotów uzupełniających;]*

**<2b) oddziale dwujęzycznym – należy przez to rozumieć oddział szkolny, o którym mowa w art. 4 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe;>**

*[2c) szkole integracyjnej – należy przez to rozumieć szkołę, w której wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi;]*

**<2c) szkole integracyjnej – należy przez to rozumieć szkołę, o której mowa w art. 4 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe;>**

*[2d) szkole dwujęzycznej – należy przez to rozumieć szkołę, w której wszystkie oddziały są oddziałami dwujęzycznymi;]*

**<2d) szkole dwujęzycznej – należy przez to rozumieć szkołę, o której mowa w art. 4 pkt 6 ustawy – Prawo oświatowe;>**

*[2e) szkole rolniczej – należy przez to rozumieć szkołę ponadgimnazjalną kształcącą wyłącznie w zawodach dla rolnictwa, dla których, zgodnie z klasyfikacją*

**Przepis uchylający pkt 2e–2g i nowe brzmienie pkt 3 w art. 3 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw rozwoju wsi lub minister właściwy do spraw rynków rolnych;*

*2f) szkole leśnej – należy przez to rozumieć szkołę ponadgimnazjalną kształcącą wyłącznie w zawodach dla leśnictwa, dla których, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw środowiska;*

*2g) oddziale międzynarodowym – należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym nauczanie jest prowadzone zgodnie z programem nauczania ustalonym przez zagraniczną instytucję edukacyjną;]*

*[3) placówce – należy przez to rozumieć jednostki organizacyjne wymienione w art. 2 pkt 3–5, 7 i 10;]*

**<3) placówce – należy przez to rozumieć jednostki organizacyjne wymienione w art. 2 pkt 3–8 i 10 ustawy – Prawo oświatowe;>**

*[3a) placówce rolniczej – należy przez to rozumieć placówki i ośrodki wymienione w art. 2 pkt 3a, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych wyłącznie w zawodach, dla których, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw rozwoju wsi lub minister właściwy do spraw rynków rolnych;]*

**Przepis uchylający pkt 3a i dodany pkt 3b wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<3b) szkole podstawowej, liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole I stopnia, branżowej szkole II stopnia, szkole specjalnej przysposabiającej do pracy lub szkole policealnej – należy przez to rozumieć szkoły, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe;>**

4) (uchylony)

5) organie prowadzącym szkołę lub placówkę – należy przez to rozumieć ministra, jednostkę samorządu terytorialnego, inne osoby prawne i fizyczne;

6) (uchylony)

7) (uchylony)

8) kuratorze oświaty – należy przez to rozumieć kierownika kuratorium oświaty jako jednostki organizacyjnej wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie;

9) nauczycielu – należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego szkoły, placówki i placówki doskonalenia nauczycieli;

10) rodzicach – należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem;

11) uczniach – należy przez to rozumieć także słuchaczy i wychowanków;

11a) (uchylony)

11b) (uchylony)

*[11c) oddziale sportowym – należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym są prowadzone zajęcia sportowe obejmujące szkolenie sportowe, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 9 ust. 5;*

*11d) centrach kształcenia ustawicznego albo centrach kształcenia praktycznego – należy przez to rozumieć rodzaj odpowiednio placówki kształcenia ustawicznego i placówki kształcenia praktycznego;]*

**Przepis uchylający pkt 11c i 11d oraz nowe brzmienie pkt 13 w art. 13 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

12) (uchylony)

*[13) podstawie programowej wychowania przedszkolnego lub podstawie programowej kształcenia ogólnego – należy przez to rozumieć obowiązkowe zestawy celów i treści nauczania, w tym umiejętności, opisane w formie ogólnych i szczegółowych wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego, oraz zadania wychowawcze szkoły, uwzględniane odpowiednio w programach wychowania przedszkolnego i programach nauczania oraz umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych;]*

**<13) podstawie programowej wychowania przedszkolnego lub podstawie programowej kształcenia ogólnego – należy przez to rozumieć podstawę programową, o której mowa w art. 4 pkt 24 ustawy – Prawo oświatowe;>**

*[13a) podstawie programowej kształcenia w zawodach – należy przez to rozumieć obowiązkowe zestawy celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodów lub kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, uwzględniane w programach nauczania i umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych oraz warunki realizacji kształcenia w zawodach, w tym*

*zalecane wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt oraz minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego;]*

**<13a) podstawie programowej kształcenia w zawodach – należy przez to rozumieć podstawę programową, o której mowa w art. 4 pkt 25 ustawy – Prawo oświatowe;>**

**Nowe brzmienie pkt 13a i zmiana w pkt 13c w art. 3 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

13b) programie wychowania przedszkolnego lub programie nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego – należy przez to rozumieć opis sposobu realizacji celów wychowania lub kształcenia oraz treści nauczania ustalonych odpowiednio w podstawie programowej wychowania przedszkolnego lub podstawie programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego lub opis sposobu realizacji celów kształcenia oraz treści nauczania zajęć edukacyjnych, dla których nie została ustalona podstawa programowa kształcenia ogólnego, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania, o którym mowa w art. 22a ust. 7;

13c) programie nauczania do zawodu – należy przez to rozumieć opis sposobu realizacji celów kształcenia i treści nauczania ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, w formie efektów kształcenia, uwzględniający wyodrębnienie kwalifikacji w zawodzie, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie *[art. 24 ust. 1]* **<art. 46 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe>** ; program nauczania do zawodu zawiera także programy nauczania do poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, ustalonych przez dyrektora szkoły, a w przypadku szkół artystycznych – określonych w ramowych planach nauczania dla tych szkół;

14) zadaniach oświatowych jednostek samorządu terytorialnego – należy przez to rozumieć zadania w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej;

*[15) szkole dla dorosłych – należy przez to rozumieć szkoły, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 lit. b i d, w których stosuje się odrębną organizację kształcenia i do których są przyjmowane osoby mające 18 lat, a także kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły;]*

**<15) szkole dla dorosłych – należy przez to rozumieć szkoły, o których mowa w art. 4 pkt 29 ustawy – Prawo oświatowe;>**

**Nowe brzmienie pkt 15 i 16, zmiana w pkt 18 oraz przepis uchylając pkt 17 i 18b w art. 3 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[16) kształceniu ustawicznym – należy przez to rozumieć kształcenie w szkołach dla dorosłych, a także uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny;]*

**<16) kształceniu ustawicznym – należy przez to rozumieć kształcenie, o którym mowa w art. 4 pkt 30 ustawy – Prawo oświatowe;>**

*[17) formach pozaszkolnych – należy przez to rozumieć formy uzyskiwania i uzupełniania wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w placówkach i ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 3a, a także kwalifikacyjne kursy zawodowe;]*

*[18) niepełnosprawnościach sprzężonych – należy przez to rozumieć występowanie u dziecka niesłyszącego lub słabosłyszącego, niewidomego lub słabowidzącego, z niepełnosprawnością ruchową, z* [upośledzeniem umysłowym] ***<niepełnosprawnością intelektualną>*** *albo z autyzmem co najmniej jeszcze jednej z wymienionych niepełnosprawności;]*

**<18) niepełnosprawnościach sprzężonych – należy przez to rozumieć występowanie u dziecka niesłyszącego lub słabosłyszącego, niewidomego lub słabowidzącego, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną albo z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, co najmniej jeszcze jednej z wymienionych niepełnosprawności;>**

**Nowe brzmienie pkt 18 w art. 3 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 949).**

18a) specyficznych trudnościach w uczeniu się – należy przez to rozumieć trudności w uczeniu się odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, którzy mają trudności w przyswajaniu treści nauczania, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania percepcyjno-motorycznego i poznawczego, nieuwarunkowane schorzeniami neurologicznymi;

*[18b) upośledzeniu umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym lub głębokim – należy przez to rozumieć niepełnosprawność intelektualną w stopniu odpowiednio lekkim, umiarkowanym, znacznym lub głębokim;]*

19) kwalifikacji w zawodzie – należy przez to rozumieć wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie

potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji;

20) kwalifikacyjnym kursie zawodowym – należy przez to rozumieć kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach, w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie tej kwalifikacji;

*[21) egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie – należy przez to rozumieć egzamin umożliwiający uzyskanie świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji, a w przypadku uzyskania świadectw potwierdzających wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie oraz posiadania wykształcenia zasadniczego zawodowego, o którym mowa w art. 11a ust. 3, lub wykształcenia średniego, o którym mowa w art. 11a ust. 4 – również dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe;]*

**<21) egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie – należy przez to rozumieć egzamin umożliwiający uzyskanie świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji, a w przypadku uzyskania świadectw potwierdzających wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie oraz posiadania wykształcenia zasadniczego zawodowego, wykształcenia zasadniczego branżowego, wykształcenia średniego branżowego lub wykształcenia średniego – również dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe;>**

**Nowe brzmienie pkt 21 i 21c oraz przepis uchylający pkt 21b w art. 3 wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

21a) (uchylony)

*[21b) egzaminie gimnazjalnym – należy przez to rozumieć egzamin przeprowadzany w ostatnim roku nauki w gimnazjum, a w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum – w klasie, której zakres nauczania odpowiada klasie III gimnazjum, sprawdzający wiadomości i umiejętności ucznia lub słuchacza określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego;]*

*[21c) egzaminie maturalnym – należy przez to rozumieć egzamin przeprowadzany dla absolwentów posiadających wykształcenie średnie, o którym mowa w art. 11a ust. 4, umożliwiający uzyskanie świadectwa dojrzałości;]*

**<21c) egzaminie maturalnym – należy przez to rozumieć egzamin przeprowadzany dla absolwentów posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, umożliwiający uzyskanie świadectwa dojrzałości;>**

**<21d) egzaminie ósmoklasisty – należy przez to rozumieć egzamin przeprowadzany w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej, a w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej – w klasie, której zakres nauczania odpowiada klasie VIII szkoły podstawowej, sprawdzający wiadomości i umiejętności ucznia lub słuchacza określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego;>**

*[22) opłatach za korzystanie z wychowania przedszkolnego – należy przez to rozumieć opłaty za nauczanie, wychowanie i opiekę w przedszkolu lub innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzone w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, ustalony zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2, ust. 2 lub 2a;]*

**<22) opłatach za korzystanie z wychowania przedszkolnego – należy przez to rozumieć opłaty za nauczanie, wychowanie i opiekę w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzone w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, ustalony zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2, ust. 2 lub 3 ustawy – Prawo oświatowe;>**

**Nowe brzmienie pkt 22 w art. 3 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

23) podręczniku – należy przez to rozumieć podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego;

24) materiale edukacyjnym – należy przez to rozumieć materiał zastępujący lub uzupełniający podręcznik, umożliwiający realizację programu nauczania, mający postać papierową lub elektroniczną;

25) materiale ćwiczeniowym – należy przez to rozumieć materiał przeznaczony dla uczniów służący utrwalaniu przez nich wiadomości i umiejętności;

26) gminie miejskiej – należy przez to rozumieć gminę ujętą jako gmina miejska w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju, o którym mowa w art. 47 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1068);

27) gminie wiejskiej – należy przez to rozumieć gminę ujętą jako gmina wiejska w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju, o którym mowa w art. 47 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej;

28) gminie miejsko-wiejskiej – należy przez to rozumieć gminę ujętą jako gmina miejsko-wiejska w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju, o którym mowa w art. 47 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej;

29) roku budżetowym – należy przez to rozumieć rok budżetowy w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 198 i 1609);

30) liczbie mieszkańców – należy przez to rozumieć liczbę mieszkańców w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego;

31) środkach pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – należy przez to rozumieć środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 4 i 5a–5c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.[1)]);

32) wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie – należy przez to rozumieć wskaźnik, o którym mowa w art. 20 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego;

33) wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie – należy przez to rozumieć wskaźnik, o którym mowa w art. 22 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego;

**Dodany pkt 34 w art. 3 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<34) ustawie – Prawo oświatowe – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59).>**

*[**Art. 4.** Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.*

**Przepis uchylający art. 4–5f wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

***Art. 4a.** Szkoły i placówki zapewniające uczniom dostęp do Internetu są obowiązane podejmować działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści,*

[1)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877, z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830, 1854, 1890 i 2150 oraz z 2016 r. poz. 195, 1257 i 1454.

*które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.*

***Art. 5.*** *1. Szkoła i placówka może być szkołą i placówką publiczną albo niepubliczną.*

*2. Szkoła i placówka, z zastrzeżeniem ust. 3a–3e oraz 3h–3j, może być zakładana i prowadzona przez:*

*1) jednostkę samorządu terytorialnego;*

*2) inną osobę prawną;*

*3) osobę fizyczną.*

*3. Jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić jedynie szkoły i placówki publiczne.*

*3a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Obrony Narodowej mogą zakładać i prowadzić publiczne szkoły i placówki, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 29.*

*3b. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania:*

*1) zakłada i prowadzi:*

*a) szkoły, zespoły szkół oraz szkolne punkty konsultacyjne przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej w celu kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą,*

*b) publiczne placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym;*

*2) może zakładać i prowadzić:*

*a) publiczne szkoły i placówki o charakterze eksperymentalnym,*

*b) publiczne placówki kształcenia ustawicznego o zasięgu ogólnokrajowym.*

*3c. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zakłada i prowadzi publiczne szkoły artystyczne oraz placówki, o których mowa w art. 2 pkt 7, dla uczniów szkół artystycznych, a także może zakładać i prowadzić placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych.*

*3d. Minister właściwy do spraw rolnictwa:*

*1) może zakładać i prowadzić publiczne szkoły rolnicze oraz placówki rolnicze o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym;*

*2) może zakładać i prowadzić publiczne placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych.*

*3e. Minister właściwy do spraw środowiska może zakładać i prowadzić publiczne szkoły leśne.*

*3f. Minister Sprawiedliwości może zakładać i prowadzić publiczne szkoły i placówki w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz publiczne szkoły i placówki przy zakładach karnych i aresztach śledczych. Szkoły i placówki przy zakładach karnych i aresztach śledczych działają w ramach ich struktury.*

*3g. Szkoły kształcące w zawodzie technik pożarnictwa może zakładać i prowadzić wyłącznie minister właściwy do spraw wewnętrznych.*

*3h. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej może zakładać i prowadzić publiczne szkoły morskie.*

*3i. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej może zakładać i prowadzić publiczne szkoły żeglugi śródlądowej.*

*3j. Minister właściwy do spraw rybołówstwa może zakładać i prowadzić publiczne szkoły rybołówstwa.*

*4. (uchylony)*

*5. Zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi, przedszkoli specjalnych oraz innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 14a ust. 1a, szkół podstawowych oraz gimnazjów, w tym z oddziałami integracyjnymi, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych, szkół artystycznych oraz szkół przy zakładach karnych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, należy do zadań własnych gmin.*

*5a. Zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych, szkół ponadgimnazjalnych, w tym z oddziałami integracyjnymi, szkół sportowych i mistrzostwa sportowego oraz placówek wymienionych w art. 2 pkt 3–5 i 7, z wyjątkiem szkół i placówek o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, należy do zadań własnych powiatu, z zastrzeżeniem ust. 3c.*

*5b. Jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić szkoły i placówki, których prowadzenie nie należy do ich zadań własnych, po zawarciu porozumienia z jednostką samorządu terytorialnego, dla której prowadzenie danego typu szkoły lub placówki jest zadaniem własnym, a w przypadku szkół artystycznych – z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.*

*5c. Przepis ust. 5b stosuje się również w przypadku przekazywania szkół i placówek pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.*

*5d. Prowadzenie szkół artystycznych oraz placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7, dla uczniów szkół artystycznych, a także placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych może być przekazywane w drodze porozumienia między ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego a jednostką samorządu terytorialnego.*

*5e. Prowadzenie publicznych szkół rolniczych i placówek rolniczych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym oraz publicznych szkół leśnych może być przekazywane w drodze porozumienia zawieranego między właściwym ministrem a jednostką samorządu terytorialnego.*

*5f. W porozumieniu, o którym mowa w ust. 5e, strony mogą określić tryb przekazania mienia będącego odpowiednio we władaniu publicznych szkół rolniczych oraz placówek rolniczych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym i publicznych szkół leśnych, niezbędnego do prawidłowego wykonywania zadań, o których mowa w ust. 7.*

*5g. Jednostka samorządu terytorialnego, będąca organem prowadzącym szkołę liczącą nie więcej niż 70 uczniów, na podstawie uchwały organu stanowiącego tej jednostki oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, może przekazać, w drodze umowy, osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego, z wyjątkiem osoby, o której mowa w ust. 5ga, lub osobie fizycznej, prowadzenie takiej szkoły.*

*5ga. Jednostka samorządu terytorialnego nie może powierzyć lub przekazać wykonywania zadań oświatowych, o których mowa w art. 5a ust. 2–2b, osobie prawnej utworzonej przez tę jednostkę samorządu terytorialnego lub osobie prawnej, w której ta jednostka samorządu terytorialnego ma udziały, albo której ma akcje. W szczególności jednostka samorządu terytorialnego nie może przekazać takiej osobie prawnej prowadzenia szkoły na podstawie ust. 5g, ani udzielić jej zezwolenia na założenie publicznej szkoły, placówki lub innej formy wychowania przedszkolnego na podstawie art. 58 ust. 3.*

*5h. Umowa, o której mowa w ust. 5g, określa w szczególności:*

*1) w przypadku szkoły podstawowej i gimnazjum – wskazanie, czy szkole ustala się obwód;*

*2) tryb przejęcia szkoły lub placówki przez jednostkę samorządu terytorialnego w przypadkach, o których mowa w ust. 5j i 5k;*

*3) warunki korzystania z mienia przejętej szkoły lub placówki;*

*4) tryb kontroli przestrzegania warunków umowy;*

*5) warunki i tryb rozwiązania umowy za wypowiedzeniem.*

*5i. Do szkoły lub placówki przejętej zgodnie z ust. 5g stosuje się przepisy dotyczące szkół i placówek publicznych prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, z wyjątkiem art. 58 ust. 3–5.*

*5j. Jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana przejąć prowadzenie szkoły lub placówki przekazanej osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej, jeżeli osoba prowadząca szkołę lub placówkę nie wykonała polecenia, o którym mowa w art. 34 ust. 1 lub 2, narusza ustawę lub warunki prowadzenia szkoły lub placówki określone w umowie, o której mowa w ust. 5g. W tym przypadku umowa ulega rozwiązaniu z dniem przejęcia szkoły lub placówki przez jednostkę samorządu terytorialnego.*

*5k. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, która przejęła do prowadzenia szkołę lub placówkę publiczną na podstawie umowy, o której mowa w ust. 5g, nie może zlikwidować tej szkoły lub placówki; na wniosek tej osoby jednostka samorządu terytorialnego, która przekazała szkołę lub placówkę, przejmuje jej prowadzenie w trybie określonym w umowie, o której mowa w ust. 5g.*

*5l. Jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana powiadomić, w terminie 6 miesięcy przed dniem przekazania szkoły lub placówki do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej, pracowników szkoły lub placówki oraz zakładową organizację związkową o terminie przekazania szkoły lub placówki, jego przyczynach, prawnych, ekonomicznych i socjalnych skutkach dla pracowników, a także nowych warunkach pracy i płacy.*

*5m. Nauczyciel, w terminie 3 miesięcy od uzyskania informacji, o której mowa w ust. 5l, może złożyć oświadczenie o odmowie przejścia do szkoły lub placówki publicznej przejmowanej do prowadzenia przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną.*

*5n. Złożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 5m, powoduje rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn określonych w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379), z dniem przekazania szkoły lub placówki, chyba że nauczyciel do dnia rozwiązania stosunku pracy wyrazi zgodę na przeniesienie do innej szkoły lub placówki prowadzonej przez daną jednostkę samorządu terytorialnego.*

*5o. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, która przejęła szkołę lub placówkę, na podstawie umowy, o której mowa w ust. 5g, z dniem przejęcia szkoły lub placówki jest obowiązana zaproponować nauczycielom na piśmie nowe warunki pracy i płacy oraz wskazać termin, nie krótszy niż 7 dni, do którego nauczyciele mają złożyć oświadczenie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia proponowanych warunków.*

*5p. Odmowa przyjęcia nowych warunków pracy i płacy, o których mowa w ust. 5o, powoduje rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem z upływem 3 miesięcy od dnia, do którego nauczyciel miał złożyć oświadczenie, o którym mowa w ust. 5o. Do nauczyciela, który odmówił przyjęcia nowych warunków pracy i płacy, stosuje się odpowiednio przepisy o rozwiązywaniu stosunków pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy.*

*5r. Do czasu przyjęcia nowych warunków pracy i płacy albo rozwiązania stosunku pracy z powodu odmowy ich przyjęcia, w zakresie praw i obowiązków nauczyciela stosuje się dotychczasowe przepisy.*

*6. Zakładanie i prowadzenie publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek wymienionych w ust. 5a o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym należy do zadań samorządu województwa, z zastrzeżeniem ust. 3c i 6c.*

*6a. Powiat i gmina mogą zakładać i prowadzić w ramach zadań własnych publiczne placówki doskonalenia nauczycieli i biblioteki pedagogiczne, z zastrzeżeniem ust. 3c.*

*6aa. Założenie przez powiat lub gminę jednostki, o której mowa w ust. 6a, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty.*

*6b. (uchylony)*

*6c. Plan sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w ust. 6, określa strategia rozwoju województwa ustalona na podstawie odrębnych przepisów.*

*6d. Zakładanie publicznych kolegiów pracowników służb społecznych należy do zadań własnych samorządu województwa.*

*7. Organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy w szczególności:*

*1) zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;*

*1a) zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym;*

*2) wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie;*

*3) zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2–6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047), i obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki;*

*4) wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych;*

*5) wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki.*

*8. (uchylony)*

*9. W celu wykonywania zadań wymienionych w ust. 7 organy prowadzące szkoły i placówki, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3 oraz ust. 3a–3f, mogą tworzyć jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek lub organizować wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną prowadzonych szkół i placówek, o której mowa w ust. 7 pkt 3.*

*10. (uchylony)*

*11. Minister Obrony Narodowej może udzielić organowi prowadzącemu szkołę, w związku z realizacją zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej wynikających z ratyfikowanych umów międzynarodowych w dziedzinie obronności, których stroną*

*jest Rzeczpospolita Polska, dotacji celowej na dofinansowanie zadań bieżących lub inwestycyjnych.*

***Art. 5a.*** *1. Zadania oświatowe jednostek samorządu terytorialnego finansowane są na zasadach określonych w odrębnych ustawach.*

*2. Zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej, jest zadaniem oświatowym:*

*1) gmin – w przedszkolach oraz w innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 14a ust. 1a, a także w szkołach, o których mowa w art. 5 ust. 5;*

*2) powiatów – w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 5 ust. 5a;*

*3) samorządów województw – w szkołach, placówkach i placówkach doskonalenia nauczycieli oraz kolegiach pracowników służb społecznych, o których mowa w art. 5 ust. 6.*

*2a. Zadaniem oświatowym gminy i powiatu jest także zapewnienie dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego, o której mowa w art. 94a ust. 4 i 4b.*

*2b. Zadaniem oświatowym powiatu jest także zapewnienie warunków prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych w szkołach i placówkach prowadzonych przez powiat.*

*3. Środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, o których mowa w ust. 2 i 2b, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i placówek, zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.*

*3a. W danym roku budżetowym na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży jednostka samorządu terytorialnego przeznacza środki w wysokości nie mniejszej niż wynikająca z podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na ten rok, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie tych zadań.*

*4. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 października, przedstawia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach:*

*1) egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z uwzględnieniem działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego;*

*2) nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty lub właściwego ministra w szkołach i placówkach tych typów i rodzajów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.*

***Art. 5b.*** *Prawa i obowiązki nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek określa ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, z zastrzeżeniem art. 7e.*

***Art. 5c.*** *W przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zadania i kompetencje organu prowadzącego, określone w:*

*1) art. 5 ust. 9, art. 6 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, art. 7a ust. 4 i ust. 6 pkt 4, art. 7c ust. 1 pkt 4, art. 7d, art. 58 ust. 6, art. 59 ust. 1 i 10 oraz art. 62 ust. 1, 1d, 1e i 5 – wykonuje odpowiednio: rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa;*

*2) art. 5 ust. 7, art. 14 ust. 5g, art. 36 ust. 2, art. 36a ust. 1, 4–6, 10, 12 i 14, art. 38 ust. 1, art. 39 ust. 5, art. 62 ust. 6 oraz art. 71c ust. 1 – wykonuje odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu, zarząd województwa;*

*3) art. 7 ust. 1d, art. 34 ust. 2, art. 34a, art. 37 ust. 1, art. 39 ust. 6, art. 41 ust. 3, art. 58 ust. 3, art. 59 ust. 3 i 4, art. 67a ust. 3, 5 i 6, art. 71b ust. 2b i 5d oraz* art. 77 ust. 6 *– wykonuje odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.*

***Art. 5d.*** *Status prawny pracowników niebędących nauczycielami zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego określają przepisy o pracownikach samorządowych.*

***Art. 5e.*** *Zadania i kompetencje jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 82 ust. 1 i 3–5, oraz zadania i kompetencje organu jednostki samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 85 ust. 3 – wykonuje odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.*

***Art. 5f.*** *Publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2, oraz ich zespoły wpisuje się do krajowego rejestru urzędowego podmiotów*

*gospodarki narodowej jako podmioty, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.]*

*[**Art. 5g.** Z tytułu udostępniania rodzicom gromadzonych przez publiczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki informacji w zakresie nauczania, wychowania oraz opieki, dotyczących ich dzieci, nie mogą być pobierane od rodziców opłaty, bez względu na postać i sposób przekazywania tych informacji.]*

**Nowe brzmienie art. 5g i dodany art. 5h wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<Art. 5g. W zakresie określonym niniejszą ustawą z tytułu udostępniania rodzicom gromadzonych przez publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki informacji w zakresie nauczania, wychowania oraz opieki, dotyczących ich dzieci, nie mogą być pobierane od rodziców opłaty, bez względu na postać i sposób przekazywania tych informacji.>**

**<Art. 5h. W przypadku publicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, oraz niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego zadania i kompetencje określone w ustawie dla dyrektora przedszkola wykonuje osoba kierująca daną inną formą wychowania przedszkolnego wyznaczona przez osobę prowadzącą inną formę wychowania przedszkolnego.>**

**Przepis uchylający art. 6–9 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[**Art. 6.** 1. Przedszkolem publicznym jest przedszkole, które:*

1) *realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego;*
2) *zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie;*
3) *przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;*
4) *zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach, z zastrzeżeniem ust. 6.*

*2. Publiczna inna forma wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 14a ust. 1a, zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym jednak niż czas określony w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7.*

*2a. W przypadku publicznych przedszkoli i publicznych innych form wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego i osoby fizyczne, czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony przez osobę prowadzącą, zgodnie z ust. 1 pkt 2 i ust. 2, nie może być krótszy niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony, zgodnie z ust. 1 pkt 2 i ust. 2, przez radę gminy dla publicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez gminę.*

*3. Do publicznej innej formy wychowania przedszkolnego stosuje się przepisy ust. 1 pkt 1 i 3, a do niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego – przepis ust. 1 pkt 1.*

*[4. Przepisy ust. 1 stosuje się również do oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej.]*

***Przepis uchylający ust. 4 w art. 6 wejdzie w życie z dn. 1.09.2019 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 827 oraz z 2016 r. poz. 35).***

*5. Niepubliczne przedszkole:*

*1) realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego;*

*2) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli przedszkoli publicznych; przepisy ust. 6 i art. 7 ust. 1ba stosuje się odpowiednio.*

*6. W uzasadnionych przypadkach w przedszkolu publicznym może być, za zgodą kuratora oświaty, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem do prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora przedszkola za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć. Przepisy art. 7 ust. 1b i 1ba stosuje się odpowiednio.*

***Art. 7.** 1. Szkołą publiczną jest szkoła, która:*

*1) zapewnia bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania;*

*2) przeprowadza rekrutację uczniów w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;*

*3) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach, z zastrzeżeniem ust. 1a;*

*4) realizuje:*

*a) programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – również podstawę programową kształcenia w zawodach,*

*b) ramowy plan nauczania;*

*5) realizuje zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w rozdziałach 3a i 3b.*

*1a. W uzasadnionych przypadkach w szkole publicznej może być, za zgodą kuratora oświaty, a w przypadku szkoły artystycznej – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć.*

*1b. Osobę, o której mowa w ust. 1a, zatrudnia się na zasadach określonych w Kodeksie pracy, z tym że do osób tych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć edukacyjnych nauczycieli oraz ustala się wynagrodzenie nie wyższe niż przewidziane dla nauczyciela dyplomowanego.*

*1ba. Osoba, o której mowa w ust. 1a, może być zatrudniona w szkole, jeżeli spełnia warunki, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. W celu potwierdzenia spełnienia warunku, o którym mowa w art. 10 ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, osoba ta, przed nawiązaniem stosunku pracy, jest obowiązana przedstawić dyrektorowi szkoły informację z Krajowego Rejestru Karnego.*

*1c. Przepisy ust. 1a, 1b i 1ba stosuje się odpowiednio do placówek artystycznych, placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7, dla uczniów szkół artystycznych i placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, z tym że zgodę na zatrudnienie osoby niebędącej nauczycielem wyraża minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.*

*1d. Przepisy ust. 1a, 1b i 1ba stosuje się również w przypadku zatrudnienia osoby posiadającej przygotowanie zawodowe uznane przez dyrektora szkoły lub placówki za odpowiednie do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego, z tym że zatrudnienie tej osoby następuje za zgodą organu prowadzącego, a w przypadku szkoły artystycznej – za zgodą ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.*

*1e. W szkole podstawowej, w tym specjalnej i integracyjnej, może być zatrudniony asystent nauczyciela lub osoby, o której mowa w ust. 1a, prowadzących zajęcia w klasach I–III, lub asystent wychowawcy świetlicy. Do zadań asystenta należy wspieranie nauczyciela lub osoby, o której mowa w ust. 1a, prowadzących zajęcia*

*dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, lub wspieranie wychowawcy świetlicy. Asystent wykonuje zadania wyłącznie pod kierunkiem nauczyciela, osoby, o której mowa w ust. 1a, lub wychowawcy świetlicy.*

*1f. Asystent, o którym mowa w ust. 1e, posiada wykształcenie co najmniej na poziomie wymaganym do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole podstawowej oraz przygotowanie pedagogiczne. Asystenta zatrudnia się na zasadach określonych w Kodeksie pracy, z tym że wynagrodzenie ustala się nie wyższe niż przewidziane dla nauczyciela dyplomowanego. Przepis ust. 1ba stosuje się odpowiednio.*

*1g. Asystentowi, o którym mowa w ust. 1e, nie powierza się zadań określonych dla nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudnianych dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego oraz współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2.*

*2. Szkoły publiczne umożliwiają uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych.*

*3. Szkoła niepubliczna niebędąca niepubliczną szkołą artystyczną może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, o których mowa w ust. 2, jeżeli:*

1) *realizuje programy nauczania uwzględniające podstawy programowe wymienione w ust. 1 pkt 4 lit. a;*
2) *realizuje zajęcia edukacyjne w cyklu nie krótszym oraz w wymiarze nie niższym niż łączny wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych określony w ramowym planie nauczania szkoły publicznej danego typu;*
3) *stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w ust. 1 pkt 5;*
4) *prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych;*
5) *w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – kształci w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1;*
6) *zatrudnia nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 2, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych; przepisy ust. 1a, 1ba i 1d stosuje się odpowiednio.*

*4. Niepubliczna szkoła artystyczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, o których mowa w ust. 2, jeżeli:*

*1) realizuje programy nauczania uwzględniające podstawy programowe wymienione w ust. 1 pkt 4 lit. a;*

*2) realizuje zajęcia edukacyjne zgodnie z ramowym planem nauczania publicznej szkoły artystycznej danego typu;*

*3) przyjmuje kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu uzdolnień, predyspozycji lub praktycznych umiejętności niezbędnych do podjęcia kształcenia w danej szkole artystycznej, danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji, uwzględniając limity wiekowe kandydatów określone dla kandydatów do publicznej szkoły artystycznej danego typu;*

*4) stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w ust. 1 pkt 5;*

*5) prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla publicznych szkół artystycznych;*

*6) kształci w zawodach szkolnictwa artystycznego określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, dla których minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określił podstawę programową kształcenia w zawodzie;*

*7) zatrudnia nauczycieli zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 2, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych; przepisy ust. 1a, 1ba i 1d stosuje się odpowiednio.*

***Art. 7a.** 1. W szkołach publicznych i niepublicznych mogą być tworzone oddziały międzynarodowe.*

*2. Utworzenie oddziału międzynarodowego wymaga zezwolenia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.*

*3. Zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego w szkole podstawowej może zostać udzielone, jeżeli program nauczania ustalony przez zagraniczną instytucję edukacyjną, który ma być realizowany w tym oddziale, uwzględnia cele i treści nauczania, w tym umiejętności, z zakresu języka polskiego i matematyki określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. b.*

*3a. Zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego w gimnazjum może zostać udzielone, jeżeli program nauczania ustalony przez zagraniczną instytucję edukacyjną, który ma być realizowany w tym oddziale, umożliwia uzyskanie przez uczniów wiadomości i umiejętności określonych w art. 44zu ust. 3.*

*4. Wniosek o zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego składa organ prowadzący szkołę, w której ma zostać utworzony oddział międzynarodowy.*

*5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, powinien określać:*

*1) cel, założenia kształcenia i program nauczania, który będzie realizowany w oddziale międzynarodowym;*

*2) organizację kształcenia w oddziale i stosowany system oceniania, klasyfikowania i egzaminowania;*

*3) datę rozpoczęcia funkcjonowania oddziału.*

*6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się:*

*1) zgodę rady pedagogicznej na utworzenie oddziału międzynarodowego;*

*2) dokument zawierający zgodę zagranicznej instytucji edukacyjnej na przystąpienie szkoły do nauczania zgodnego z programem nauczania ustalonym przez tę instytucję;*

*3) opinię kuratora oświaty zawierającą ocenę możliwości organizacyjnych i kadrowych pozwalających na realizowanie w szkole programu nauczania ustalonego przez zagraniczną instytucję edukacyjną;*

*4) w przypadku szkoły publicznej – zobowiązanie organu prowadzącego szkołę do ponoszenia, z dochodów własnych, kosztów kształcenia w oddziale międzynarodowym przekraczających wydatki bieżące ponoszone na jednego ucznia w pozostałych oddziałach szkoły.*

***Art. 7b.** 1. Do klasy pierwszej oddziału międzynarodowego w publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej przyjmuje się kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu predyspozycji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.*

*1a. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w oddziale, o którym mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego jest brany pod uwagę wynik sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w ust. 1.*

*1b. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych przez kandydatów na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 20c ust. 2. Przepis art. 20c ust. 3 stosuje się.*

*1c. Do przyjmowania kandydatów do oddziału międzynarodowego w publicznym gimnazjum ogólnodostępnym i publicznej szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej, stosuje się odpowiednio przepisy art. 20i i art. 20j.*

*2. Nauczanie w oddziale międzynarodowym może być prowadzone w języku obcym, z wyjątkiem zajęć dla uczniów będących obywatelami polskimi obejmujących: język polski, część historii dotyczącą historii Polski i część geografii dotyczącą geografii Polski.*

*3. Szkoła zapewnia uczniom oddziału międzynarodowego będącym obywatelami polskimi nauczanie języka polskiego oraz części historii dotyczącej historii Polski i części geografii dotyczącej geografii Polski zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego ustaloną w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. b.*

*4. Szkoła zapewnia uczniom oddziału międzynarodowego niebędącym obywatelami polskimi nauczanie języka polskiego jako języka obcego.*

*5. Uczniowie oddziału międzynarodowego w gimnazjum przystępują do egzaminu gimnazjalnego.*

*6. Uczniowie oddziałów międzynarodowych w szkołach ponadgimnazjalnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. b i c, mogą przystąpić do egzaminu maturalnego.*

*7. Szkoła, w której został utworzony oddział międzynarodowy, zapewnia uczniom tego oddziału możliwość przejścia, na każdym etapie kształcenia, do kształcenia realizowanego zgodnie z programami nauczania, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4 lit. a.*

*8. Do oddziału międzynarodowego nie stosuje się przepisów art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz pkt 5 w zakresie dotyczącym zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, o których mowa w rozdziale 3a, a także art. 7 ust. 3.*

***Art. 7c.** 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może cofnąć zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego:*

*1) w przypadku stwierdzenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, że działalność oddziału międzynarodowego jest sprzeczna z przepisami ustawy lub statutem szkoły, w której taki oddział został utworzony;*

*2) w przypadku cofnięcia przez zagraniczną instytucję edukacyjną zgody, o której mowa w art. 7a ust. 6 pkt 2;*

*3) w przypadku cofnięcia przez radę pedagogiczną zgody, o której mowa w art. 7a ust. 6 pkt 1;*

*4) w przypadku niewykonywania przez organ prowadzący szkołę zobowiązania, o którym mowa w art. 7a ust. 6 pkt 4.*

*2. Cofnięcie zezwolenia jest równoznaczne z likwidacją oddziału międzynarodowego. Likwidacja następuje w terminie określonym w decyzji o cofnięciu zezwolenia.*

***Art. 7d.** Oddział międzynarodowy może zostać zlikwidowany z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący po zapewnieniu uczniom możliwości kontynuowania nauki. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji oddziału międzynarodowego, zawiadomić o zamiarze likwidacji rodziców uczniów i ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.*

***Art. 7e.** l. W celu realizacji zajęć w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, w szkole lub placówce publicznej może być zatrudniony nauczyciel, który nie realizuje w tej szkole lub placówce tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, posiadający kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela oraz spełniający warunki określone w art. 10 ust. 5 pkt 2–4a tej ustawy. W celu potwierdzenia spełnienia:*

*1) warunku, o którym mowa w art. 10 ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, nauczyciel, przed nawiązaniem stosunku pracy, jest obowiązany przedstawić dyrektorowi szkoły lub placówki informację z Krajowego Rejestru Karnego;*

*2) warunku, o którym mowa w art. 10 ust. 5 pkt 4a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, nauczyciel, przed nawiązaniem stosunku pracy, jest*

*obowiązany przedstawić dyrektorowi szkoły lub placówki informację z rejestru, o którym mowa w art. 85w ust. 1 tej ustawy.*

*2. Nauczyciela, o którym mowa w ust. 1, zatrudnia się na zasadach określonych w Kodeksie pracy, z tym że za każdą godzinę prowadzenia zajęć, o których mowa w ust. 1, nauczycielowi przysługuje wynagrodzenie nie wyższe niż wynagrodzenie za jedną godzinę prowadzenia zajęć ustalone w sposób określony w art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela dla nauczyciela dyplomowanego posiadającego wykształcenie wyższe magisterskie i realizującego tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć, o którym mowa w art. 42 ust. 3 w tabeli w lp. 3 tej ustawy.*

***Art. 8.*** *Szkoła podstawowa i gimnazjum może być tylko szkołą publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej.*

***Art. 9.*** *1. Szkoły publiczne i niepubliczne dzielą się na następujące typy:*

*1) sześcioletnią szkołę podstawową;*

*2) trzyletnie gimnazjum, dające możliwość dalszego kształcenia w szkołach, o których mowa w pkt 3 lit. a–c i e, w którym w ostatnim roku nauki przeprowadza się egzamin gimnazjalny;*

*3) szkoły ponadgimnazjalne:*

*a) trzyletnią zasadniczą szkołę zawodową, której ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie począwszy od klasy drugiej liceum ogólnokształcącego dla dorosłych,*

*b) trzyletnie liceum ogólnokształcące, którego ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,*

*c) czteroletnie technikum, którego ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,*

*d) szkołę policealną dla osób posiadających wykształcenie średnie, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, umożliwiającą uzyskanie dyplomu*

*potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie,*

*e) trzyletnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, której ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy.*

*1a. (uchylony)*

*1b. (uchylony)*

*2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może określać, w drodze rozporządzenia, inne typy szkół niż wymienione w ust. 1 pkt 1–3 oraz ustalać zasady ich działania.*

*3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół artystycznych publicznych i niepublicznych, w tym szkół, w których przeprowadza się egzamin dyplomowy, oraz szkół, w których przeprowadza się egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny, z uwzględnieniem szkół realizujących kształcenie ogólne i kształcenie artystyczne, a także szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.*

*4. (uchylony)*

*5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej, określi, w drodze rozporządzenia, warunki tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów i szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego, uwzględniając umożliwienie uczniom godzenia zajęć sportowych z nauką, w szczególności poprzez odpowiednią organizację zajęć dydaktycznych.]*

**Art. 9a.** 1. Tworzy się Centralną Komisję Egzaminacyjną z siedzibą w Warszawie.

2. Do zadań Centralnej Komisji Egzaminacyjnej należy w szczególności:

1) przygotowywanie i ustalanie materiałów egzaminacyjnych, w szczególności zadań i arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* **<egzaminu ósmoklasisty>** , egzaminu maturalnego, egzaminu

potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;

2) przygotowywanie i ustalanie zasad oceniania rozwiązań zadań wykorzystywanych do przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, w celu zapewnienia porównywalności oceniania;

**Zmiany w pkt 1–5 w ust. 2 w art. 9a wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3) opracowywanie i ogłaszanie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej informatorów zawierających w szczególności przykładowe zadania, jakie mogą wystąpić na *[egzaminie gimnazjalnym]* <**egzaminie ósmoklasisty**>, egzaminie maturalnym, egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminach eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, wraz z rozwiązaniami;

4) organizowanie druku i dystrybucji materiałów egzaminacyjnych; realizację wybranych zadań w zakresie druku i dystrybucji materiałów egzaminacyjnych dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej może powierzyć dyrektorom okręgowych komisji egzaminacyjnych, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na racjonalność wydatków związanych z przeprowadzaniem *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;

5) analizowanie wyników *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, a także składanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania corocznych sprawozdań dotyczących wyników tych egzaminów;

5a) współpraca z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego w zakresie, o którym mowa w art. 96b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, 1933 i 2169);

6) przygotowywanie, we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi, materiałów szkoleniowych dla kandydatów na egzaminatorów i egzaminatorów;

7) współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi w zakresie egzaminowania;

8) inicjowanie lub organizowanie badań, analiz i testów diagnostycznych oraz opracowywanie nowych rozwiązań w zakresie egzaminowania;

9) realizowanie porozumień międzynarodowych i międzyresortowych w zakresie przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;

**Zmiany polegające na zastąpieniu wyrazów w pkt 9 i 10 w ust. 2 w art. 9a wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

10) ogłaszanie każdego roku w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej:
   a) komunikatów w sprawie:
      – harmonogramu przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego w terminie głównym i terminie dodatkowym, a w przypadku egzaminu maturalnego – również w terminie poprawkowym, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, w tym:
         – – terminów ogłaszania wyników *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
         – – terminów przekazywania szkołom wyników *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i części pisemnej egzaminu maturalnego oraz zaświadczeń o szczegółowych wynikach *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, świadectw dojrzałości, aneksów do świadectw dojrzałości i zaświadczeń o wynikach egzaminu maturalnego,
         *[– –terminów przekazywania szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcom oraz podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2, wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz terminów przekazywania szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 3a, i pracodawcom świadectw potwierdzających kwalifikację w zawodzie oraz terminów przekazywania szkołom dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,]*

**<– – terminów przekazywania szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcom oraz podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz terminów przekazywania szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, i pracodawcom świadectw potwierdzających kwalifikację w zawodzie oraz terminów przekazywania szkołom dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,>**

**Nowe brzmienie podwójnego tiret trzeciego w tiret pierwszym w lit. a w pkt 10 w ust. 2 w art. 9a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

– materiałów i przyborów pomocniczych, z których można korzystać na *[egzaminie gimnazjalnym]* <**egzaminie ósmoklasisty**>, egzaminie maturalnym, egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminach eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, a także listy systemów operacyjnych, programów użytkowych oraz języków programowania – w przypadku egzaminu maturalnego z informatyki,
– szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, do potrzeb osób, o których mowa w art. 44zzr, art. 44zzzf i art. 44zzzh,

b) informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3.

**Art. 9b.** (uchylony)

**Art. 9c.** 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania tworzy, w drodze rozporządzenia, okręgowe komisje egzaminacyjne oraz określa ich zasięg terytorialny.

1a. Okręgowe komisje egzaminacyjne podlegają Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

**Zmiany w pkt 1, 2, 5 i w pkt 6 w lit. a w ust. 2 art. 9c wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. Do zadań okręgowej komisji egzaminacyjnej należy w szczególności:

1) przeprowadzanie *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;
2) przygotowywanie propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, w zakresie określonym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną;
3) przygotowywanie propozycji zadań do informatorów, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 3, w zakresie określonym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną;
4) przeprowadzanie próbnego zastosowania zadań w zakresie określonym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, w warunkach zapewniających ich ochronę przed nieuprawnionym ujawnieniem;
5) analizowanie wyników *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;
6) opracowywanie i przekazywanie:
   a) dyrektorom szkół, organom prowadzącym szkoły i kuratorom oświaty sprawozdań z przeprowadzonego *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
   b) kuratorom oświaty sprawozdań z przeprowadzonych egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;
7) prowadzenie ewidencji egzaminatorów zamieszkujących na terenie objętym właściwością danej okręgowej komisji egzaminacyjnej;
8) szkolenie kandydatów na egzaminatorów i egzaminatorów;
*[9) udzielanie szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcom i podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2, upoważnień do przeprowadzania części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz części pisemnej tego egzaminu przeprowadzanej z wykorzystaniem systemu elektronicznego, o których mowa w art. 44zzzl ust. 1;]*

**<9) udzielanie szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcom i podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, upoważnień do przeprowadzania części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz części pisemnej tego egzaminu przeprowadzanej z wykorzystaniem systemu elektronicznego, o których mowa w art. 44zzzl ust. 1;>**

**Nowe brzmienie pkt 9 i zmiana w pkt 11 w ust. 2 w art. 9c wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

10) współpraca z innymi okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi;

11) współpraca z kuratorami oświaty właściwymi ze względu na zasięg terytorialny okręgowej komisji egzaminacyjnej w sprawach związanych z przeprowadzaniem *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;

11a) współpraca z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego w zakresie, o którym mowa w art. 96b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;

12) wykonywanie innych zadań powierzonych przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej lub ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

2a. (uchylony)

*[2b. Dla celów przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie okręgowe komisje egzaminacyjne nadają szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcom i podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2, indywidualne numery identyfikacyjne.]*

**<2b. Dla celów przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie okręgowe komisje egzaminacyjne nadają szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcom i podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, indywidualne numery identyfikacyjne.>**

**Nowe brzmienie ust. 2b w art. 9c wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3. Do ewidencji egzaminatorów, z zastrzeżeniem ust. 4, może być wpisana osoba, która:

1) posiada kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole, z zakresu której jest przeprowadzany *[egzamin gimnazjalny]* <**egzamin ósmoklasisty**>, egzamin maturalny, egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, albo jest nauczycielem akademickim specjalizującym się w dziedzinie, z którą są związane zajęcia edukacyjne wchodzące w zakres egzaminu;

**Zmiany w pkt 1 i 4 w ust. 3 w art. 9c wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2) posiada, uzyskany w okresie 6 lat przed złożeniem wniosku o wpis do ewidencji, co najmniej trzyletni staż pracy dydaktycznej w szkole publicznej, szkole niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, zakładzie kształcenia nauczycieli lub szkole wyższej albo co najmniej trzyletni staż pracy na stanowisku wymagającym kwalifikacji pedagogicznych w placówce doskonalenia nauczycieli, urzędzie organu administracji rządowej, kuratorium oświaty lub innej jednostce sprawującej nadzór pedagogiczny;
3) spełnia warunki określone w art. 10 ust. 5 pkt 2–4a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;
4) ukończyła z wynikiem pozytywnym szkolenie dla kandydatów na egzaminatorów organizowane przez okręgową komisję egzaminacyjną, zakończone egzaminem ze znajomości zasad przeprowadzania, w szczególności oceniania, *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

4. Do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie może również być wpisana osoba, która jest przedstawicielem pracodawcy lub organizacji pracodawców albo stowarzyszenia lub samorządu zawodowego oraz:

1) posiada kwalifikacje wymagane od instruktora praktycznej nauki zawodu i spełnia warunki określone w ust. 3 pkt 3 i 4 albo
*[2) posiada przygotowanie zawodowe uznane przez dyrektora szkoły lub placówki za odpowiednie do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego, o którym mowa w art. 7 ust. 1d, i spełnia warunki określone w ust. 3 pkt 3 i 4.]*
**<2) posiada przygotowanie zawodowe uznane przez dyrektora szkoły lub placówki za odpowiednie do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego, o którym mowa w art. 15 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe, i spełnia warunki określone w ust. 3 pkt 3 i 4.>**

**Nowe brzmienie pkt 2 w ust. 4 w art. 9c wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

5. Skreślenie z ewidencji egzaminatorów następuje:

1) na wniosek egzaminatora;

2) w przypadku:

a) nieusprawiedliwionego nieuczestniczenia w okresowych szkoleniach egzaminatorów, organizowanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne,

b) nieusprawiedliwionego nieuczestniczenia w pracach dotyczących przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, do których egzaminator został wyznaczony przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej,

**Zmiany w lit. b i c w pkt 2 w ust. 5 w art. 9c wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

c) nieprzestrzegania przepisów dotyczących przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, lub zasad oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2;

3) w razie niespełniania warunków, o których mowa w ust. 3 pkt 3;

4) w razie dokonania wpisu z naruszeniem prawa.

6. Wpis do ewidencji egzaminatorów, odmowa wpisu oraz skreślenie z ewidencji następuje w drodze decyzji administracyjnej dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

7. Organem wyższego stopnia w stosunku do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w sprawach, o których mowa w ust. 6, jest dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

8. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, ramowy program szkolenia kandydatów na egzaminatorów, sposób prowadzenia ewidencji egzaminatorów oraz tryb wpisywania i skreślania egzaminatorów z ewidencji, uwzględniając w szczególności obowiązkowy wymiar godzin szkolenia, a także dokumenty wymagane od osób ubiegających się o wpis do ewidencji oraz zakres danych wpisywanych w ewidencji.

*[9. W przeprowadzaniu egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, w zakresie ustalonym*

*w przepisach prawa, biorą udział egzaminatorzy i nauczyciele, a w przypadku egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie – także pracodawcy lub upoważnieni przez nich pracownicy oraz podmioty prowadzące kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2, lub upoważnieni przez nich pracownicy. W przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego mogą również brać udział nauczyciele akademiccy.]*

**<9. W przeprowadzaniu egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, w zakresie ustalonym w przepisach prawa, biorą udział egzaminatorzy i nauczyciele, a w przypadku egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie – także pracodawcy lub upoważnieni przez nich pracownicy oraz podmioty prowadzące kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, lub upoważnieni przez nich pracownicy. W przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego mogą również brać udział nauczyciele akademiccy.>**

**Nowe brzmienie ust. 9 w art. 9c wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

10. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zawiera z egzaminatorami, z zastrzeżeniem ust. 12, a w przypadku egzaminu maturalnego również z nauczycielami akademickimi biorącymi udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego, umowy określające zakres ich obowiązków oraz wysokość wynagrodzenia.

11. Nauczyciele biorący udział w przeprowadzaniu *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie wykonują czynności związane z przeprowadzaniem tych egzaminów w ramach czynności i zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, oraz ustalonego wynagrodzenia, z zastrzeżeniem ust. 12.

**Zmiana w ust. 11 w art. 9c wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

12. Nauczyciele, w tym nauczyciele będący egzaminatorami, biorący udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego, wykonują czynności związane z przeprowadzaniem tej części egzaminu w ramach zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. W przypadku wykonywania tych czynności w wymiarze przekraczającym tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1 ustawy – Karta Nauczyciela, nauczycielowi przysługuje wynagrodzenie za godziny

ponadwymiarowe na zasadach określonych w art. 35 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela.

**Art. 9ca.** 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi:

1) listę arbitrów w zakresie egzaminu maturalnego do rozpatrywania odwołań, o których mowa w art. 44zzz ust. 7;
2) listę arbitrów w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie do rozpatrywania odwołań, o których mowa w art. 44zzzt ust. 7.

2. Wpis na listy arbitrów, o których mowa w ust. 1, następuje na wniosek osoby zainteresowanej.

3. Na listę arbitrów w zakresie egzaminu maturalnego może być wpisana osoba, która:

1) jest egzaminatorem wpisanym do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7, w zakresie przeprowadzania egzaminu maturalnego, pełniła funkcję przewodniczącego zespołu egzaminatorów, o którym mowa w art. 44zzu ust. 4, w zakresie danego przedmiotu w co najmniej 3 latach, posiada kompetencje w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych i otrzymała rekomendację dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej potwierdzającą posiadanie doświadczenia zapewniającego należyte wykonywanie obowiązków arbitra albo
2) posiada co najmniej stopień doktora w dziedzinie nauki lub sztuki, związanych z przedmiotem, z którego jest przeprowadzany egzamin maturalny, jest zatrudniona w instytucie badawczym, jednostce naukowej Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Umiejętności lub szkole wyższej, posiada co najmniej pięcioletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej, posiada kompetencje w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych i otrzymała rekomendację instytutu badawczego, jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Umiejętności, szkoły wyższej, stowarzyszenia naukowego lub komitetu głównego olimpiady przedmiotowej z przedmiotu, z którego jest przeprowadzany egzamin maturalny.

4. Na listę arbitrów w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie może być wpisana osoba, która:

1) jest egzaminatorem wpisanym do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7, w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego

kwalifikacje w zawodzie, pełniła funkcję przewodniczącego zespołu egzaminatorów, o którym mowa w art. 44zzzn ust. 6, posiada kompetencje w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych i otrzymała rekomendację dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej potwierdzającą posiadanie doświadczenia zapewniającego należyte wykonywanie obowiązków arbitra albo

2) jest egzaminatorem wpisanym do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7, w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przez co najmniej rok przed dniem złożenia wniosku o wpis na listę arbitrów, posiada kompetencje w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych i otrzymała rekomendację dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej potwierdzającą posiadanie doświadczenia zapewniającego należyte wykonywanie obowiązków arbitra, albo

3) posiada co najmniej stopień doktora w dziedzinie nauki lub sztuki, związanych z danym zawodem, jest zatrudniona w instytucie badawczym, jednostce naukowej Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Umiejętności lub szkole wyższej, posiada co najmniej pięcioletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej, posiada kompetencje w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych i otrzymała rekomendację instytutu badawczego, jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Umiejętności, szkoły wyższej, stowarzyszenia naukowego lub komitetu głównego turnieju lub olimpiady tematycznej związanych z wybraną dziedziną wiedzy, albo

4) jest specjalistą z zakresu danego zawodu, posiada kompetencje w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych i otrzymała rekomendację organizacji pracodawców reprezentatywnych w rozumieniu art. 24 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240).

5. Na listy arbitrów, o których mowa w ust. 1, nie może być wpisana osoba będąca pracownikiem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej lub okręgowej komisji egzaminacyjnej.

6. Osoba, o której mowa w ust. 3 pkt 2 i ust. 4 pkt 3 i 4, może być wpisana na listę arbitrów, jeżeli:

1) ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych;

2) nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne;
3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
4) nie była prawomocnie ukarana karą dyscyplinarną.

7. Listy arbitrów zawierają:

1) imię (imiona) i nazwisko arbitra;
2) w przypadku listy arbitrów, o której mowa w ust. 1 pkt 1 – nazwę przedmiotu, z którego jest przeprowadzany egzamin maturalny, w zakresie którego dana osoba jest arbitrem;
3) w przypadku listy arbitrów, o której mowa w ust. 1 pkt 2 – nazwę zawodu, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie *[art. 24 ust. 1]* **<art. 46 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe>**, oraz oznaczenia wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie, w zakresie których dana osoba jest arbitrem; jeżeli co najmniej jedna z tych kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie została wyodrębniona jako kwalifikacja wspólna z innym zawodem lub zawodami, lista arbitrów obejmuje dodatkowo nazwę tego zawodu lub zawodów oraz oznaczenie tej kwalifikacji;
4) stopień lub tytuł w dziedzinie nauki lub sztuki, jeżeli arbiter taki stopień lub tytuł posiada;
5) nazwę podmiotu, który udzielił rekomendacji, o której mowa w ust. 3 i 4;
6) numer wpisu.

8. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania skreśla arbitra z listy arbitrów:

1) na wniosek arbitra;
2) w przypadku utraty przez arbitra zdolności do czynności prawnych lub utraty pełni praw publicznych;
3) w przypadku skazania arbitra prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
4) w przypadku gdy toczy się przeciwko arbitrowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne;

5) w przypadku prawomocnego ukarania arbitra karą dyscyplinarną;
6) w przypadku śmierci arbitra;
7) w przypadku skreślenia z ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7;
8) w przypadku cofnięcia rekomendacji, o której mowa w ust. 3 i 4;
9) w przypadku utraty zatrudnienia w instytucie badawczym, jednostce naukowej Polskiej Akademii Nauk, Polskiej Akademii Umiejętności lub szkole wyższej – w przypadku arbitrów, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i ust. 4 pkt 3;
10) w przypadku zatrudnienia w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej lub okręgowej komisji egzaminacyjnej;
11) w przypadku dokonania wpisu na listę z naruszeniem prawa.

9. Arbiter ma obowiązek niezwłocznie poinformować ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania o zaistnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 8 pkt 2–5 i pkt 7–10.

10. Na wniosek dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może skreślić arbitra z listy arbitrów, jeżeli:
1) arbiter dwukrotnie, bez uzasadnienia, odmówił wykonania zadań związanych z rozpatrzeniem odwołania, o którym mowa w art. 44zzz ust. 7 albo art. 44zzzt ust. 7;
2) arbiter dwukrotnie, bez uzasadnienia, przekroczył termin wyznaczony przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej na rozpatrzenie odwołania, o którym mowa w art. 44zzz ust. 7 albo art. 44zzzt ust. 7.

11. Listy arbitrów są podawane do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

**Art. 9cb.** 1. Odwołania, o których mowa w art. 44zzz ust. 7 albo art. 44zzzt ust. 7, rozpatruje Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego przy dyrektorze Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w składzie dwuosobowym.

2. Skład Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego wyznacza dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

3. W przypadku odwołania, o którym mowa w art. 44zzz ust. 7, w skład Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego wchodzi:

1) jeden arbiter, który spełnia wymagania, o których mowa w art. 9ca ust. 3 pkt 1, oraz
2) jeden arbiter, który spełnia wymagania, o których mowa w art. 9ca ust. 3 pkt 2

– wpisani na listę arbitrów w zakresie egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

4. W przypadku odwołania, o którym mowa w art. 44zzzt ust. 7, w skład Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego wchodzi:

1) jeden arbiter, który spełnia wymagania, o których mowa w art. 9ca ust. 4 pkt 1 lub 2, oraz
2) jeden arbiter, który spełnia wymagania, o których mowa w art. 9ca ust. 4 pkt 3 lub 4

– wpisani na listę arbitrów w zakresie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie z danej kwalifikacji.

5. W skład Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego nie może być wyznaczony arbiter będący jednocześnie egzaminatorem, który:

1) sprawdzał i oceniał pracę egzaminacyjną, której dotyczy odwołanie, albo
2) został wyznaczony do weryfikacji sumy punktów, o której mowa w art. 44zzz ust. 3 albo art. 44zzzt ust. 3, wyniku której dotyczy odwołanie.

6. W przypadku gdy:

1) na listy arbitrów nie został wpisany arbiter w zakresie przedmiotu, z którego jest przeprowadzany egzamin maturalny, albo zawodu i kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie, z której jest przeprowadzany egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, albo
2) liczba arbitrów wpisanych na listy arbitrów jest niewystarczająca do rozpatrzenia wszystkich odwołań, o których mowa w art. 44zzz ust. 7 albo art. 44zzzt ust. 7, w terminie określonym w art. 44zzz ust. 17 albo art. 44zzzt ust. 17, albo
3) z powodu choroby arbitra lub innych uzasadnionych przyczyn nie jest możliwe wyznaczenie arbitra

– dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej zamiast arbitra wyznacza w skład Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego egzaminatora wpisanego do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7, odpowiednio w zakresie egzaminu maturalnego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z tym że w przypadku odwołania, o którym mowa w art. 44zzz ust. 7, egzaminatorem tym może być osoba, która pełniła funkcję przewodniczącego zespołu egzaminatorów,

o którym mowa w art. 44zzu ust. 4, w zakresie danego przedmiotu w co najmniej 3 latach.

7. Prace Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego odbywają się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. W razie potrzeby dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej może zorganizować posiedzenie Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego.

8. Arbitrowi oraz egzaminatorowi, o którym mowa w ust. 6, przysługuje:

1) wynagrodzenie za rozpatrzenie odwołania, w tym za sporządzenie pisemnego uzasadnienia, oraz
2) zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania, jeżeli prace Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego odbywają się na posiedzeniu poza miejscem zamieszkania arbitra lub egzaminatora.

9. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej zawiera z arbitrami oraz egzaminatorami, o których mowa w ust. 6, umowy określające zakres ich obowiązków, stopień złożoności rozwiązania każdego zadania egzaminacyjnego rozpatrywanego w ramach odwołania oraz wysokość wynagrodzenia.

10. Obsługę administracyjną i finansową Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego zapewnia Centralna Komisja Egzaminacyjna.

**Art. 9cc.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb wyznaczania składu Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego do rozpatrzenia odwołania, biorąc pod uwagę konieczność równomiernego rozłożenia pracy pomiędzy arbitrów;
2) tryb i sposób działania Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego rozpatrywania odwołań oraz wykorzystywania w pracach tego kolegium przede wszystkim środków komunikacji elektronicznej;
3) stawki za jedno zadanie egzaminacyjne rozpatrzone w ramach odwołania przez arbitrów i egzaminatorów, o których mowa w art. 9cb ust. 6, oraz sposób i tryb zwrotu kosztów przejazdu i zakwaterowania tych arbitrów i egzaminatorów, biorąc pod uwagę konieczność zróżnicowania stawek za jedno zadanie egzaminacyjne w zależności od stopnia złożoności rozwiązania zadania

egzaminacyjnego oraz konieczność odpowiedniego udokumentowania kosztów przejazdu i zakwaterowania;

4) wzór wniosku o wpis na listę arbitrów oraz wykaz dokumentów, które dołącza się do tego wniosku, biorąc pod uwagę konieczność wykazania przez osobę składającą wniosek spełnienia warunków, o których mowa w art. 9ca ust. 3–6, oraz zapewnienie możliwości weryfikacji spełnienia przez tę osobę tych warunków.

**Art. 9d.** 1. Nadzór nad działalnością Centralnej Komisji Egzaminacyjnej sprawuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

2. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w szczególności:

1) może wydawać dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej wiążące wytyczne i polecenia, z wyjątkiem indywidualnych spraw rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej;
2) może zwracać się do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej o przygotowanie i przekazanie informacji, dokumentów i sprawozdań dotyczących określonej sprawy albo rodzaju spraw;
3) przeprowadza kontrole w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

3. Nadzór nad działalnością okręgowych komisji egzaminacyjnych sprawuje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Organizację Centralnej Komisji Egzaminacyjnej określa jej statut nadany w drodze zarządzenia przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Zarządzenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

5. Szczegółowy zakres zadań i organizację okręgowej komisji egzaminacyjnej określa jej statut nadany przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania.

6. Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne są państwowymi jednostkami budżetowymi finansowanymi z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

7. Działalnością Centralnej Komisji Egzaminacyjnej kieruje dyrektor, którego powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

8. Wicedyrektorów Centralnej Komisji Egzaminacyjnej powołuje i odwołuje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za zgodą ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

9. Działalnością okręgowej komisji egzaminacyjnej kieruje dyrektor, którego powołuje i odwołuje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

10. W okręgowej komisji egzaminacyjnej może być utworzone stanowisko wicedyrektora, którego powołuje i odwołuje dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, za zgodą dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

11. Stanowisko dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i stanowisko dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej może zajmować osoba:

*[1) która posiada wykształcenie wyższe magisterskie;]*

**<1) która posiada wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy magister, magister inżynier lub równorzędny;>**

**Nowe brzmienie pkt 1 w ust. 11 w art. 9d wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2) która posiada staż pracy określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 14;
3) która posiada doświadczenie związane z organizowaniem egzaminów lub prowadzeniem badań w zakresie egzaminowania;
4) która spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania pracy na stanowisku kierowniczym;
5) która ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych;
6) która nie była karana karą dyscyplinarną oraz nie toczy się przeciwko niej postępowanie dyscyplinarne;
7) która nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
8) przeciwko której nie toczy się postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;
9) która nie była karana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 168, z 2012 r. poz. 1529 oraz z 2016 r. poz. 1020 i 1250);
10) która nie była karana karą porządkową, o której mowa w art. 108 Kodeksu pracy.

12. Kandydata na stanowisko dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz na stanowisko dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wyłania się w drodze konkursu ogłaszanego przez odpowiednio ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania albo dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

13. Jeżeli do konkursu, o którym mowa w ust. 12, nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, odpowiednio minister właściwy do spraw oświaty i wychowania albo dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej powołuje na stanowisko odpowiednio dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej albo dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wskazanego przez siebie kandydata.

14. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, staż pracy wymagany od osoby zajmującej stanowisko dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przeprowadzania konkursu na stanowisko dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej oraz skład i tryb pracy komisji konkursowej, uwzględniając sposób ogłaszania konkursu, sposób wyłaniania kandydata, sposób sprawowania nadzoru nad prawidłowością postępowania konkursowego oraz tryb unieważnienia konkursu.

15. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 14, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może określić dodatkowe wymagania, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko odpowiednio dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, uwzględniając specyfikę zadań wykonywanych przez odpowiednio Centralną Komisję Egzaminacyjną i okręgową komisję egzaminacyjną.

**Art. 9e.** 1. Przygotowywanie materiałów egzaminacyjnych do przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, a także drukowanie, przechowywanie i transport materiałów egzaminacyjnych, odbywają się w warunkach zapewniających ich ochronę przed nieuprawnionym ujawnieniem.

**Zmiana w ust. 1 i nowe brzmienie ust. 3 w art. 9e wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. Osoby uczestniczące w przygotowywaniu, drukowaniu, przechowywaniu i transporcie materiałów egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 1, są obowiązane do nieujawniania osobom nieuprawnionym materiałów egzaminacyjnych.

*[3. W przypadku nieuprawnionego ujawnienia materiałów egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 1, lub uzasadnionego podejrzenia o nieuprawnionym ujawnieniu tych materiałów decyzję co do dalszego przebiegu egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, podejmuje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej może wyznaczyć nowy termin przeprowadzenia egzaminu gimnazjalnego lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej lub w części ustnej, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub części pisemnej albo części praktycznej tego egzaminu oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, z danego przedmiotu.]*

**<3. W przypadku nieuprawnionego ujawnienia materiałów egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 1, lub uzasadnionego podejrzenia nieuprawnionego ujawnienia tych materiałów decyzję co do dalszego przebiegu egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, podejmuje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej może wyznaczyć nowy termin przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu, egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej lub w części ustnej, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub części pisemnej albo części praktycznej tego egzaminu oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, z danego przedmiotu.**>

**Przepis uchylający art. 9f wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[**Art. 9f.** 1. Słuchaczem kolegium pracowników służb społecznych może być tylko osoba posiadająca świadectwo dojrzałości.*

*2. W zakresie uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, korzystania ze świadczeń zdrowotnych i odbywania przeszkolenia wojskowego do słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych stosuje się przepisy dotyczące studentów szkół wyższych.*

*3. Kolegia służb społecznych mogą pobierać opłaty za egzaminy wstępne oraz za zajęcia dydaktyczne, z wyłączeniem zajęć dydaktycznych w systemie dziennym*

*w publicznych kolegiach pracowników służb społecznych, chyba że są powtarzane z powodu niezadowalających wyników w nauce.*

*4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizację i zasady działania, w tym zasady powierzania stanowisk kierowniczych, zasady sprawowania opieki naukowo-dydaktycznej i nadzoru nad kolegiami pracowników służb społecznych, a także warunki i tryb wydawania oraz wzory druków wydawanych słuchaczom i absolwentom kolegiów pracowników służb społecznych, w tym umieszczenie na dyplomach ukończenia kolegiów pracowników służb społecznych znaków graficznych informujących o poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010).*

*5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa, w drodze rozporządzenia, standardy kształcenia w kolegiach pracowników służb społecznych, uwzględniając w szczególności wymagania dotyczące realizowania planów nauczania, przedmioty kształcenia, zakres i wymiar praktyk zawodowych, treści programowe i wymagane umiejętności.*

*6. W zakresie nieuregulowanym odmiennie w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i 5 do kolegiów pracowników służb społecznych stosuje się przepisy dotyczące szkół.]*

**Art. 10.** 1. Osoba, która ukończyła 18 lat, może uzyskać świadectwo ukończenia szkoły podstawowej *[, gimnazjum]* i liceum ogólnokształcącego po zdaniu egzaminów eksternistycznych przeprowadzanych przez okręgową komisję egzaminacyjną, z zastrzeżeniem art. 10a.

**Zmiany w ust. 1 i 2 w art. 10 wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. Egzaminy eksternistyczne, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się z zakresu obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w ramowych planach nauczania odpowiednio szkoły podstawowej dla dorosłych *[, gimnazjum dla dorosłych]* lub liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.

2a. Egzaminy eksternistyczne, o których mowa w ust. 1, są przeprowadzane na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, z tym że w przypadku liceum ogólnokształcącego dla dorosłych – na podstawie

wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego.

3. Osoba, która ukończyła 18 lat, może uzyskać:

1) świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie po zdaniu egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji, przeprowadzanego przez okręgową komisję egzaminacyjną, zgodnie z przepisami rozdziału 3b;

*[2) dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, jeżeli posiada świadectwa potwierdzające wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie oraz posiada:*

*a) wykształcenie zasadnicze zawodowe albo zdała egzamin eksternistyczny z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej przeprowadzany przez okręgową komisję egzaminacyjną, lub*

*b) wykształcenie średnie.]*

**<2) dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, jeżeli posiada świadectwa potwierdzające wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie oraz posiada:**

**Nowe brzmienie pkt 2 w ust. 3 w art. 10 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**a) wykształcenie zasadnicze zawodowe albo zdała egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej przeprowadzane przez okręgową komisję egzaminacyjną, lub**

**b) wykształcenie zasadnicze branżowe albo zdała egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia przeprowadzane przez okręgową komisję egzaminacyjną, lub**

**c) wykształcenie średnie branżowe albo zdała egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły II stopnia przeprowadzane przez okręgową komisję egzaminacyjną, lub**

**d) wykształcenie średnie.>**

4. Egzamin eksternistyczny, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, przeprowadza się z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

4a. Wyniki egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i 3, są ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

*[4b. Do egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i ust. 3 pkt 2 lit. a, przepisy art. 44zzz ust. 1–6 stosuje się odpowiednio.]*

**Nowe brzmienie ust. 4b w art. 10 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<4b. Do egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i ust. 3 pkt 2 lit. a–c, przepisy art. 44zzz ust. 1–6 stosuje się odpowiednio.>**

4c. Egzaminy eksternistyczne, o których mowa w ust. 1 i 3, podlegają opłacie.

4d. Opłata za egzamin eksternistyczny z jednych zajęć edukacyjnych oraz opłata za egzamin eksternistyczny, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, wynoszą 5,5% minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego posiadającego tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym, określonego na podstawie art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

4e. Osoba, która przystąpiła do egzaminu eksternistycznego, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, i nie uzyskała wymaganej do zdania tego egzaminu liczby punktów z części pisemnej albo części praktycznej tego egzaminu, przystępując ponownie do tej części egzaminu, wnosi opłatę w wysokości:

1) w przypadku części pisemnej – 1/3 opłaty, o której mowa w ust. 4d;
2) w przypadku części praktycznej – 2/3 opłaty, o której mowa w ust. 4d.

4f. Opłata za egzaminy eksternistyczne, o których mowa w ust. 1 i 3, stanowi dochód budżetu państwa. Opłata nie podlega zwrotowi.

4g. Opłatę za egzaminy eksternistyczne wnosi się:

*[1) w przypadku egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i ust. 3 pkt 2 lit. a – nie później niż na 30 dni przed terminem rozpoczęcia sesji egzaminacyjnej, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 5,]*

**Nowe brzmienie pkt 1 w ust. 4g w art. 10 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<1) w przypadku egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i ust. 3 pkt 2 lit. a–c – nie później niż na 30 dni przed terminem rozpoczęcia sesji egzaminacyjnej, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 5,>**

2) w przypadku egzaminu eksternistycznego, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 – nie później niż na 30 dni przed wyznaczonym terminem tego egzaminu

– na rachunek bankowy wskazany przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej. Niewniesienie w tych terminach opłaty za egzamin eksternistyczny, o którym mowa w ust. 1 lub 3, skutkuje brakiem możliwości przystąpienia do tego egzaminu.

*[5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:*

*1) warunki i tryb przeprowadzania egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i ust. 3 pkt 2 lit. a, w tym warunki ich oceniania, oraz zajęcia edukacyjne, z których jest przeprowadzany egzamin eksternistyczny, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 lit. a,*

*2) warunki dopuszczania do egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i 3,*

*3) warunki wynagradzania egzaminatorów przeprowadzających egzaminy eksternistyczne, o których mowa w ust. 1 i ust. 3 pkt 2 lit. a*

*– z uwzględnieniem możliwości unieważnienia egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i ust. 3 pkt 2 lit. a, ze względu na naruszenie przepisów dotyczących przeprowadzania tych egzaminów, jeżeli to naruszenie mogło mieć wpływ na wynik egzaminu, a także z uwzględnieniem możliwości zwalniania osób o niskich dochodach z całości lub części opłat za przeprowadzanie egzaminu eksternistycznego, o którym mowa w ust. 1 i 3. Wynagrodzenie egzaminatorów powinno być ustalone w relacji do minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego posiadającego tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym, określonego na podstawie art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.]*

**<5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:**

**Nowe brzmienie ust. 5 w art. 10 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**1) warunki i tryb przeprowadzania egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w tym warunki ich oceniania, oraz zajęcia edukacyjne, z których są przeprowadzane egzaminy eksternistyczne, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lit. a–c,**

**2) warunki dopuszczania do egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i 3,**

**3) warunki wynagradzania egzaminatorów przeprowadzających egzaminy eksternistyczne, o których mowa w ust. 1 i ust. 3 pkt 2 lit. a–c**

**– z uwzględnieniem możliwości unieważnienia egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i ust. 3 pkt 2 lit. a–c, ze względu na naruszenie przepisów dotyczących przeprowadzania tych egzaminów, jeżeli to naruszenie**

**mogło mieć wpływ na wynik egzaminu, a także z uwzględnieniem możliwości zwalniania osób o niskich dochodach z całości lub części opłat za przeprowadzanie egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i 3. Wynagrodzenie egzaminatorów powinno być ustalone w relacji do minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego posiadającego tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym, określonego na podstawie art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.>**

6. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może, na wniosek właściwych ministrów, wskazać zawody, w zakresie których nie przeprowadza się egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 3.

**Art. 10a.** 1. Świadectwo lub dyplom ukończenia szkoły artystycznej można uzyskać na podstawie egzaminów eksternistycznych przeprowadzanych przez państwowe komisje egzaminacyjne powoływane przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Egzaminy eksternistyczne przeprowadza się z zakresu zajęć edukacyjnych określonych w ramowych planach nauczania poszczególnych typów publicznych szkół artystycznych.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określa, w drodze rozporządzenia, typy szkół artystycznych, których świadectwo lub dyplom ukończenia można uzyskać na podstawie egzaminów eksternistycznych, warunki i tryb przeprowadzania egzaminów eksternistycznych, wysokość opłat za egzaminy eksternistyczne oraz warunki wynagradzania osób wchodzących w skład państwowej komisji egzaminacyjnej, z uwzględnieniem możliwości unieważniania egzaminów eksternistycznych ze względu na naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania tych egzaminów, jeżeli to naruszenie mogło mieć wpływ na wynik egzaminu, oraz że wysokość opłat za egzaminy eksternistyczne nie może być wyższa niż koszty przeprowadzenia tych egzaminów, a także z uwzględnieniem możliwości zwalniania z całości lub części opłat za przeprowadzenie egzaminu osób o niskich dochodach.

**Art. 11.** 1. Świadectwa i dyplomy państwowe wydawane przez uprawnione do tego szkoły, placówki kształcenia ustawicznego i placówki kształcenia praktycznego, kolegia pracowników służb społecznych oraz okręgowe komisje egzaminacyjne są dokumentami urzędowymi.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

1) warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, w tym umieszczenie na wzorach druków szkolnych znaków graficznych informujących o poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, sposób dokonywania sprostowań ich treści i wydawania duplikatów, a także tryb i sposób dokonywania uwierzytelnienia dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą,
2) wysokość odpłatności za wydawanie duplikatów świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych oraz za dokonywanie uwierzytelnienia dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą

– uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego tworzenia dokumentacji przebiegu nauczania, oceniania wyników pracy dydaktyczno-wychowawczej szkół i wyników egzaminów przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, a także wymóg, aby wysokość odpłatności za wykonywanie czynności, o których mowa w pkt 2, nie przewyższała kwoty opłaty skarbowej za uwierzytelnienie dokumentu, określonej w przepisach o opłacie skarbowej.

**Przepis uchylający art. 11a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[**Art. 11a.** 1. Wykształcenie podstawowe posiada osoba, która ukończyła szkołę podstawową lub ukończyła podstawowe studium zawodowe.*

*2. Wykształcenie gimnazjalne posiada osoba, która ukończyła gimnazjum.*

*3. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada osoba, która:*

*1) ukończyła zasadniczą szkołę zawodową, szkołę zasadniczą lub inną szkołę równorzędną, albo*
*2) ukończyła zasadniczą szkołę zawodową, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. a, albo*
*3) zdała egzamin, o którym mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. a, oraz:*
   *a) ukończyła kwalifikacyjne kursy zawodowe w zakresie wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, lub*

*b) uzyskała dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.*

*4. Wykształcenie średnie posiada osoba, która:*

*1) ukończyła szkołę ponadpodstawową, z wyjątkiem szkół wymienionych w ust. 3 pkt 1, lub*

*2) ukończyła szkołę ponadgimnazjalną, z wyjątkiem szkoły wymienionej w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. a i e.]*

**Art. 12.** 1. *[Publiczne przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja]* **<Publiczne przedszkola i szkoły podstawowe>** organizują naukę religii na życzenie rodziców, publiczne szkoły *[ponadgimnazjalne]* **<ponadpodstawowe>** na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki religii decydują uczniowie.

**Zmiany w ust. 1 w art. 12 wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z władzami Kościoła Katolickiego i Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego oraz innych kościołów i związków wyznaniowych określa, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób wykonywania przez szkoły zadań, o których mowa w ust. 1.

**Art. 13.** 1. Szkoła i placówka publiczna umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, a w szczególności naukę języka oraz własnej historii i kultury.

2. Na wniosek rodziców nauka, o której mowa w ust. 1, może być prowadzona:

1) w osobnych grupach, oddziałach lub szkołach;

2) w grupach, oddziałach lub szkołach – z dodatkową nauką języka oraz własnej historii i kultury;

3) w międzyszkolnych zespołach nauczania.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób wykonywania przez szkoły i placówki zadań, o których mowa w ust. 1 i 2, w szczególności minimalną liczbę uczniów, dla których organizuje się poszczególne formy nauczania wymienione w ust. 2.

4. W pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły publiczne zapewniają podtrzymywanie kultury i tradycji regionalnej.

5. Podręczniki szkolne i książki pomocnicze do kształcenia uczniów w zakresie niezbędnym do podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej

i językowej mogą być dofinansowywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania podejmie działania w celu zapewnienia możliwości kształcenia nauczycieli oraz dostępu do podręczników na potrzeby szkół i placówek publicznych, o których mowa w ust. 1.

7. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania podejmie działania w celu popularyzacji wiedzy o historii, kulturze, języku i o tradycjach religijnych mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.

*[**Art. 13a.** 1. Przedszkola są obowiązane do prowadzenia zajęć rozwijających sprawność fizyczną dzieci poprzez zapewnienie udziału w zajęciach ruchowych, grach i zabawach.*

**Przepis uchylający art. 13a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*2. Szkoły, z wyłączeniem szkół dla dorosłych, są obowiązane do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Obowiązkowy wymiar zajęć wychowania fizycznego dla uczniów klas IV–VI szkół podstawowych i uczniów gimnazjów wynosi 4 godziny lekcyjne, a dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych – 3 godziny lekcyjne, w ciągu tygodnia.*

*3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej, określi, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne formy realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, mając w szczególności na względzie potrzeby zdrowotne uczniów, specyfikę ich zainteresowań sportowych, warunki realizacji zajęć wychowania fizycznego oraz tradycje sportowe danego środowiska lub szkoły.]*

Rozdział 2

## Wychowanie przedszkolne, obowiązek szkolny i obowiązek nauki

**Art. 14.** *[1. Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat. Wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach oraz w innych formach wychowania przedszkolnego.*

**Przepis uchylający ust. 1–4b w art. 14 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*1a. W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wychowaniem przedszkolnym może być objęte dziecko w wieku powyżej*

*7 lat, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat. Obowiązek szkolny tych dzieci odracza się zgodnie z art. 16a.*

*1b. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wychowaniem przedszkolnym może także zostać objęte dziecko, które ukończyło 2,5 roku.*

*2. (uchylony)*

*3. Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu lub w innej formie wychowania przedszkolnego.*

*3a. Obowiązek, o którym mowa w ust. 3, rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat. W przypadku dziecka, o którym mowa w ust. 1a, obowiązek ten rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym dziecko rozpocznie spełnianie obowiązku szkolnego.*

***<3b. Dzieci w wieku 3–5 lat mają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu lub innej formie wychowania przedszkolnego.***

***3c. Dziecko uzyskuje prawo, o którym mowa w ust. 3b, z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 3 lata.>***

*[4. Zapewnienie warunków do spełniania obowiązku, o którym mowa w ust. 3, jest zadaniem własnym gminy.]*

***<4. Zapewnienie warunków do spełniania obowiązku, o którym mowa w ust. 3, oraz realizacji prawa, o którym mowa w ust. 3b, jest zadaniem własnym gminy.>***

***<4a. Zadanie, o którym mowa w ust. 4, jest wykonywane przez gminę przez zapewnienie dziecku możliwości korzystania z wychowania przedszkolnego w:***

1) ***publicznym przedszkolu lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez gminę, lub***
2) ***publicznym przedszkolu lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez inną osobę prawną lub osobę fizyczną, położonych na obszarze gminy, lub***
3) ***niepublicznym przedszkolu, o którym mowa w art. 90 ust. 1b, lub niepublicznej innej formie wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c, położonych na obszarze gminy.>***

*4b. Jeżeli liczba dzieci, którym gmina ma obowiązek zapewnić możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego, zamieszkałych na obszarze danej gminy,*

***Dodane ust. 3b, 3c i 4a oraz nowe brzmienie ust. 4 w art. 14 wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 827, z 2016 r. poz. 35 oraz z 2017 r. poz. 60); uchylone z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).***

*zgłoszonych podczas rekrutacji do publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, niepublicznego przedszkola, o którym mowa w art. 90 ust. 1b, lub niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c, przewyższy liczbę miejsc w tym przedszkolu lub tej innej formie wychowania przedszkolnego, dyrektor przedszkola, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę – także dyrektor szkoły, informuje o nieprzyjęciu dziecka do przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W tym przypadku wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany pisemnie wskazać rodzicom inne publiczne przedszkole albo publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, albo niepubliczne przedszkole, o którym mowa w art. 90 ust. 1b, albo niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c, które mogą przyjąć dziecko. Czas pracy wskazanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) innego publicznego przedszkola albo publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, albo niepublicznego przedszkola, o którym mowa w art. 90 ust. 1b, albo niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c, powinien być zbliżony do czasu pracy odpowiednio przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego, o przyjęcie do których ubiegali się rodzice dziecka.]*

4c. (uchylony)

5. Rada gminy:

1) określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci w wieku do lat 5 w prowadzonych przez gminę:

*[a) publicznym przedszkolu w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2,]*

**<a) publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe,>**

**Nowe brzmienie lit. a i b w pkt 1 w ust. 5 w art. 14 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[b) publicznej innej formie wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony dla przedszkoli publicznych na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2;]*

**<b) publicznej innej formie wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki**

**ustalony dla przedszkoli publicznych na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe;>**

2) może określić warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, o których mowa w pkt 1.

5a. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 5 pkt 1, nie może być wyższa niż 1 zł za godzinę zajęć.

5aa. Opłaty, o których mowa w ust. 5, są pobierane do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat.

5b. Maksymalna wysokość opłaty, o której mowa w ust. 5a, podlega waloryzacji. Waloryzacja dokonywana po raz pierwszy polega na pomnożeniu kwoty opłaty, o której mowa w ust. 5a, przez wskaźnik waloryzacji i zaokrągleniu w dół do pełnych groszy. Kolejne waloryzacje wysokości opłaty polegają na pomnożeniu kwoty opłaty z roku, w którym była dokonywana ostatnia waloryzacja, przez wskaźnik waloryzacji i zaokrągleniu w dół do pełnych groszy. Waloryzacji dokonuje się od dnia 1 września roku kalendarzowego, w którym ogłoszono wysokość wskaźnika waloryzacji ustalonego zgodnie z ust. 5c lub 5d.

5c. Jeżeli średnioroczny wskaźnik cen, towarów i usług konsumpcyjnych ogółem określany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" na podstawie art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887), za rok kalendarzowy, w którym była przeprowadzona ostatnia waloryzacja, a w przypadku waloryzacji dokonywanej po raz pierwszy – za rok 2013, wyniósł co najmniej 110, to wartość tego wskaźnika podzieloną przez 100 przyjmuje się jako wskaźnik waloryzacji.

5d. Jeżeli warunek, o którym mowa w ust. 5c, nie został spełniony, to wskaźnik waloryzacji ustala się jako iloczyn podzielonych przez 100 wartości średniorocznych wskaźników cen, towarów i usług konsumpcyjnych ogółem określanych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" na podstawie art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 1,1 w okresie od roku kalendarzowego, w którym była przeprowadzona ostatnia waloryzacja, do roku poprzedzającego termin waloryzacji, a w przypadku

waloryzacji dokonywanej po raz pierwszy, w okresie od roku 2013 do roku poprzedzającego termin waloryzacji.

5e. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do końca marca roku, w którym jest dokonywana waloryzacja, o której mowa w ust. 5b, wysokość wskaźnika waloryzacji oraz maksymalną wysokość kwoty opłaty, o której mowa w ust. 5 pkt 1, po waloryzacji.

*[5f. Publiczne przedszkola oraz publiczne inne formy wychowania przedszkolnego, prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego i osoby fizyczne, pobierają opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w wysokości nie wyższej niż wysokość opłat ustalonych przez radę gminy na podstawie ust. 5 pkt 1.]*

**<5f. Publiczne przedszkola, publiczne szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi oraz publiczne inne formy wychowania przedszkolnego, prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego i osoby fizyczne, pobierają opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego, w wysokości nie wyższej niż wysokość opłat ustalonych przez radę gminy na podstawie ust. 5 pkt 1.>**

**Nowe brzmienie ust. 5f–5h w art. 14 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[5g. Organ prowadzący publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, niepubliczne przedszkole, o którym mowa w art. 90 ust. 1b, lub niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c, zwalnia rodziców w całości lub w części z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego, na warunkach określonych przez radę gminy na podstawie ust. 5 pkt 2. Organ prowadzący może upoważnić do udzielania tych zwolnień dyrektora przedszkola, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego – także dyrektora odpowiedniej szkoły podstawowej.]*

**<5g. Organ prowadzący publiczne przedszkole, publiczną szkołę podstawową z oddziałami przedszkolnymi, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, niepubliczne przedszkole, o którym mowa w art. 90 ust. 1b, niepubliczną szkołę podstawową z oddziałami przedszkolnymi, o których mowa w art. 90 ust. 1ba, lub niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c, zwalnia rodziców w całości lub w części z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego, na warunkach określonych przez**

**radę gminy na podstawie ust. 5 pkt 2. Organ prowadzący może upoważnić do udzielania tych zwolnień odpowiednio dyrektora przedszkola lub szkoły podstawowej.>**

*[5h. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna prowadząca publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, niepubliczne przedszkole, o którym mowa w art. 90 ust. 1b, lub niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c, może przyznać częściowe lub całkowite zwolnienie z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego również w przypadkach innych niż określone przez radę gminy na podstawie ust. 5 pkt 2.]*

**<5h. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna prowadząca publiczne przedszkole, publiczną szkołę podstawową z oddziałami przedszkolnymi, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, niepubliczne przedszkole, o którym mowa w art. 90 ust. 1b, niepubliczną szkołę podstawową z oddziałami przedszkolnymi, o których mowa w art. 90 ust. 1ba, lub niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c, może przyznać częściowe lub całkowite zwolnienie z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego również w przypadkach innych niż określone przez radę gminy na podstawie ust. 5 pkt 2.>**

5i. Rodzic zamierzający ubiegać się o całkowite lub częściowe zwolnienie z opłat, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, przedstawia w formie oświadczenia dane niezbędne do ustalenia uprawnienia do tego zwolnienia.

*[6. Do ustalania opłat za korzystanie z wyżywienia w przedszkolach publicznych oraz publicznych innych formach wychowania przedszkolnego przepisy art. 67a stosuje się odpowiednio.]*

**<6. Do ustalania opłat za korzystanie z wyżywienia w publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych oraz publicznych innych formach wychowania przedszkolnego przepisy art. 106 ustawy – Prawo oświatowe stosuje się odpowiednio.>**

**Nowe brzmienie ust. 6 w art. 14 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[7. Do oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej stosuje się odpowiednio ust. 2, 5 i 6.]*

**Przepis uchylający ust. 7 w art. 14 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 827, z 2016 r. poz. 35 oraz z 2017 r. poz. 60).**

*[8. Publiczne przedszkola, publiczne inne formy wychowania przedszkolnego, niepubliczne przedszkola, o których mowa w art. 90 ust. 1b, oraz niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 90 ust. 1c, nie mogą pobierać opłat innych niż opłaty ustalone zgodnie z ust. 5, 5f, 6 i 9.]*

**<8. Publiczne przedszkola, publiczne szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi, publiczne inne formy wychowania przedszkolnego, niepubliczne przedszkola, o których mowa w art. 90 ust. 1b, niepubliczne szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi, o których mowa w art. 90 ust. 1ba, oraz niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 90 ust. 1c, nie mogą pobierać opłat innych niż opłaty ustalone zgodnie z ust. 5, 5f, 6 i 9.>**

**Nowe brzmienie ust. 8 i 9 w art. 14 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[9. Do przedszkoli lub innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez organy, o których mowa w art. 5 ust. 3a i 5b, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 5–5e, 5g, 5i i 6, z tym że kompetencje rady gminy określone w ust. 5 wykonują te organy.]*

**<9. Do przedszkoli, szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi lub innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez organy, o których mowa w art. 8 ust. 4 i 17 ustawy – Prawo oświatowe, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 5–5e, 5g, 5i oraz 6, z tym że kompetencje rady gminy określone w ust. 5 wykonują te organy.>**

**<10. W przypadku przedszkoli, szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi lub innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w ust. 5g, wykonuje organ wykonawczy tej jednostki.>**

**Dodany ust. 10 w art. 14 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[**Art. 14a.** [1. Rada gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.]*

***<1. Rada gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli.>***

**Przepis uchylający art. 14a–14c wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*1a. W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi rada gminy może uzupełnić sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych o inne formy wychowania przedszkolnego. Inne formy wychowania przedszkolnego organizuje się dla dzieci w miejscu zamieszkania lub w innym możliwie najbliższym miejscu.*

***Nowe brzmienie ust. 1, 1a, 2 i 3 w art. 14a wejdzie w życie z dn. 1.09.2019 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 827, z 2016 r. poz. 35 oraz z 2017 r. poz. 60); uchylone z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 60).***

***<1a. W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi rada gminy może uzupełnić sieć publicznych przedszkoli o publiczne inne formy wychowania przedszkolnego. Inne formy wychowania przedszkolnego organizuje się dla dzieci w miejscu zamieszkania lub w innym możliwie najbliższym miejscu.>***

*[2. Sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych wraz z publicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego powinna zapewniać wszystkim dzieciom pięcioletnim zamieszkałym na obszarze gminy możliwość spełniania obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3. Droga dziecka pięcioletniego z domu do najbliższego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub do publicznej innej formy wychowania przedszkolnego nie powinna przekraczać 3 km.]*

***<2. Sieć publicznych przedszkoli, wraz z publicznymi przedszkolami i publicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, prowadzonymi przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, publicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, prowadzonymi przez gminę, niepublicznymi przedszkolami, o których mowa w art. 90 ust. 1b, oraz niepublicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 90 ust. 1c, powinna zapewniać dzieciom, o których mowa w art. 14 ust. 1, zamieszkałym na obszarze gminy, możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego. Droga dziecka spełniającego obowiązek, o którym mowa w art. 14 ust. 3, i dziecka pięcioletniego z domu do publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, niepublicznego przedszkola, o którym mowa w art. 90 ust. 1b, albo niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c, w których gmina zapewniła tym dzieciom warunki spełniania tego obowiązku oraz realizacji prawa do korzystania z wychowania przedszkolnego, nie powinna przekraczać 3 km.>***

***<2a. Ustalenie sieci, o której mowa w ust. 1 i 1a, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności tej sieci z warunkami określonymi w ust. 2.>***

***Dodany ust. 2aw art. 14a wejdzie w życie z dn. 1.09.2019 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 35 oraz z 2017 r. poz. 60), uchylony z dn. 1.09.2017 r (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).***

*[3. Jeżeli droga dziecka pięcioletniego z domu do najbliższego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego przekracza 3 km, obowiązkiem gminy jest*

*zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka lub zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.]*

***<3. Jeżeli droga, o której mowa w ust. 2, przekracza 3 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.>***

*4. Obowiązkiem gminy jest zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześcioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym na podstawie art. 14 ust. 1a bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka umożliwiającego dzieciom, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.*

*4a. Gmina może zorganizować dzieciom bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego również w przypadkach, w których nie ma takiego obowiązku.*

*5. (uchylony)*

*6. Nauczyciela oraz osobę, o której mowa w art. 6 ust. 6, prowadzących zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę, zatrudnia dyrektor przedszkola lub szkoły podstawowej prowadzonych przez tę gminę.*

*6a. Zajęcia w innych formach wychowania przedszkolnego prowadzą nauczyciele posiadający kwalifikacje wymagane od nauczycieli przedszkoli. Przepisy art. 6 ust. 6 i art. 7 ust. 1b i 1ba stosuje się odpowiednio.*

*6b. W przypadku publicznych innych form wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, oraz niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego zadania i kompetencje określone w ustawie dla dyrektora przedszkola wykonuje osoba kierująca daną inną formą wychowania przedszkolnego wyznaczona przez osobę prowadzącą inną formę wychowania przedszkolnego.*

*7. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje innych form wychowania przedszkolnego, warunki tworzenia i organizowania tych form wychowania przedszkolnego, sposób ich działania oraz minimalny dzienny wymiar godzin świadczonego przez te formy nauczania, wychowania i opieki, uwzględniając w szczególności konieczność dostosowania form wychowania przedszkolnego do sytuacji i potrzeb lokalnych, a także możliwość prowadzenia zajęć tylko w niektóre dni tygodnia.*

***Art. 14b.*** *1. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi, o którym mowa w art. 14 ust. 3, są obowiązani do:*

***Nowe brzmienie pkt 1 i 4 w ust. 1 oraz ust. 3 w art. 14b wejdzie w życie z dn. 1.09.2019 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 827, z 2016 r. poz. 35 oraz z 2017 r. poz. 60), uchylone z dn. 1.07.2019 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).***

*[1) dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego;]*

***<1) dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego;>***

*2) zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia;*

*3) informowania, w terminie do dnia 30 września każdego roku, dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, o realizacji tego obowiązku spełnianego w sposób określony w art. 16 ust. 5b;*

*[4) zapewnienia dziecku warunków nauki określonych w zezwoleniu, o którym mowa w art. 16 ust. 8 – w przypadku dziecka realizującego obowiązek poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego.]*

***<4) zapewnienia dziecku warunków nauki określonych w zezwoleniu, o którym mowa w art. 16 ust. 8 – w przypadku dziecka realizującego obowiązek poza przedszkolem lub inną formą wychowania przedszkolnego.>***

*2. Kontrolowanie spełniania obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, należy do zadań dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka.*

*[3. Dyrektorzy publicznych i niepublicznych przedszkoli i szkół podstawowych, w których zorganizowano oddziały przedszkolne, oraz nauczyciele prowadzący zajęcia w publicznych i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego są obowiązani powiadomić dyrektora szkoły, w obwodzie której dziecko mieszka, o spełnianiu przez dziecko obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, odpowiednio*

*w przedszkolu, oddziale przedszkolnym lub w innej formie wychowania przedszkolnego oraz o zmianach w tym zakresie.]*

***<3. Dyrektorzy publicznych i niepublicznych przedszkoli oraz nauczyciele prowadzący zajęcia w publicznych i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego są obowiązani powiadomić dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, o spełnianiu przez dziecko obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, odpowiednio w przedszkolu lub w innej formie wychowania przedszkolnego, oraz o zmianach w tym zakresie.>***

***Art. 14c.*** *Osoby prawne i fizyczne mogą prowadzić inne formy wychowania przedszkolnego, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7. Zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego prowadzi nauczyciel posiadający kwalifikacje wymagane od nauczycieli przedszkoli. Przepisy art. 6 ust. 6 i art. 7 ust. 1ba stosuje się odpowiednio.]*

**Art. 14d.** 1. Na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego dzieci w wieku do lat 5 gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa, która może być wykorzystana wyłącznie na dofinansowanie wydatków bieżących związanych z realizacją tych zadań.

1a. Przez dzieci w wieku do 5 lat, o których mowa w ust. 1, 3, 6 i 8, rozumie się dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat.

2. Podziału środków przeznaczonych na dotację, o której mowa w ust. 1, pomiędzy poszczególne gminy dokonuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

3. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 1, dla danej gminy jest obliczana jako iloczyn kwoty rocznej, o której mowa w ust. 4, oraz liczby dzieci w wieku do lat 5 korzystających z wychowania przedszkolnego na obszarze danej gminy, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

*[4. Kwota roczna2) dotacji, o której mowa w ust. 1, na każde dziecko, o którym mowa w ust. 3, bez względu na czas przebywania dziecka w przedszkolu lub innej formie wychowania przedszkolnego, wynosi 1506 zł.]*

**<4. Kwota roczna dotacji, o której mowa w ust. 1, na każde dziecko, o którym mowa w ust. 3, bez względu na czas przebywania dziecka w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego, wynosi 1506 zł.>**

**Nowe brzmienie ust. 4 w art. 14d wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

5.3) Kwota roczna, o której mowa w ust. 4, podlega corocznie waloryzacji prognozowanym średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, określonym w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy.

*[6. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 1, obliczona zgodnie z ust. 3, jest pomniejszana o kwotę stanowiącą iloczyn kwoty rocznej w roku, na który jest udzielana dotacja, i liczby dzieci w wieku do lat 5, którym gmina ma obowiązek zapewnić możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego, nieprzyjętych w danym roku szkolnym do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego lub do niepublicznego przedszkola, o którym mowa w art. 90 ust. 1b, oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej, o której mowa w art. 90 ust. 1ba, lub niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c, którym wójt (burmistrz, prezydent miasta) wbrew obowiązkowi wynikającemu z ustawy nie wskazał miejsca korzystania z wychowania przedszkolnego, zgodnie z art. 14 ust. 4b.]*

**<6. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 1, obliczona zgodnie z ust. 3, jest pomniejszana o kwotę stanowiącą iloczyn kwoty rocznej w roku, na który jest udzielana dotacja, i liczby dzieci w wieku do lat 5, którym gmina ma obowiązek zapewnić możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego, nieprzyjętych w danym roku szkolnym do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego lub do niepublicznego przedszkola, o którym mowa w art. 90**

**Nowe brzmienie ust. 6 i 7 w art. 14d wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2) W latach 2013–2021 kwota roczna ustalona na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827 oraz z 2016 r. poz. 35), która weszła w życie z dniem 1 września 2013 r.

3) W latach 2013–2021 nie stosuje się, na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.



***Ust. 7 w art. 14d wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2013 r.***

**ust. 1b, oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 90 ust. 1ba, lub niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 90 ust. 1c, którym wójt (burmistrz, prezydent miasta), wbrew obowiązkowi nie wskazał miejsca korzystania z wychowania przedszkolnego, zgodnie z art. 31 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe.**>

***<7. Pomniejszenie dotacji nie zwalnia gminy z obowiązku zapewnienia dzieciom odpowiednio warunków do spełniania obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, i warunków do realizacji prawa, o którym mowa w art. 14 ust. 3b.>***

**<7. Pomniejszenie dotacji nie zwalnia gminy z obowiązku zapewnienia dzieciom odpowiednio warunków do spełniania obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe, i warunków do realizacji prawa, o którym mowa w art. 31 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe.>**

8. Jeżeli liczba dzieci uwzględniona do obliczenia dotacji na dany rok budżetowy dla danej gminy zgodnie z ust. 3 i 6 jest większa niż średnioroczna liczba dzieci w wieku do lat 5 korzystających z wychowania przedszkolnego na obszarze danej gminy w roku budżetowym, na który została udzielona dotacja, część dotacji pobrana w nadmiernej wysokości podlega zwrotowi do budżetu państwa.

9. Dotacji, o której mowa w ust. 1, udzielają wojewodowie. Dotację przekazuje się w 12 częściach w terminie do 15. dnia każdego miesiąca, z wyjątkiem pierwszej części, którą przekazuje się niezwłocznie po zwiększeniu wydatków w części budżetu państwa będącej w dyspozycji wojewody, z wyrównaniem za okres od początku roku budżetowego.

10. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb udzielania i sposób rozliczania dotacji, o której mowa w ust. 1, w tym sposób ustalania wysokości dotacji podlegającej zwrotowi, oraz sposób ustalania średniorocznej liczby dzieci, o której mowa w ust. 8, a także wzór formularza rocznego rozliczenia wykorzystania dotacji, mając na celu zapewnienie jawności i przejrzystości gospodarowania środkami budżetu państwa;
2) sposób i terminy ustalania informacji o liczbie dzieci, o których mowa w ust. 6, biorąc pod uwagę możliwość wykorzystania środków komunikacji elektronicznej i informatycznych nośników danych.

2017-07-12

**Nowe brzmienie wprowadzenia do wyliczenia w ust. 11 w art. 14d wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r.**

11. *[Informacje dotyczące dzieci nieprzyjętych w danym roku szkolnym do przedszkola i innej formy wychowania przedszkolnego, przekazywane przez dyrektora przedszkola lub szkoły, wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 10, zawierają:]* **<Informacje dotyczące dzieci nieprzyjętych w danym roku szkolnym do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej i innej formy wychowania przedszkolnego, przekazywane przez dyrektora przedszkola lub szkoły, wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 10, zawierają:>**

1) imię, nazwisko, datę urodzenia dziecka oraz numer PESEL dziecka, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
2) imiona i nazwiska rodziców;
3) adres miejsca zamieszkania rodziców i dziecka.

12. Zgromadzone dane, o których mowa w ust. 11, są przechowywane przez okres dwóch lat od dnia przekazania tych informacji.

*[**Art. 15.** 1. Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia.*

*2. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia.]*

**Przepis uchylający art. 15 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 15a.** (uchylony)

*[**Art. 16.** 1. Na wniosek rodziców naukę w szkole podstawowej może także rozpocząć dziecko, które w danym roku kalendarzowym kończy 6 lat.*

*1a. Dyrektor szkoły podstawowej przyjmuje dziecko, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dziecko:*

*1) korzystało z wychowania przedszkolnego w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, w którym ma rozpocząć naukę w szkole podstawowej, albo*
*2) posiada opinię o możliwości rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną albo niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, założoną zgodnie z art. 82 oraz zatrudniającą pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.*

**Przepis uchylający art. 16–20 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*2. Dziecko, które zostało wcześniej przyjęte do szkoły podstawowej, jest zwolnione z obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3.*

*3. Dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, na wniosek rodziców, odracza rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego o jeden rok szkolny.*

*4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, składa się w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, nie później niż do dnia 31 sierpnia. Odroczenie dotyczy roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego.*

*4a. (uchylony)*

*4b. Do wniosku, o którym mowa w ust. 3, dołącza się opinię, z której wynika potrzeba odroczenia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną albo niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, założoną zgodnie z art. 82 oraz zatrudniającą pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.*

*4c. Dziecko, któremu odroczono rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego zgodnie z ust. 3, kontynuuje przygotowanie przedszkolne w przedszkolu lub w innej formie wychowania przedszkolnego. Przepisy art. 14a ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.*

*4d. (uchylony)*

*5. Obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkoły podstawowej i gimnazjum, publicznych albo niepublicznych.*

*5a. Po ukończeniu gimnazjum obowiązek nauki spełnia się:*

*1) przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadgimnazjalnej;*

*2) przez realizowanie, zgodnie z odrębnymi przepisami, przygotowania zawodowego u pracodawcy.*

*5b. Obowiązek, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązek szkolny i obowiązek nauki mogą być spełniane również przez uczęszczanie odpowiednio do przedszkola lub szkoły:*

*1) za granicą, w tym na podstawie umów międzynarodowych lub porozumień o współpracy bezpośredniej zawieranych przez szkoły, jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej lub w ramach programów edukacyjnych Unii Europejskiej;*

*2) przy przedstawicielstwie dyplomatycznym innego państwa w Polsce.*

*5c. Uczeń, który ukończył szkołę ponadgimnazjalną przed ukończeniem 18 roku życia, może również spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie do szkoły wyższej.*

*6. Dyrektorzy niepublicznych szkół podstawowych i gimnazjów oraz dyrektorzy publicznych szkół podstawowych i gimnazjów, a także dyrektorzy szkół specjalnych i ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 5, prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, którym nie ustalono obwodów, o przyjęciu ucznia do szkoły są obowiązani powiadomić dyrektora publicznej szkoły podstawowej lub gimnazjum, w których obwodzie uczeń mieszka, oraz informować go o spełnianiu przez ucznia obowiązku szkolnego.*

*6a. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio do dyrektora publicznej szkoły podstawowej i publicznego gimnazjum o ustalonym obwodzie, który przyjął do szkoły ucznia zamieszkującego w obwodzie innej szkoły publicznej.*

*6b. Dyrektorzy publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych, pracodawcy, o których mowa w ust. 5a pkt 2, oraz osoby kierujące podmiotami prowadzącymi kwalifikacyjne kursy zawodowe, są obowiązani powiadomić wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta), na terenie której mieszka absolwent gimnazjum, który nie ukończył 18 lat, o przyjęciu go do szkoły albo w celu przygotowania zawodowego albo na kwalifikacyjny kurs zawodowy, w terminie 14 dni od dnia przyjęcia absolwenta, oraz informować tego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o zmianach w spełnianiu obowiązku nauki przez absolwenta gimnazjum, w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian.*

*6c. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia:*

*1) przypadki, w jakich do publicznej lub niepublicznej szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 lat, a w przypadku uczestników Ochotniczych Hufców Pracy oraz osób przebywających w zakładach karnych lub aresztach śledczych – 15 lat,*

*2) przypadki, w jakich osoba, która ukończyła gimnazjum, może spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie na kwalifikacyjny kurs zawodowy,*

*uwzględniając w szczególności opóźnienie w cyklu kształcenia, przypadki losowe uniemożliwiające lub znacznie utrudniające uczęszczanie do szkoły lub umożliwienie*

*spełniania obowiązku nauki osobom przebywającym w zakładach karnych lub aresztach śledczych.*

*7. Za spełnianie obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki uznaje się również udział dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, organizowanych zgodnie z odrębnymi przepisami.*

*7a. (uchylony)*

*[8. Na wniosek rodziców dyrektor odpowiednio publicznego lub niepublicznego przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej, do której dziecko zostało przyjęte, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą.]*

***Nowe brzmienie ust. 8 w art. 16 wejdzie w życie z dn. 1.09.2019 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 827, z 2016 r. poz. 35 oraz z 2017 r. poz. 60), uchylony z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).***

***<8. Na wniosek rodziców dyrektor odpowiednio publicznego lub niepublicznego przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej, do której dziecko zostało przyjęte, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, poza przedszkolem lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą.>***

*9. (uchylony)*

*10. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 8, może być wydane przed rozpoczęciem roku szkolnego albo w trakcie roku szkolnego, jeżeli do wniosku o wydanie zezwolenia dołączono:*

1) *opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej;*
2) *oświadczenie rodziców o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym;*
3) *zobowiązanie rodziców do przystępowania w każdym roku szkolnym przez dziecko spełniające obowiązek szkolny lub obowiązek nauki do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 11.*

*10a. Przepisów ust. 10 pkt 1 i 3 nie stosuje się w przypadku wydawania zezwolenia, o którym mowa w ust. 8, dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym.*

*11. Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą uzyskuje roczne oceny klasyfikacyjne na podstawie rocznych egzaminów klasyfikacyjnych z zakresu części podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym, uzgodnionej na dany rok szkolny z dyrektorem szkoły. Egzaminy klasyfikacyjne są przeprowadzane przez szkołę, której dyrektor zezwolił na spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą. Uczniowi takiemu nie ustala się oceny zachowania. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb.*

*11a. Przepisu ust. 11 nie stosuje się do dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym.*

*12. Roczna i końcowa klasyfikacja ucznia spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą odbywa się zgodnie z przepisami rozdziału 3a.*

*13. Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą ma prawo uczestniczyć w szkole w zajęciach, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 2, 5 i 6.*

*14. Cofnięcie zezwolenia, o którym mowa w ust. 8, następuje:*

*1) na wniosek rodziców;*

*2) jeżeli uczeń z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpił do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 11, albo nie zdał rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 11;*

*3) w razie wydania zezwolenia z naruszeniem prawa.*

*15. Przepisy ust. 1, 1a, 2, 5, 5a, 5c, 6 i 6b stosuje się odpowiednio do szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne.*

***Art. 16a.** 1. W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o których mowa w art. 14 ust. 1a, rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego może być odroczone nie dłużej niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat.*

*2. Dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, na wniosek rodziców, odracza rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym.*

*3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat. Wniosek można złożyć ponownie w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 8 lat. Wniosek składa się nie później niż do dnia 31 sierpnia.*

*Odroczenie dotyczy roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego.*

*4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opinię, z której wynika potrzeba odroczenia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną albo niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, założoną zgodnie z art. 82 oraz zatrudniającą pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.*

*5. Dziecko, któremu odroczono rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego zgodnie z ust. 2, kontynuuje przygotowanie przedszkolne w przedszkolu lub w innej formie wychowania przedszkolnego, a dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone, z których jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym, także w ośrodku umożliwiającym dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Przepisy art. 14a ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio.*

***Art. 17.*** *1. Sieć publicznych szkół powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem ust. 2.*

*2. Droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać:*

*1) 3 km – w przypadku uczniów klas I–IV szkół podstawowych;*

*2) 4 km – w przypadku uczniów klas V i VI szkół podstawowych oraz uczniów gimnazjów.*

*3. Jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka:*

*1) przekracza odległości wymienione w ust. 2, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice, a do ukończenia przez dziecko 7 lat – także zwrot kosztów przejazdu opiekuna dziecka środkami komunikacji publicznej;*

*2) nie przekracza odległości wymienionych w ust. 2, gmina może zorganizować bezpłatny transport, zapewniając opiekę w czasie przewozu.*

*3a. Obowiązkiem gminy jest:*

*1) zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 71b, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także do najbliższej szkoły ponadgimnazjalnej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 21. roku życia;*

*2) zapewnienie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka umożliwiającego tym dzieciom i młodzieży realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia;*

*3) zwrot kosztów przejazdu ucznia, o którym mowa w pkt 1 i 2, oraz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka, wymienionych w pkt 1 i 2, na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.*

*4. Rada gminy, z uwzględnieniem ust. 1 i 2, ustala plan sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez gminę, a także określa granice obwodów publicznych szkół podstawowych i gimnazjów, z wyjątkiem specjalnych, mających siedzibę na obszarze gminy, z zastrzeżeniem art. 58 ust. 2. W przypadku publicznych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez inne organy, określenie granic ich obwodów następuje w uzgodnieniu z tymi organami. Uchwała rady gminy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.*

*5. Rada powiatu ustala plan sieci publicznych szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół specjalnych, z uwzględnieniem szkół ponadgimnazjalnych i specjalnych mających siedzibę na obszarze powiatu prowadzonych przez inne organy prowadzące, tak aby umożliwić dzieciom i młodzieży zamieszkującym na obszarze powiatu lub przebywającym w zakładach i jednostkach, o których mowa w art. 3 pkt 1a lit. b, realizację odpowiednio obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki.*

*6. (uchylony)*

*7. Ustalenie planu sieci publicznych szkół, o którym mowa w ust. 4 i 5, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności planu z warunkami określonymi odpowiednio w ust. 1, 2 i 5.*

***Art. 18.*** *1. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu są obowiązani do:*

*1) dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły;*

*2) zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne;*

*3) zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowywanie się do zajęć;*

*4) informowania, w terminie do dnia 30 września każdego roku, dyrektora szkoły podstawowej lub gimnazjum, w obwodzie których dziecko mieszka, o realizacji obowiązku szkolnego spełnianego w sposób określony w art. 16 ust. 5b.*

*2. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi nauki, na żądanie wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta), na terenie której dziecko mieszka, są obowiązani informować go o formie spełniania obowiązku nauki przez dziecko i zmianach w tym zakresie.*

*3. Rodzice dziecka realizującego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 8, są obowiązani do zapewnienia dziecku warunków nauki określonych w tym zezwoleniu.*

***Art. 19.*** *1. Dyrektorzy publicznych szkół podstawowych i gimnazjów kontrolują spełnianie obowiązku szkolnego przez dzieci zamieszkałe w obwodach tych szkół, a gmina kontroluje spełnianie obowiązku nauki przez młodzież zamieszkałą na terenie tej gminy, w tym odpowiednio:*

*1) kontrolują wykonywanie obowiązków, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, a także współdziałają z rodzicami w realizacji obowiązków, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 3 i ust. 3;*

*2) prowadzą ewidencję spełniania obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki.*

*2. Wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany przekazywać dyrektorom publicznych szkół podstawowych i gimnazjów na obszarze gminy informacje o aktualnym stanie i zmianach w ewidencji dzieci i młodzieży w wieku 3–18 lat.*

***Art. 20.*** *1. Niespełnianie obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.*

*2. Przez niespełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki należy rozumieć nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50%:*

*1) dni zajęć w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole podstawowej, gimnazjum, szkole ponadgimnazjalnej lub placówce;*

*2) zajęć w przypadku spełniania obowiązku nauki w sposób określony w art. 16 ust. 5a pkt 2 i w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 6c.]*

Rozdział 2a

(uchylony)

Rozdział 3

## Zarządzanie szkołami i placówkami publicznymi

**Przepis uchylający ust. 1 w art. 21 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 21.** *[1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania koordynuje i realizuje politykę oświatową państwa i współdziała w tym zakresie z wojewodami oraz z innymi organami i jednostkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach funkcjonowania systemu oświaty.]*

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania inicjuje, koordynuje i nadzoruje organizację ogólnopolskich olimpiad i turniejów dla uczniów, a także może zlecić zadania z tego zakresu, w drodze umowy, szkołom wyższym, placówkom naukowym, stowarzyszeniom naukowym, zawodowym i innym podmiotom prowadzącym statutową działalność oświatową lub naukową.

**Przepis uchylający art. 21a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[**Art. 21a.** 1. Szkoły i placówki podejmują niezbędne działania w celu tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej, zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, podnoszenia jakości pracy szkoły lub placówki i jej rozwoju organizacyjnego.*

*2. Działania, o których mowa w ust. 1, dotyczą:*

*1) efektów w zakresie kształcenia, wychowania i opieki oraz realizacji celów i zadań statutowych;*

*2) organizacji procesów kształcenia, wychowania i opieki;*

*3) tworzenia warunków do rozwoju i aktywności uczniów;*

*4) współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym;*

*5) zarządzania szkołą lub placówką.*

*3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wymagania wobec szkół i placówek, dotyczące realizacji niezbędnych działań, o których mowa w ust. 1, pozwalające na badanie jakości ich pracy – w odniesieniu do różnych typów szkół i rodzajów placówek, z uwzględnieniem charakterystyk spełniania wymagań na poziomie:*

*1) podstawowym – świadczącym o prawidłowym przebiegu procesów kształcenia, wychowania i opieki, umożliwieniu każdemu uczniowi rozwoju na miarę jego indywidualnych możliwości, podejmowaniu przez szkołę lub placówkę działań podnoszących jakość jej pracy, angażowaniu uczniów, rodziców i nauczycieli w działania szkoły lub placówki, a także współpracy ze środowiskiem lokalnym;*

*2) wysokim – świadczącym o wysokiej skuteczności działań, o których mowa w pkt 1, wyrażanej w szczególności efektami kształcenia i wychowania, pozytywnymi opiniami uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczącymi adekwatności procesu kształcenia i wychowania do potrzeb i możliwości uczniów oraz doskonaleniem jakości pracy szkoły lub placówki prowadzącym do ich rozwoju i uspołecznienia poprzez angażowanie społeczności szkolnej i środowiska lokalnego.]*

**Art. 22.** *[1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa w drodze rozporządzenia:*

**Przepis uchylający ust. 1 i 1a w art. 22 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*1) (utracił moc)[4)]*

*2) (uchylony)*

*3) organizację kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą;*

*3a) (uchylony)*

*4) zakres i warunki przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą w celach, o których mowa w pkt 3 i 3a, uwzględniając w szczególności częściowy zwrot kosztów*

4) Z dniem 19 stycznia 2014 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 stycznia 2013 r., sygn. akt K 38/12 (Dz. U. poz. 87).

*utrzymania i zakwaterowania oraz kosztów podróży, a także wyposażenie nauczycieli w niezbędne podręczniki, środki dydaktyczne i inne pomoce niezbędne w procesie nauczania w miejscu zatrudnienia.*

*5) (uchylony)*

*1a. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyłączyć stosowanie niektórych przepisów ustawy w odniesieniu do szkół, zespołów szkół i szkolnych punktów konsultacyjnych przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1, w zakresie wynikającym ze szczególnych warunków funkcjonowania tych szkół, zespołów szkół i szkolnych punktów konsultacyjnych, a także wprowadzić w tym zakresie odrębne unormowania.]*

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi ponadto, w drodze rozporządzenia:

*[1) ramowe plany nauczania, w tym wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły, z uwzględnieniem w szczególności obowiązującego wymiaru godzin zajęć edukacyjnych dla poszczególnych etapów edukacyjnych, a także wymiaru godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych;*

**Przepis uchylający pkt 1–2a w ust. 2 w art. 22 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*2) podstawy programowe:*

*a) wychowania przedszkolnego,*

*b) kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,*

*uwzględniając w szczególności zestawy celów i treści nauczania, umiejętności uczniów, a także zadania wychowawcze szkoły, odpowiednio do poszczególnych etapów kształcenia i typów szkół;*

*2a) podstawę programową kształcenia w zawodach, uwzględniając w szczególności ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego, efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów, efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru kształcenia oraz możliwość uzyskania dodatkowych kwalifikacji w ramach obszaru kształcenia;]*

3) (uchylony)

4) (uchylony)

*[5) sposób prowadzenia przez szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzaje tej dokumentacji, uwzględniające w szczególności ewidencję dzieci i młodzieży podlegających obowiązkowi szkolnemu i obowiązkowi nauki, a także stanowiące podstawę wydawania uczniom świadectw i dyplomów;*

**Przepis uchylający pkt 5–7 w ust. 2 w art. 22 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*6) warunki prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez szkoły i placówki, uwzględniające możliwość wprowadzania nowych rozwiązań programowych, organizacyjnych i metodycznych w zakresie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, a także wprowadzania odmiennych od powszechnie obowiązujących warunków działania i organizacji szkół i placówek;*

*7) organizację roku szkolnego, uwzględniającą w szczególności terminy rozpoczynania i kończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, przerw świątecznych i ferii szkolnych;]*

8) organizację oraz sposób przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad, uwzględniając, że konkursy, turnieje i olimpiady powinny służyć odkrywaniu i rozwijaniu uzdolnień uczniów, pobudzaniu twórczego myślenia, wspomaganiu zdolności stosowania zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu, a także lepszemu przygotowaniu uczniów do nauki w szkołach wyższego stopnia lub do wykonywania zawodu;

9) (uchylony)

10) (uchylony)

*[11) zasady udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach, które powinny tworzyć warunki dla zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, w szczególności wspomagać rozwój uczniów i efektywność uczenia się;*

**Przepis uchylający pkt 11 i 12 w ust. 2 i ust. 3 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*12) warunki i sposób organizowania przez szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki, z uwzględnieniem celów edukacyjnych i wychowawczych oraz bezpieczeństwa uczniów;]*

13) warunki wynagradzania egzaminatorów i nauczycieli akademickich, o których mowa w art. 9c ust. 10, uwzględniając zasadę, że wysokość wynagrodzenia określa się w relacji do minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego posiadającego tytuł zawodowy magistra

z przygotowaniem pedagogicznym, ustalonej na podstawie art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, oraz uwzględniając konieczność potwierdzenia przez dyrektora szkoły udziału nauczyciela akademickiego w części ustnej egzaminu maturalnego.

2a. (uchylony)

*[3. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, określi, w drodze rozporządzenia, organizację roku szkolnego w szkołach w zakładach poprawczych i w schroniskach dla nieletnich, z uwzględnieniem w szczególności specyfiki organizacji pracy wychowawczej i resocjalizacyjnej w tych zakładach i schroniskach oraz zapewnienia wykonywania orzeczeń sądowych.]*

4. (uchylony)

5. (uchylony)

**Art. 22a.** 1. Nauczyciel lub zespół nauczycieli przedstawia dyrektorowi przedszkola lub szkoły program wychowania przedszkolnego lub program nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego na dany etap edukacyjny.

2. W przypadku innej formy wychowania przedszkolnego nauczyciel lub zespół nauczycieli przedstawia dyrektorowi przedszkola lub szkoły podstawowej program wychowania przedszkolnego.

3. W przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe nauczyciel lub zespół nauczycieli prowadzących kształcenie zawodowe w danym zawodzie przedstawia dyrektorowi szkoły program nauczania do danego zawodu.

4. Program wychowania przedszkolnego i programy nauczania, o których mowa w ust. 1 i 3, mogą obejmować treści nauczania wykraczające poza zakres treści nauczania ustalonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego, treści nauczania ustalonych dla danych zajęć edukacyjnych w podstawie programowej kształcenia ogólnego albo treści nauczania ustalonych w formie efektów kształcenia dla danego zawodu w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

5. Program wychowania przedszkolnego i programy nauczania, o których mowa w ust. 1 i 3, powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów, dla których są przeznaczone.

*[6. Dyrektor przedszkola lub szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, dopuszcza do użytku w danym przedszkolu lub danej szkole przedstawiony przez nauczyciela lub zespół nauczycieli program wychowania przedszkolnego lub programy nauczania, o których mowa w ust. 1 i 3.]*

**<6. Dyrektor przedszkola lub szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, dopuszcza do użytku w danym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, danej innej formie wychowania przedszkolnego lub szkole przedstawiony przez nauczyciela lub zespół nauczycieli odpowiednio program wychowania przedszkolnego lub programy nauczania, o których mowa w ust. 1 i 3.>**

**Nowe brzmienie ust. 6–8 w art. 22 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[7. Dopuszczone do użytku w danym przedszkolu lub danej szkole programy wychowania przedszkolnego lub programy nauczania, o których mowa w ust. 1 i 3, stanowią odpowiednio zestaw programów wychowania przedszkolnego lub szkolny zestaw programów nauczania. Dyrektor przedszkola lub szkoły jest odpowiedzialny za uwzględnienie w zestawie programów wychowania przedszkolnego i szkolnym zestawie programów nauczania całości odpowiednio podstawy programowej wychowania przedszkolnego lub podstawy programowej kształcenia ogólnego ustalonej dla danego etapu edukacyjnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – także całości podstawy programowej kształcenia w zawodach, w których kształci szkoła.]*

**<7. Dopuszczone do użytku w danym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, danej innej formie wychowania przedszkolnego lub szkole programy wychowania przedszkolnego lub programy nauczania, o których mowa w ust. 1 i 3, stanowią odpowiednio zestaw programów wychowania przedszkolnego lub szkolny zestaw programów nauczania. Dyrektor przedszkola lub szkoły jest odpowiedzialny za uwzględnienie w zestawie programów wychowania przedszkolnego i szkolnym zestawie programów nauczania całości odpowiednio podstawy programowej wychowania przedszkolnego lub podstawy programowej kształcenia ogólnego ustalonej dla danego etapu edukacyjnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – także całości podstawy programowej kształcenia w zawodach, w których kształci szkoła.>**

*[8. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się do indywidualnych programów opracowywanych dla uczniów, o których mowa w art. 1 pkt 5, oraz do indywidualnych programów nauki opracowywanych dla uczniów, o których mowa w art. 66.]*

**<8. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się do indywidualnych programów opracowywanych dla uczniów, o których mowa w art. 1 pkt 6 ustawy – Prawo oświatowe, oraz do indywidualnych programów nauki opracowywanych dla uczniów, o których mowa w art. 115 ustawy – Prawo oświatowe.>**

**Zmiana w ust. 9 wart. 22a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

9. Programy nauczania do zawodów podstawowych dla żeglugi morskiej mogą być dopuszczone do użytku w danej szkole po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej w zakresie zgodności z postanowieniami *[konwencji, o której mowa w art. 32b ust. 1]* **<Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 201, z 1999 r. poz. 286 oraz z 2013 r. poz. 1092)>**.

10. Programy nauczania do zawodów podstawowych dla żeglugi śródlądowej mogą być dopuszczone do użytku w danej szkole po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej.

11. Programy nauczania do zawodów podstawowych dla rybołówstwa mogą być dopuszczone do użytku w danej szkole po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw rybołówstwa.

**Art. 22aa.** Nauczyciel może zdecydować o realizacji programu nauczania:

1) z zastosowaniem podręcznika, materiału edukacyjnego lub materiału ćwiczeniowego lub
2) bez zastosowania podręcznika lub materiałów, o których mowa w pkt 1.

**Art. 22ab.** 1. Zespół nauczycieli prowadzących nauczanie w klasach I–III szkoły podstawowej oraz zespół nauczycieli prowadzących nauczanie danych zajęć edukacyjnych w klasach IV–VIII szkoły podstawowej i szkole ponadpodstawowej przedstawiają dyrektorowi szkoły propozycję:

1) jednego podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej oraz jednego podręcznika do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego, lub materiału edukacyjnego, dla uczniów danej klasy – w przypadku klas I–III szkoły podstawowej;

2) jednego podręcznika do danych zajęć edukacyjnych lub materiału edukacyjnego do danych zajęć edukacyjnych, dla uczniów danej klasy – w przypadku klas IV–VIII szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej;
3) materiałów ćwiczeniowych.

2. Zespoły nauczycieli, o których mowa w ust. 1, mogą przedstawić dyrektorowi szkoły propozycję więcej niż jednego podręcznika lub materiału edukacyjnego:
1) do danego języka obcego nowożytnego w danej klasie, biorąc pod uwagę poziomy nauczania języków obcych nowożytnych – w przypadku klas IV–VIII szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej;
2) do danych zajęć edukacyjnych w danej klasie, biorąc pod uwagę zakres kształcenia: podstawowy lub rozszerzony, ustalony w podstawie programowej kształcenia ogólnego – w przypadku szkoły *[ponadgimnazjalnej]* **<ponadpodstawowej>**;
3) do danych zajęć edukacyjnych w danej klasie z zakresu kształcenia w zawodzie – w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe;
4) w przypadku uczniów niepełnosprawnych objętych kształceniem specjalnym;
5) w przypadku uczniów objętych kształceniem w zakresie niezbędnym do podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej.

**Zmiana w pkt 2 w ust. 2 w art. 22ab wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3. Zespoły nauczycieli, o których mowa w ust. 1, przy wyborze podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla uczniów niepełnosprawnych objętych kształceniem specjalnym, uwzględniają potrzeby edukacyjne i możliwości psychofizyczne tych uczniów.

4. Dyrektor szkoły, na podstawie propozycji zespołów nauczycieli, o których mowa w ust. 1, oraz w przypadku braku porozumienia w zespole nauczycieli w sprawie przedstawienia propozycji podręczników lub materiałów edukacyjnych, zgodnie z ust. 1 i 2, ustala:
1) zestaw podręczników lub materiałów edukacyjnych obowiązujący we wszystkich oddziałach danej klasy przez co najmniej trzy lata szkolne,
2) materiały ćwiczeniowe obowiązujące w poszczególnych oddziałach w danym roku szkolnym

– po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.

5. Dyrektor szkoły, na wniosek zespołu nauczycieli, o którym mowa w ust. 1, może:

1) dokonać zmian w zestawie podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz zmiany materiałów ćwiczeniowych, jeżeli nie ma możliwości zakupu danego podręcznika, materiału edukacyjnego lub materiału ćwiczeniowego;
2) uzupełnić zestaw podręczników lub materiałów edukacyjnych, a także materiały ćwiczeniowe.

6. Dyrektor szkoły corocznie podaje do publicznej wiadomości zestaw podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiały ćwiczeniowe obowiązujące w danym roku szkolnym.

7. Przepisy ust. 1–6 stosuje się odpowiednio do szkół artystycznych w zakresie kształcenia ogólnego.

**Art. 22ac.** 1. Uczniowie szkół podstawowych mają prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania ustalonych dla tych szkół.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do szkół dla dorosłych.

**Art. 22ad.** (uchylony)

**Art. 22ae.** 1. Wyposażenie:
1) szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, dla klas I–III,
2) szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, dla klas IV–VIII
3) (uchylony)

– jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, wykonywanym przez jednostki samorządu terytorialnego prowadzące te szkoły.

2. W przypadku szkół podstawowych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, zapewnienie sfinansowania kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, o których mowa w ust. 1, jest zadaniem zleconym

z zakresu administracji rządowej, wykonywanym przez jednostki samorządu terytorialnego obowiązane do prowadzenia szkół odpowiedniego typu i rodzaju.

3. Na realizację zadania, o którym mowa w ust. 1 i 2, jednostka samorządu terytorialnego otrzymuje dotację celową z budżetu państwa, udzielaną przez wojewodę.

4. Na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, o których mowa w ust. 1, szkoła podstawowa prowadzona przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną otrzymują, na wniosek, dotację celową z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia szkół odpowiedniego typu i rodzaju.

5. Dotacja celowa jest przyznawana na wyposażenie:

1) szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego lub materiały edukacyjne, dla klas I–III – do wysokości 75 zł na ucznia;
2) szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej w materiały ćwiczeniowe dla klas I–III – do wysokości 50 zł na ucznia;
3) szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej w podręczniki lub materiały edukacyjne dla klasy IV – do wysokości 140 zł na ucznia;
3a) szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej w podręczniki lub materiały edukacyjne dla klas V i VI – do wysokości 180 zł na ucznia;
3b) szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej w podręczniki lub materiały edukacyjne dla klas VII i VIII – do wysokości 250 zł na ucznia;
4) szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej w materiały ćwiczeniowe dla klas IV–VIII – do wysokości 25 zł na ucznia.
5) (uchylony)
6) (uchylony)

5a. Kwoty dotacji celowej, o których mowa w ust. 5, są powiększane poprzez pomnożenie ich przez wskaźniki:

1) nie mniejsze niż 2 i nie większe niż 3 – w przypadku uczniów z *[upośledzeniem umysłowym]* **<niepełnosprawnością intelektualną>**, niesłyszących, słabosłyszących, *[z autyzmem]* **< z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera>** , niewidomych i słabowidzących, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o ile uczniowie ci będą korzystać z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów;

**Zmiana w pkt 1 w ust. 5a w art. 22ae wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949).**

2) nie mniejsze niż 5 i nie większe niż 10 – w przypadku uczniów słabowidzących posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o ile uczniowie ci będą korzystać z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów, wydrukowanych w druku powiększonym;

3) nie mniejsze niż 10 i nie większe niż 25 – w przypadku uczniów niewidomych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o ile uczniowie ci będą korzystać z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów, wydrukowanych w systemie Braille'a.

6. Dotacja celowa, o której mowa w ust. 5 pkt 1 i 3–3b, jest udzielana, z uwzględnieniem kosztów obsługi zadania, o których mowa w ust. 15, do wysokości kosztu zakupu kompletu podręczników lub materiałów edukacyjnych na każdego ucznia w danej klasie, rocznie nieprzekraczającej odpowiednio kwot, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 3–3b, z uwzględnieniem ust. 5a, pod warunkiem że taki komplet podręczników lub materiałów edukacyjnych będzie zapewniał możliwość używania ich przez uczniów tej klasy przez co najmniej trzy kolejne lata szkolne. Następna dotacja celowa na uczniów tej klasy jest udzielana po trzech kolejnych latach szkolnych.

7. Liczba uczniów danej klasy objęta dotacją celową, o której mowa w ust. 5 pkt 1 i 3–3b, udzielaną zgodnie z ust. 6, jest zwiększana o liczbę uczniów równą liczbie oddziałów danej klasy objętych tą dotacją.

7a. Jeżeli w latach następujących po roku, w którym udzielono dotacji celowej na wszystkich uczniów danej klasy, istnieje konieczność zapewnienia kompletu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla danej klasy, która nie funkcjonowała w danej szkole lub do tych klas nie uczęszczali uczniowie, dotacja celowa, o której mowa w ust. 5, jest udzielana do wysokości kosztu zakupu kompletów podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, rocznie nieprzekraczającej odpowiednio kwot, o których mowa w ust. 5, z uwzględnieniem ust. 5a.

8. Jeżeli istnieje konieczność zapewnienia odpowiedniego kompletu podręczników lub materiałów edukacyjnych, w tym kompletu dostosowanego do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia niepełnosprawnego, w przypadku gdy:

1) liczba uczniów w danej klasie jest większa niż w poprzednim roku szkolnym, a od roku szkolnego rozpoczynającego się w roku, w którym udzielono ostatniej dotacji celowej na wszystkich uczniów tej klasy, nie upłynęły trzy lata szkolne lub
2) liczba uczniów w danej klasie nie jest większa niż w poprzednim roku szkolnym, a istnieje konieczność zakupu kompletu podręczników lub materiałów edukacyjnych, w szczególności dostosowanego do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia niepełnosprawnego, z powodu niedokonania zakupu takiego kompletu ze środków ostatniej dotacji celowej udzielonej na wszystkich uczniów tej klasy lub udzielonej w poprzednim roku, jeżeli ostatnią dotację celową na wszystkich uczniów tej klasy udzielono dwa lata temu, lub
3) komplet podręczników lub materiałów edukacyjnych dostosowany do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia niepełnosprawnego został wcześniej przekazany innej szkole, zgodnie z art. 22ak ust. 6

– dotacja celowa, o której mowa w ust. 5 pkt 1 i 3–3b, jest udzielana do wysokości kosztu zakupu brakujących kompletów podręczników lub materiałów edukacyjnych, rocznie nieprzekraczającej odpowiednio kwot, o których mowa w ust. 5 pkt 1, 3 i 5, z uwzględnieniem ust. 5a.

9. Dotacja celowa, o której mowa w ust. 5 pkt 2 i 4, jest udzielana corocznie, z uwzględnieniem kosztów obsługi zadania, o których mowa w ust. 15, do wysokości

kosztu zakupu materiałów ćwiczeniowych na każdego ucznia w danej klasie, rocznie nieprzekraczającej odpowiednio kwot, o których mowa w ust. 5 pkt 2 i 4, z uwzględnieniem ust. 5a.

10. Jeżeli w wyniku zwiększenia się liczby uczniów w danej klasie w ciągu roku szkolnego środki z przekazanej dotacji celowej nie pokryją kosztu zakupu kompletów podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla tych uczniów, koszt zakupu brakujących kompletów podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych jest refundowany ze środków dotacji celowej przekazanej na kolejny rok szkolny.

10a. Jeżeli w ciągu roku szkolnego istnieje konieczność zakupu dodatkowych kompletów podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych, w wyniku:

1) dostarczenia do szkoły orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ucznia, a środki z przekazanej dotacji celowej nie pokryją kosztu zakupu tych kompletów, lub
2) braku możliwości uzyskania tych kompletów z innej szkoły w drodze przekazania, zgodnie z art. 22ak ust. 6

– koszt zakupu brakujących kompletów podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych jest refundowany ze środków dotacji celowej przekazanej na kolejny rok szkolny.

10b. Jeżeli w latach szkolnych następujących po roku, w którym udzielono dotacji celowej na wszystkich uczniów danej klasy na wyposażenie klas IV–VIII szkoły podstawowej oraz szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie klas IV–VIII szkoły podstawowej, istnieje konieczność zapewnienia, ze względu na zdiagnozowany stopień zaawansowania znajomości danego języka obcego nowożytnego przez uczniów kolejnych roczników tych klas, podręczników lub materiałów edukacyjnych do danego języka obcego nowożytnego innych pod względem poziomu zaawansowania niż zakupione ze środków dotacji celowej, koszt zakupu tych brakujących podręczników lub materiałów edukacyjnych jest refundowany ze środków dotacji celowej przekazanej na kolejny rok szkolny. Koszt zapewnienia podręczników lub materiałów edukacyjnych do danego języka obcego nowożytnego dostosowanych do stopnia zaawansowania znajomości danego języka

obcego nowożytnego jest refundowany do wysokości 25 zł na ucznia, uwzględniając koszty obsługi zadania, o których mowa w ust. 15.

10c. W przypadku podręczników lub materiałów edukacyjnych, o których mowa w ust. 10b, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych koszt zapewnienia tych podręczników lub materiałów edukacyjnych jest refundowany do kwoty, o której mowa w ust. 10b, z uwzględnieniem ust. 5a.

11. Dotacja celowa może być wykorzystana także na pokrycie kosztu drukowania i powielania podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w celach dydaktycznych lub na zakup urządzeń umożliwiających drukowanie lub powielanie tych podręczników i materiałów, a w przypadku uczniów niepełnosprawnych objętych kształceniem specjalnym – także na zakup sprzętu lub oprogramowania umożliwiającego odczyt podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w postaci elektronicznej.

12. Maksymalne kwoty dotacji celowej, o których mowa w ust. 5, podlegają weryfikacji co trzy lata. Weryfikacji dokonuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, biorąc pod uwagę liczbę obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego na danym etapie edukacyjnym, warunki, jakie muszą spełniać podręczniki oraz wyniki analiz dotyczących kształtowania się cen podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w ostatnich dwóch latach poprzedzających rok, w którym jest dokonywana weryfikacja.

13. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, maksymalne kwoty dotacji celowej, o których mowa w ust. 5, po weryfikacji, w terminie do końca czerwca roku, w którym jest dokonywana weryfikacja.

14. Maksymalne kwoty dotacji celowej, o których mowa w ust. 5, po weryfikacji obowiązują od roku budżetowego następującego po roku, w którym jest dokonywana weryfikacja.

15. Koszty obsługi zadania, o którym mowa w ust. 1 i 2, wynoszą 1% wykorzystanej dotacji celowej.

16. Dotacja celowa, o której mowa w ust. 3, jest przekazywana w terminie od dnia 1 maja do dnia 15 października.

17. Dotacja celowa, o której mowa w ust. 4, jest przekazywana w terminie 14 dni od dnia otrzymania dotacji celowej, o której mowa w ust. 3, przez jednostkę samorządu terytorialnego.

18. Dotacja celowa może być wykorzystana do końca roku budżetowego, na który została udzielona.

**Art. 22af.** 1. Dyrektor szkoły podstawowej oraz szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, przekazuje organowi prowadzącemu informacje niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3.

2. Dyrektor szkoły podstawowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną przekazuje jednostce samorządu terytorialnego, właściwej do udzielenia dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 4, wniosek o udzielenie tej dotacji wraz z informacjami niezbędnymi dla ustalenia wysokości dotacji.

3. Informacje i wniosek, o których mowa w ust. 1 i 2, przekazuje się w terminie od dnia 15 marca do dnia 15 września.

4. Jednostka samorządu terytorialnego, na podstawie informacji i wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2, przekazuje do właściwego wojewody wniosek o udzielenie dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3, w terminie od dnia 1 kwietnia do dnia 20 września. Jednostka samorządu terytorialnego może złożyć więcej niż jeden wniosek.

5. W przypadku gdy informacje i wniosek, o których mowa w ust. 1 i 2, zostały przekazane przed dniem 25 sierpnia, dyrektor szkoły aktualizuje te informacje i wniosek, w terminie do dnia 25 sierpnia, uwzględniając aktualne wyniki postępowania rekrutacyjnego do szkoły.

6. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 4, został złożony przed dniem 31 sierpnia, jednostka samorządu terytorialnego, na podstawie informacji i wniosków, o których mowa w ust. 5, aktualizuje ten wniosek, w terminie do dnia 31 sierpnia, uwzględniając aktualne wyniki postępowania rekrutacyjnego do szkół.

7. Jeżeli w wyniku aktualizacji wniosku i informacji, o której mowa w ust. 5, złożonej przez szkołę podstawową prowadzoną przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, wnioskowana kwota dotacji celowej ulegnie zmniejszeniu, a dotacja celowa przekazana przez jednostkę samorządu

terytorialnego przekracza kwotę wskazaną w aktualizacji, szkoła, w terminie do dnia 31 sierpnia, zwraca jednostce samorządu terytorialnego część dotacji, równą różnicy między kwotą, którą szkoła otrzymała do dnia 25 sierpnia, a kwotą wynikającą z aktualizacji.

8. Jeżeli w wyniku aktualizacji wniosku, o której mowa w ust. 6, wnioskowana kwota dotacji celowej ulegnie zmniejszeniu, a dotacja celowa przekazana przez wojewodę jednostce samorządu terytorialnego przekracza kwotę wskazaną w aktualizacji, jednostka samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 7 września, zwraca wojewodzie część dotacji, równą różnicy między kwotą, którą jednostka samorządu terytorialnego otrzymała do dnia 31 sierpnia, a kwotą wynikającą z aktualizacji.

9. Rozliczenie wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 4, przez dyrektora szkoły oraz zwrot niewykorzystanej dotacji następują w terminie do dnia 15 stycznia następnego roku.

10. Rozliczenie wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3, przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz zwrot niewykorzystanej dotacji następują w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku.

11. Wojewoda sporządza i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, w terminie do dnia 15 marca następnego roku, zbiorcze zestawienie wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3, przez jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym.

**Art. 22ag.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposób przekazywania przez dyrektora szkoły podstawowej lub szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, oraz dyrektora szkoły podstawowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, jednostkom samorządu terytorialnego informacji niezbędnych dla ustalenia wysokości dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3 i 4, oraz wzór formularza zawierającego te informacje,
2) wzór wniosku o udzielenie dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 4, szkole podstawowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną,

3) sposób przekazywania przez jednostki samorządu terytorialnego wojewodom wniosku o udzielenie dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3, oraz wzór wniosku o udzielenie tej dotacji,
4) tryb i terminy udzielania oraz sposób rozliczania wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3, oraz wzór formularza rozliczenia wykorzystania tej dotacji,
5) sposób rozliczania wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 4, oraz wzór formularza rozliczenia wykorzystania tej dotacji

– biorąc pod uwagę możliwość wykorzystania środków komunikacji elektronicznej i informatycznych nośników danych, a także mając na względzie zapewnienie jawności i przejrzystości gospodarowania środkami budżetu państwa.

**Zmiana w art. 22aga wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949).**

**Art. 22aga.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wskaźników, o których mowa w art. 22ae ust. 5a, biorąc pod uwagę wyniki analiz kształtowania się cen podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów z *[upośledzeniem umysłowym]* **<niepełnosprawnością intelektualną>**, niesłyszących, słabosłyszących, *[z autyzmem]* **<z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera>**, niewidomych i słabowidzących, a także możliwość zapewnienia tych podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.

**Art. 22ah.** 1. Na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w zakresie, o którym mowa w art. 22ae ust. 1, szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej prowadzone przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne otrzymują, na wniosek, dotację celową z budżetu państwa. Przepisy art. 22ae ust. 5–14 stosuje się odpowiednio.

2. Wniosek o udzielenie dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, wraz z informacjami niezbędnymi dla ustalenia wysokości dotacji, składa dyrektor szkoły do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w terminie od dnia 15 marca do dnia 15 września.

3. W przypadku gdy wniosek o udzielenie dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, wraz z informacjami niezbędnymi dla ustalenia wysokości dotacji, został

złożony przed dniem 25 sierpnia, dyrektor szkoły aktualizuje ten wniosek i informacje, w terminie do dnia 25 sierpnia, uwzględniając aktualne wyniki postępowania rekrutacyjnego do szkoły.

4. Jeżeli w wyniku aktualizacji wniosku i informacji, o której mowa w ust. 3, wnioskowana kwota dotacji celowej ulegnie zmniejszeniu, a dotacja celowa przekazana przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przekracza kwotę wskazaną w aktualizacji, szkoła, w terminie do dnia 31 sierpnia, zwraca ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego część dotacji, równą różnicy między kwotą, którą szkoła otrzymała do dnia 25 sierpnia, a kwotą wynikającą z aktualizacji.

5. Dotacja celowa, o której mowa w ust. 1, jest przekazywana w terminie od dnia 1 maja do dnia 15 października.

6. Dotacja celowa, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana do końca roku budżetowego, na który została udzielona.

7. Rozliczenie wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, przez dyrektora szkoły oraz zwrot niewykorzystanej części dotacji następują w terminie do dnia 15 stycznia następnego roku.

8. W przypadku podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych do szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposób przekazywania przez dyrektora szkoły informacji niezbędnych dla ustalenia wysokości dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, wzór formularza zawierającego te informacje oraz wzór wniosku o udzielenie dotacji,
2) tryb udzielania oraz sposób rozliczania wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, oraz wzór formularza rozliczenia wykorzystania tej dotacji

– biorąc pod uwagę możliwość wykorzystania środków komunikacji elektronicznej i informatycznych nośników danych, a także mając na względzie zapewnienie jawności i przejrzystości gospodarowania środkami budżetu państwa.

**Art. 22ai.** 1. Dyrektor szkoły podstawowej, za zgodą organu prowadzącego, może ustalić:

1) w zestawie, o którym mowa w art. 22ab ust. 4 pkt 1, podręczniki lub materiały edukacyjne, których koszt zakupu dla ucznia przekracza odpowiednio kwoty dotacji celowej, o których mowa w art. 22ae ust. 5 pkt 1 i 3–3b, z uwzględnieniem ust. 5a;
2) materiały ćwiczeniowe, których koszt zakupu dla ucznia przekracza odpowiednio kwoty dotacji celowej, o których mowa w art. 22ae ust. 5 pkt 2 i 4, z uwzględnieniem ust. 5a.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, różnicę między kosztem zakupu dla ucznia kompletu podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz zakupu materiałów ćwiczeniowych a wysokością kwot dotacji celowej, o których mowa w art. 22ae ust. 5, z uwzględnieniem ust. 5a, pokrywa organ prowadzący szkołę podstawową.

**Art. 22aj.** 1. W bibliotece szkolnej są gromadzone podręczniki, materiały edukacyjne, materiały ćwiczeniowe i inne materiały biblioteczne.

2. Czynności związane z zakupem do biblioteki szkolnej podręczników, materiałów edukacyjnych, materiałów ćwiczeniowych i innych materiałów bibliotecznych oraz czynności związane z gospodarowaniem tymi podręcznikami i materiałami wykonuje dyrektor szkoły.

**Art. 22ak.** 1. Szkoła podstawowa nieodpłatnie:
1) wypożycza uczniom podręczniki lub materiały edukacyjne, mające postać papierową, lub
2) zapewnia uczniom dostęp do podręczników lub materiałów edukacyjnych, mających postać elektroniczną, lub
3) przekazuje uczniom materiały ćwiczeniowe bez obowiązku zwrotu lub je udostępnia.

2. Szczegółowe warunki korzystania przez uczniów z podręczników lub materiałów edukacyjnych określa dyrektor szkoły, uwzględniając konieczność zapewnienia co najmniej trzyletniego okresu używania tych podręczników lub materiałów.

3. W przypadku uszkodzenia, zniszczenia lub niezwrócenia podręcznika lub materiału edukacyjnego szkoła podstawowa może żądać od rodziców ucznia zwrotu kwoty nieprzekraczającej kosztu zakupu podręcznika lub materiału edukacyjnego. Kwota zwrotu stanowi dochód organu prowadzącego szkołę.

4. (uchylony)

5. W przypadku gdy uczeń niepełnosprawny przechodzi z jednej szkoły do innej szkoły w trakcie roku szkolnego, podręczniki lub materiały edukacyjne dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tego ucznia, zakupione z dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3, z których uczeń korzysta, stają się własnością organu prowadzącego szkołę, do której uczeń przechodzi.

6. W przypadku gdy szkoła dysponuje wolnymi podręcznikami lub materiałami edukacyjnymi, w tym dostosowanymi do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych, zakupionymi z dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3, dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego, przekazuje te podręczniki lub materiały edukacyjne dyrektorowi szkoły, który wystąpi z wnioskiem o ich przekazanie. Podręczniki lub materiały edukacyjne stają się własnością organu prowadzącego szkołę, której zostały przekazane.

6a. W przypadku gdy szkoła dysponuje wolnymi podręcznikami lub materiałami edukacyjnymi, dostosowanymi do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych, zakupionymi z dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3, dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego, może wypożyczyć te podręczniki lub materiały edukacyjne dyrektorowi szkoły, który wystąpi z wnioskiem o ich wypożyczenie.

6b. W przypadku uszkodzenia, zniszczenia lub niezwrócenia podręcznika lub materiału edukacyjnego wypożyczonego innej szkole, o których mowa w ust. 6a, przysługuje zwrot kwoty nieprzekraczającej kosztu zakupu podręcznika lub materiału edukacyjnego. Kwota zwrotu stanowi dochód organu prowadzącego szkołę, która wypożyczyła podręcznik lub materiał edukacyjny.

7. Koszty przekazania lub wypożyczenia podręczników lub materiałów edukacyjnych, o których mowa w ust. 6 i 6a, pokrywa szkoła, która występuje z wnioskiem o przekazanie lub wypożyczenie. Koszty przekazania lub wypożyczenia tych podręczników lub materiałów edukacyjnych mogą być pokryte z dotacji celowej.

**Art. 22al.** Przepisy art. 22ac, art. 22ai i art. 22ak stosuje się odpowiednio do szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej.

**Art. 22am.** 1. W przypadku likwidacji szkoły podstawowej, o której mowa w art. 22ae ust. 2, podręczniki, materiały edukacyjne lub urządzenia, sprzęt lub

oprogramowanie, o których mowa w art. 22ae ust. 11, zakupione z dotacji celowej podlegają zwrotowi jednostce samorządu terytorialnego, która udzieliła dotacji.

2. W przypadku likwidacji szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, o której mowa w art. 22ah ust. 1, podręczniki, materiały edukacyjne lub urządzenia, sprzęt lub oprogramowanie, o których mowa w art. 22ae ust. 11, zakupione z dotacji celowej, podlegają zwrotowi ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2a. W przypadku likwidacji szkół, o których mowa w ust. 1 i 2, wypożyczone podręczniki lub materiały edukacyjne, o których mowa w art. 22ak ust. 6a, podlegają zwrotowi odpowiednio jednostce samorządu terytorialnego, która udzieliła dotacji, lub ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Jeżeli wartość podręczników, materiałów edukacyjnych lub urządzeń, sprzętu lub oprogramowania, o których mowa w art. 22ae ust. 11, podlegających zwrotowi zgodnie z ust. 1 i 2, przewyższa wartość udzielonej dotacji celowej, organ prowadzący szkołę może zwrócić równowartość otrzymanej dotacji odpowiednio jednostce samorządu terytorialnego lub ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

**Art. 22an.** 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku podręczników do kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, dopuszczają do użytku szkolnego odpowiednio w szkołach lub szkołach artystycznych podręczniki, po uzyskaniu pozytywnych opinii rzeczoznawców wyznaczonych odpowiednio przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania albo ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego z list rzeczoznawców prowadzonych przez tych ministrów.

2. Dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników do kształcenia w zawodach podstawowych dla żeglugi morskiej może nastąpić po pozytywnym zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, w zakresie zgodności z postanowieniami Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r.

2a. Dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników do kształcenia w zawodach podstawowych dla żeglugi śródlądowej może nastąpić po pozytywnym zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej.

2b. Dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników do kształcenia w zawodach podstawowych dla rybołówstwa może nastąpić po pozytywnym zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa.

3. Podręcznik dopuszcza się do użytku szkolnego na wniosek podmiotu posiadającego autorskie prawa majątkowe do podręcznika lub inne prawa do korzystania z utworu będącego podręcznikiem. Wniosek o dopuszczenie do użytku szkolnego zmienionej wersji podręcznika do kształcenia w zawodzie wpisanego do wykazu podręczników, o którym mowa w art. 22ap, nie może być złożony przed upływem trzech lat od dnia dopuszczenia podręcznika do użytku szkolnego.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 3, wnosi opłatę w wysokości od 800 zł do 6000 zł.

5. Dopuszczenie do użytku szkolnego podręcznika dotyczy danego wydania oraz kolejnych niezmienionych wydań.

6. Podręczniki dopuszczone do użytku szkolnego przeznaczone do kształcenia w zawodach powinny być aktualizowane w kolejnych wydaniach, jeżeli aktualizacja jest konieczna ze względu na postęp techniczno-technologiczny.

7. Dopuszczenie i odmowa dopuszczenia podręcznika do użytku szkolnego następuje w drodze decyzji administracyjnej.

**Art. 22ao.** 1. Podręcznik może mieć postać papierową lub elektroniczną.

2. Podręcznik może być wydawany w częściach, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na funkcjonalność używania podręcznika.

3. Podręcznik może być dopuszczony do użytku szkolnego, jeżeli:

1) w przypadku podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej oraz podręcznika do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego, w klasach I–III szkoły podstawowej – zawiera usystematyzowaną prezentację treści nauczania z zakresu odpowiednio edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej albo danego języka obcego nowożytnego, ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego;

2) w przypadku podręcznika do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego w klasach IV–VIII szkoły podstawowej i szkole ponadpodstawowej – zawiera usystematyzowaną prezentację treści nauczania z zakresu danych zajęć edukacyjnych na danym etapie edukacyjnym, ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego;
3) w przypadku podręcznika do kształcenia w zawodzie – zawiera usystematyzowaną prezentację treści nauczania ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, w formie efektów kształcenia, w zakresie:
   a) zawodu lub
   b) kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, lub
   c) jednej z części kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie;
4) nie zawiera:
   a) pytań, poleceń, zadań i ćwiczeń wymagających uzupełniania w podręczniku – w przypadku podręcznika w postaci papierowej,
   b) odwołań i poleceń wymagających korzystania z opracowanych przez określonego wydawcę dodatkowych materiałów dydaktycznych przeznaczonych dla ucznia;
5) nie zawiera materiałów i treści o charakterze reklamowym;
6) w przypadku podręcznika w postaci elektronicznej – jest opracowany w sposób pozwalający na zastosowanie rozwiązań umożliwiających odczyt przez uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności;
7) spełnia szczegółowe warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22aw.

**Art. 22ap.** Podręczniki dopuszczone do użytku szkolnego są wpisywane do wykazów, które są podawane do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu obsługującego odpowiednio ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania lub ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

**Art. 22aq.** 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku podręczników do kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego – minister

właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć dopuszczenie do użytku szkolnego podręcznika:

1) na wniosek podmiotu, o którym mowa w art. 22an ust. 3;
2) z urzędu – jeżeli co najmniej dwóch rzeczoznawców wyznaczonych przez odpowiednio ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania lub ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego stwierdzi, że podręcznik:
   a) utracił aktualność lub przydatność dydaktyczną, lub
   b) zawiera błędy merytoryczne, z powodu których podręcznik nie powinien być w użytku szkolnym.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zamieszcza na stronie internetowej urzędu obsługującego odpowiednio ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania lub ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego informację o terminie, po upływie którego podręcznik nie może być uwzględniony w zestawie, o którym mowa w art. 22ab ust. 4 pkt 1.

**Art. 22ar.** Wpis na listę rzeczoznawców jest dokonywany na wniosek osoby zainteresowanej, a w przypadku podręczników do kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego – również na wniosek specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych lub szkoły wyższej, za zgodą tej osoby.

**Art. 22as.** 1. Na listę rzeczoznawców może być wpisana osoba posiadająca:

*[1) wykształcenie wyższe magisterskie, z tym że w przypadku rzeczoznawcy do spraw podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego – wykształcenie wyższe magisterskie w zakresie specjalności odpowiedniej dla danej niepełnosprawności lub kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole specjalnej;]*

**<1) wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy magister, magister inżynier lub równorzędny, z tym że w przypadku rzeczoznawcy do spraw podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego – wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy magister, magister inżynier lub równorzędny, w zakresie**

**Nowe brzmienie pkt 1 w ust. 1 w art. 22as wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**specjalności odpowiedniej dla danej niepełnosprawności lub kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole specjalnej;>**

2) doświadczenie i osiągnięcia w pracy naukowej lub dydaktycznej, z tym że w przypadku:
   a) rzeczoznawcy do spraw podręczników do kształcenia w zawodach – doświadczenie i osiągnięcia w pracy naukowej, dydaktycznej lub w pracy w danym zawodzie,
   b) rzeczoznawcy do spraw podręczników do kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego – doświadczenie i osiągnięcia w pracy naukowej, dydaktycznej lub artystycznej;
3) kompetencje w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych;
4) rekomendację instytucji lub, w przypadku osoby ubiegającej się o wpis na listę rzeczoznawców do spraw podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego, rekomendację organizacji pozarządowej, jeżeli statutowa działalność tej organizacji obejmuje działalność naukową lub edukacyjną na rzecz osób niepełnosprawnych, potwierdzającą posiadanie doświadczenia i osiągnięć odpowiednio w pracy naukowej, dydaktycznej, artystycznej lub pracy w danym zawodzie przez osobę ubiegającą się o wpis na listę rzeczoznawców, zapewniających należyte wykonywanie obowiązków rzeczoznawcy do spraw podręczników.

2. Na listę rzeczoznawców nie może być wpisana osoba:

1) przeciwko której toczy się postępowanie karne o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie karne skarbowe o umyślne przestępstwo skarbowe;
2) ukarana karą dyscyplinarną;
3) skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

3. Na liście rzeczoznawców zamieszcza się imię i nazwisko rzeczoznawcy, stopień lub tytuł naukowy, wskazany przez rzeczoznawcę adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu oraz nazwę instytucji, która udzieliła rekomendacji, o której mowa w ust. 1 pkt 4.

4. Listy rzeczoznawców są podawane do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu obsługującego odpowiednio ministra właściwego do spraw

oświaty i wychowania lub ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

**Art. 22at.** 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego skreśla rzeczoznawcę z listy rzeczoznawców:

1) na wniosek rzeczoznawcy, a w przypadku podręczników do kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego – również na wniosek specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych lub szkoły wyższej, która złożyła wniosek o wpis zainteresowanej osoby na listę rzeczoznawców, za zgodą rzeczoznawcy;
2) w przypadku ukarania rzeczoznawcy karą dyscyplinarną lub skazania rzeczoznawcy prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
3) w przypadku śmierci rzeczoznawcy;
4) w przypadku cofnięcia rekomendacji, o której mowa w art. 22as ust. 1 pkt 4.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może skreślić rzeczoznawcę z listy rzeczoznawców, jeżeli:

1) rzeczoznawca dwukrotnie, bez uzasadnienia, odmówił sporządzenia opinii;
2) rzeczoznawca dwukrotnie, bez uzasadnienia, przekroczył termin wyznaczony na sporządzenie opinii;
3) opinia sporządzona przez rzeczoznawcę jest niezgodna z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 22aw lub podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego na podstawie pozytywnej opinii rzeczoznawcy zawiera błędy merytoryczne, z powodu których nie powinien być w użytku szkolnym.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zawiesza rzeczoznawcę w wykonywaniu jego zadań, w przypadku gdy przeciwko rzeczoznawcy toczy się postępowanie karne o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie karne skarbowe o umyślne przestępstwo skarbowe.

**Art. 22au.** 1. Rzeczoznawca nie może opiniować podręcznika, jeżeli:

1) jest autorem lub współautorem podręcznika:
   a) który jest przeznaczony do tych samych zajęć edukacyjnych na tym samym etapie edukacyjnym,
   b) przeznaczonego do kształcenia w zawodzie w zakresie tej samej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub tej samej części kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie;
2) jest małżonkiem, krewnym lub powinowatym osoby składającej wniosek, o którym mowa w art. 22an ust. 3;
3) pozostaje z podmiotem składającym wniosek, o którym mowa w art. 22an ust. 3, w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności.

2. Przed sporządzeniem opinii o podręczniku rzeczoznawca składa odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania lub ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oświadczenie, że nie zachodzą przesłanki, o których mowa w ust. 1.

**Art. 22av.** Wysokość wynagrodzenia rzeczoznawcy ustala odpowiednio minister właściwy do spraw oświaty i wychowania lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, biorąc pod uwagę:

1) rodzaj i postać opiniowanego podręcznika;
2) etap edukacyjny, dla którego jest przeznaczony podręcznik;
3) rodzaj i zakres opinii.

**Art. 22aw.** 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku podręczników do kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe warunki, jakie muszą spełniać podręczniki dopuszczone do użytku szkolnego;
2) rodzaj zajęć edukacyjnych, do których nie dopuszcza się podręczników do użytku szkolnego, z uwagi na specyfikę tych zajęć edukacyjnych;
3) szczegółowe warunki i tryb dopuszczania podręczników do użytku szkolnego;
4) dokumenty, jakie należy dołączyć do wniosku o wpis na listę rzeczoznawców;

5) wysokość opłat wnoszonych w postępowaniu o dopuszczenie podręcznika do użytku szkolnego;
6) tryb wnoszenia i zwrotu opłat w postępowaniu o dopuszczenie podręcznika do użytku szkolnego.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno uwzględniać:

1) zapewnienie poprawności merytorycznej, dydaktycznej, wychowawczej i językowej podręczników;
2) możliwość różnicowania szczegółowych warunków, jakie musi spełnić podręcznik, w zależności od rodzaju zajęć edukacyjnych, do których jest przeznaczony, oraz postaci podręcznika;
3) rodzaje wykazów podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego;
4) instytucje, których rekomendacja jest wymagana przy ubieganiu się o wpisanie na listę rzeczoznawców;
5) możliwość różnicowania opłat wnoszonych w postępowaniu o dopuszczenie podręcznika do użytku szkolnego w zależności od rodzaju i postaci podręcznika, zakresu kształcenia, rodzaju zajęć edukacyjnych oraz etapu edukacyjnego.

**Art. 22ax.** W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w art. 22ai wykonuje odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu, zarząd województwa.

**Art. 22ay.** 1. Uczniowie szkolnych punktów konsultacyjnych, które umożliwiają tym uczniom uzupełnienie wykształcenia w zakresie szkoły podstawowej, zakładanych i prowadzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy – Prawo oświatowe, mają prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, umożliwiających nauczanie obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w planie nauczania uzupełniającego, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 3 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe.

2. Do szkolnych punktów konsultacyjnych przepisy art. 22aa, art. 22ab ust. 1, 2 pkt 4 i ust. 3–6 oraz art. 22ak stosuje się odpowiednio.

**Art. 22az.** Szkoła, udzielając zamówienia, o którym mowa w art. 4 pkt 8c ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r.

poz. 2164, z późn. zm.[5)]), którego wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro, zamieszcza ogłoszenie o udzielanym zamówieniu na stronie internetowej szkoły lub stronie internetowej organu prowadzącego.

**Art. 22aza.** Zamówienie, o którym mowa w art. 22az, jest udzielane w sposób zapewniający przejrzystość, równe traktowanie podmiotów zainteresowanych wykonaniem zamówienia oraz z uwzględnieniem okoliczności mogących mieć wpływ na jego udzielenie.

**Art. 22azb.** Szkoła nie udostępnia informacji związanych z zamówieniem, o którym mowa w art. 22az, stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli podmiot zainteresowany wykonaniem zamówienia, nie później niż przed zawarciem umowy o wykonanie tego zamówienia, zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane.

**Art. 22azc.** Szkoła niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej szkoły lub stronie internetowej organu prowadzącego, informację o udzieleniu zamówienia, o którym mowa w art. 22az, podając nazwę (firmę) albo imię i nazwisko podmiotu, z którym zawarła umowę o wykonanie zamówienia, albo informację o nieudzieleniu tego zamówienia.

**Art. 22b.** Dyrektor szkoły podejmuje działania organizacyjne umożliwiające obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły.

**Art. 22c.** 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku podręczników do kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, może zlecić opracowanie i wydanie, w tym dystrybucję, podręcznika lub jego części.

2. Podręcznik lub jego część opracowane w wyniku zlecenia, o którym mowa w ust. 1, oraz zaakceptowane odpowiednio przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania albo ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, są dopuszczone do użytku szkolnego z mocy prawa.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania albo minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, przed zaakceptowaniem podręcznika lub jego części opracowanych w wyniku zlecenia, o którym mowa

[5)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 831, 996, 1020, 1250, 1265 i 1579.

w ust. 1, zasięga opinii rzeczoznawców wyznaczonych z list prowadzonych przez tych ministrów, o których mowa w art. 22an ust. 1. Przepisy art. 22at ust. 2 pkt 1, art. 22au i art. 22av stosuje się odpowiednio.

4. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oraz minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, mogą wykonywać wraz z jednostkami podległymi tym ministrom lub przez nich nadzorowanymi, a także we współdziałaniu z wojewodami i kuratorami oświaty.

4a. Do książek pomocniczych, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych, stosuje się odpowiednio ust. 1 i 4, w zakresie dotyczącym ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

5. Przepis ust. 2 stosuje się również do podręcznika lub jego części opracowanych w ramach projektu współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, którego realizacja została powierzona przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383 i 1250).

**Art. 22d.** 1. Zakazane jest:

1) oferowanie, obiecywanie lub udzielanie szkołom lub nauczycielom jakichkolwiek korzyści w sposób pośredni lub bezpośredni w zamian za dokonanie wyboru określonych podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych;
2) oferowanie sprzedaży podręcznika wyłącznie z innym podręcznikiem lub dodatkowymi materiałami dydaktycznymi przeznaczonymi dla ucznia.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, stanowią czyny nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. poz. 1503, z późn. zm.[6)]).

**Art. 22e.** Podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe oraz książki pomocnicze, dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości

6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. poz. 959, 1693 i 1804, z 2005 r. poz. 68, z 2007 r. poz. 1206 oraz z 2009 r. poz. 1540.

psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych są dofinansowywane z budżetu państwa, poprzez:

1) udzielanie dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3 i art. 85b ust. 3;
2) możliwość zlecenia opracowania i wydania, w tym dystrybucji podręczników, materiałów edukacyjnych, materiałów ćwiczeniowych lub książek pomocniczych, lub ich części, przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o którym mowa w art. 22c.

**Art. 23.** (uchylony)

*[**Art. 24.** 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, na wniosek ministra właściwego w zakresie zawodu, którego dotyczy wniosek, określi, w drodze rozporządzenia, klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego, z uwzględnieniem klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy.*

**Przepis uchylający art. 24 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*2. Klasyfikacja zawodów, o której mowa w ust. 1, wskazuje także:*

*1) typy szkół ponadgimnazjalnych, w których może odbywać się kształcenie w danym zawodzie;*
2) kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie oraz przypisanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do tych kwalifikacji;
3) zawody, w których nie wyodrębnia się kwalifikacji;
4) określenie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji, o których mowa w art. 8 pkt 3–6 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;
5) wnioskodawcę oraz obszary kształcenia, do których są przypisane zawody;
6) kwalifikacje w zawodzie, których kształcenie może być prowadzone na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się opinię organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, zwanej dalej „ustawą o Radzie Dialogu Społecznego”.

4. Wprowadzenie zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego może nastąpić wyłącznie w przypadku gdy żaden z zawodów ujętych w klasyfikacji nie obejmuje wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

1) opis zawodu oraz kwalifikacji wyodrębnionych w ramach tego zawodu, wraz ze zbiorem umiejętności zawodowych dla każdej kwalifikacji, sporządzony z uwzględnieniem charakterystyk poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia, oraz propozycję dotyczącą przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w ramach tego zawodu;
2) uzasadnienie potrzeby kształcenia w tym zawodzie;
3) nazwę i miejsce zawodu w określonej grupie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy;
4) informację o potrzebach rynku pracy w zakresie danego zawodu.

6. Właściwi ministrowie, o których mowa w ust. 1, mogą wspomagać materialnie i organizacyjnie szkoły i placówki kształcące w danym zawodzie w zakresie zajęć praktycznych i stosowania nowoczesnych technik i technologii w procesie kształcenia zawodowego w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.

7. Stowarzyszenia zawodowe, samorządy gospodarcze oraz inne organizacje gospodarcze mogą występować do właściwych ministrów z propozycją ustanawiania nowych zawodów szkolnictwa zawodowego.

8. Dokonując przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się art. 21 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.*]*

**Art. 25.** (uchylony)

**Art. 26.** (uchylony)

**Art. 27.** (uchylony)

*[**Art. 28.** Przepisy ustawy nie naruszają uprawnień Ministra Obrony Narodowej do zakładania, prowadzenia i nadzorowania szkół na podstawie przepisów o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.*

**Przepis uchylający art. 28–32 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

***Art. 29.** Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, wykaz szkół i placówek, które prowadzą minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Obrony Narodowej.*

***Art. 30.*** *1. Kuratora oświaty, na wniosek wojewody, powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może odwołać kuratora oświaty także z własnej inicjatywy.*

*2. Kandydata na stanowisko kuratora oświaty wyłania się w drodze konkursu.*

*3. Konkurs ogłasza i przeprowadza wojewoda.*

*4. Ogłoszenie konkursu następuje nie później niż w ciągu miesiąca od dnia, w którym nastąpiło odwołanie kuratora oświaty.*

*5. Do konkursu może przystąpić osoba, która posiada:*

*1) wykształcenie wyższe magisterskie;*

*2) stopień nauczyciela mianowanego lub nauczyciela dyplomowanego;*

*3) co najmniej siedmioletni staż pracy w charakterze nauczyciela.*

*6. Konkurs przeprowadza komisja konkursowa powołana przez wojewodę. W skład komisji konkursowej wchodzą:*

*1) trzej przedstawiciele ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;*

*2) dwaj przedstawiciele wojewody;*

*3) po jednym przedstawicielu wojewódzkich struktur związków zawodowych, zrzeszających nauczycieli, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego.*

*7. Do czasu powołania na stanowisko kuratora oświaty osoby wyłonionej w drodze konkursu albo ustalonej zgodnie z ust. 8 minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii wojewody, wyznacza osobę pełniącą obowiązki kuratora oświaty.*

*8. Jeżeli do konkursu nie przystąpił żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie został wyłoniony żaden kandydat, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii wojewody, może powołać na stanowisko kuratora oświaty ustaloną przez siebie osobę spełniającą warunki, o których mowa w ust. 5.*

*9. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na stanowisko kuratora oświaty, wzór ogłoszenia o konkursie, tryb pracy komisji konkursowej oraz sposób głosowania, a także możliwość unieważnienia konkursu w przypadku naruszenia przepisów dotyczących jego przeprowadzania, kierując się sprawnością i efektywnością prac komisji.*

*10. Na wniosek kuratora oświaty, po zasięgnięciu opinii wojewody, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania powołuje i odwołuje wicekuratorów oświaty.*

*11. Stanowisko wicekuratora oświaty może zajmować osoba, która posiada:*

*1) wykształcenie wyższe magisterskie;*

*2) stopień nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego;*

*3) co najmniej siedmioletni staż pracy w charakterze nauczyciela.*

***Art. 31.*** *1. Kurator oświaty, w imieniu wojewody, wykonuje zadania i kompetencje w zakresie oświaty określone w ustawie i przepisach odrębnych na obszarze województwa, a w szczególności:*

*1) sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami, innymi formami wychowania przedszkolnego, szkołami, placówkami, placówkami doskonalenia nauczycieli, w tym nad niepublicznymi placówkami doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, oraz kolegiami pracowników służb społecznych, które znajdują się na obszarze danego województwa;*

*2) wydaje decyzje administracyjne w sprawach określonych w ustawie;*

*3) (uchylony)*

*4) współdziała z radami oświatowymi powołanymi na podstawie art. 48;*

*5) wykonuje zadania organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego:*

*a) w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego – w sprawach szkół publicznych, zakładanych i prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne, oraz szkół i placówek niepublicznych,*

*b) w stosunku do dyrektorów szkół – w sprawach z zakresu obowiązku szkolnego i obowiązku nauki oraz w sprawach skreślenia uczniów z listy uczniów;*

*6) realizuje politykę oświatową państwa, a także współdziała z organami jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu i realizowaniu odpowiednio regionalnej i lokalnej polityki oświatowej, zgodnych z polityką oświatową państwa;*

*6a) (uchylony)*

*6b) (uchylony)*

*6c) opracowuje programy wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego;*

*7) organizuje olimpiady, konkursy, turnieje, przeglądy oraz inne formy współzawodnictwa i prezentacji osiągnięć uczniów szkół na obszarze województwa;*

*8) współdziała z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi;*

*9) współdziała z placówkami doskonalenia nauczycieli, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i bibliotekami pedagogicznymi w realizacji zadań dotyczących diagnozowania, na podstawie wyników nadzoru pedagogicznego, potrzeb w zakresie doskonalenia nauczycieli;*

*10) wspomaga działania w zakresie organizowania egzaminów w szkołach;*

*10a) opiniuje plany pracy publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek prowadzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i ministra właściwego do spraw rolnictwa;*

*10b) opiniuje arkusze organizacji publicznych szkół i placówek, z wyjątkiem szkół i placówek prowadzonych przez ministrów, w zakresie ich zgodności z przepisami, przedstawiane przez organy prowadzące szkoły i placówki przed zatwierdzeniem arkuszy;*

*11) współdziała z organami jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kształtowania i rozwoju bazy materialnej szkół i placówek;*

*12) współdziała z właściwymi organami, organizacjami i innymi podmiotami w sprawach dotyczących warunków rozwoju dzieci i młodzieży, w tym w przeciwdziałaniu zjawiskom patologii społecznej, a także może wspomagać działania tych podmiotów;*

*13) nadzoruje i wspomaga organizację wypoczynku, o którym mowa w art. 92a–92t, na obszarze województwa;*

*14) wykonuje inne zadania określone w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie obronności.*

*2. Programy operacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r.*

*o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217 i 1579), a także programy rządowe, o których mowa w art. 90u, mogą określać zadania, które kurator oświaty wykonuje w imieniu wojewody.*

*3. Stanowiska kuratora i wicekuratora oświaty nie można łączyć z mandatem radnego.*

***Art. 32.** 1. Kurator oświaty wykonuje swoje zadania i kompetencje przy pomocy kuratorium oświaty.*

*2. Kuratoria oświaty są państwowymi jednostkami budżetowymi.*

*3. Wojewoda, na wniosek kuratora oświaty, może tworzyć delegatury kuratorium oświaty. Kierownik delegatury może, z upoważnienia kuratora oświaty, prowadzić sprawy na obszarze działania delegatury, w tym sprawować nadzór pedagogiczny i wydawać decyzje administracyjne.*

*4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej określa, w drodze rozporządzenia, organizację kuratoriów oświaty oraz zasady tworzenia ich delegatur.]*

**Art. 32a.** *[1. Nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami artystycznymi, placówkami, o których mowa w art. 2 pkt 7, dla uczniów szkół artystycznych oraz placówkami doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, który w tym celu, a także w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ust. 7, w odniesieniu do szkół i placówek przez siebie prowadzonych może, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, utworzyć specjalistyczną jednostkę nadzoru oraz określić jej organizację i zakres powierzonych zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego oraz zadań, o których mowa w art. 5 ust. 7.*

**Przepis uchylający ust. 1–3 w art. 32a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*1a. Minister właściwy do spraw rolnictwa sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi szkołami rolniczymi, placówkami rolniczymi oraz placówkami doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, przez siebie prowadzonymi, a minister właściwy do spraw środowiska – nad publicznymi szkołami leśnymi przez siebie prowadzonymi. W tym celu, a także*

*w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ust. 7, w odniesieniu do szkół i placówek przez siebie prowadzonych odpowiednio minister właściwy do spraw rolnictwa lub minister właściwy do spraw środowiska mogą, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, utworzyć specjalistyczną jednostkę nadzoru oraz określić jej organizację i zakres powierzonych zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego.*

*2. Specjalistyczne jednostki nadzoru, o których mowa w ust. 1 i 1a, są państwowymi jednostkami budżetowymi finansowanymi odpowiednio z budżetu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa lub ministra właściwego do spraw środowiska.*

*3. Przepisy ust. 1 i 1a nie naruszają uprawnień kuratora oświaty w zakresie nadzoru pedagogicznego nad nauczaniem przedmiotów ogólnokształcących w szkołach artystycznych, a także nad nauczaniem przedmiotów ogólnokształcących w szkołach rolniczych i w szkołach leśnych prowadzonych przez odpowiednio ministra właściwego do spraw rolnictwa lub ministra właściwego do spraw środowiska.]*

4. W odniesieniu do publicznych szkół i placówek artystycznych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania wydaje przepisy, o których mowa w art. 11 ust. 2 – z wyjątkiem przepisów określających warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych wydawanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, sposób dokonywania sprostowań ich treści i wydawania duplikatów oraz wysokość odpłatności za wydawanie duplikatów tych świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, a także tryb i sposób dokonywania uwierzytelnienia wydawanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz wysokość odpłatności za wykonywanie tych czynności – oraz w *[art. 22 ust. 1* pkt 1 *i ust. 2 pkt 1, 2a i 5–8]* **<art. 22 ust. 2 pkt 8>**.

**Zmiana w ust. 4 i przepis uchylający ust. 5 w art. 32a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[5. Rozporządzenia, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 1 i pkt 2a, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wydaje w porozumieniu odpowiednio z ministrem właściwym do spraw rolnictwa lub ministrem właściwym do spraw środowiska.]*

**Przepis uchylający art. 32b–35 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[**Art. 32b.** 1. W przypadku publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach dla żeglugi morskiej kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny, we współdziałaniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, w zakresie realizowania w procesie kształcenia w tych szkołach postanowień Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 201, z 1999 r. poz. 286 oraz z 2013 r. poz. 1092).*

*2. W przypadku publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach podstawowych dla żeglugi śródlądowej kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny, we współdziałaniu z ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej.*

*3. W przypadku publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach podstawowych dla rybołówstwa kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny, we współdziałaniu z ministrem właściwym do spraw rybołówstwa.*

***Art. 33.** 1. Nadzór pedagogiczny polega na:*

*1) obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu procesów kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;*

*2) ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;*

*3) udzielaniu pomocy szkołom i placówkom, a także nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;*

*4) inspirowaniu nauczycieli do innowacji pedagogicznych, metodycznych i organizacyjnych.*

*2. W zakresie wymienionym w ust. 1 pkt 1 i 2 nadzorowi podlega w szczególności:*

*1) zgodność zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami;*

*2) realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania;*

*3) przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki;*

*4) przestrzeganie statutu szkoły lub placówki;*

*5) (uchylony)*

*6) przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach;*

*7) zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.*

*3. Nauczyciele, o których mowa w art. 35 ust. 5, wykonujący czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo:*

*1) wstępu do szkół i placówek;*

*2) wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy;*

*3) udziału w posiedzeniu rady pedagogicznej, po uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły;*

*4) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę;*

*5) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.*

*4. Nauczyciele, o których mowa w art. 35 ust. 5, mogą wydawać dyrektorom szkół i placówek zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności wraz z terminem ich realizacji.*

*5. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do organu sprawującego nadzór pedagogiczny.*

*6. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:*

*1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;*

*2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.*

*7. W razie stwierdzenia istotnych uchybień w działalności szkoły lub placówki, organ sprawujący nadzór pedagogiczny niezależnie od środków, o których mowa w ust. 4, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę lub placówkę.*

*8. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wydawać organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę zalecenia wynikające z czynności nadzoru. Przepisy ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.*

*9. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może przetwarzać dane osobowe pracowników i uczniów szkół i placówek w zakresie niezbędnym do wykonywania nadzoru pedagogicznego.*

***Art. 34.*** *1. Jeżeli szkoła lub placówka albo organ prowadzący prowadzi swoją działalność z naruszeniem przepisów ustawy, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może polecić, w drodze decyzji, usunięcie uchybień w wyznaczonym terminie, z zastrzeżeniem ust. 5.*

*2. W przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania w szkole lub placówce organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania. Wdrożenie programu następuje w terminach określonych w harmonogramie, zaakceptowanych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Program musi uwzględnić uwagi i wnioski zgłoszone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.*

*2a. Jeżeli dyrektor szkoły lub placówki nie usunie w wyznaczonym terminie uchybień, o których mowa w ust. 1, nie opracuje lub nie wdroży w określonych w harmonogramie terminach programu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania albo nie uwzględni w tym programie zgłoszonych uwag i wniosków, organ sprawujący nadzór pedagogiczny występuje do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. Wniosek złożony w tej sprawie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest wiążący dla organu prowadzącego szkołę lub placówkę.*

*2b. W przypadku niespełniania przez szkołę lub placówkę na poziomie podstawowym wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 21a ust. 3, dotyczących efektów w zakresie kształcenia, wychowania i opieki oraz realizacji celów i zadań statutowych, organ sprawujący nadzór pedagogiczny przeprowadza w szkole lub placówce ponowne badanie spełniania wymagań, nie później niż w terminie 3 lat od dnia przekazania dyrektorowi szkoły lub placówki*

*wyników nadzoru pedagogicznego, w którym stwierdzono niespełnianie tych wymagań.*

*2c. W przypadku szkoły i placówki prowadzonych przez ministra, w sytuacji określonej w ust. 2a, właściwy minister odwołuje dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.*

*3. W przypadku szkoły prowadzonej przez osobę prawną lub fizyczną, z wyjątkiem szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, niewykonanie polecenia, o którym mowa w ust. 1 lub 2, może stanowić podstawę cofnięcia, w drodze decyzji, zezwolenia na założenie tej szkoły. Cofnięcie zezwolenia na założenie szkoły jest równoznaczne z postawieniem jej w stan likwidacji.*

*4. Jeżeli szkoła lub placówka prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego, a także sama jednostka samorządu terytorialnego, nie usunie uchybień wynikłych z naruszenia przepisów ustawy, o których mowa w ust. 1, organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia o tym fakcie wojewodę sprawującego nadzór nad działalnością komunalną.*

*5. Przepisów ust. 1 i 4 nie stosuje się, jeżeli naruszenie przepisów ustawy nastąpiło w uchwale organu jednostki samorządu terytorialnego. W tym przypadku kurator oświaty jest obowiązany niezwłocznie powiadomić o naruszeniu przepisów ustawy wojewodę.*

***Art. 34a.** 1. Organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, z uwzględnieniem odrębnych przepisów.*

*2. W zakresie wymienionym w ust. 1 nadzorowi podlega w szczególności:*

*1) prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę lub placówkę środkami pochodzącymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem;*

*2) przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów;*

*3) przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki.*

*3. Do wykonywania nadzoru, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 33 ust. 3 pkt 1 i 2 oraz ust. 4–6.*

*4. Organ prowadzący szkołę lub placówkę, nieposiadający uprawnień do sprawowania nadzoru pedagogicznego, może występować w sprawach dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych z wnioskami do dyrektora szkoły lub placówki i organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Dyrektor lub organ, który otrzymał wniosek, jest obowiązany do udzielenia odpowiedzi w terminie 14 dni.*

***Art. 34b.*** *Organ prowadzący szkołę lub placówkę, a w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej również organ sprawujący nadzór pedagogiczny, mogą ingerować w działalność szkoły lub placówki wyłącznie w zakresie i na zasadach określonych w ustawie. W przypadku szkół przy zakładach karnych ingerencja ta jest dopuszczalna również w zakresie realizacji celów wykonania kary pozbawienia wolności określonych w Kodeksie karnym wykonawczym, a w przypadku szkół przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich – w zakresie realizacji celów określonych w przepisach o postępowaniu w sprawach nieletnich.*

***Art. 34c.*** *Przepisy art. 34a stosuje się odpowiednio do wychowania przedszkolnego prowadzonego w formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7.*

***Art. 35.*** *1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania:*

1) *sprawuje nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami, o których mowa w art. 5 ust. 3b;*
2) *nadzoruje i koordynuje wykonywanie nadzoru pedagogicznego na terenie kraju, w szczególności nadzoruje działalność kuratorów oświaty w tym zakresie;*
3) *podejmuje działania służące zapewnieniu sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego, w szczególności:*
   a) *opracowuje i modyfikuje narzędzia nadzoru pedagogicznego,*
   b) *opracowuje programy szkoleń osób realizujących zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego oraz organizuje takie szkolenia,*
   c) *analizuje i opracowuje dane dotyczące nadzoru pedagogicznego,*
   d) *opracowuje corocznie i ogłasza na stronie internetowej obsługującego go urzędu informacje o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty.*

*1a. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 3, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi elektroniczną platformę nadzoru pedagogicznego i administruje nią. Do dostępu do elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego są upoważnione osoby realizujące zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego, nauczyciele, uczniowie, rodzice i przedstawiciele organów prowadzących szkoły lub placówki.*

*2. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 2 oraz w art. 21 ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w szczególności:*

*1) ustala podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, w tym zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego;*

*2) kontroluje sprawność i efektywność nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty oraz przestrzeganie przepisów obowiązujących w tym zakresie, a także może wydawać na piśmie kuratorom oświaty wiążące ich wytyczne i polecenia, z wyjątkiem indywidualnych spraw rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej;*

*3) może żądać od kuratorów oświaty informacji, dokumentów i sprawozdań okresowych lub dotyczących określonej sprawy albo rodzaju spraw;*

*4) może organizować szkolenia, narady i konferencje kuratorów oświaty;*

*5) może ogłaszać w wydawanym przez siebie dzienniku urzędowym zalecane standardy wyposażenia szkół niezbędne do nauczania przedmiotów ogólnokształcących.*

*2a. Minister Sprawiedliwości i podporządkowane organy sprawują nadzór pedagogiczny nad zakładami poprawczymi, schroniskami dla nieletnich oraz nad szkołami w tych zakładach i schroniskach, a także nad szkołami i placówkami przy zakładach karnych i aresztach śledczych, z wyjątkiem nadzoru nad nauczaniem przedmiotów ogólnokształcących, który sprawuje kurator oświaty.*

*2b. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może powierzyć wykonywanie zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 1a, prowadzonej przez siebie placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym.*

*2c. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, może powierzyć podległej sobie jednostce organizacyjnej sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad szkołami i szkolnymi punktami*

*konsultacyjnymi, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. a, a także wykonywanie w odniesieniu do nich zadań, o których mowa w art. 5 ust. 7.*

*3. (uchylony)*

*4. Dyrektor szkoły lub placówki oraz inni nauczyciele zajmujący stanowiska kierownicze, z zastrzeżeniem art. 36 ust. 2, sprawują nadzór pedagogiczny w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w tych szkołach i placówkach, a w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe oraz u pracodawców, u których jest organizowana praktyczna nauka zawodu, także w stosunku do instruktorów praktycznej nauki zawodu.*

*5. Kurator oświaty oraz organy, o których mowa w ust. 1 i 2a oraz w art. 32a i art. 32b, sprawują nadzór pedagogiczny przy pomocy nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w kuratoriach oświaty oraz w urzędach tych organów lub podległych im jednostkach organizacyjnych.*

*5a. Kurator oświaty oraz organy, o których mowa w ust. 1 i 2a oraz w art. 32a i art. 32b, mogą zlecać osobom posiadającym odpowiednie kwalifikacje prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.*

*6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw środowiska, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw transportu, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego, sposób ustalania spełniania wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 21a ust. 3, sposób i warunki dostępu do elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego, wykaz stanowisk, o których mowa w ust. 5, kwalifikacje niezbędne do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacje osób, o których mowa w ust. 5a, uwzględniając wymogi sprawności, skuteczności i efektywności nadzoru pedagogicznego.]*

**Art. 35a.** (uchylony)

*[**Art. 35b.** Przepisy art. 21a ust. 1 i 2, art. 33 i art. 34 oraz przepisy wydane na podstawie art. 21a ust. 3 stosuje się odpowiednio do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, placówki doskonalenia nauczycieli oraz szkoły i szkolnego punktu konsultacyjnego, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. a.*

**Przepis uchylający art. 35b–44 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

***Art. 36.** 1. Szkołą lub placówką kieruje nauczyciel mianowany lub dyplomowany, któremu powierzono stanowisko dyrektora.*

*2. Szkołą lub placówką może również kierować osoba niebędąca nauczycielem powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.*

*2a. Osoba, o której mowa w ust. 2, nie może sprawować nadzoru pedagogicznego. W przypadku powołania takiej osoby na stanowisko dyrektora nadzór pedagogiczny sprawuje nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze w szkole lub placówce.*

*3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w stosunku do szkół artystycznych – w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek, uwzględniając w szczególności kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w danej szkole lub placówce, przygotowanie w zakresie zarządzania, ocenę pracy i spełnianie warunków zdrowotnych do zajmowania stanowiska kierowniczego.*

***Art. 36a.** 1. Stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza organ prowadzący szkołę lub placówkę.*

*1a. Na stanowisko dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2, powołuje i odwołuje z tego stanowiska właściwy minister prowadzący placówkę. Przepisów ust. 2–15 nie stosuje się. Powołanie i odwołanie następuje na podstawie przepisów Kodeksu pracy dotyczących nawiązania stosunku pracy na podstawie powołania.*

*1b. Kandydata na stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 1a, wyłania się w drodze konkursu.*

*1c. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, właściwy minister prowadzący placówkę, o której mowa w ust. 1a, powołuje na stanowisko dyrektora placówki ustalonego przez siebie kandydata.*

*1d. Do czasu powołania na stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 1a, zgodnie z ust. 1b lub 1c właściwy minister prowadzący placówkę może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora placówki wicedyrektorowi albo innemu pracownikowi tej placówki.*

*1e. Stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 1a, może zajmować osoba:*

*1) która posiada wykształcenie wyższe magisterskie;*

*2) która posiada staż pracy określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 1f;*

*3) która posiada doświadczenie związane z prowadzeniem działań na rzecz rozwoju szkół i placówek lub doświadczenie na stanowisku kierowniczym;*

*4) która spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania pracy na stanowisku kierowniczym;*

*5) która ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych;*

*6) która nie była karana karą dyscyplinarną oraz nie toczy się przeciwko niej postępowanie dyscyplinarne;*

*7) która nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;*

*8) przeciwko której nie toczy się postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;*

*9) która nie była karana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;*

*10) która nie była karana karą porządkową, o której mowa w art. 108 Kodeksu pracy.*

*1f. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ministrem właściwym do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, staż pracy wymagany od osoby zajmującej stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 1a, sposób i tryb przeprowadzania konkursu oraz skład i tryb pracy komisji konkursowej, uwzględniając sposób ogłaszania konkursu, sposób wyłaniania kandydata, sposób sprawowania nadzoru nad prawidłowością postępowania konkursowego oraz tryb unieważnienia konkursu.*

*1g. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1f, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ministrem właściwym do spraw rolnictwa może określić dodatkowe wymagania, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko odpowiednio:*

*1) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, o której mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b;*

*2) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, o której mowa w art. 5 ust. 3c;*

*3) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o której mowa w art. 5 ust. 3d pkt 2.*

*1h. Przepisy ust. 1a–1e oraz przepisy wydane na podstawie ust. 1f i 1g stosuje się także do dyrektora zespołu szkół i placówek oraz dyrektora zespołu placówek, w skład których wchodzi co najmniej jedna placówka, o której mowa w ust. 1a.*

*2. Kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłania się w drodze konkursu. Kandydatowi nie można odmówić powierzenia stanowiska dyrektora.*

*3. Wymogu przeprowadzania konkursu na stanowisko dyrektora nie stosuje się do szkół i placówek publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego.*

*4. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący powierza to stanowisko ustalonemu, w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, kandydatowi, po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki i rady pedagogicznej.*

*5. Do czasu powierzenia stanowiska dyrektora zgodnie z ust. 2 lub 4 organ prowadzący może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora szkoły wicedyrektorowi, a w szkołach, w których nie ma wicedyrektora, nauczycielowi tej szkoły, jednak nie dłużej niż na okres 10 miesięcy.*

*6. W celu przeprowadzenia konkursu organ prowadzący szkołę lub placówkę powołuje komisję konkursową w składzie:*

*1) po trzech przedstawicieli:*
   *a) organu prowadzącego szkołę lub placówkę,*
   *b) organu sprawującego nadzór pedagogiczny,*
*2) po dwóch przedstawicieli:*
   *a) rady pedagogicznej,*
   *b) rady rodziców,*
*3) po jednym przedstawicielu zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, zrzeszających nauczycieli, przy czym przedstawiciel ten nie może być zatrudniony w szkole lub placówce, której konkurs dotyczy*

*– z zastrzeżeniem ust. 7.*

*7. Łączna liczba przedstawicieli organów, o których mowa w ust. 6 pkt 1, nie może być mniejsza niż łączna liczba przedstawicieli, o których mowa w ust. 6 pkt 2 i 3.*

*8. Jeżeli w składzie komisji konkursowej łączna liczba przedstawicieli organów, o których mowa w ust. 6 pkt 1, byłaby mniejsza niż łączna liczba przedstawicieli, o których mowa w ust. 6 pkt 2 i 3, liczbę przedstawicieli tych organów zwiększa się proporcjonalnie, tak aby ich łączna liczba nie była mniejsza niż łączna liczba przedstawicieli, o których mowa w ust. 6 pkt 2 i 3.*

*9. Przepisy ust. 6–8 stosuje się również w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek, z tym że:*

*1) dwóch przedstawicieli rady pedagogicznej wyłania się spośród przedstawicieli rad pedagogicznych wszystkich szkół lub placówek wchodzących w zespół lub łączonych w zespół;*

*2) dwóch przedstawicieli rady rodziców wyłania się spośród rad rodziców uczniów wszystkich szkół lub placówek wchodzących w zespół lub łączonych w zespół.*

*10. W przypadku szkół i placówek nowo zakładanych skład komisji konkursowej określa organ prowadzący szkołę lub placówkę, uwzględniając udział przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w liczbie równej liczbie przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.*

*11. W przypadku szkół i placówek, o których mowa w art. 44 i art. 52 ust. 1, w skład komisji nie wchodzą odpowiednio przedstawiciele rady pedagogicznej i rady rodziców.*

*12. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkół artystycznych i placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7, dla uczniów szkół artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki oraz tryb pracy komisji konkursowej, uwzględniając w szczególności sposób ogłaszania konkursu oraz sposób nadzorowania prawidłowości postępowania konkursowego przez organ prowadzący szkołę lub placówkę.*

*13. Stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza się na 5 lat szkolnych. W uzasadnionych przypadkach można powierzyć to stanowisko na krótszy okres, jednak nie krótszy niż 1 rok szkolny.*

*14. (uchylony)*

*15. Przepisy ust. 1–14 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 36 ust. 2.*

*16. Przepisy ust. 1–15 i art. 37 nie dotyczą szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej i Ministra Sprawiedliwości lub podporządkowane im organy.*

***Art. 37.** 1. W szkole lub placówce, w których zgodnie z ramowym statutem może być utworzone stanowisko wicedyrektora i inne stanowiska kierownicze, powierzenia tych stanowisk i odwołania z nich dokonuje dyrektor szkoły lub placówki, po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego, rady szkoły lub placówki oraz rady pedagogicznej.*

*2. Umowa o pracę na stanowisku nauczyciela, zawarta na czas określony krótszy niż okres powierzenia stanowiska kierowniczego, ulega przedłużeniu na okres powierzenia.*

*3. W przypadku osób, o których mowa w art. 36 ust. 2, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.*

***Art. 38.*** *1. Organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce:*

*1) odwołuje nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w razie:*

*a) złożenia przez nauczyciela rezygnacji, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem,*

*b) ustalenia negatywnej oceny pracy lub negatywnej oceny wykonywania zadań wymienionych w art. 34a ust. 2 w trybie określonym przepisami w sprawie oceny pracy nauczycieli – bez wypowiedzenia,*

*c) złożenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny wniosku, o którym mowa w art. 34 ust. 2a;*

*2) w przypadkach szczególnie uzasadnionych, po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 7, dla uczniów szkół artystycznych prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, może odwołać nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.*

*2. Opinię, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wydaje się w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania wystąpienia organu, o którym mowa w ust. 1. Niewydanie opinii w tym terminie jest równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej.*

***Art. 38a.*** *1. Przepisy art. 38 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 36 ust. 2.*

*2. Przepisów art. 38 nie stosuje się do dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o których mowa odpowiednio w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2.*

***Art. 39.*** *1. Dyrektor szkoły lub placówki w szczególności:*

*1) kieruje działalnością szkoły lub placówki i reprezentuje ją na zewnątrz;*

*2) sprawuje nadzór pedagogiczny, z zastrzeżeniem art. 36 ust. 2;*

*3) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne;*

*4) realizuje uchwały rady szkoły lub placówki oraz rady pedagogicznej, podjęte w ramach ich kompetencji stanowiących;*

*5) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły lub placówki zaopiniowanym przez radę szkoły lub placówki i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także może organizować administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły lub placówki;*

*5a) wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę;*

*6) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów szczególnych;*

*7) współdziała ze szkołami wyższymi w organizacji praktyk pedagogicznych;*

*8) (uchylony)*

*9) stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki;*

*10) odpowiada za realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ucznia.*

*2. Dyrektor szkoły lub placówki może, w drodze decyzji, skreślić ucznia z listy uczniów w przypadkach określonych w statucie szkoły lub placówki. Skreślenie następuje na podstawie uchwały rady pedagogicznej, po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego.*

*2a. Przepis ust. 2 nie dotyczy ucznia objętego obowiązkiem szkolnym. W uzasadnionych przypadkach uczeń ten, na wniosek dyrektora szkoły, może zostać przeniesiony przez kuratora oświaty do innej szkoły.*

*2b. Dyrektor szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne skreśla ucznia z listy uczniów na pisemny wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia.*

*3. Dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. Dyrektor w szczególności decyduje w sprawach:*

*1) zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły lub placówki;*

*2) przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom szkoły lub placówki;*

*3) występowania z wnioskami, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady szkoły lub placówki, w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły lub placówki.*

*4. Dyrektor szkoły lub placówki w wykonywaniu swoich zadań współpracuje z radą szkoły lub placówki, radą pedagogiczną, rodzicami i samorządem uczniowskim.*

*4a. (uchylony)*

*5. Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, ustala zawody, w których kształci szkoła, po zasięgnięciu opinii powiatowej i wojewódzkiej rady rynku pracy co do zgodności z potrzebami rynku pracy.*

*6. Uprawnienia, o których mowa w ust. 3, nie przysługują dyrektorom jednooddziałowych przedszkoli oraz kierownikom szkół podstawowych (szkół filialnych) podporządkowanych organizacyjnie innej szkole. Uprawnienia te przysługują odpowiednio organowi prowadzącemu przedszkole lub dyrektorowi szkoły, któremu szkoła filialna jest organizacyjnie podporządkowana.*

*7. W przypadku nieobecności dyrektora szkoły lub placówki zastępuje go wicedyrektor, a w szkołach i placówkach, w których nie utworzono stanowiska wicedyrektora – inny nauczyciel tej szkoły lub placówki, wyznaczony przez organ prowadzący.*

***Art. 40.** 1. W szkole lub placówce zatrudniającej co najmniej 3 nauczycieli działa rada pedagogiczna, która jest kolegialnym organem szkoły lub placówki w zakresie realizacji jej statutowych zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki.*

*2. Nauczyciele szkół zatrudniających mniej niż 3 nauczycieli są członkami rady pedagogicznej szkoły, której jest podporządkowana szkoła filialna.*

*3. W skład rady pedagogicznej wchodzą: dyrektor szkoły lub placówki i wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole lub placówce oraz pracownicy innych zakładów pracy pełniący funkcję instruktorów praktycznej nauki zawodu lub prowadzący pracę wychowawczą z młodocianymi pracownikami w placówkach zbiorowego zakwaterowania, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza stanowi podstawowe zajęcie. W zebraniach rady pedagogicznej mogą również brać udział, z głosem doradczym, osoby zapraszane przez jej przewodniczącego za zgodą lub na wniosek*

*rady pedagogicznej, w tym przedstawiciele stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki.*

*4. Przewodniczącym rady pedagogicznej jest dyrektor szkoły lub placówki.*

*5. Zebrania rady pedagogicznej są organizowane przed rozpoczęciem roku szkolnego, w każdym okresie (semestrze) w związku z klasyfikowaniem i promowaniem uczniów, po zakończeniu rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz w miarę bieżących potrzeb. Zebrania mogą być organizowane na wniosek organu sprawującego nadzór pedagogiczny, z inicjatywy dyrektora szkoły lub placówki, rady szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę albo co najmniej 1/3 członków rady pedagogicznej.*

*6. Przewodniczący prowadzi i przygotowuje zebrania rady pedagogicznej oraz jest odpowiedzialny za zawiadomienie wszystkich jej członków o terminie i porządku zebrania zgodnie z regulaminem rady.*

*7. Dyrektor szkoły lub placówki przedstawia radzie pedagogicznej, nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym, ogólne wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacje o działalności szkoły.*

***Art. 41.** 1. Do kompetencji stanowiących rady pedagogicznej należy:*

1) *zatwierdzanie planów pracy szkoły lub placówki po zaopiniowaniu przez radę szkoły lub placówki;*
2) *podejmowanie uchwał w sprawie wyników klasyfikacji i promocji uczniów;*
3) *podejmowanie uchwał w sprawie innowacji i eksperymentów pedagogicznych w szkole lub placówce, po zaopiniowaniu ich projektów przez radę szkoły lub placówki;*
4) *ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki;*
5) *podejmowanie uchwał w sprawach skreślenia z listy uczniów;*
6) *ustalanie sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą lub placówką przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w celu doskonalenia pracy szkoły lub placówki.*

*2. Rada pedagogiczna opiniuje w szczególności:*

*1) organizację pracy szkoły lub placówki, w tym tygodniowy rozkład zajęć edukacyjnych, oraz organizację kwalifikacyjnych kursów zawodowych, jeżeli szkoła lub placówka takie kursy prowadzi;*

*2) projekt planu finansowego szkoły lub placówki;*

*3) wnioski dyrektora o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień;*

*4) propozycje dyrektora szkoły lub placówki w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć w ramach wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatkowo płatnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.*

*3. Dyrektor szkoły lub placówki wstrzymuje wykonanie uchwał, o których mowa w ust. 1, niezgodnych z przepisami prawa. O wstrzymaniu wykonania uchwały dyrektor niezwłocznie zawiadamia organ prowadzący szkołę lub placówkę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny uchyla uchwałę w razie stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego szkołę lub placówkę. Rozstrzygnięcie organu sprawującego nadzór pedagogiczny jest ostateczne.*

***Art. 42.** 1. Rada pedagogiczna przygotowuje projekt statutu szkoły lub placówki albo jego zmian i przedstawia do uchwalenia radzie szkoły lub placówki.*

*2. Rada pedagogiczna może wystąpić z wnioskiem o odwołanie nauczyciela ze stanowiska dyrektora lub z innego stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce.*

*3. W przypadku określonym w ust. 2, organ uprawniony do odwołania jest obowiązany przeprowadzić postępowanie wyjaśniające i powiadomić o jego wyniku radę pedagogiczną w ciągu 14 dni od otrzymania wniosku.*

***Art. 43.** 1. Uchwały rady pedagogicznej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jej członków.*

*2. Rada pedagogiczna ustala regulamin swojej działalności. Zebrania rady pedagogicznej są protokołowane.*

*3. Osoby biorące udział w zebraniu rady pedagogicznej są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na zebraniu rady pedagogicznej, które mogą naruszać dobra osobiste uczniów lub ich rodziców, a także nauczycieli i innych pracowników szkoły lub placówki.*

***Art. 44.*** *Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół i placówek, w których nie tworzy się rady pedagogicznej ze względu na specyficzną organizację pracy szkoły lub placówki.]*

Rozdział 3a

**Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych**

**Zmiana w art. 44a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 44a.** Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o zajęciach edukacyjnych bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć obowiązkowe i dodatkowe zajęcia edukacyjne, o których mowa w *[art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2]* **<art. 109 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy – Prawo oświatowe>** , zajęcia religii lub etyki, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 2, oraz zajęcia, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3.

**Art. 44b.** 1. Ocenianiu podlegają:

1) osiągnięcia edukacyjne ucznia;
2) zachowanie ucznia.

2. W szkole policealnej nie ocenia się zachowania ucznia.

3. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:

1) wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania;
2) wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania – w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych.

4. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę oddziału, nauczycieli oraz uczniów danego oddziału stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków określonych w statucie szkoły.

5. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu:

1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;

2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

6. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3;
2) ustalanie kryteriów oceniania zachowania;
3) ustalanie ocen bieżących i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
*[4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w art. 16 ust. 11, art. 20zh ust. 3 i 3a, art. 44k ust. 2 i 3 oraz art. 66 ust. 1b;]*

**Nowe brzmienie pkt 4 w ust. 6 w art. 44b wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w art. 44k ust. 2 i 3, a także w art. 37 ust. 4, art. 115 ust. 3 i art. 164 ust. 3 i 4 ustawy – Prawo oświatowe;>**

5) ustalanie rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
6) ustalanie warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;

7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.

7. Ocenianie ucznia z religii i etyki odbywa się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 2.

8. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców, a w szkole policealnej – uczniów, o:

1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

9. Wychowawca oddziału na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o:

1) warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania;
2) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

10. Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły.

**Art. 44c.** 1. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

2. Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w art. 44b ust. 8 pkt 1, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

**Art. 44d.** Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z realizacji niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ze względu na stan zdrowia, specyficzne trudności w uczeniu się, niepełnosprawność, posiadane kwalifikacje lub zrealizowanie

danych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na wcześniejszym etapie edukacyjnym, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

**Art. 44e.** 1. Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny:

1) bieżące;

2) klasyfikacyjne:

a) śródroczne i roczne, a w szkole policealnej – semestralne,

b) końcowe.

2. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców. W szkole policealnej oceny są jawne dla ucznia.

3. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły.

4. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi i jego rodzicom. W szkole policealnej sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi.

*[5. Na wniosek ucznia lub jego rodziców dokumentacja dotycząca egzaminu klasyfikacyjnego, o którym mowa w art. 16 ust. 11, art. 20zh ust. 3 i 3a, art. 44k ust. 2 i 3 oraz art. 66 ust. 1b, egzaminu poprawkowego, o którym mowa w art. 44m ust. 1, zastrzeżeń, o których mowa w art. 44n, oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana do wglądu uczniowi lub jego rodzicom.]*

**<5. Na wniosek ucznia lub jego rodziców dokumentacja dotycząca:**

**1) egzaminu klasyfikacyjnego, o którym mowa w art. 44k ust. 2 i 3, a także w art. 37 ust. 4, art. 115 ust. 3 i art. 164 ust. 3 i 4 ustawy – Prawo oświatowe,**

**2) egzaminu poprawkowego, o którym mowa w art. 44m ust. 1,**

**3) zastrzeżeń, o których mowa w art. 44n,**

**4) oceniania ucznia, inna niż wymieniona w pkt 1–3**

**– jest udostępniana do wglądu uczniowi lub jego rodzicom.>**

**Nowe brzmienie ust. 5 w art. 44e wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

6. W szkole policealnej dokumentacja, o której mowa w ust. 5, jest udostępniana uczniowi do wglądu na jego wniosek.

7. Sposób udostępniania dokumentacji, o której mowa w ust. 4 i 5, określa statut szkoły.

**Art. 44f.** 1. Uczeń podlega klasyfikacji:

1) śródrocznej i rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej;

2) końcowej.

2. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się co najmniej raz w ciągu roku szkolnego, w terminie określonym w statucie szkoły.

3. Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z tym że w klasach I–III szkoły podstawowej w przypadku:

1) obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć;
2) dodatkowych zajęć edukacyjnych ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć.

4. Klasyfikacja semestralna w szkole policealnej polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych w danym semestrze oraz ustaleniu semestralnych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć.

5. Na klasyfikację końcową składają się:

1) roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustalone odpowiednio w klasie programowo najwyższej lub semestrze programowo najwyższym, oraz
2) roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się odpowiednio w klasach programowo niższych lub semestrach programowo niższych w szkole danego typu, oraz
3) roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ustalona w klasie programowo najwyższej.

6. Klasyfikacji końcowej dokonuje się w klasie programowo najwyższej szkoły danego typu, a w szkole policealnej – semestrze programowo najwyższym.

*[7. W przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym klasyfikacji śródrocznej i rocznej dokonuje się z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 71b ust. 1b.]*

**<7. W przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym klasyfikacji śródrocznej i rocznej dokonuje się z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe.>**

**Nowe brzmienie ust. 7 w art. 44f wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

8. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.

9. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na:

1) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych;
2) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.

**Art. 44g.** 1. Przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca oddziału informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania, w terminie i formie określonych w statucie szkoły.

2. W szkole policealnej przed semestralnym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne informują ucznia o przewidywanych dla niego semestralnych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, w terminie i formie określonych w statucie szkoły.

**Art. 44h.** 1. Śródroczne i roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne, a śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania – wychowawca oddziału po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danego oddziału oraz ocenianego ucznia.

**Zmiany w ust. 2–4 w art. 44h wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. W szkole prowadzącej kształcenie zawodowe, która organizuje praktyczną naukę zawodu, śródroczną i roczną, a w szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu ustalają nauczyciele praktycznej nauki zawodu lub osoby prowadzące praktyczną naukę zawodu, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie *[art. 70 ust. 4]* **<art. 120 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe>** .

3. W szkole lub oddziale integracyjnym śródroczną i roczną, a w szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych dla ucznia

posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne, po zasięgnięciu opinii nauczyciela zatrudnionego w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie *[art. 71b ust. 7 pkt 2]* **<art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe>** .

4. W szkole lub oddziale ogólnodostępnym śródroczną i roczną, a w szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne, a w przypadku gdy w szkole lub oddziale jest dodatkowo zatrudniony nauczyciel w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie *[art. 71b ust. 7 pkt 2]* **<art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe>**, po zasięgnięciu opinii tego nauczyciela.

5. W szkole w zakładzie poprawczym i schronisku dla nieletnich śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala wychowawca oddziału po zasięgnięciu opinii nauczycieli i wychowawców odpowiednio zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich.

6. Termin ustalenia ocen, o których mowa w ust. 1–5, określa statut szkoły.

7. Oceny ustalone zgodnie z ust. 1–5 są ostateczne, z zastrzeżeniem art. 44m i art. 44n.

**Art. 44i.** 1. W klasach I–III szkoły podstawowej:

1) oceny bieżące z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, są ustalane w sposób określony w statucie szkoły;
2) śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ocenami opisowymi.

2. W klasach I–III szkoły podstawowej oceny bieżące z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, mogą być ocenami opisowymi, jeżeli statut szkoły tak przewiduje.

3. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej:

1) oceny bieżące i śródroczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane w sposób określony w statucie szkoły;
2) roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

4. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne ze wszystkich albo wybranych obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania mogą być ocenami opisowymi, jeżeli statut szkoły tak przewiduje.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane również według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

6. Końcowe oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz końcowa ocena klasyfikacyjna zachowania są wyrażane według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

7. Oceny bieżące oraz śródroczne, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczne, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne zachowania dla:

1) ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na *[upośledzenie umysłowe]* <**niepełnosprawność intelektualną**> w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
2) ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone, uczęszczającego do szkoły, o której mowa w *[art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. e]* **<art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy – Prawo oświatowe>**

– są ocenami opisowymi.

**Zmiany w pkt 1 i 2 w ust. 7 w art. 44i wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 44j.** Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady

przedmiotowej, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8, otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb. Uczeń, który tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim lub tytuł laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną końcową ocenę klasyfikacyjną.

**Art. 44k.** 1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia odpowiednio w okresie lub semestrze, za który przeprowadzana jest klasyfikacja.

2. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

3. Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny za zgodą rady pedagogicznej.

**Art. 44l.** *[1. Egzamin klasyfikacyjny, o którym mowa w art. 16 ust. 11, art. 20zh ust. 3 i 3a, art. 44k ust. 2 i 3 oraz art. 66 ust. 1b, przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.]*

**Nowe brzmienie ust. 1 w art. 44l wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<1. Egzamin klasyfikacyjny, o którym mowa w art. 44k ust. 2 i 3, a także w art. 37 ust. 4, art. 115 ust. 3 i art. 164 ust. 3 i 4 ustawy – Prawo oświatowe, przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.>**

2. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami, a w szkole policealnej – z uczniem.

3. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w terminie ustalonym zgodnie z ust. 2, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.

4. Ocena ustalona w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44m i art. 44n.

5. Dla ucznia szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe nieklasyfikowanego z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu z powodu usprawiedliwionej nieobecności szkoła organizuje zajęcia umożliwiające uzupełnienie programu nauczania i ustalenie śródrocznej lub rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu.

**Art. 44m.** 1. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb, z:

1) jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, albo
2) jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych lub zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego

– może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć.

2. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.

3. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły, nie później niż do końca września, a w szkole, w której zajęcia dydaktyczno-wychowawcze kończą się w styczniu – nie później niż do końca marca.

4. Roczna, a w szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna ustalona w wyniku egzaminu poprawkowego jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44n ust. 7.

5. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, a w szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, i powtarza odpowiednio klasę lub semestr.

6. Rada pedagogiczna, uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej, a w szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych albo zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, pod warunkiem że te zajęcia są realizowane w klasie programowo wyższej, a w szkole policealnej – semestrze programowo wyższym.

**Art. 44n.** 1. Uczeń lub jego rodzice mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen.

2. Uczeń w szkole policealnej może zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uzna, że semestralna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny.

3. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 1 i 2, zgłasza się od dnia ustalenia rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych lub rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

4. W przypadku stwierdzenia, że roczna, a w szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen, dyrektor szkoły powołuje komisję, która:

1) w przypadku rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych – przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia oraz ustala roczną, a w szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych;
2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania – ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.

5. Ustalona przez komisję, o której mowa w ust. 4, roczna, a w szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem negatywnej rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb, z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, z zastrzeżeniem art. 44m ust. 1.

6. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami, a w szkole policealnej – w uzgodnieniu z uczniem.

7. Przepisy ust. 1–6 stosuje się odpowiednio w przypadku rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych ustalonej w wyniku egzaminu poprawkowego, z tym że termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni roboczych od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku ocena ustalona przez komisję, o której mowa w ust. 4, jest ostateczna.

**Art. 44o.** 1. Uczeń klasy I–III szkoły podstawowej otrzymuje w każdym roku szkolnym promocję do klasy programowo wyższej.

2. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych poziomem rozwoju i osiągnięć ucznia w danym roku szkolnym lub stanem zdrowia ucznia, rada pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I–III szkoły podstawowej, na wniosek wychowawcy oddziału po zasięgnięciu opinii rodziców ucznia lub na wniosek rodziców ucznia po zasięgnięciu opinii wychowawcy oddziału.

3. Na wniosek rodziców ucznia i po uzyskaniu zgody wychowawcy oddziału albo na wniosek wychowawcy oddziału i po uzyskaniu zgody rodziców ucznia rada pedagogiczna może postanowić o promowaniu ucznia klasy I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego, jeżeli poziom rozwoju i osiągnięć ucznia rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym treści nauczania przewidzianych w programie nauczania dwóch klas.

4. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, a w szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego otrzymał roczne, a w szkole policealnej – semestralne, pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb, z zastrzeżeniem art. 44m ust. 6.

*[5. O promowaniu do klasy programowo wyższej ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 71b ust. 1b.]*

**<5. O promowaniu do klasy programowo wyższej ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym**

**Nowe brzmienie ust. 5 i 6 w art. 44o wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe.>**

*[6. Uczeń szkoły podstawowej i gimnazjum, w tym szkoły podstawowej i gimnazjum w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich, który posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i ma opóźnienie w realizacji programu nauczania co najmniej jednej klasy, a który odpowiednio w szkole podstawowej lub w gimnazjum uzyskuje ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania oraz rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym treści nauczania przewidzianych w programie nauczania dwóch klas, może być promowany do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego.]*

**<6. Uczeń szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich, który posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i ma opóźnienie w realizacji programu nauczania co najmniej jednej klasy, a który w szkole podstawowej uzyskuje ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania oraz rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym treści nauczania przewidzianych w programie nauczania dwóch klas, może być promowany do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego.>**

7. Uczeń, który nie otrzymał promocji do klasy programowo wyższej, a w szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, powtarza odpowiednio klasę lub semestr.

*[**Art. 44p.** 1. Uczniowie gimnazjum biorą udział w realizacji projektu edukacyjnego, który jest zespołowym, planowym działaniem uczniów, mającym na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod.*

*2. Dyrektor gimnazjum może zwolnić ucznia z realizacji projektu edukacyjnego w przypadkach uniemożliwiających udział ucznia w realizacji tego projektu.]*

**Przepis uchylający art. 44p wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 44q.** *[1. Uczeń kończy szkołę podstawową, gimnazjum lub szkołę ponadgimnazjalną, jeżeli:*

*1) w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb;*

*2) w przypadku gimnazjum – przystąpił ponadto do egzaminu gimnazjalnego, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2.*]

**<1. Uczeń kończy szkołę podstawową lub szkołę ponadpodstawową, jeżeli:**

**1) w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb;**

**2) w przypadku szkoły podstawowej – przystąpił ponadto do egzaminu ósmoklasisty, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2.>**

**Nowe brzmienie ust. 1–3 i przepis uchylający ust. 3a w art. 44q wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[2. O ukończeniu szkoły przez ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 71b ust. 1b.]*

**<2. O ukończeniu szkoły przez ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe.>**

*[3. Uczeń szkoły podstawowej, który nie spełnił warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powtarza ostatnią klasę szkoły podstawowej.]*

**<3. Uczeń szkoły podstawowej, który nie spełnił warunków, o których mowa w ust. 1, powtarza ostatnią klasę szkoły podstawowej i przystępuje w roku szkolnym, w którym powtarza tę klasę, do egzaminu ósmoklasisty.>**

*[3a. Uczeń gimnazjum, który nie spełnił warunków, o których mowa w ust. 1, powtarza ostatnią klasę gimnazjum i przystępuje w roku szkolnym, w którym powtarza tę klasę, do egzaminu gimnazjalnego.]*

4. Uczeń szkoły [*ponadgimnazjalnej*] **<ponadpodstawowej>**, który nie spełnił warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powtarza ostatnią klasę szkoły [*ponadgimnazjalnej*] **<ponadpodstawowej>**, a w szkole policealnej – ostatni semestr.

**Zmiany w ust. 4 w art. 44q wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 44r.** Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie słuchaczy w szkole dla dorosłych odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w art. 44s–44za oraz przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb.

**Art. 44s.** 1. Do słuchaczy szkoły dla dorosłych przepisy art. 44b ust. 1 pkt 1, ust. 3, 5, 6, 8 i 10, art. 44c, art. 44j, art. 44l ust. 1–4, art. 44n ust. 1–3, ust. 4 pkt 1 oraz ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

2. W szkole dla dorosłych nie ocenia się zachowania słuchacza.

**Art. 44t.** Dyrektor szkoły dla dorosłych zwalnia słuchacza z realizacji niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ze względu na stan zdrowia, specyficzne trudności w uczeniu się, niepełnosprawność, posiadane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe lub zrealizowanie danych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na wcześniejszym etapie edukacyjnym, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

**Art. 44u.** 1. W szkole dla dorosłych słuchacz w trakcie nauki otrzymuje oceny:

1) bieżące;
2) klasyfikacyjne:
   a) semestralne,
   b) końcowe.

2. W szkole dla dorosłych oceny są jawne dla słuchacza, a w przypadku słuchacza, o którym mowa w *[art. 16 ust. 6c pkt 1]* **<art. 36 ust. 16 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe>** – również dla jego rodziców.

**Zmiany w ust. 2 i 4 w art. 44u wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły dla dorosłych.

4. Sprawdzone i ocenione pisemne prace słuchacza szkoły dla dorosłych są udostępniane słuchaczowi, a w przypadku słuchacza, o którym mowa w *[art. 16 ust. 6c pkt 1]* <**art. 36 ust. 16 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe**> – również jego rodzicom.

*[5. Na wniosek słuchacza szkoły dla dorosłych, a w przypadku słuchacza, o którym mowa w art. 16 ust. 6c pkt 1 – na wniosek słuchacza lub jego rodziców,*

*dokumentacja dotycząca egzaminu klasyfikacyjnego, o którym mowa w art. 20zh ust. 3 i 3a, egzaminu semestralnego, o którym mowa w art. 44w ust. 1, egzaminu poprawkowego, o którym mowa w art. 44y ust. 1, zastrzeżeń, o których mowa w art. 44n, oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania słuchacza jest udostępniana do wglądu odpowiednio temu słuchaczowi lub jego rodzicom.]*

**Nowe brzmienie ust. 5 w art. 44u wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<5. Na wniosek słuchacza szkoły dla dorosłych, a w przypadku słuchacza, o którym mowa w art. 36 ust. 16 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe – na wniosek słuchacza lub jego rodziców, dokumentacja dotycząca:**

**1) egzaminu klasyfikacyjnego, o którym mowa w art. 164 ust. 3 i 4 ustawy – Prawo oświatowe,**

**2) egzaminu semestralnego, o którym mowa w art. 44w ust. 1,**

**3) egzaminu poprawkowego, o którym mowa w art. 44y ust. 1,**

**4) zastrzeżeń, o których mowa w art. 44n,**

**5) oceniania słuchacza, inna niż wymieniona w pkt 1–4**

**– jest udostępniana do wglądu odpowiednio temu słuchaczowi lub jego rodzicom.>**

6. Sposób udostępniania dokumentacji, o której mowa w ust. 4 i 5, określa statut szkoły dla dorosłych.

**Art. 44v.** 1. W szkole dla dorosłych słuchacz podlega klasyfikacji:

1) semestralnej;

2) końcowej.

2. Klasyfikacja semestralna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych słuchacza szkoły dla dorosłych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym semestrze oraz ustaleniu semestralnych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć.

3. Na klasyfikację końcową składają się:

1) semestralne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalone w semestrze programowo najwyższym oraz

2) semestralne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w semestrach programowo niższych w szkole dla dorosłych danego typu.

4. Klasyfikacji końcowej dokonuje się w semestrze programowo najwyższym.

**Art. 44w.** 1. Semestralne oceny klasyfikacyjne ustala się po przeprowadzeniu egzaminów semestralnych z poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Egzaminy semestralne przeprowadzają nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne.

2. Do egzaminu semestralnego dopuszcza się słuchacza szkoły dla dorosłych, który uczęszczał na poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne przewidziane w danym semestrze, w wymiarze co najmniej połowy czasu przeznaczonego na każde z tych zajęć, oraz otrzymał z tych zajęć oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania.

3. Egzamin semestralny przeprowadza się w terminie określonym w statucie szkoły dla dorosłych. Nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne na początku każdego semestru informują słuchaczy o terminach egzaminów semestralnych.

4. Na miesiąc przed terminem egzaminu semestralnego nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne informują słuchacza szkoły dla dorosłych, a w przypadku słuchacza, o którym mowa w *[art. 16 ust. 6c pkt 1]* <**art. 36 ust. 16 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe**> – również jego rodziców, czy spełnia warunki dopuszczenia do egzaminu semestralnego, o których mowa w ust. 2, w formie określonej w statucie szkoły.

**Zmiana w ust. 4 w art. 44w wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

5. Słuchacz szkoły dla dorosłych, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu semestralnego w terminie, o którym mowa w ust. 3, zdaje ten egzamin w terminie dodatkowym, wyznaczonym przez dyrektora szkoły.

6. Ustalona w wyniku egzaminu semestralnego semestralna ocena klasyfikacyjna z obowiązkowych zajęć edukacyjnych jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44n i art. 44y.

**Art. 44x.** W szkole dla dorosłych:

1) oceny bieżące z obowiązkowych zajęć edukacyjnych są ustalane według skali i w formach określonych w statucie szkoły;
2) semestralne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych są ustalane według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb;
3) końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych są wyrażane według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

**Art. 44y.** 1. Słuchacz szkoły dla dorosłych, który w wyniku klasyfikacji semestralnej otrzymał negatywną semestralną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb, z jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć. Egzaminy poprawkowe są przeprowadzane po każdym semestrze.

2. Egzamin poprawkowy przeprowadza nauczyciel prowadzący dane obowiązkowe zajęcia edukacyjne.

3. Semestralna ocena klasyfikacyjna z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalona w wyniku egzaminu poprawkowego jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44n ust. 7.

4. Słuchacz szkoły dla dorosłych, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji na semestr programowo wyższy.

**Art. 44z.** 1. W szkole dla dorosłych słuchacz otrzymuje promocję na semestr programowo wyższy, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał pozytywne semestralne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

2. Słuchacza szkoły dla dorosłych, który nie otrzymał promocji na semestr programowo wyższy, dyrektor szkoły skreśla, w drodze decyzji, z listy słuchaczy.

3. W przypadkach losowych lub zdrowotnych, dyrektor szkoły dla dorosłych, na pisemny wniosek słuchacza, może wyrazić zgodę na powtarzanie semestru. Słuchacz może powtarzać semestr jeden raz w okresie kształcenia w danej szkole.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, słuchacz szkoły dla dorosłych składa do dyrektora szkoły, nie później niż w terminie 7 dni od dnia podjęcia przez radę pedagogiczną uchwały w sprawie klasyfikacji i promocji słuchaczy.

5. Słuchacz szkoły dla dorosłych, o którym mowa w *[art. 16 ust. 6c pkt 1]* <**art. 36 ust. 16 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe**>, który nie otrzymał promocji na semestr programowo wyższy, powtarza ten semestr.

**Zmiana w ust. 5 w art. 44z wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[**Art. 44za.** 1. Słuchacz kończy szkołę podstawową, gimnazjum lub szkołę ponadgimnazjalną dla dorosłych, jeżeli:*

*1) w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb;*

*2) w przypadku gimnazjum – przystąpił ponadto do egzaminu gimnazjalnego, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2.*

*2. Słuchacz szkoły podstawowej dla dorosłych, o którym mowa w art. 16 ust. 6c pkt 1, który nie spełnił warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powtarza ostatni semestr.*

*3. Słuchacz gimnazjum dla dorosłych, o którym mowa w art. 16 ust. 6c pkt 1, który nie spełnił warunków, o których mowa w ust. 1, powtarza ostatni semestr i przystępuje w tym semestrze do egzaminu gimnazjalnego.]*

**Nowe brzmienie art. 44za wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<Art. 44za. 1. Słuchacz kończy szkołę podstawową lub szkołę ponadpodstawową dla dorosłych, jeżeli:**

**1) w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb;**

**2) w przypadku szkoły podstawowej – przystąpił ponadto do egzaminu ósmoklasisty, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2.**

**2. Słuchacz szkoły podstawowej dla dorosłych, o którym mowa w art. 36 ust. 16 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe, który nie spełnił warunków, o których mowa w ust. 1, powtarza ostatni semestr i przystępuje w roku szkolnym, w którym powtarza semestr, do egzaminu ósmoklasisty.>**

**Art. 44zb.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych, w tym:

1) przypadki, w których dostosowuje się wymagania edukacyjne, o których mowa w art. 44b ust. 8 pkt 1, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów oraz podstawę tego dostosowania, z uwzględnieniem konieczności właściwego zapewnienia procesu kształcenia uczniów, w tym słuchaczy szkół dla dorosłych funkcjonujących w zakładach karnych lub aresztach śledczych;

2) rodzaje obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których realizacji uczeń może być zwolniony, przypadki, w których to zwolnienie może nastąpić, rodzaje dokumentów będących podstawą zwolnienia oraz tryb i okres zwolnienia, uwzględniając indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia, specyfikę

danych zajęć edukacyjnych oraz celowość realizacji przez ucznia niektórych treści nauczania;

*[3) zakres projektu edukacyjnego oraz warunki jego realizacji, z uwzględnieniem konieczności ujęcia w kryteriach oceniania zachowania udziału ucznia w realizacji projektu edukacyjnego;]*

**Przepis uchylający pkt 3 i zmiana w pkt 6 w art. 44zb wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

4) skalę rocznych, semestralnych i końcowych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych wraz ze wskazaniem, które z ocen według tej skali uznaje się za oceny pozytywne, a które za negatywne, oraz podstawowe obszary, które bierze się pod uwagę przy ocenianiu zachowania ucznia, skalę rocznej i końcowej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia jednolitego systemu oceniania ucznia;

5) funkcje oceniania bieżącego ucznia, z uwzględnieniem konieczności przekazywania uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się;

6) warunki, tryb i formę przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, a w przypadku ucznia, o którym mowa w *[art. 16 ust. 8]* **<art. 37 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe>** – także rodzaje zajęć edukacyjnych, z których nie przeprowadza się egzaminu klasyfikacyjnego, skład komisji powołanej do przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia tego egzaminu oraz odpowiedniego udokumentowania jego przebiegu;

7) tryb i formę przeprowadzania egzaminu poprawkowego, skład komisji powołanej do przeprowadzenia egzaminu poprawkowego, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia tego egzaminu oraz odpowiedniego udokumentowania jego przebiegu;

8) tryb i formę przeprowadzania sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia, o którym mowa w art. 44n ust. 4 pkt 1, oraz ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, o której mowa w art. 44n ust. 4 pkt 2, skład komisji, o których mowa w art. 44n ust. 4, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia tego sprawdzianu lub prawidłowości ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz odpowiedniego udokumentowania pracy komisji;

9) warunki promocji ucznia do klasy programowo wyższej lub ukończenia szkoły z wyróżnieniem, z uwzględnieniem rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, które wlicza się do średniej ocen, oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
10) tryb i formę przeprowadzania egzaminu semestralnego, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia tego egzaminu oraz odpowiedniego udokumentowania jego przebiegu.

**Art. 44zc.** Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkole artystycznej odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w art. 44zd–44zp oraz przepisami wydanymi na podstawie art. 44zq.

**Art. 44zd.** 1. Ocenianiu w szkole artystycznej realizującej kształcenie artystyczne i kształcenie ogólne podlegają:
1) osiągnięcia edukacyjne ucznia w zakresie zajęć edukacyjnych ogólnokształcących;
2) osiągnięcia edukacyjne ucznia w zakresie zajęć edukacyjnych artystycznych;
3) zachowanie ucznia.

2. Ocenianiu w szkole artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia w zakresie zajęć edukacyjnych artystycznych.

3. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:
1) efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole artystycznej programów nauczania;
2) w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne – także wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole artystycznej programów nauczania.

4. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę oddziału, nauczycieli oraz uczniów danego oddziału stopnia respektowania przez

ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków określonych w statucie szkoły artystycznej.

5. Do oceniania osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia szkoły artystycznej stosuje się odpowiednio przepisy art. 44b ust. 5–7.

6. *[Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – uczniów, o:]* <**Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców, a w artystycznej szkole policealnej – uczniów, o:>**

**Nowe brzmienie wprowadzenia do wyliczenia oraz pkt 1 i 3 w ust. 6 w art. 44zd wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

*[1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;]*

**<1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych, a w artystycznej szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;>**

2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;

*[3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem zajęć edukacyjnych, z których odpowiednio roczna lub semestralna ocena klasyfikacyjna jest ustalana w trybie [egzaminu promocyjnego] <**egzaminu promocyjnego lub końcowego**>].*

**Zmiana w pkt 3 w ust. 1 w art. 44zd wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej, a w artystycznej szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem zajęć edukacyjnych, z których odpowiednio roczna lub semestralna ocena klasyfikacyjna jest ustalana w trybie *[egzaminu promocyjnego]* <egzaminu promocyjnego lub końcowego>.>**

7. Wychowawca oddziału szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o:

1) warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania;

2) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;

3) konsekwencjach otrzymania negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych.

*[8. Na początku każdego roku szkolnego dyrektor szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne informuje uczniów oraz ich rodziców, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – uczniów, o konsekwencjach otrzymania negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych.]*

**<8. Na początku każdego roku szkolnego dyrektor szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne informuje uczniów oraz ich rodziców, a w artystycznej szkole policealnej – uczniów, o konsekwencjach otrzymania negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych.>**

**Nowe brzmienie ust. 8 w art. 44zd wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

9. Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły artystycznej.

10. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

11. Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w ust. 6 pkt 1, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

**Art. 44ze.** 1. Uczeń szkoły artystycznej podlega klasyfikacji:

*[1) śródrocznej i rocznej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralnej;]*

**<1) śródrocznej i rocznej, a w artystycznej szkole policealnej – semestralnej;>**

**Nowe brzmienie pkt 1 w ust. 1 art. 44ze wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

2) końcowej.

2. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, a w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne – również zachowania ucznia, oraz ustaleniu odpowiednio śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się co najmniej raz w ciągu roku szkolnego, w terminie określonym w statucie szkoły artystycznej.

3. Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, a w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne – również zachowania ucznia, w danym roku szkolnym oraz ustaleniu odpowiednio rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z tym że w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie klas I–III szkoły podstawowej ustala się:

1) jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących oraz
2) jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z dodatkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących, oraz
3) roczne oceny klasyfikacyjne z poszczególnych zajęć edukacyjnych artystycznych, według skali i w formie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

*[4. Klasyfikacja semestralna w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych w danym semestrze oraz ustaleniu semestralnych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć.]*

**<4. Klasyfikacja semestralna w artystycznej szkole policealnej polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych w danym semestrze oraz ustaleniu semestralnych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć.>**

**Nowe brzmienie ust. 4 oraz pkt 1 i 2 w ust. 5 w art. 44ze wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

5. Na klasyfikację końcową składają się:

*[1) roczne, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustalone odpowiednio w klasie programowo najwyższej lub semestrze programowo najwyższym oraz]*

**<1) roczne, a w artystycznej szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustalone odpowiednio w klasie programowo najwyższej lub semestrze programowo najwyższym oraz>**

*[2) roczne, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się odpowiednio w klasach programowo niższych lub semestrach programowo niższych w szkole artystycznej danego typu, oraz]*

**<2) roczne, a w artystycznej szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się**

**odpowiednio w klasach programowo niższych lub semestrach programowo niższych w szkole artystycznej danego typu, oraz>**

3) roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ustalona w klasie programowo najwyższej – w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne.

*[6. Klasyfikację końcową przeprowadza się w klasie programowo najwyższej szkoły artystycznej danego typu, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestrze programowo najwyższym.]*

**Nowe brzmienie ust. 6 w art. 44ze wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

**<6. Klasyfikację końcową przeprowadza się w klasie programowo najwyższej szkoły artystycznej danego typu, a w artystycznej szkole policealnej – semestrze programowo najwyższym.>**

7. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie wpływają na ocenę klasyfikacyjną zachowania.

8. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie wpływa na:

1) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych;

2) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły artystycznej.

**Art. 44zf.** 1. Przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca oddziału informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania, w terminie i formie określonych w statucie szkoły artystycznej.

*[2. W artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej przed semestralnym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne informują ucznia o przewidywanych dla niego semestralnych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, w terminie i formie określonych w statucie szkoły artystycznej.]*

**Nowe brzmienie ust. 2 w art. 44zf wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

**<2. W artystycznej szkole policealnej przed semestralnym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne informują ucznia o przewidywanych dla niego semestralnych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, w terminie i formie określonych w statucie szkoły artystycznej.>**

**Art. 44zg.** *[1. Śródroczne i roczne, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia, z wyjątkiem zajęć edukacyjnych, z których ocena jest ustalana w trybie [egzaminu promocyjnego] <egzaminu promocyjnego lub końcowego>.]*

**Zmiana w ust. 1 w art. 44zg wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<1. Śródroczne i roczne, a w artystycznej szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia, z wyjątkiem zajęć edukacyjnych, z których ocena jest ustalana w trybie *[egzaminu promocyjnego]* <egzaminu promocyjnego lub końcowego>.>**

**Nowe brzmienie ust. 1 w art. 44zg wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

*[2. Roczna ocena klasyfikacyjna z wybranych zajęć edukacyjnych artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego, który ma na celu sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia w zakresie tych zajęć.]*

**<2. Roczna i końcowa ocena klasyfikacyjna z wybranych zajęć edukacyjnych artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq jest ustalana odpowiednio w trybie egzaminu promocyjnego lub końcowego, który ma na celu sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia w zakresie tych zajęć.>**

**Nowe brzmienie ust. 2 i zmiany w ust. 3–6 w art. 44zg wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3. Przy ustalaniu oceny z *[egzaminu promocyjnego]* **<egzaminu promocyjnego lub końcowego>** uwzględnia się jakość wykonania artystycznego oraz wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć edukacyjnych artystycznych.

4. *[Egzamin promocyjny]* **<Egzamin promocyjny i końcowy>** przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły artystycznej.

5. Terminy *[egzaminów promocyjnych]* **<egzaminów promocyjnych i końcowych>** wyznacza dyrektor szkoły artystycznej.

6. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do *[egzaminu promocyjnego]* **<egzaminu promocyjnego lub końcowego>** w wyznaczonym terminie, może przystąpić do tego egzaminu w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły artystycznej, do końca danego roku szkolnego.

*[7. W przypadkach losowych lub zdrowotnych rada pedagogiczna może zwolnić ucznia z egzaminu promocyjnego. W takim przypadku roczną ocenę klasyfikacyjną ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne artystyczne.]*

**<7. W przypadkach losowych lub zdrowotnych rada pedagogiczna może zwolnić ucznia z egzaminu promocyjnego lub końcowego. W takim przypadku roczną lub końcową ocenę klasyfikacyjną ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne artystyczne.>**

**Nowe brzmienie ust. 7 w art. 44zg wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

8. Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala wychowawca oddziału po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danego oddziału oraz ocenianego ucznia.

9. Termin ustalenia ocen, o których mowa w ust. 1 i 8, określa statut szkoły artystycznej.

10. Oceny ustalone zgodnie z ust. 1, 7 i 8 są ostateczne, z zastrzeżeniem art. 44zk i art. 44n.

11. Oceny ustalone zgodnie z ust. 2 są ostateczne, z zastrzeżeniem art. 44n.

*[**Art. 44zh.** Laureat ogólnopolskiego konkursu, przesłuchania lub przeglądu w zakresie przedmiotów artystycznych, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1, otrzymuje odpowiednio z danych zajęć edukacyjnych artystycznych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – najwyższą pozytywną semestralną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq. W przypadku zajęć edukacyjnych artystycznych, z których ocena jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego, laureat jest jednocześnie zwolniony z tego egzaminu.]*

**<Art. 44zh. Laureat ogólnopolskiego konkursu, przesłuchania lub przeglądu w zakresie przedmiotów artystycznych, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, otrzymuje odpowiednio z danych zajęć edukacyjnych artystycznych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną, a w artystycznej szkole policealnej – najwyższą pozytywną semestralną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.**

**Nowe brzmienie art. 44zh wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**W przypadku zajęć edukacyjnych artystycznych, z których ocena jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego lub końcowego, laureat jest jednocześnie zwolniony z tego egzaminu.>**

**<Art. 44zh. Laureat ogólnopolskiego konkursu, przesłuchania lub przeglądu w zakresie przedmiotów artystycznych, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1, otrzymuje odpowiednio z danych zajęć edukacyjnych artystycznych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną, a w artystycznej szkole policealnej – najwyższą pozytywną semestralną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq. W przypadku zajęć edukacyjnych artystycznych, z których ocena jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego, laureat jest jednocześnie zwolniony z tego egzaminu.>**

**Nowe brzmienie art. 44zh wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

**Art. 44zi.** Dyrektor szkoły artystycznej może zwolnić ucznia z realizacji niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych ze względu na stan zdrowia, posiadane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe lub zrealizowanie danych obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych na wcześniejszym etapie edukacyjnym, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

**Art. 44zj.** 1. Do szkół artystycznych stosuje się odpowiednio przepisy art. 44e, art. 44k, art. 44l i art. 44n.

2. Do szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne, w zakresie zajęć edukacyjnych ogólnokształcących, stosuje się odpowiednio przepisy art. 44d, art. 44i i art. 44j.

*[3. Do szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum stosuje się odpowiednio przepisy art. 44p.]*

**Przepis uchylający ust. 3 w art. 44zj wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 44zk.** *[1. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralnej, otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, z jednego albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć.]*

**<1. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej, a w artystycznej szkole policealnej – semestralnej, otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, z jednego albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć.>**

**Nowe brzmienie ust. 1 w art. 44zk wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

2. Egzaminu poprawkowego nie przeprowadza się w przypadku uzyskania przez ucznia negatywnej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, z których ocena jest ustalana w trybie *[egzaminu promocyjnego]* **<egzaminu promocyjnego lub końcowego>** .

**Zmiana w ust. 2 w art. 44zk wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[3. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja, powołana przez dyrektora szkoły artystycznej, do końca danego roku szkolnego, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – do końca danego semestru.]*

**<3. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja, powołana przez dyrektora szkoły artystycznej, do końca danego roku szkolnego, a w artystycznej szkole policealnej – do końca danego semestru.>**

**Nowe brzmienie ust. 3, 4 i 5 w art. 44zk wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

*[4. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły artystycznej nie później niż do końca września, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej, w której zajęcia dydaktyczno-wychowawcze kończą się w styczniu – nie później niż do końca marca.]*

**<4. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły artystycznej nie później niż do końca września, a w artystycznej szkole policealnej, w której zajęcia dydaktyczno-wychowawcze kończą się w styczniu – nie później niż do końca marca.>**

*[5. Roczna, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna ustalona w wyniku egzaminu poprawkowego jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44n ust. 7.]*

**<5. Roczna, a w artystycznej szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna ustalona w wyniku egzaminu poprawkowego jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44n ust. 7.>**

*[6. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – na semestr programowo wyższy.]*

**<6. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, a w artystycznej szkole policealnej – na semestr programowo wyższy.>**

**Nowe brzmienie ust. 6 i 8 w art. 44zk wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

7. Rada pedagogiczna szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne, uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, może jeden raz w ciągu cyklu kształcenia w danym typie szkoły artystycznej promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących, pod warunkiem że te zajęcia są realizowane w klasie programowo wyższej.

*[8. Uczeń, który nie otrzymał promocji do klasy programowo wyższej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – na semestr programowo wyższy, podlega skreśleniu z listy uczniów, z zastrzeżeniem [art. 39 ust. 2a] **<art. 68 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe>**, chyba że rada pedagogiczna wyrazi zgodę na powtarzanie danej klasy, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – danego semestru, biorąc pod uwagę dotychczasowe osiągnięcia ucznia.]*

**Zmiana w ust. 8 w art. 44zk wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<8. Uczeń, który nie otrzymał promocji do klasy programowo wyższej, a w artystycznej szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, podlega skreśleniu z listy uczniów, z zastrzeżeniem *[art. 39 ust. 2a]* <art. 68 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe>, chyba że rada pedagogiczna wyrazi zgodę na powtarzanie danej klasy, a w artystycznej szkole policealnej – danego semestru, biorąc pod uwagę dotychczasowe osiągnięcia ucznia.>**

*[9. W ciągu cyklu kształcenia w danym typie szkoły artystycznej uczeń może powtarzać daną klasę, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – dany semestr, tylko jeden raz.]*

**<9. W ciągu cyklu kształcenia w danym typie szkoły artystycznej uczeń może powtarzać daną klasę, a w artystycznej szkole policealnej – dany semestr, tylko jeden raz.>**

**Nowe brzmienie ust. 9 w art. 44zk wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

10. W przypadku szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na realizowanie obowiązkowych

zajęć edukacyjnych z zakresu danej klasy w ciągu dwóch kolejnych lat, biorąc pod uwagę dotychczasowe osiągnięcia ucznia.

**Art. 44zl.** *[1. Uczeń szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, z zastrzeżeniem art. 44zk ust. 7.]*

**<1. Uczeń szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub liceum ogólnokształcącego otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli:**

**Nowe brzmienie ust. 1 i przepis uchylający ust. 2 w art. 44zl wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**1) ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, z zastrzeżeniem art. 44zk ust. 7, oraz**

**2) przystąpił do egzaminu ósmoklasisty, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2 – w przypadku ucznia klasy, której zakres nauczania odpowiada klasie VIII szkoły podstawowej.>**

*[2. Uczeń szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum i liceum ogólnokształcącego otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli:*

*1) ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, z zastrzeżeniem art. 44zk ust. 7, oraz*

*2) przystąpił do egzaminu gimnazjalnego, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2 – w przypadku ucznia klasy, której zakres nauczania odpowiada klasie III gimnazjum.]*

*[3. Uczeń szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – na semestr programowo wyższy, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych odpowiednio w danej klasie lub danym semestrze otrzymał pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.]*

**Nowe brzmienie w ust. 3 w art. 44zl wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

**<3. Uczeń szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, a w artystycznej**

**szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych odpowiednio w danej klasie lub danym semestrze otrzymał pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.>**

**Art. 44zm.** 1. Uczeń kończy szkołę artystyczną, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, oraz:

1) w przypadku szkoły artystycznej, w której jest przeprowadzany egzamin dyplomowy – ponadto zdał ten egzamin;

*[2) w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne, w której ostatni rok nauki odpowiada klasie III gimnazjum – ponadto przystąpił do egzaminu gimnazjalnego, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2.]*

**<2) w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne, w której ostatni rok nauki odpowiada klasie VIII szkoły podstawowej – ponadto przystąpił do egzaminu ósmoklasisty, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2.>**

**Nowe brzmienie pkt 2 w ust. 1, ust. 2 i przepis uchylający ust. 4 w art. 44zm wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[2. Uczeń, który nie spełnił warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może za zgodą rady pedagogicznej powtarzać ostatnią klasę i przystąpić do egzaminu gimnazjalnego.]*

**<2. Uczeń, który nie spełnił warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może za zgodą rady pedagogicznej powtarzać ostatnią klasę i przystąpić do egzaminu ósmoklasisty.>**

3. Uzyskanie przez ucznia szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, w wyniku klasyfikacji w klasie, której zakres nauczania odpowiada ostatniej klasie liceum ogólnokształcącego, ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywnych ocen klasyfikacyjnych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, jest równoważne z ukończeniem liceum ogólnokształcącego.

*[4. Uzyskanie przez ucznia szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum, w wyniku klasyfikacji w klasie, której zakres nauczania odpowiada ostatniej klasie gimnazjum, ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywnych ocen klasyfikacyjnych, o których*

*mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, oraz spełnienie przez niego warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 albo art. 44zl ust. 2 pkt 2, jest równoważne z ukończeniem gimnazjum.]*

5. Uzyskanie przez ucznia szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, w wyniku klasyfikacji w klasie, której zakres nauczania odpowiada ostatniej klasie szkoły podstawowej, ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywnych ocen klasyfikacyjnych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, jest równoważne z ukończeniem szkoły podstawowej.

**Art. 44zn.** *[1. W klasie programowo najwyższej w szkole artystycznej kształcącej w zawodach artystycznych, a w artystycznej szkole policealnej lub pomaturalnej – w semestrze programowo najwyższym, przeprowadza się egzamin dyplomowy, będący formą komisyjnej oceny poziomu przygotowania zawodowego uczniów.]*

**Nowe brzmienie ust. 1 w art. 44zn wejdzie w życie z dn. 1.09.2018 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010).**

**<1. W klasie programowo najwyższej w szkole artystycznej kształcącej w zawodach artystycznych, a w artystycznej szkole policealnej – w semestrze programowo najwyższym, przeprowadza się egzamin dyplomowy, będący formą komisyjnej oceny poziomu przygotowania zawodowego uczniów.>**

2. Egzamin dyplomowy składa się z części praktycznej i części teoretycznej.

3. Do egzaminu dyplomowego może przystąpić uczeń, który w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał pozytywne oceny klasyfikacyjne ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych przewidzianych dla danego typu szkoły artystycznej.

4. Do ucznia, który nie spełnił warunku, o którym mowa w ust. 3, przepis art. 44zk ust. 8 stosuje się odpowiednio.

5. Egzamin dyplomowy przeprowadza państwowa komisja egzaminacyjna.

6. Państwową komisję egzaminacyjną powołuje dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w *[art. 32a ust. 1]* **<art. 53 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe>**, na wniosek dyrektora szkoły artystycznej, złożony nie później niż na 30 dni przed terminem przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. Dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru wyznacza przewodniczącego komisji spośród nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w danej szkole artystycznej, nie później niż na 21 dni przed terminem przeprowadzenia egzaminu dyplomowego,

**Zmiana w ust. 6 w art. 44zn wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

upoważniając przewodniczącego do powołania, w terminie 14 dni, pozostałych członków komisji.

7. Termin przeprowadzenia poszczególnych części egzaminu dyplomowego wyznacza dyrektor szkoły artystycznej w terminach niekolidujących ze zdawanymi przez uczniów egzaminami w zakresie egzaminu maturalnego.

*[8. Laureat olimpiady artystycznej oraz laureat konkursu, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1, jest zwolniony z części teoretycznej egzaminu dyplomowego w zakresie, który obejmowała olimpiada lub konkurs. Zwolnienie jest równoznaczne z uzyskaniem najwyższej pozytywnej oceny z tej części egzaminu.]*

**<8. Laureat olimpiady artystycznej oraz laureat konkursu, którego organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, jest zwolniony z części teoretycznej egzaminu dyplomowego w zakresie, który obejmowała olimpiada lub konkurs. Zwolnienie jest równoznaczne z uzyskaniem najwyższej pozytywnej oceny z tej części egzaminu.>**

**Nowe brzmienie ust. 8 w art. 44zn wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

9. Uczeń zdał egzamin dyplomowy, jeżeli z poszczególnych części tego egzaminu otrzymał pozytywne oceny określone w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

10. Uczniowie niepełnosprawni przystępują do egzaminu dyplomowego w powszechnie obowiązującym terminie. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący państwowej komisji egzaminacyjnej zezwala na przeprowadzenie części teoretycznej lub części praktycznej egzaminu dyplomowego w wydzielonej sali lub w domu ucznia, ustalając warunki i sposób przeprowadzenia egzaminu odpowiednie do możliwości ucznia.

**Art. 44zo.** 1. Uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu dyplomowego albo przerwał egzamin dyplomowy w części praktycznej lub części teoretycznej, podlega skreśleniu z listy uczniów. Ponowne przystąpienie do egzaminu dyplomowego może nastąpić w trybie egzaminu eksternistycznego, o którym mowa w art. 10a.

2. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu dyplomowego albo przerwał egzamin dyplomowy, może do niego przystąpić w dodatkowym terminie, ustalonym przez przewodniczącego państwowej komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.

3. Uczeń, który nie zdał egzaminu dyplomowego w całości albo w części teoretycznej lub części praktycznej, może przystąpić do egzaminu poprawkowego odpowiednio z całości lub danej części egzaminu dyplomowego, w terminie ustalonym przez przewodniczącego państwowej komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.

4. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, o którym mowa w ust. 3, lub nie przystąpił do egzaminu dyplomowego lub jego części w dodatkowym terminie, może przystąpić do egzaminu dyplomowego wyłącznie w trybie egzaminu eksternistycznego, o którym mowa w art. 10a.

**Art. 44zp.** 1. Przewodniczący państwowej komisji egzaminacyjnej, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego, może zawiesić egzamin dyplomowy, powiadamiając o tym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powołuje komisję w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzeń i ustalenia odpowiedzialności uczniów oraz członków państwowej komisji egzaminacyjnej. Na podstawie ustaleń komisji minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zarządza kontynuację egzaminu dyplomowego albo unieważnia egzamin dyplomowy i zarządza jego ponowne przeprowadzenie. Unieważnienie egzaminu dyplomowego może nastąpić zarówno w stosunku do wszystkich, jak i poszczególnych uczniów.

3. Termin ponownego egzaminu dyplomowego, o którym mowa w ust. 2, ustala dyrektor szkoły artystycznej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

4. Kwestie sporne między uczniem a państwową komisją egzaminacyjną, wynikające ze stosowania przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego, rozstrzyga minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

**Art. 44zq.** Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych, w tym:

1) przypadki, w których dostosowuje się wymagania edukacyjne, o których mowa w art. 44zd ust. 6 pkt 1, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, oraz podstawę tego dostosowania, z uwzględnieniem konieczności właściwego zapewnienia procesu kształcenia uczniów;
2) rodzaje obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których realizacji uczeń może być zwolniony, przypadki, w których to zwolnienie może nastąpić, rodzaje dokumentów będących podstawą zwolnienia oraz tryb i okres zwolnienia, uwzględniając indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia, specyfikę danych zajęć edukacyjnych oraz celowość realizacji przez ucznia niektórych treści nauczania;
*[3) zakres projektu edukacyjnego oraz warunki jego realizacji, z uwzględnieniem konieczności ujęcia w kryteriach oceniania zachowania udziału ucznia w realizacji projektu edukacyjnego;]*
4) skalę i formę ocen z zajęć edukacyjnych, ze wskazaniem, które z ocen według tej skali uznaje się za oceny pozytywne, a które za negatywne, oraz skalę rocznej i końcowej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z uwzględnieniem obszarów, które bierze się pod uwagę przy ocenianiu zachowania oraz konieczności zapewnienia jednolitego systemu oceniania ucznia;
5) zajęcia edukacyjne artystyczne, z których uczeń otrzymuje ocenę w trybie *[egzaminu promocyjnego]* **<egzaminu promocyjnego lub końcowego>**;
6) tryb i formę przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, *[poprawkowego i promocyjnego]* **<poprawkowego, promocyjnego i końcowego>** z zajęć edukacyjnych artystycznych oraz skład komisji egzaminacyjnych, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzania tych egzaminów oraz udokumentowania ich przebiegu;
7) tryb i formę przeprowadzania sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia, o którym mowa w art. 44n ust. 4 pkt 1, oraz ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, o której mowa w art. 44n ust. 4 pkt 2, skład komisji,

**Przepis uchylający pkt 3 oraz zmiany w pkt 5 i 6 w art. 44zq wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

o których mowa w art. 44n ust. 4, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia tego sprawdzianu lub prawidłowości ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz odpowiedniego udokumentowania pracy komisji;

8) warunki promocji ucznia do klasy programowo wyższej lub ukończenia szkoły artystycznej z wyróżnieniem, z uwzględnieniem rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, które wlicza się do średniej ocen, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej także kształcenie ogólne – oceny zachowania;

9) tryb i zakres przeprowadzania egzaminu dyplomowego, a także skład komisji egzaminacyjnej, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowego przeprowadzenia tego egzaminu oraz udokumentowania jego przebiegu;

10) warunki i tryb wyrażania przez radę pedagogiczną zgody na powtarzanie przez ucznia klasy lub realizowanie obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania danej klasy w ciągu dwóch kolejnych lat.

**Art. 44zr.** Przepisów rozdziału 3a nie stosuje się do dzieci i młodzieży z *[upośledzeniem umysłowym]* <**niepełnosprawnością intelektualną**> w stopniu głębokim.

**Zmiana w art. 44zr i nowe brzmienie tytułu rozdziału 3b wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

Rozdział 3b

***[Egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny oraz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie]***

**<Egzamin ósmoklasisty, egzamin maturalny i egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie>**

*[**Art. 44zs.** Egzamin gimnazjalny jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz sprawdza, w jakim stopniu uczeń lub słuchacz spełnia te wymagania.]*

**Nowe brzmienie art. 44zs wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

<**Art. 44zs. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy – Prawo oświatowe, oraz sprawdza, w jakim stopniu uczeń lub słuchacz spełnia te wymagania.**>

**Art. 44zt.** *[Egzamin gimnazjalny jest przeprowadzany:]* **<Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany:>**

Nowe brzmienie wprowadzenia do wyliczenia w art. 44zt wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).

1) w terminie głównym:
   a) w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz w szkołach dla dorosłych, w których nauka kończy się w semestrze wiosennym – w kwietniu,
   b) w szkołach dla dorosłych, w których nauka kończy się w semestrze jesiennym – w styczniu, oraz
2) w terminie dodatkowym:
   a) w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz w szkołach dla dorosłych, w których nauka kończy się w semestrze wiosennym – w czerwcu,
   b) w szkołach dla dorosłych, w których nauka kończy się w semestrze jesiennym – w kwietniu

– zgodnie z komunikatem, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze.

**Art. 44zu.** *[1. Egzamin gimnazjalny jest przeprowadzany w formie pisemnej.]* **<1. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany w formie pisemnej.>**

Nowe brzmienie ust. 1 i 3 w art. 44zu wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).

2. (uchylony)

*[3. Egzamin gimnazjalny składa się z trzech części i obejmuje:*

*1) w części pierwszej – humanistycznej – wiadomości i umiejętności z zakresu języka polskiego oraz z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie;*

*2) w części drugiej – matematyczno-przyrodniczej – wiadomości i umiejętności z zakresu matematyki oraz z zakresu przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii;*

*3) w części trzeciej – wiadomości i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego.]*

**<3. Egzamin ósmoklasisty obejmuje następujące przedmioty obowiązkowe:**

**1) język polski;**

**2) matematykę;**

**3) język obcy nowożytny;**

**4) jeden przedmiot do wyboru spośród przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, geografia lub historia.>**

*[4. Do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego uczeń lub słuchacz przystępuje z tego języka obcego nowożytnego, którego uczy się w szkole w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych.]*



Nowe brzmienie ust. 4 i dodany ust. 4a oraz przepis uchylający ust. 5–7 w art. 44zu

**<4. Uczeń lub słuchacz przystępuje do egzaminu ósmoklasisty z języka obcego nowożytnego, którego uczy się w szkole w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych.>**

**<4a. Egzamin ósmoklasisty z języka obcego nowożytnego jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla języka obcego nowożytnego nauczanego od klasy IV szkoły podstawowej, stanowiącego kontynuację nauczania tego języka w klasach I–III.>**

*[5. Część trzecia egzaminu gimnazjalnego jest przeprowadzana na poziomie podstawowym i na poziomie rozszerzonym.*

*6. Uczeń lub słuchacz, który przystępuje do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego z języka obcego nowożytnego, którego naukę na podbudowie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego kontynuował w gimnazjum, przystępuje do egzaminu z tego języka na poziomie podstawowym i na poziomie rozszerzonym, z zastrzeżeniem art. 44zw ust. 3.*

*7. Uczeń lub słuchacz, który przystępuje do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny, o którym mowa w ust. 6, przystępuje do egzaminu z tego języka na poziomie podstawowym oraz może przystąpić do egzaminu z tego języka na poziomie rozszerzonym, na wniosek rodziców ucznia lub na wniosek słuchacza.]*

**Art. 44zv.** *[1. Uczeń szkoły lub oddziału, w którym zajęcia edukacyjne są prowadzone w języku mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym, przystępuje do części pierwszej lub drugiej egzaminu gimnazjalnego w języku polskim albo w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.]*

**<1. Uczeń szkoły lub oddziału, w którym zajęcia edukacyjne są prowadzone w języku mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym, przystępuje do egzaminu ósmoklasisty z przedmiotów, o których mowa w art. 44zu ust. 3 pkt 2 i 4, w języku polskim albo w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.>**

**Nowe brzmienie ust. 1 i przepis uchylający ust. 2 w art. 44zv wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[2. W języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym jest przeprowadzana część pierwsza egzaminu gimnazjalnego*

*obejmująca wiadomości i umiejętności z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie oraz część druga tego egzaminu.]*

**Art. 44zw.** *[1. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub niepełnosprawności sprzężone, gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym, nie przystępuje do egzaminu gimnazjalnego.]*

**Nowe brzmienie ust. 1 i 2 oraz przepis uchylający ust. 3 w art. 44zw wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<1. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub niepełnosprawności sprzężone, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, nie przystępuje do egzaminu ósmoklasisty.>**

*[2. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone inne niż wymienione w ust. 1 może być zwolniony przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego lub jego części, na wniosek rodziców pozytywnie zaopiniowany przez dyrektora szkoły.]*

**<2. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone inne niż wymienione w ust. 1 może być zwolniony przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z obowiązku przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty, na wniosek rodziców pozytywnie zaopiniowany przez dyrektora szkoły.>**

*[3. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, który przystępuje do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego z języka obcego nowożytnego, którego naukę na podbudowie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego kontynuował w gimnazjum, jest zwolniony z obowiązku przystąpienia do egzaminu z tego języka na poziomie rozszerzonym. Uczeń ten może przystąpić do egzaminu z tego języka na poziomie rozszerzonym, na wniosek rodziców.]*

*[**Art. 44zx.** 1. Laureat i finalista olimpiady przedmiotowej wymienionej w wykazie, o którym mowa w art. 44zzzw, oraz laureat konkursu przedmiotowego*

*o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzanego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8, organizowanego z zakresu jednego z przedmiotów objętych egzaminem gimnazjalnym, są zwolnieni z danego zakresu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, a w przypadku języka obcego nowożytnego – z części trzeciej tego egzaminu.*

*2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie odpowiednio przez ucznia lub słuchacza gimnazjum lub ucznia szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzs ust. 3.*

*3. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, z danego zakresu części pierwszej lub z danego zakresu części drugiej egzaminu gimnazjalnego jest równoznaczne z uzyskaniem z danego zakresu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego najwyższego wyniku.*

*4. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, z części trzeciej egzaminu gimnazjalnego jest równoznaczne z uzyskaniem z tej części egzaminu gimnazjalnego najwyższego wyniku na poziomie podstawowym i na poziomie rozszerzonym.*

*5. W przypadku gdy uczeń lub słuchacz uzyskał tytuł laureata lub finalisty, o których mowa w ust. 1, z innego języka obcego nowożytnego niż ten, który został zadeklarowany w części trzeciej egzaminu gimnazjalnego, dyrektor szkoły, na wniosek rodziców ucznia lub na wniosek słuchacza, złożony nie później niż na 2 tygodnie przed terminem egzaminu gimnazjalnego, informuje okręgową komisję egzaminacyjną o zmianie języka obcego nowożytnego, jeżeli języka tego uczeń lub słuchacz uczy się w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.]*

**Nowe brzmienie art. 44zx wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<Art. 44zx. 1. Laureat i finalista olimpiady przedmiotowej wymienionej w wykazie, o którym mowa w art. 44zzzw, oraz laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzanego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8, organizowanych z zakresu jednego z przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty, są zwolnieni z egzaminu ósmoklasisty z tego przedmiotu.**

**2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie odpowiednio przez ucznia lub słuchacza szkoły podstawowej lub ucznia szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzs ust. 3.**

**3. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z uzyskaniem z egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu najwyższego wyniku.**

**4. W przypadku gdy uczeń lub słuchacz uzyskał tytuł laureata lub finalisty, o których mowa w ust. 1, z innego języka obcego nowożytnego lub innego przedmiotu do wyboru, o którym mowa w art. 44zu ust. 3 pkt 4, niż ten, który został zadeklarowany, dyrektor szkoły, na wniosek rodziców ucznia lub na wniosek słuchacza, złożony nie później niż na 2 tygodnie przed terminem egzaminu ósmoklasisty, informuje okręgową komisję egzaminacyjną o zmianie języka obcego nowożytnego, jeżeli języka tego uczeń lub słuchacz uczy się w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, lub o zmianie przedmiotu do wyboru. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio.**>

*[**Art. 44zy.** 1. Rodzice ucznia lub słuchacz składają dyrektorowi szkoły, nie później niż do dnia 30 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin gimnazjalny, pisemną deklarację:*

*1) wskazującą język obcy nowożytny, z którego uczeń lub słuchacz przystąpi do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego;*

*2) informującą o zamiarze przystąpienia do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym – w przypadku, o którym mowa w art. 44zu ust. 7 i art. 44zw ust. 3;*

*3) informującą o zamiarze przystąpienia do części pierwszej lub drugiej egzaminu gimnazjalnego, o których mowa w art. 44zv ust. 2, w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.*

*2. Rodzice ucznia lub słuchacz mogą złożyć dyrektorowi szkoły, nie później niż na 3 miesiące przed terminem egzaminu gimnazjalnego, z zastrzeżeniem art. 44zx ust. 5, pisemną informację o:*

*1) zmianie języka obcego nowożytnego wskazanego w deklaracji;*

*2) rezygnacji z przystąpienia do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym – w przypadku, o którym mowa w art. 44zu ust. 7 i art. 44zw ust. 3;*

*3) rezygnacji z przystąpienia do części pierwszej lub drugiej egzaminu gimnazjalnego, o których mowa w art. 44zv ust. 2, w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.*

*3. W przypadku niezłożenia informacji o rezygnacji, o której mowa w ust. 2 pkt 2, i nieprzystąpienia do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym uczeń lub słuchacz otrzymuje z części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym wynik „0%”.]*

**Nowe brzmienie art. 44zy wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<Art. 44zy. 1. Rodzice ucznia lub słuchacz składają dyrektorowi szkoły, nie później niż do dnia 30 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin ósmoklasisty, pisemną deklarację:**

**1) wskazującą język obcy nowożytny, z którego uczeń lub słuchacz przystąpi do egzaminu ósmoklasisty;**

**2) wskazującą przedmiot do wyboru, o którym mowa w art. 44zu ust. 3 pkt 4;**

**3) informującą o zamiarze przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub przedmiotów, o których mowa w art. 44zu ust. 3 pkt 2 i 4, w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.**

**2. Rodzice ucznia lub słuchacz mogą złożyć dyrektorowi szkoły, nie później niż na 3 miesiące przed terminem egzaminu ósmoklasisty, z zastrzeżeniem art. 44zx ust. 4, pisemną informację o:**

**1) zmianie języka obcego nowożytnego wskazanego w deklaracji;**

**2) zmianie przedmiotu do wyboru, o którym mowa w art. 44zu ust. 3 pkt 4, wskazanego w deklaracji;**

**3) rezygnacji z przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub przedmiotów, o których mowa w art. 44zu ust. 3 pkt 2 i 4, w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.>**

*[**Art. 44zz.** 1. Uczeń lub słuchacz, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych:*

*1) nie przystąpił do egzaminu gimnazjalnego lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w terminie głównym albo*

*2) przerwał dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego*

*– przystępuje do egzaminu gimnazjalnego lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w terminie dodatkowym, w szkole, której jest uczniem lub słuchaczem.*

*2. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu gimnazjalnego lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w terminie dodatkowym, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia lub słuchacza z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego. Dyrektor szkoły składa wniosek w porozumieniu z rodzicami ucznia lub ze słuchaczem.]*

**Nowe brzmienie art. 44zz i ust. 1 w art. 44zza wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<Art. 44zz. 1. Uczeń lub słuchacz, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych, w terminie głównym:**

**1) nie przystąpił do egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub przedmiotów albo**

**2) przerwał egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu lub przedmiotów**

**– przystępuje do egzaminu z tego przedmiotu lub przedmiotów w terminie dodatkowym w szkole, której jest uczniem lub słuchaczem.**

**2. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub przedmiotów w terminie dodatkowym, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia lub słuchacza z obowiązku przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub przedmiotów. Dyrektor szkoły składa wniosek w porozumieniu z rodzicami ucznia lub ze słuchaczem.>**

**Art. 44zza.** *[1. Wyniki egzaminu gimnazjalnego są przedstawiane w procentach i na skali centylowej.]*

**<1. Wyniki egzaminu ósmoklasisty są przedstawiane w procentach i na skali centylowej.>**

*[2. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w procentach ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej na podstawie liczby punktów przyznanych przez egzaminatorów sprawdzających prace egzaminacyjne oraz elektronicznego odczytu karty odpowiedzi – w przypadku wykorzystania do sprawdzania prac egzaminacyjnych narzędzi elektronicznych.]*

**<2. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w procentach ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej na podstawie:**

**Nowe brzmienie ust. 2, 4 i 5 w art. 44zza wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**1) liczby punktów przyznanych przez egzaminatorów sprawdzających prace egzaminacyjne oraz**

**2) elektronicznego odczytu karty odpowiedzi – w przypadku wykorzystania do sprawdzania prac egzaminacyjnych narzędzi elektronicznych.>**

3. (uchylony)

*[4. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmują:*

*1) wynik z języka polskiego;*

*2) wynik z historii i wiedzy o społeczeństwie;*

*3) wynik z matematyki;*

*4) wynik z przedmiotów przyrodniczych;*

*5) wynik z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym;*

*6) wynik z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym – w przypadku gdy uczeń lub słuchacz przystąpił do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym, z zastrzeżeniem art. 44zy ust. 3.]*

**<4. Wyniki egzaminu ósmoklasisty obejmują:**

**1) wynik z języka polskiego;**

**2) wynik z matematyki;**

**3) wynik z języka obcego nowożytnego;**

**4) wynik z przedmiotu do wyboru, o którym mowa w art. 44zu ust. 3 pkt 4.>**

*[5. Wyniki egzaminu gimnazjalnego na skali centylowej opracowuje Centralna Komisja Egzaminacyjna na podstawie wyników ustalonych przez dyrektorów okręgowych komisji egzaminacyjnych.]*

**<5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty na skali centylowej opracowuje Centralna Komisja Egzaminacyjna na podstawie wyników ustalonych przez dyrektorów okręgowych komisji egzaminacyjnych.>**

6. (utracił moc)

*[7. Wyniki egzaminu gimnazjalnego nie wpływają na ukończenie szkoły, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne z zakresu gimnazjum, w której klasa odpowiadająca klasie III gimnazjum nie jest ostatnią klasą w cyklu kształcenia – również na promocję do klasy programowo wyższej.]*

**<7. Wyniki egzaminu ósmoklasisty nie wpływają na ukończenie szkoły, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne z zakresu szkoły podstawowej, w której klasa odpowiadająca klasie VIII szkoły podstawowej nie jest ostatnią klasą w cyklu kształcenia – również na promocję do klasy programowo wyższej.>**

**Nowe brzmienie ust. 7 i 8 w art. 44zza wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[8. Dyrektor szkoły przekazuje uczniowi lub jego rodzicom albo słuchaczowi:*

*1) zaświadczenie o szczegółowych wynikach egzaminu gimnazjalnego, wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, wraz ze świadectwem ukończenia szkoły – w przypadku gdy uczeń lub słuchacz spełnił warunki określone odpowiednio w art. 44q ust. 1, art. 44za ust. 1 lub art. 44zm ust. 1 pkt 2, albo*

*2) w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne z zakresu gimnazjum, w której klasa odpowiadająca klasie III gimnazjum nie jest ostatnią klasą w cyklu kształcenia – zaświadczenie o szczegółowych wynikach egzaminu gimnazjalnego, wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, wraz ze świadectwem promocyjnym – w przypadku gdy uczeń spełnił warunki określone w art. 44zl ust. 2, albo*

*3) informację o szczegółowych wynikach egzaminu gimnazjalnego, opracowaną przez okręgową komisję egzaminacyjną – w przypadku gdy uczeń lub słuchacz nie spełnił warunków określonych w art. 44q ust. 1, art. 44za ust. 1, art. 44zl ust. 2 lub art. 44zm ust. 1 pkt 2.]*

**<8. Dyrektor szkoły przekazuje uczniowi lub jego rodzicom albo słuchaczowi:**

**1) zaświadczenie o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty, wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, wraz ze świadectwem ukończenia szkoły – w przypadku gdy uczeń lub słuchacz spełnił warunki określone odpowiednio w art. 44q ust. 1, art. 44za ust. 1 lub art. 44zm ust. 1 pkt 2, albo**

**2) w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne z zakresu szkoły podstawowej, w której klasa odpowiadająca klasie VIII szkoły podstawowej nie jest ostatnią klasą w cyklu kształcenia – zaświadczenie**

**o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty, wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, wraz ze świadectwem promocyjnym – w przypadku gdy uczeń spełnił warunki określone w art. 44zl ust. 1, albo**

**3) informację o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty, opracowaną przez okręgową komisję egzaminacyjną – w przypadku gdy uczeń lub słuchacz nie spełnił warunków określonych w art. 44q ust. 1, art. 44za ust. 1, art. 44zl ust. 1 lub art. 44zm ust. 1 pkt 2.**>

*[**Art. 44zzb.** Egzamin maturalny jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz sprawdza, w jakim stopniu absolwent spełnia te wymagania.]*

**Nowe brzmienie art. 44zzb wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

<**Art. 44zzb. Egzamin maturalny jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. c i d ustawy – Prawo oświatowe, oraz sprawdza, w jakim stopniu absolwent spełnia te wymagania.**>

**Art. 44zzc.** Egzamin maturalny jest przeprowadzany jeden raz w ciągu roku, w okresie od maja do września, w terminie głównym, dodatkowym i poprawkowym, zgodnie z komunikatem, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze.

**Art. 44zzd.** 1. Egzamin maturalny jest przeprowadzany z przedmiotów obowiązkowych oraz przedmiotów dodatkowych i składa się z części ustnej oraz z części pisemnej.

2. Egzamin maturalny obejmuje następujące przedmioty obowiązkowe:

1) w części ustnej:
   a) język polski,
   b) język obcy nowożytny,
   c) język mniejszości narodowej – dla absolwentów szkół lub oddziałów z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej;
2) w części pisemnej:
   a) język polski,
   b) język obcy nowożytny,
   c) matematykę,

d) język mniejszości narodowej – dla absolwentów szkół lub oddziałów z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej.

3. Przedmioty dodatkowe, z których jest przeprowadzany egzamin maturalny w części ustnej i w części pisemnej, określają przepisy wydane na podstawie art. 44zzza.

4. Absolwent przystępuje do egzaminu maturalnego z przedmiotów obowiązkowych oraz do części pisemnej egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego.

**<4a. Absolwent szkoły lub oddziału dwujęzycznego przystępuje do części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym, o którym mowa w art. 44zze ust. 3 pkt 2, jako przedmiotu dodatkowego, o którym mowa w ust. 4. Przepis art. 44zze ust. 4 stosuje się odpowiednio.**

**Dodane ust. 4a–4c i 5a w art. 44zzd wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**4b. Obowiązek przystąpienia do części pisemnej egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego, o którym mowa w ust. 4, nie dotyczy absolwenta posiadającego dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczanym na poziomie technika.**

**4c. Przepisu ust. 4b nie stosuje się do absolwenta szkoły lub oddziału dwujęzycznego.>**

5. Absolwent może w danym roku przystąpić do egzaminu maturalnego z nie więcej niż pięciu przedmiotów dodatkowych oprócz przedmiotu, o którym mowa w ust. 4.

**<5a. Absolwent, o którym mowa w ust. 4b, może w danym roku przystąpić do egzaminu maturalnego z nie więcej niż pięciu przedmiotów dodatkowych.>**

6. W przypadku przedmiotów dodatkowych, z których egzamin maturalny jest przeprowadzany w części ustnej i w części pisemnej, absolwent może przystąpić do egzaminu maturalnego z tego przedmiotu w części pisemnej albo w części pisemnej i w części ustnej.

7. Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego jest zdawany w części ustnej i w części pisemnej z tego samego języka.

8. Absolwent szkoły lub oddziału z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej nie może wybrać języka danej mniejszości narodowej na egzaminie maturalnym z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego.

9. W przypadku gdy absolwent wybrał na egzaminie maturalnym w części pisemnej jako przedmiot dodatkowy ten sam język obcy nowożytny lub ten sam język mniejszości narodowej, który zdawał jako przedmiot obowiązkowy, zdaje ten język tylko w części pisemnej, z zastrzeżeniem art. 44zze ust. 3 i 4.

10. W przypadku gdy absolwent wybrał na egzaminie maturalnym jako przedmiot dodatkowy język polski, zdaje ten przedmiot tylko w części pisemnej.

11. Wybór przedmiotu dodatkowego, do którego absolwent przystępuje na egzaminie maturalnym, nie jest zależny od typu szkoły, do której absolwent uczęszczał, ani od przedmiotów, których uczył się w tej szkole.

**Art. 44zze.** 1. Egzamin maturalny w części pisemnej z przedmiotów obowiązkowych jest przeprowadzany na poziomie podstawowym i obejmuje wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego. Dla egzaminu maturalnego w części ustnej z przedmiotów obowiązkowych nie określa się poziomu egzaminu.

2. Egzamin maturalny w części pisemnej z przedmiotów dodatkowych jest przeprowadzany na poziomie rozszerzonym i obejmuje wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego i rozszerzonego. Dla egzaminu maturalnego w części ustnej z przedmiotów dodatkowych nie określa się poziomu egzaminu.

3. Egzamin maturalny w części pisemnej z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego jest przeprowadzany na:

1) poziomie rozszerzonym i obejmuje wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego i rozszerzonego albo
2) poziomie dwujęzycznym i obejmuje wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla oddziałów dwujęzycznych.

4. W przypadku gdy absolwent wybrał na egzaminie maturalnym w części pisemnej jako przedmiot dodatkowy język obcy nowożytny na poziomie dwujęzycznym, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, może przystąpić do egzaminu maturalnego z tego języka na poziomie dwujęzycznym również w części ustnej.

**Art. 44zzf.** 1. Absolwent szkoły lub oddziału z językiem nauczania mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub językiem regionalnym, w których zajęcia są prowadzone w tych językach, oraz absolwent szkoły lub oddziału dwujęzycznego, w których język mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub język regionalny jest drugim językiem nauczania, może zdawać na egzaminie maturalnym przedmioty w języku polskim lub – z wyjątkiem języka polskiego oraz treści dotyczących historii Polski i geografii Polski – w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.

2. Absolwent szkoły lub oddziału dwujęzycznego na egzaminie maturalnym z matematyki, nauczanej w języku obcym będącym drugim językiem nauczania, zdawanej jako przedmiot obowiązkowy, rozwiązuje w języku polskim zadania egzaminacyjne przygotowane dla absolwentów zdających egzamin maturalny w języku polskim oraz może rozwiązać w języku obcym będącym drugim językiem nauczania dodatkowe zadania egzaminacyjne przygotowane w tym języku. Dodatkowe zadania egzaminacyjne obejmują wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego.

3. Absolwent szkoły lub oddziału dwujęzycznego na egzaminie maturalnym z przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, geografia i historia, nauczanych w języku obcym będącym drugim językiem nauczania, zdawanych jako przedmioty dodatkowe, rozwiązuje w języku polskim zadania egzaminacyjne przygotowane dla absolwentów zdających egzamin maturalny w języku polskim oraz może rozwiązać w języku obcym będącym drugim językiem nauczania dodatkowe zadania egzaminacyjne przygotowane w tym języku. Dodatkowe zadania egzaminacyjne obejmują wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego i rozszerzonego.

4. W przypadku zgłoszenia w deklaracji, o której mowa w art. 44zzi, zamiaru rozwiązywania dodatkowych zadań egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 2 i 3, i nieprzystąpienia do rozwiązywania tych zadań, absolwent otrzymuje z dodatkowych zadań egzaminacyjnych wynik „0%”.

**Art. 44zzg.** 1. Absolwent niesłyszący jest zwolniony z części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego.

2. Absolwent, który ze względu na niepełnosprawność lub stan zdrowia trwale nie posługuje się mową, jest zwolniony z części ustnej egzaminu maturalnego.

**Art. 44zzh.** 1. Laureat i finalista olimpiady przedmiotowej wymienionej w wykazie, o którym mowa w art. 44zzzw, są zwolnieni z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie przez ucznia lub słuchacza szkoły [*ponadgimnazjalnej*] **<ponadpodstawowej>** lub ucznia szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzs ust. 3.

**Zmiany w ust. 2 i 3 w art. 44zzh wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3. W przypadku absolwenta szkoły [*ponadgimnazjalnej*] **<ponadpodstawowej>** dwujęzycznej lub oddziału dwujęzycznego w szkole [*ponadgimnazjalnej*] **<ponadpodstawowej>** ogólnodostępnej, który uzyskał tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej z przedmiotu nauczanego w języku obcym będącym drugim językiem nauczania, zwolnienie z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu nie obejmuje dodatkowych zadań egzaminacyjnych, o których mowa w art. 44zzf ust. 2 i 3.

4. Laureatowi i finaliście olimpiady przedmiotowej uprawnienie wymienione w ust. 1 przysługuje także wtedy, gdy nie uczestniczyli w zajęciach edukacyjnych z danego przedmiotu w szkole.

5. W przypadku gdy uczeń lub słuchacz uzyskał tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej z danego przedmiotu, w tym z danego języka obcego nowożytnego, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzs ust. 3, na wniosek ucznia lub słuchacza, złożony nie później niż na 2 tygodnie przed terminem egzaminu maturalnego, informuje okręgową komisję egzaminacyjną o zmianie przedmiotu lub wyborze nowego przedmiotu, w tym o zmianie języka obcego nowożytnego, lub o zmianie poziomu egzaminu z języka obcego nowożytnego, wskazanych w deklaracji, o której mowa w art. 44zzi.

6. Zwolnienie laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej z egzaminu maturalnego z:

1) przedmiotu obowiązkowego zdawanego w części ustnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego przedmiotu w części ustnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku;

2) przedmiotu obowiązkowego zdawanego w części pisemnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego przedmiotu w części pisemnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku na poziomie podstawowym;
3) języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego w części ustnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego języka w części ustnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku, z zastrzeżeniem pkt 4;
4) języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego w części ustnej na poziomie dwujęzycznym – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego języka w części ustnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku na poziomie dwujęzycznym;
5) przedmiotu dodatkowego, z wyjątkiem języka obcego nowożytnego, zdawanego w części pisemnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego przedmiotu w części pisemnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku na poziomie rozszerzonym;
*[6) języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego w części pisemnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego języka w części pisemnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku na poziomie wskazanym w deklaracji, o której mowa w art. 44zzi.]*

**<6) języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego w części pisemnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego języka w części pisemnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku na poziomie:**
**a) wskazanym w deklaracji, o której mowa w art. 44zzi,**
**b) dwujęzycznym – w przypadku absolwenta, o którym mowa w art. 44zzd ust. 4a.>**

**Nowe brzmienie pkt 6 w ust. 6 w art. 44zzh wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 44zzi.** Zdający, który zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego, składa pisemną deklarację przystąpienia do tego egzaminu.

**Art. 44zzj.** 1. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów w części ustnej lub części pisemnej w terminie głównym, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek absolwenta lub jego rodziców, może wyrazić zgodę na przystąpienie przez absolwenta do egzaminu maturalnego z tego przedmiotu lub przedmiotów w terminie dodatkowym.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, absolwent lub jego rodzice składają do dyrektora szkoły, w której absolwent przystępuje do egzaminu maturalnego, nie później niż w dniu, w którym odbywa się egzamin maturalny z danego przedmiotu. Dyrektor szkoły przekazuje wniosek wraz z załączonymi do niego dokumentami dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej nie później niż następnego dnia po otrzymaniu wniosku.

3. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozpatruje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w terminie 2 dni od dnia jego otrzymania. Rozstrzygnięcie dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej jest ostateczne.

4. Do absolwentów, którzy nie przystąpili do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów w terminie głównym albo w terminie dodatkowym, stosuje się odpowiednio art. 44zzn.

**Art. 44zzk.** 1. Wyniki egzaminu maturalnego są przedstawiane:

1) w części ustnej – w procentach;
2) w części pisemnej – w procentach i na skali centylowej, z tym że wyniki z egzaminu maturalnego z dodatkowych zadań egzaminacyjnych, o których mowa w art. 44zzf ust. 2 i 3, są przedstawiane wyłącznie w procentach.

2. Wyniki egzaminu maturalnego w procentach ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej na podstawie:

1) liczby punktów przyznanych przez zespół przedmiotowy, o którym mowa w art. 44zzs ust. 4 pkt 2 – w części ustnej egzaminu maturalnego;
2) liczby punktów przyznanych przez egzaminatorów sprawdzających prace egzaminacyjne oraz elektronicznego odczytu karty odpowiedzi w przypadku wykorzystania do sprawdzania prac egzaminacyjnych narzędzi elektronicznych – w części pisemnej egzaminu maturalnego.

3. Wyniki części pisemnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów na skali centylowej opracowuje Centralna Komisja Egzaminacyjna na podstawie wyników ustalonych przez dyrektorów okręgowych komisji egzaminacyjnych.

4. (uchylony)

**Art. 44zzl.** *[1. Absolwent zdał egzamin maturalny, jeżeli z każdego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej i w części pisemnej otrzymał co najmniej 30%*

*punktów możliwych do uzyskania oraz przystąpił do części pisemnej egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego.]*

**<1. Absolwent zdał egzamin maturalny, jeżeli:**

**1) z każdego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej i w części pisemnej otrzymał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania, oraz**

**2) z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej otrzymał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania**

**– z zastrzeżeniem ust. 1a.>**

**Nowe brzmienie ust. 1 i 3, dodany ust. 1a oraz przepis uchylający ust. 2 w art. 44zzl wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<1a. Absolwent posiadający dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczanym na poziomie technika zdał egzamin maturalny, jeżeli z każdego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej i w części pisemnej otrzymał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania.>**

*[2. Absolwent, który:*

*1) przystąpił do części pisemnej egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego i któremu egzamin z tego przedmiotu został unieważniony, zgodnie z art. 44zzv lub art. 44zzw, albo*

*2) przystąpił do części pisemnej egzaminu maturalnego z więcej niż jednego przedmiotu dodatkowego i któremu egzaminy ze wszystkich tych przedmiotów zostały unieważnione, zgodnie z art. 44zzv lub art. 44zzw*

*– nie zdał egzaminu maturalnego.]*

*[3. Niezdanie lub nieprzystąpienie do egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych w części ustnej lub w części pisemnej nie stanowi przeszkody w przystępowaniu do egzaminu maturalnego z pozostałych przedmiotów.]*

**<3. Niezdanie lub nieprzystąpienie do egzaminu maturalnego z:**

**1) przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych w części ustnej lub w części pisemnej, albo**

**2) przedmiotu lub przedmiotów dodatkowych w części ustnej lub części pisemnej**

**– nie stanowi przeszkody w przystępowaniu do egzaminu maturalnego z pozostałych przedmiotów.>**

4. Absolwent, który zdał egzamin maturalny, otrzymuje świadectwo dojrzałości wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną.

5. Absolwent, który nie zdał egzaminu maturalnego, otrzymuje informację o wynikach tego egzaminu opracowaną przez okręgową komisję egzaminacyjną.

**Art. 44zzm.** *[1. Absolwent, który:*

*1) przystąpił do egzaminu maturalnego ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i w części pisemnej i nie zdał egzaminu maturalnego wyłącznie z jednego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej albo w części pisemnej oraz*

*2) przystąpił do części pisemnej egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego*

*– może w tym samym roku przystąpić do egzaminu maturalnego z tego samego przedmiotu obowiązkowego odpowiednio w części ustnej albo w części pisemnej w terminie poprawkowym.]*

**Nowe brzmienie ust. 1 i dodany ust. 1a w art. 44zzm wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<1. Absolwent, który przystąpił do egzaminu maturalnego ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i w części pisemnej oraz do co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej i nie zdał egzaminu maturalnego wyłącznie z jednego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej albo w części pisemnej albo nie zdał egzaminu z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej, może w tym samym roku przystąpić do egzaminu maturalnego z tego samego przedmiotu obowiązkowego odpowiednio w części ustnej albo w części pisemnej albo tego samego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej, w terminie poprawkowym, z zastrzeżeniem ust. 1a.>**

**<1a. Absolwent posiadający dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczanym na poziomie technika, który przystąpił do egzaminu maturalnego ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i w części pisemnej i nie zdał egzaminu maturalnego wyłącznie z jednego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej albo w części pisemnej, może w tym samym roku przystąpić do egzaminu maturalnego z tego samego przedmiotu obowiązkowego odpowiednio w części ustnej albo w części pisemnej, w terminie poprawkowym.>**

*[2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się:*

*1) w przypadku gdy egzamin maturalny z przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych w części ustnej lub w części pisemnej został unieważniony lub*

*2) w przypadkach określonych w art. 44zzl ust. 2.]*

**<2. Przepisów ust. 1 i 1a nie stosuje się w przypadku gdy egzamin maturalny z przedmiotu lub przedmiotów, o których mowa w ust. 1 lub 1a, został unieważniony.>**

**Nowe brzmienie ust. 2 i zmiana w ust. 3 w art. 44zzm wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3. Absolwent, o którym mowa w *[ust. 1]* **<ust. 1 lub 1a>** , w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu maturalnego, określonego w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze, składa przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzs ust. 3, pisemne oświadczenie o zamiarze przystąpienia do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w terminie poprawkowym.

**Art. 44zzn.** 1. Absolwent, który nie zdał egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych w części ustnej lub w części pisemnej, może przystąpić ponownie do części ustnej lub części pisemnej egzaminu maturalnego z tego przedmiotu lub przedmiotów, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym przystępował do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, w okresie 5 lat od pierwszego egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym absolwent przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy.

*[2. Absolwent, który nie przystąpił do egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej albo któremu ten egzamin został unieważniony, może przystąpić ponownie do egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego, w okresie 5 lat od pierwszego egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym absolwent przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy.]*

**<2. Absolwent, który nie zdał egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej, może przystąpić ponownie do egzaminu maturalnego z dowolnego przedmiotu dodatkowego, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego, w okresie 5 lat od pierwszego egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym absolwent przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, z zastrzeżeniem art. 44zzd ust. 4a.>**

**Nowe brzmienie ust. 2 w art. 44zzn wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3. Absolwent, o którym mowa w ust. 1 i 2, ma prawo przystąpić do egzaminu maturalnego, zarówno w części ustnej, jak i w części pisemnej, z przedmiotu lub

przedmiotów dodatkowych, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego.

4. Absolwent, o którym mowa w ust. 1 i 2, ma prawo ponownie przystąpić do egzaminu maturalnego, zarówno w części ustnej, jak i w części pisemnej, z przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych, z których uzyskał wynik określony w *[art. 44zzl ust. 1]* **<art. 44zzl ust. 1 lub 1a>**, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego.

**Zmiany w ust. 4 i 8 w art. 44zzn wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

5. Absolwent, o którym mowa w ust. 1, przystępujący ponownie do egzaminu maturalnego może wybrać jako przedmiot obowiązkowy inny język obcy nowożytny niż język obcy nowożytny, który zdawał poprzednio.

6. Absolwent, o którym mowa w ust. 1, przystępujący ponownie do egzaminu maturalnego, nie może wybrać jako przedmiotu obowiązkowego języka obcego nowożytnego, z którego poprzednio przystąpił do egzaminu maturalnego jako przedmiotu dodatkowego w części ustnej bez określania poziomu egzaminu.

7. Po upływie 5 lat od daty pierwszego przystąpienia do egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym absolwent przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, absolwent, o którym mowa w ust. 1 i 2, przystępuje do egzaminu maturalnego w pełnym zakresie, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego.

8. W przypadku zgłoszenia w deklaracji, o której mowa w art. 44zzi, zamiaru przystąpienia do egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego, o którym mowa w *[art. 44zzd ust. 5]* **<44zzd ust. 5 lub 5a>**, i nieprzystąpienia do egzaminu maturalnego z tego przedmiotu, absolwent otrzymuje z egzaminu maturalnego z tego przedmiotu wynik „0%”.

**Dodany art. 44zzna wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<Art. 44zzna. 1. Absolwent, który nie zdał egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej, może otrzymać świadectwo dojrzałości wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, jeżeli w okresie 5 lat od pierwszego egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym absolwent przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, uzyskał dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczanym na poziomie technika.**

**2. Po upływie 5 lat od daty pierwszego przystąpienia do egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym absolwent przystąpił do**

**egzaminu maturalnego po raz pierwszy, absolwent, o którym mowa w ust. 1, przystępuje do egzaminu maturalnego w pełnym zakresie, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego.**>

**Art. 44zzo.** 1. Absolwent, który uzyskał świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego, ma prawo ponownie przystąpić do egzaminu maturalnego, w części pisemnej albo w części pisemnej i w części ustnej, z wybranego przedmiotu albo wybranych przedmiotów, z których jest przeprowadzany egzamin maturalny, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego.

2. Absolwent, o którym mowa w ust. 1, który podwyższył wynik egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów lub przystąpił do egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów dodatkowych, z których wcześniej nie zdawał egzaminu maturalnego, otrzymuje aneks do świadectwa dojrzałości wydany przez okręgową komisję egzaminacyjną.

**Art. 44zzp.** 1. Absolwent, który posiada świadectwo dojrzałości uzyskane po zdaniu egzaminu dojrzałości przeprowadzanego dla absolwentów ponadpodstawowych szkół średnich, ma prawo przystąpić do egzaminu maturalnego, w części pisemnej albo w części pisemnej i w części ustnej, z wybranego przedmiotu albo wybranych przedmiotów, z których jest przeprowadzany egzamin maturalny, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym przystępuje do egzaminu maturalnego.

2. Absolwent, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów, do których przystąpił, wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną.

3. Absolwent, o którym mowa w ust. 1, ma prawo ponownie przystąpić do egzaminu maturalnego w części ustnej albo w części pisemnej, albo w obu tych częściach, z tych samych przedmiotów, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego. Absolwent, który podwyższył wynik egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów, otrzymuje zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów, do których przystąpił, wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną.

**Art. 44zzq.** 1. Egzamin maturalny z każdego przedmiotu obowiązkowego i przedmiotu dodatkowego, zarówno w części ustnej, jak i w części pisemnej, jest odpłatny dla:

1) absolwentów, którzy po raz trzeci i kolejny przystępują do egzaminu maturalnego z tego samego przedmiotu obowiązkowego lub z tego samego przedmiotu dodatkowego;
2) absolwentów, którzy przystępują do egzaminu maturalnego z tego samego przedmiotu dodatkowego, który w poprzednim roku lub w poprzednich latach zgłaszali w deklaracji, o której mowa w art. 44zzi, ale nie przystąpili do egzaminu maturalnego z tego przedmiotu.

2. Opłata za egzamin maturalny, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa. Opłata nie podlega zwrotowi.

3. Opłatę za egzamin maturalny, o której mowa w ust. 1, wnosi się w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 7 lutego roku kalendarzowego, w którym absolwent zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego, na rachunek bankowy wskazany przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej. Niewniesienie w tym terminie opłaty za egzamin maturalny, o której mowa w ust. 1, skutkuje brakiem możliwości przystąpienia do tego egzaminu.

4. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej może zwolnić z opłaty, o której mowa w ust. 1, osobę o niskim dochodzie, na jej wniosek, jeżeli ten dochód nie jest większy niż kwota, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

**Zmiany w ust. 1–3 w art. 44zzr wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 44zzr.** 1. Uczeń lub absolwent posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność może przystąpić do *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności, na podstawie tego orzeczenia.

2. Uczeń lub absolwent posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym może przystąpić do *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, wynikających

odpowiednio z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, na podstawie tego orzeczenia.

3. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu maturalnego, posiadał orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, może przystąpić do *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z jego stanu zdrowia, na podstawie tego orzeczenia.

4. Uczeń, słuchacz albo absolwent chory lub niesprawny czasowo może przystąpić do *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego w warunkach odpowiednich ze względu na jego stan zdrowia, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza.

**Zmiany w ust. 4–6 w art. 44zzr wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

5. Uczeń, słuchacz albo absolwent posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, wydaną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb, może przystąpić do *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z rodzaju tych trudności, na podstawie tej opinii.

6. Uczeń, słuchacz albo absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> lub egzaminu maturalnego, był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, może przystąpić do *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających odpowiednio z rodzaju tych trudności, zaburzeń lub sytuacji kryzysowej lub traumatycznej, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.

*[7. Uczeń albo absolwent, o którym mowa w art. 94a ust. 1 i 1a, któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu, może przystąpić do:*

*1) części pierwszej lub części drugiej egzaminu gimnazjalnego – w warunkach i formie dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z tego ograniczenia, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej;*

*2) egzaminu maturalnego, z wyjątkiem egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego, języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego – w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z tego ograniczenia, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.]*

**<7. Uczeń albo absolwent, o którym mowa w art. 165 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo oświatowe, któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu, może przystąpić do:**

**Nowe brzmienie ust. 7 i zmiany w ust. 8–10 w art. 44zzr wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**1) egzaminu ósmoklasisty, z wyjątkiem egzaminu ósmoklasisty z języka obcego nowożytnego – w warunkach i formie dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z tego ograniczenia, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej;**

**2) egzaminu maturalnego, z wyjątkiem egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego, języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego – w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z tego ograniczenia, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.>**

8. Dostosowanie formy *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego, o którym mowa w ust. 1, polega na przygotowaniu odrębnych arkuszy egzaminacyjnych dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności ucznia lub absolwenta niepełnosprawnego, z tym że nie przygotowuje się odrębnych arkuszy egzaminacyjnych dla absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na *[upośledzenie umysłowe]* <**niepełnosprawność intelektualną**> w stopniu lekkim.

9. Dostosowanie formy *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, polega na przygotowaniu odrębnych arkuszy egzaminacyjnych dostosowanych do potrzeb ucznia, któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu.

10. Dostosowanie warunków przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego, o których mowa w ust. 1–7, polega odpowiednio na:

1) zminimalizowaniu ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym ucznia, słuchacza albo absolwenta;
2) zapewnieniu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi miejsca pracy odpowiedniego do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych;
3) wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych;
4) odpowiednim przedłużeniu czasu przewidzianego na przeprowadzenie *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego;
5) ustaleniu zasad oceniania rozwiązań zadań wykorzystywanych do przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2, uwzględniających potrzeby edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, słuchacza albo absolwenta;
6) zapewnieniu obecności i pomocy w czasie *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego nauczyciela wspomagającego ucznia lub absolwenta w czytaniu lub pisaniu lub specjalisty odpowiednio z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania właściwego kontaktu z uczniem lub absolwentem lub pomocy w obsłudze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych.

11. Dla ucznia, słuchacza albo absolwenta, o którym mowa w ust. 2–6, nie przygotowuje się odrębnych arkuszy egzaminacyjnych.

12. Rada pedagogiczna, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego, wymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie, wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków lub formy przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>

i egzaminu maturalnego dla ucznia, słuchacza albo absolwenta, o którym mowa w ust. 1–7.

13. Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie rodziców ucznia, słuchacza albo absolwenta o wskazanych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych.

**Zmiany w ust. 12, 13, 16 i 17 w art. 44zzr wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

14. Rodzice ucznia, słuchacz albo absolwent składają oświadczenie o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania, o których mowa w ust. 13, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 13.

15. W przypadku absolwenta, o którym mowa w ust. 4 i 5, który ukończył szkołę we wcześniejszych latach, sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości absolwenta, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego, wymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie, wskazuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzs ust. 3. Przepisy ust. 13 i 14 stosuje się odpowiednio.

16. Przystąpienie do *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do potrzeb i możliwości ucznia, słuchacza albo absolwenta, o którym mowa w ust. 1–7, zapewnia przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzs ust. 3.

17. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych dyrektor szkoły, na wniosek rady pedagogicznej, może wystąpić do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z wnioskiem o wyrażenie zgody na przystąpienie ucznia, słuchacza albo absolwenta do *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, nieujętych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie.

**Art. 44zzs.** 1. Za organizację i przebieg *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> lub egzaminu maturalnego w danej szkole odpowiada dyrektor tej szkoły.

**Zmiany w ust. 1–5 w art. 44zzs wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. Do przeprowadzenia *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> lub egzaminu maturalnego w danej szkole dyrektor szkoły powołuje zespół egzaminacyjny.

3. Dyrektor szkoły jest przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego. W przypadku choroby przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego lub innych ważnych przyczyn uniemożliwiających jego udział w *[egzaminie gimnazjalnym]* <**egzaminie ósmoklasisty**> lub egzaminie maturalnym albo wynikających z konieczności zapewnienia właściwej organizacji tych egzaminów, przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego może być osoba wskazana przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

4. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, spośród członków zespołu egzaminacyjnego, powołuje odpowiednio:

1) zespoły nadzorujące przebieg *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> lub części pisemnej egzaminu maturalnego w poszczególnych salach egzaminacyjnych oraz wyznacza przewodniczących tych zespołów;
2) zespoły przedmiotowe do przeprowadzenia części ustnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów oraz wyznacza przewodniczących tych zespołów.

5. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego organizuje i nadzoruje przebieg w danej szkole odpowiednio *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> lub egzaminu maturalnego, w tym:

1) informuje uczniów, słuchaczy albo absolwentów, którzy zamierzają przystąpić do egzaminu maturalnego, odpowiednio o *[egzaminie gimnazjalnym]* <**egzaminie ósmoklasisty**> i egzaminie maturalnym;
2) zapewnia przekazanie do okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji niezbędnych do przeprowadzenia *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> lub egzaminu maturalnego;
3) zapewnia warunki do samodzielnej pracy uczniów, słuchaczy i absolwentów podczas odpowiednio *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> lub egzaminu maturalnego;
4) zabezpiecza przed nieuprawnionym ujawnieniem materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> lub egzaminu maturalnego od momentu odbioru materiałów



**Zmiana w ust. 6 w art. 44zzs oraz zmiany w ust. 1–3**

egzaminacyjnych do momentu ich przekazania dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej.

6. Przebieg *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego jest dokumentowany w protokołach tych egzaminów.

**Art. 44zzt.** 1. W czasie trwania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego każdy uczeń, słuchacz albo absolwent pracuje przy osobnym stoliku, w odległości zapewniającej samodzielność pracy.

2. Do sali egzaminacyjnej, w której jest przeprowadzany *[egzamin gimnazjalny]* <**egzamin ósmoklasisty**> i egzamin maturalny, nie można wnosić żadnych urządzeń telekomunikacyjnych oraz materiałów i przyborów pomocniczych niewymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugie, ani korzystać z nich w tej sali.

3. Uczeń, słuchacz albo absolwent samodzielnie rozwiązuje zadania zawarte w arkuszu egzaminacyjnym, w szczególności tworzy własny tekst lub własne rozwiązania zadań w czasie trwania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> lub egzaminu maturalnego.

**Art. 44zzu.** 1. Prace egzaminacyjne uczniów, słuchaczy albo absolwentów sprawdzają i przyznają punkty egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7, wyznaczeni przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej. Egzaminatorzy stosują zasady oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2.

2. Prace egzaminacyjne uczniów, słuchaczy albo absolwentów mogą być sprawdzane z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych.

*[3. Egzaminatorzy, o których mowa w ust. 1, tworzą odpowiednio zespół egzaminatorów z danego zakresu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub danego przedmiotu w przypadku egzaminu maturalnego. W przypadku części trzeciej egzaminu gimnazjalnego egzaminatorzy tworzą zespół egzaminatorów z danego języka obcego nowożytnego.]*

**<3. Egzaminatorzy, o których mowa w ust. 1, tworzą odpowiednio zespół egzaminatorów w zakresie danego przedmiotu objętego egzaminem ósmoklasisty lub egzaminem maturalnym. W przypadku egzaminu ósmoklasisty z języka**

**Nowe brzmienie ust. 3 w art. 44zzu wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**obcego nowożytnego egzaminatorzy tworzą zespół egzaminatorów w zakresie danego języka obcego nowożytnego.>**

4. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, spośród członków zespołu egzaminatorów, o którym mowa w ust. 3, wyznacza przewodniczącego tego zespołu.

5. Część ustną egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów przeprowadzają i przyznają punkty zespoły przedmiotowe, o których mowa w art. 44zzs ust. 4 pkt 2.

**Art. 44zzv.** W przypadku:

1) stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia, słuchacza albo absolwenta lub
2) wniesienia lub korzystania przez ucznia, słuchacza albo absolwenta w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego albo materiałów lub przyborów pomocniczych niewymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugie, lub

*[3) zakłócania przez ucznia, słuchacza albo absolwenta prawidłowego przebiegu danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo części ustnej lub części pisemnej egzaminu maturalnego, w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom, słuchaczom albo absolwentom]*

**<3) zakłócania przez ucznia, słuchacza albo absolwenta prawidłowego przebiegu egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu albo części ustnej lub części pisemnej egzaminu maturalnego, w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom, słuchaczom albo absolwentom >**

**Nowe brzmienie pkt 3 i części wspólnej w art. 44zzv wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[– przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przerywa i unieważnia temu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi odpowiednio dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo egzamin maturalny z danego przedmiotu odpowiednio w części ustnej lub w części pisemnej. Informację o przerwaniu i unieważnieniu zamieszcza się w protokole przebiegu odpowiednio egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego.]*

**<– przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przerywa i unieważnia temu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi odpowiednio egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzamin maturalny z danego przedmiotu odpowiednio w części ustnej lub w części pisemnej. Informację o przerwaniu i unieważnieniu**

**zamieszcza się w protokole przebiegu odpowiednio egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego.>**

**Art. 44zzw.** 1. W przypadku stwierdzenia podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej przez egzaminatora:

1) niesamodzielnego rozwiązania zadania lub zadań przez ucznia, słuchacza albo absolwenta,
2) występowania w pracy egzaminacyjnej ucznia, słuchacza albo absolwenta jednakowych sformułowań wskazujących na udostępnienie rozwiązań innemu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi lub korzystanie z rozwiązań innego ucznia, słuchacza albo absolwenta

*[– dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, za pośrednictwem dyrektora szkoły, uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi pisemną informację o zamiarze unieważnienia temu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi odpowiednio danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej. Dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje tę informację uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi.]*

**<– dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, za pośrednictwem dyrektora szkoły, uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi pisemną informację o zamiarze unieważnienia temu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi odpowiednio egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej. Dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje tę informację uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi.>**

**Nowe brzmienie części wspólnej w ust. 1 w art. 44zzw wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[2. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mają prawo złożyć wniosek o wgląd do dokumentacji, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić odpowiednio dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo egzamin maturalny z danego przedmiotu w części pisemnej. Wniosek składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie 2 dni roboczych od dnia otrzymania pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1.]*

**<2. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mają prawo złożyć wniosek o wgląd do dokumentacji, na podstawie której dyrektor okręgowej**

**Nowe brzmienie ust. 2, wprowadzenia do wyliczenia w ust. 4 i ust. 5 w art. 44zzw wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić odpowiednio egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzamin maturalny z danego przedmiotu w części pisemnej. Wniosek składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie 2 dni roboczych od dnia otrzymania pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1.>**

3. W terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 2, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej umożliwia uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi zapoznanie się z dokumentacją oraz złożenie wyjaśnień, we wskazanym miejscu i czasie.

4. *[Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozstrzyga o unieważnieniu odpowiednio danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej, w terminie 14 dni od dnia:]* **<Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozstrzyga o unieważnieniu odpowiednio egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej, w terminie 14 dni od dnia:>**

1) otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 2, albo
2) upływu terminu do złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2.

*[5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi pisemną informację o unieważnieniu odpowiednio danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej, wraz z uzasadnieniem.]*

**<5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi pisemną informację o unieważnieniu odpowiednio egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej, wraz z uzasadnieniem.>**

6. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o unieważnieniu, o której mowa w ust. 5, mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

7. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 6, wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, nie później niż następnego dnia roboczego od dnia otrzymania zastrzeżeń, dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, chyba że dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uwzględni zastrzeżenia złożone przez ucznia lub jego rodziców, słuchacza albo absolwenta.

8. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia, o których mowa w ust. 6, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia. Rozstrzygnięcie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

*[9. W przypadku braku możliwości przekazania uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1, dyrektor szkoły niezwłocznie informuje o tym dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, który, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji od dyrektora szkoły, rozstrzyga o unieważnieniu danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej. W przypadku unieważnienia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, za pośrednictwem dyrektora szkoły, pisemną informację o tym unieważnieniu wraz z uzasadnieniem uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.]*

**<9. W przypadku braku możliwości przekazania uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1, dyrektor szkoły niezwłocznie informuje o tym dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, który, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji od dyrektora szkoły, rozstrzyga o unieważnieniu egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej. W przypadku unieważnienia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, za pośrednictwem dyrektora szkoły, pisemną informację o tym unieważnieniu wraz z uzasadnieniem uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.>**

**Nowe brzmienie ust. 9 w art. 44zzw wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 3 dni roboczych od dnia:

1) otrzymania informacji o unieważnieniu, o której mowa w ust. 9, albo
2) zapoznania się z dokumentacją oraz złożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 2 i 3.

11. Do zastrzeżeń, o których mowa w ust. 10, przepisy ust. 7 i 8 stosuje się odpowiednio.

12. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 44zza ust. 8 pkt 1, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej wydaje po rozstrzygnięciu w sprawie unieważnienia.

13. Świadectwo dojrzałości, o którym mowa w art. 44zzl ust. 4, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej wydaje po rozstrzygnięciu w sprawie unieważnienia, jeżeli w wyniku tego rozstrzygnięcia absolwent spełnia warunki, o których mowa w art. 44zzl *[ust. 1]* **<ust. 1 lub 1a>**.

**Zmiana w ust. 13 i nowe brzmienie ust. 15 w art. 44zzw wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

14. Aneks do świadectwa dojrzałości, o którym mowa w art. 44zzo ust. 2, lub zaświadczenie, o którym mowa w art. 44zzp ust. 2, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej wydaje po rozstrzygnięciu w sprawie unieważnienia, jeżeli w wyniku tego rozstrzygnięcia absolwent podwyższył wynik z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej.

*[15. Uczeń lub słuchacz, któremu unieważniono odpowiednio dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, przystępuje ponownie do odpowiednio danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w dodatkowym terminie w szkole, której jest uczniem lub słuchaczem.]*

**<15. Uczeń lub słuchacz, któremu unieważniono egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu, przystępuje ponownie do egzaminu ósmoklasisty z tego przedmiotu w dodatkowym terminie w szkole, której jest uczniem lub słuchaczem.>**

*[16. W przypadku unieważnienia egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego, o którym mowa w art. 44zzd ust. 5, danego absolwenta, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala wynik egzaminu maturalnego z tego przedmiotu dodatkowego jako „0%”.]*

2017-07-12

**Nowe brzmienie ust. 16 w art. 44zzw, art. 44zzx i ust. 1 w art. 44zzy wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz.**

**<16. W przypadku unieważnienia egzaminu maturalnego danego absolwenta z przedmiotu dodatkowego, o którym mowa w art. 44zzd ust. 5 i 5a, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala wynik egzaminu maturalnego z tego przedmiotu dodatkowego jako „0%".>**

*[**Art. 44zzx.** W przypadku unieważnienia z przyczyn, o których mowa w art. 44zzv lub art. 44zzw ust. 1, odpowiednio danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, przeprowadzonego w terminie dodatkowym, w sytuacjach określonych w art. 44zz ust. 1 i art. 44zzw ust. 15, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala wynik odpowiednio danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego jako „0%".]*

**<Art. 44zzx. W przypadku unieważnienia z przyczyn, o których mowa w art. 44zzv lub art. 44zzw ust. 1, egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu, przeprowadzonego w terminie dodatkowym, w sytuacjach określonych w art. 44zz ust. 1 i art. 44zzw ust. 15, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala wynik egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu jako „0%".>**

**Art. 44zzy.** *[1. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mogą, w terminie 2 dni roboczych od dnia przeprowadzenia odpowiednio danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej lub części pisemnej, zgłosić zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, jeżeli uznają, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania.]*

**<1. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mogą, w terminie 2 dni roboczych od dnia przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej lub części pisemnej, zgłosić zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, jeżeli uznają, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania.>**

2. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zwraca się do przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego o przedstawienie wyjaśnień dotyczących wniesionego zastrzeżenia.

3. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia, o których mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania i informuje pisemnie ucznia lub jego rodziców, słuchacza albo absolwenta o wyniku rozstrzygnięcia.

4. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o wyniku rozstrzygnięcia, o której mowa w ust. 3, mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

5. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 4, wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, nie później niż następnego dnia roboczego od dnia otrzymania zastrzeżeń, dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, chyba że dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uwzględni zastrzeżenia złożone przez ucznia lub jego rodziców, słuchacza albo absolwenta.

6. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia, o których mowa w ust. 4, w terminie 7 dni od dnia ich wniesienia. Rozstrzygnięcie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

*[7. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego, na skutek zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, lub z urzędu, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, może unieważnić dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzamin maturalny z danego przedmiotu w części ustnej lub części pisemnej i zarządzić ich ponowne przeprowadzenie, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik tego egzaminu.]*

**<7. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego, na skutek zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, lub z urzędu, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, może unieważnić egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu lub egzamin maturalny z danego przedmiotu w części ustnej lub części pisemnej**

**Nowe brzmienie ust. 7 i 8 w art. 44zzy wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**i zarządzić ich ponowne przeprowadzenie, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik tego egzaminu.>**

*[8. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej może unieważnić dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzamin maturalny z danego przedmiotu w części ustnej lub części pisemnej i zarządzić ich ponowne przeprowadzenie, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik egzaminu. O rozstrzygnięciu w sprawie unieważnienia dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej informuje dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.]*

**<8. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej może unieważnić egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu lub egzamin maturalny z danego przedmiotu w części ustnej lub części pisemnej i zarządzić ich ponowne przeprowadzenie, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik egzaminu. O rozstrzygnięciu w sprawie unieważnienia dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej informuje dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.>**

9. W przypadkach, o których mowa w ust. 7 i 8, unieważnienie może nastąpić w stosunku do wszystkich uczniów, słuchaczy albo absolwentów, uczniów, słuchaczy albo absolwentów w poszczególnych szkołach, a także w stosunku do poszczególnych uczniów, słuchaczy albo absolwentów.

*[10. W przypadku niemożności ustalenia wyników danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej z powodu zaginięcia lub zniszczenia prac egzaminacyjnych, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzamin maturalny z danego przedmiotu w części pisemnej danego ucznia, słuchacza albo absolwenta i zarządza jego ponowne przeprowadzenie.]*

**<10. W przypadku niemożności ustalenia wyników egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej z powodu zaginięcia lub zniszczenia prac egzaminacyjnych, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia egzamin ósmoklasisty z danego przedmiotu**

**Nowe brzmienie ust. 10 i zmiana w ust. 11 w art. 44zzy wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**lub egzamin maturalny z danego przedmiotu w części pisemnej danego ucznia, słuchacza albo absolwenta i zarządza jego ponowne przeprowadzenie.>**

11. Termin ponownego *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> lub egzaminu maturalnego ustala dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

**Art. 44zzz.** 1. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mają prawo wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy egzaminacyjnej tego ucznia, słuchacza albo absolwenta, w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 6 miesięcy od dnia wydania przez okręgową komisję egzaminacyjną:

1) zaświadczenia, o którym mowa w art. 44zza ust. 8 pkt 1;
2) świadectwa dojrzałości, o którym mowa w art. 44zzl ust. 4;
3) aneksu do świadectwa dojrzałości, o którym mowa w art. 44zzo ust. 2;
4) zaświadczenia, o którym mowa w art. 44zzp ust. 2;
5) informacji o szczegółowych wynikach *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> albo informacji o wynikach egzaminu maturalnego – w przypadkach, o których mowa odpowiednio w art. 44zza ust. 8 pkt 3 i art. 44zzl ust. 5.

**Zmiana w pkt 5 w ust. 1 w art. 44zzz wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. Podczas dokonywania wglądu, o którym mowa w ust. 1, uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi zapewnia się możliwość zapoznania się z zasadami oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2.

2a. Podczas dokonywania wglądu, o którym mowa w ust. 1, uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mogą sporządzać notatki i wykonywać fotografie pracy egzaminacyjnej.

3. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mogą zwrócić się z wnioskiem o weryfikację sumy punktów, o których mowa w art. 44zza ust. 2 lub art. 44zzk ust. 2. Wniosek wraz z uzasadnieniem składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie 2 dni roboczych od dnia dokonania wglądu.

4. Weryfikacji sumy punktów dokonuje się w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej do weryfikacji sumy punktów wyznacza egzaminatora wpisanego do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7, innego niż egzaminator, który sprawdzał i oceniał pracę egzaminacyjną, której dotyczy wniosek, o którym mowa w ust. 3.

5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej informuje pisemnie ucznia lub jego rodziców, słuchacza albo absolwenta o wyniku weryfikacji sumy punktów, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3.

6. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej weryfikacji suma punktów została podwyższona, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala nowe wyniki odpowiednio:

1) *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> oraz anuluje dotychczasowe zaświadczenie, o którym mowa w art. 44zza ust. 8 pkt 1, i wydaje nowe zaświadczenie;
2) egzaminu maturalnego oraz:
   a) wydaje świadectwo dojrzałości, jeżeli absolwent spełnił warunki określone w art. 44zzl *[ust. 1]* **<ust. 1 lub 1a>** , lub
   b) anuluje dotychczasowe świadectwo dojrzałości, aneks do świadectwa dojrzałości, o którym mowa w art. 44zzo ust. 2, lub zaświadczenie, o którym mowa w art. 44zzp ust. 2, i wydaje nowe świadectwo dojrzałości, aneks do świadectwa dojrzałości lub zaświadczenie.

**Zmiana w pkt 1 i w pkt 2 w lit. a w ust. 6 w art. 44zzz wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

7. Absolwent może wnieść odwołanie od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu maturalnego, o którym mowa w ust. 5, do Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 5.

8. Absolwent w odwołaniu wskazuje zadanie lub zadania egzaminacyjne, co do których nie zgadza się z przyznaną liczbą punktów, wraz z uzasadnieniem, w którym wykazuje, że rozwiązanie tego zadania lub zadań egzaminacyjnych przez niego:

1) jest merytorycznie poprawne oraz
2) spełnia warunki określone w poleceniu do danego zadania egzaminacyjnego oraz instrukcji dla zdającego zamieszczonej w arkuszu egzaminacyjnym.

9. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej może w wyniku wniesionego odwołania dokonać ponownej weryfikacji sumy punktów.

10. Jeżeli dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uzna, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie w całości, ustala nowy wynik części pisemnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania. Przepis ust. 6 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

11. Jeżeli dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uzna, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie w części, przekazuje do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej odwołanie wraz z uzasadnieniem w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania. Do odwołania dołącza się:

1) pisemną informację, w jakim zakresie odwołanie zostało uwzględnione;
2) kopię rozwiązania zadania lub zadań egzaminacyjnych, które zostały wskazane w odwołaniu;
3) kopię informacji, o której mowa w ust. 5.

12. Jeżeli dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uzna, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, przekazuje do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej odwołanie wraz z uzasadnieniem w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania. Do odwołania dołącza się:

1) kopię rozwiązania zadania lub zadań egzaminacyjnych, które zostały wskazane w odwołaniu;
2) kopię informacji, o której mowa w ust. 5.

13. O przekazaniu odwołania, o którym mowa w ust. 11 i 12, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej niezwłocznie informuje absolwenta, który wniósł odwołanie.

14. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej przekazuje Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego odwołanie wraz z uzasadnieniem i dołączonymi dokumentami, o których mowa w ust. 11 i 12, w postaci zanonimizowanej, uniemożliwiającej identyfikację absolwenta, który wniósł odwołanie.

15. W przypadku, o którym mowa w ust. 11, Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego rozpatruje odwołanie wyłącznie w zakresie nieuwzględnionym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

16. Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego może zwrócić się do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z wnioskiem o opinię dotyczącą rozwiązania danego zadania lub zadań egzaminacyjnych. Opinia nie jest wiążąca dla Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego.

17. Odwołanie rozpatruje się w terminie 21 dni od dnia przekazania odwołania przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Termin może być jednokrotnie przedłużony, nie więcej jednak niż o 7 dni.

18. Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego, w terminie określonym przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, nie krótszym niż 10 dni, podejmuje rozstrzygnięcie w odniesieniu do zadania lub zadań egzaminacyjnych, przestrzegając zasad oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2, i sporządza pisemne uzasadnienie zawierające w szczególności ocenę zasadności argumentów podniesionych w odwołaniu. Rozstrzygnięcie Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

19. Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego przekazuje dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej rozstrzygnięcie i uzasadnienie, o których mowa w ust. 18.

20. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej przekazuje niezwłocznie rozstrzygnięcie i uzasadnienie, o których mowa w ust. 18, dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej oraz absolwentowi, który wniósł odwołanie.

21. Jeżeli w wyniku:

1) rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 18, lub
2) uwzględnienia w części odwołania, o którym mowa w ust. 11

– suma punktów została podwyższona, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala nowy wynik części pisemnej egzaminu maturalnego. Przepis ust. 6 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

**Art. 44zzza.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób przeprowadzania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego, w tym:

**Zmiana w we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w pkt 1 w art. 44zzza wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

1) wykaz języków obcych nowożytnych, z których jest przeprowadzany *[egzamin gimnazjalny]* <**egzamin ósmoklasisty**> i egzamin maturalny,
2) wykaz przedmiotów dodatkowych, z których jest przeprowadzany egzamin maturalny, z uwzględnieniem przedmiotów, dla których podstawa programowa kształcenia ogólnego określa wymagania w zakresie rozszerzonym,
3) zakres danych, które powinna zawierać deklaracja o przystąpieniu do egzaminu maturalnego, oraz tryb składania tej deklaracji,
4) zakres i terminy przekazywania dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji niezbędnych do przeprowadzenia *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego, w tym informacji zawartych w deklaracjach, o których mowa w art. 44zy i art. 44zzi,

**Zmiana w pkt 4 i nowe brzmienie pkt 10 w art. 44zza wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

5) tryb wydawania opinii, o których mowa w art. 44zzr ust. 6 i 7,

6) skład zespołów, o których mowa w art. 44zzs ust. 4,

7) szczegółowe zadania przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego oraz zespołów, o których mowa w art. 44zzs ust. 4,

8) zakres informacji, które zamieszcza się w protokołach, o których mowa w art. 44zzs ust. 6,

9) sposób postępowania z materiałami egzaminacyjnymi dostarczanymi do szkół, w tym tryb zgłaszania nieprawidłowości w tym zakresie,

*[10) czas trwania, sposób organizacji i przeprowadzania każdej części egzaminu gimnazjalnego oraz części ustnej i części pisemnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu, sposób postępowania w sytuacjach zagrożenia lub nagłego zakłócenia przebiegu egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego w miejscu innym niż szkoła ze względu na stan zdrowia ucznia, słuchacza lub jego niepełnosprawność,]*

**<10) czas trwania, sposób organizacji i przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty z poszczególnych przedmiotów oraz części ustnej i części pisemnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu, sposób postępowania w sytuacjach zagrożenia lub nagłego zakłócenia przebiegu egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego, przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w miejscu innym niż szkoła ze względu na stan zdrowia ucznia, słuchacza lub jego niepełnosprawność,>**

11) termin przechowywania prac uczniów, słuchaczy i absolwentów oraz dokumentacji *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego,

**Zmiany w pkt 11 i 12 oraz w części wspólnej w art. 44zzza wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

12) osoby, które nie wchodzą w skład zespołu egzaminacyjnego i nie biorą udziału w przeprowadzaniu *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego, które mogą przebywać w sali egzaminacyjnej podczas tych egzaminów, w tym osoby, które mogą występować w charakterze obserwatorów podczas *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego,

13) wysokość opłat pobieranych za egzamin maturalny w przypadkach określonych w art. 44zzq ust. 1 oraz tryb i termin złożenia wniosku o zwolnienie z opłaty za egzamin maturalny

– z uwzględnieniem konieczności zapewnienia właściwej organizacji i przebiegu oraz właściwego dokumentowania *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**> i egzaminu maturalnego, zapewnienia w składzie zespołów, o których mowa w art. 44zzs ust. 4, co najmniej jednej osoby zatrudnionej w innej szkole lub w placówce, zapewnienia możliwości wglądu, o którym mowa w art. 44zzz ust. 1, oraz że wysokość opłaty za dany egzamin maturalny nie może być wyższa niż średni koszt przeprowadzania egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów w części pisemnej.

**Art. 44zzzb.** 1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest formą oceny poziomu opanowania przez osoby, o których mowa w ust. 3, wiadomości i umiejętności z zakresu jednej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

2. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

3. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany dla:

*[1) uczniów zasadniczych szkół zawodowych i techników oraz uczniów i słuchaczy szkół policealnych,]*

**<1) uczniów branżowych szkół I stopnia, branżowych szkół II stopnia i techników oraz uczniów i słuchaczy szkół policealnych,>**

**Nowe brzmienie pkt 1 i 2 w ust. 3 w art. 44zzzb wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[2) absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, techników i szkół policealnych,]*

**<2) absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, branżowych szkół I stopnia, branżowych szkół II stopnia, techników i szkół policealnych,>**

3) osób, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy,

4) osób dorosłych, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, o których mowa odpowiednio w art. 53c i art. 53d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, 691, 868, 1265 i 1579), jeżeli program przyuczenia do pracy uwzględniał wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach,

5) osób spełniających warunki dopuszczenia do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie określone w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 5

– zwanych dalej „zdającymi”.

**Art. 44zzzc.** *[1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany w ciągu całego roku szkolnego w terminach ustalonych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.]*

**<1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany w ciągu całego roku szkolnego, a w przypadku części praktycznej tego egzaminu – w szczególności w okresie ferii letnich lub zimowych, w terminach ustalonych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, na podstawie harmonogramu ogłoszonego w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze.>**

**Nowe brzmienie ust. 1 w art. 44zzzc oraz dodane ust. 1a i 1b w art. 44zzzd wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. Termin egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ogłasza na stronie internetowej okręgowej komisji egzaminacyjnej, nie później niż na 5 miesięcy przed terminem egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

**Art. 44zzzd.** 1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie składa się z części pisemnej i części praktycznej.

**<1a. W technikum zdający przystępuje do:**

**1) części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w trakcie nauki w technikum;**

**2) części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w ostatnim roku nauki w technikum.**

**1b. W uzasadnionych przypadkach związanych ze specyfiką kształcenia w danym zawodzie lub wynikających ze względów organizacyjnych związanych z przeprowadzaniem egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w danym zawodzie, część praktyczna tego egzaminu, o której mowa w ust. 1a pkt 2, po uzgodnieniu z dyrektorem okręgowej komisji egzaminacyjnej, może zostać przeprowadzona w roku szkolnym poprzedzającym ostatni rok nauki w technikum.>**

2. Część pisemna jest przeprowadzana w formie testu pisemnego, a część praktyczna w formie zadania lub zadań praktycznych.

3. Część pisemna jest przeprowadzana:

1) z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, po uzyskaniu upoważnienia, o którym mowa w art. 44zzzl ust. 1, albo
2) z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi.

4. Część praktyczna polega na wykonaniu zadania lub zadań egzaminacyjnych, których rezultatem jest wyrób, usługa lub dokumentacja.

*[5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej udostępnia szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcy lub podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, elektroniczny system przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.]*

**<5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej udostępnia szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcy lub podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, elektroniczny system przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.>**

**Nowe brzmienie ust. 5 w art. 44zzzd wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 44zzze.** 1. Laureat i finalista turnieju lub olimpiady tematycznej związanych z wybraną dziedziną wiedzy, wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 44zzzw, są zwolnieni z części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 3.

3. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z uzyskaniem z części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie najwyższego wyniku.

**Art. 44zzzf.** 1. Uczeń lub absolwent posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności, na podstawie tego orzeczenia.

2. Uczeń lub absolwent posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie

niedostosowaniem społecznym może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, wynikających odpowiednio z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, na podstawie tego orzeczenia.

3. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, posiadał orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, wynikających z jego stanu zdrowia, na podstawie tego orzeczenia.

4. Zdający chory lub niesprawny czasowo może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach odpowiednich ze względu na jego stan zdrowia, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza.

5. Uczeń, słuchacz albo absolwent posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, wydaną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb, może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z rodzaju tych trudności, na podstawie tej opinii.

6. Uczeń, słuchacz albo absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających odpowiednio z rodzaju tych trudności, zaburzeń lub sytuacji kryzysowej lub traumatycznej, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.

7. Dostosowanie formy egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w ust. 1, polega na przygotowaniu odrębnych arkuszy

egzaminacyjnych dla ucznia, słuchacza lub absolwenta niewidomego albo słabowidzącego.

8. Dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o których mowa w ust. 1–6, polega odpowiednio na:

1) zminimalizowaniu ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym ucznia, słuchacza albo absolwenta;
2) zapewnieniu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi miejsca pracy odpowiedniego do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych;
3) wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych;
4) odpowiednim przedłużeniu czasu przewidzianego na przeprowadzenie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie;
5) zapewnieniu obecności i pomocy w czasie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie specjalisty odpowiednio z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania właściwego kontaktu z uczniem lub absolwentem lub pomocy w obsłudze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych.

9. Dla ucznia, słuchacza albo absolwenta, o którym mowa w ust. 2–6, nie przygotowuje się odrębnych arkuszy egzaminacyjnych.

10. Rada pedagogiczna, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, wymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie, wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dla ucznia, słuchacza albo absolwenta, o którym mowa w ust. 1–6.

11. Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie rodziców ucznia, słuchacza albo absolwenta o wskazanych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych.

12. Rodzice ucznia, słuchacz albo absolwent składają oświadczenie o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania, o których mowa w ust. 11, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 11.

13. W przypadku absolwenta, o którym mowa w ust. 4 i 5, który ukończył szkołę we wcześniejszych latach, sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie do potrzeb i możliwości absolwenta, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, wymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie, wskazuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 3. Przepisy ust. 11 i 12 stosuje się odpowiednio.

14. Przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach i formie dostosowanych do potrzeb i możliwości ucznia, słuchacza albo absolwenta, o którym mowa w ust. 1–6, zapewnia przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 3.

15. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych dyrektor szkoły, na wniosek rady pedagogicznej, może wystąpić do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z wnioskiem o wyrażenie zgody na przystąpienie ucznia, słuchacza albo absolwenta do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, nieujętych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie.

**Art. 44zzzg.** Zdający, który zamierza przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, składa pisemną deklarację przystąpienia do tego egzaminu.

**Art. 44zzzh.** 1. Zdający, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3–5: niewidomi, słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z *[upośledzeniem umysłowym]* <**niepełnosprawnością intelektualną**> w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, przystępują do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju ich niepełnosprawności, na podstawie

**Zmiana w ust. 1 w art. 44zzzh wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

zaświadczenia potwierdzającego występowanie danej dysfunkcji, wydanego przez lekarza. Przepisy art. 44zzzf ust. 7, 8 i 14 stosuje się odpowiednio.

2. Na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, oraz komunikatu, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej lub upoważniona przez niego osoba wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dla zdających, o których mowa w ust. 1.

**Art. 44zzzi.** *[1. Za organizację i przebieg egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w danej szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 3a, u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, odpowiada dyrektor tej szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, ten pracodawca lub upoważniony przez niego pracownik lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, lub upoważniony przez niego pracownik.]*

**<1. Za organizację i przebieg egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w danej szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, odpowiada dyrektor tej szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, ten pracodawca lub upoważniony przez niego pracownik lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, lub upoważniony przez niego pracownik.>**

**Nowe brzmienie ust. 1 w art. 44zzzi wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[2. Do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dyrektor szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawca lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, powołuje zespół egzaminacyjny.]*

**<2. Do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dyrektor szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawca lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, powołuje zespół egzaminacyjny.>**

**Nowe brzmienie ust. 2 i 3 w art. 44zzzi wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[3. Dyrektor szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawca lub upoważniony przez niego pracownik lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, lub upoważniony przez niego pracownik jest przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego. W przypadku choroby przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego lub innych ważnych przyczyn uniemożliwiających jego udział w egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie albo wynikających z konieczności zapewnienia właściwej organizacji tego egzaminu, przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego może być osoba wskazana przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.]*

**<3. Dyrektor szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawca lub upoważniony przez niego pracownik lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, lub upoważniony przez niego pracownik jest przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego. W przypadku choroby przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego lub innych ważnych przyczyn uniemożliwiających jego udział w egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie albo wynikających z konieczności zapewnienia właściwej organizacji tego egzaminu, przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego może być osoba wskazana przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.>**

4. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, spośród członków zespołu egzaminacyjnego, powołuje zespoły nadzorujące przebieg części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w poszczególnych salach egzaminacyjnych oraz zespoły nadzorujące przebieg części praktycznej tego egzaminu w poszczególnych salach egzaminacyjnych i wyznacza przewodniczących tych zespołów.

5. *[Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego organizuje i nadzoruje przebieg w danej szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 3a, u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w tym:]* **<Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego organizuje i nadzoruje przebieg w danej szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym**

**Nowe brzmienie wprowadzenia do wyliczenia w ust. 5 w art. 44zzzi wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w tym:>**

1) informuje zdających, którzy zamierzają przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o tym egzaminie;
2) zapewnia przekazanie do okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji niezbędnych do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie;
3) zapewnia warunki do samodzielnej pracy zdających podczas egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie;
4) zabezpiecza przed nieuprawnionym ujawnieniem materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie od momentu odbioru materiałów egzaminacyjnych do momentu ich przekazania dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej.

6. Przebieg egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest dokumentowany w protokole tego egzaminu.

**Art. 44zzzj.** 1. W czasie trwania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie każdy zdający pracuje w warunkach zapewniających samodzielność pracy.

2. Do sali egzaminacyjnej, w której jest przeprowadzany egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, nie można wnosić żadnych urządzeń telekomunikacyjnych oraz materiałów i przyborów pomocniczych niewymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugie, ani korzystać z nich w tej sali.

3. Zdający samodzielnie wykonuje zadania egzaminacyjne w czasie trwania części pisemnej i części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

*[**Art. 44zzzk.** 1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadza się w danej szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 3a, u danego pracodawcy albo w miejscu wskazanym przez pracodawcę, w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, albo w miejscu wskazanym przez ten podmiot.*

*2. Dla osób, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3, egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie organizuje podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2.]*

**<Art. 44zzzk. 1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadza się w danej szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, u danego pracodawcy albo w miejscu wskazanym przez pracodawcę, w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, albo w miejscu wskazanym przez ten podmiot.**

**2. Dla osób, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3, egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie organizuje podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe.>**

**Nowe brzmienie art. 44zzzk i ust. 1 w art. 44zzzl wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 44zzzl.** *[1. Część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz część pisemną tego egzaminu przeprowadzaną z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadza się w szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 3a, u pracodawcy lub w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, posiadających upoważnienie wydane przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.]*

**<1. Część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz część pisemną tego egzaminu przeprowadzaną z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadza się w szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, u pracodawcy lub w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, posiadających upoważnienie wydane przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.>**

2. *[Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, potwierdza, że szkoła, placówka, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawca lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, posiada warunki zapewniające prawidłowy przebieg egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie:]*



**Nowe brzmienie wprowadzenia do wyliczenia w ust. 2 w art. 44zzzl wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r.**

**<Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, potwierdza, że szkoła, placówka, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawca lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, posiada warunki zapewniające prawidłowy przebieg egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie:>**

1) w przypadku części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie:
   a) zapewnia warunki do realizacji kształcenia w danym zawodzie, określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach,
   b) zapewnia warunki do samodzielnego wykonywania przez zdających zadań egzaminacyjnych zawartych w arkuszu egzaminacyjnym, z uwzględnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy, oraz warunki socjalne,
   c) zapewnia zdającym przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do ich potrzeb i możliwości,
   d) zapewnia zdającym pierwszą pomoc medyczną;
2) w przypadku części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanej z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie:
   a) posiada odpowiednie wyposażenie indywidualnych stanowisk egzaminacyjnych wspomaganych elektronicznie,
   b) zapewnia warunki do samodzielnego wykonywania zadań egzaminacyjnych przez zdających.

3. Upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, udziela się na okres nie dłuższy niż 3 lata.

*[4. Upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, udziela się na wniosek szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2.]*

**<4. Upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, udziela się na wniosek szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe.>**

**Nowe brzmienie ust. 4 w art. 44zzzl wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

5. Upoważnienie może zostać przedłużone na kolejne okresy nie dłuższe niż 3 lata. Przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

**Art. 44zzzm.** 1. Część pisemna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie trwa nie krócej niż 45 minut i nie dłużej niż 90 minut.

2. Część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie trwa nie krócej niż 120 minut i nie dłużej niż 240 minut.

3. Czas trwania części pisemnej i części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie określa się w informatorze, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 3.

**Art. 44zzzn.** 1. Prace egzaminacyjne zdających w części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie są sprawdzane z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych.

2. Część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, której rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa, obserwują i oceniają obecni w sali egzaminacyjnej egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7.

3. Część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, której jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja, sprawdzają i oceniają egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7, wyznaczeni przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

4. Egzaminatorzy stosują zasady oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2.

5. Egzaminatorzy, o których mowa w ust. 3, z zakresu danej kwalifikacji tworzą zespół egzaminatorów.

6. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, spośród członków zespołu egzaminatorów, o którym mowa w ust. 5, wyznacza przewodniczącego tego zespołu.

**Art. 44zzzo.** 1. Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej na podstawie liczby punktów uzyskanych przez zdającego:

1) w części pisemnej:

a) po odczytaniu odpowiedzi zapisanych i zarchiwizowanych w elektronicznym systemie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie – w przypadku gdy część pisemna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania tego egzaminu,

b) po elektronicznym odczytaniu karty odpowiedzi – w przypadku gdy część pisemna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi;

2) w części praktycznej – po elektronicznym odczytaniu karty oceny.

2. Zdający zdał egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, jeżeli uzyskał:

1) z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania oraz

2) z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

3. Zdający, który zdał egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, otrzymuje świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną. Zdający, który nie zdał egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, otrzymuje informację o wynikach tego egzaminu opracowaną przez okręgową komisję egzaminacyjną.

**Dodany ust. 3a w art. 44zzzo wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<3a. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzd ust. 1a, po każdej części pisemnej lub każdej części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie otrzymuje informację o wynikach egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie z danej części tego egzaminu, opracowaną przez okręgową komisję egzaminacyjną.>**

4. (uchylony)

**Art. 44zzzp.** 1. W przypadku:

1) stwierdzenia niesamodzielnego wykonywania zadań egzaminacyjnych przez zdającego lub

2) wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego albo materiałów lub przyborów pomocniczych niewymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugie, lub

3) zakłócania przez zdającego prawidłowego przebiegu części pisemnej lub części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym

– przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przerywa i unieważnia temu zdającemu odpowiednią część egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Informację o przerwaniu i unieważnieniu zamieszcza się w protokole przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

2. W przypadku unieważnienia części pisemnej lub części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie danego zdającego, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala wynik uzyskany z części pisemnej lub części praktycznej tego egzaminu jako „0%”.

**Art. 44zzzq.** 1. W przypadku stwierdzenia podczas sprawdzania i oceniania zadania lub zadań egzaminacyjnych przez egzaminatora, jeżeli jedynym rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest dokumentacja:

1) niesamodzielnego wykonania zadania lub zadań przez zdającego w części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
2) występowania w pracy zdającego jednakowych sformułowań wskazujących na udostępnienie rozwiązań innemu zdającemu lub korzystanie z rozwiązań innego zdającego

– dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje zdającemu, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczniowi lub jego rodzicom, pisemną informację o zamiarze unieważnienia temu zdającemu części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

*[2. W przypadku zdających, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1–3, informację, o której mowa w ust. 1, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje za pośrednictwem dyrektora szkoły, dyrektora placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2. Dyrektor szkoły, dyrektor placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawca albo podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, niezwłocznie przekazuje tę informację zdającemu, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczniowi lub jego rodzicom.]*

**Nowe brzmienie ust. 2 w art. 44zzzq wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<2. W przypadku zdających, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1–3, informację, o której mowa w ust. 1, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje za pośrednictwem dyrektora szkoły, dyrektora placówki, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe. Dyrektor szkoły, dyrektor placówki, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawca albo podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, niezwłocznie przekazuje tę informację zdającemu, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczniowi lub jego rodzicom.>**

3. Zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice, mają prawo złożyć wniosek o wgląd do dokumentacji, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Wniosek składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie 2 dni roboczych od dnia otrzymania pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1.

4. W terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej umożliwia zdającemu, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczniowi lub jego rodzicom, zapoznanie się z dokumentacją oraz złożenie wyjaśnień w tej sprawie, we wskazanym miejscu i czasie.

5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozstrzyga o unieważnieniu części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w terminie 14 dni od dnia:

1) otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3, albo
2) upływu terminu do złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3.

6. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje zdającemu, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczniowi lub jego rodzicom, pisemną informację o unieważnieniu części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, wraz z uzasadnieniem. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

7. Zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji

o unieważnieniu, o której mowa w ust. 6, mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

8. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 7, wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, nie później niż następnego dnia roboczego od dnia otrzymania zastrzeżeń, dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, chyba że dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uwzględni zastrzeżenia złożone przez zdającego, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – ucznia lub jego rodziców.

9. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia, o których mowa w ust. 7, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia. Rozstrzygnięcie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

*[10. W przypadku braku możliwości przekazania zdającemu, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1–3, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczniowi lub jego rodzicom, informacji, o której mowa w ust. 1, dyrektor szkoły, dyrektor placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawca albo podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, niezwłocznie informuje o tym dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, który, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tej informacji, rozstrzyga o unieważnieniu części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. W przypadku unieważnienia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, za pośrednictwem dyrektora szkoły, dyrektora placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, pisemną informację o unieważnieniu wraz z uzasadnieniem, zdającemu, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczniowi lub jego rodzicom. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.]*

**<10. W przypadku braku możliwości przekazania zdającemu, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1–3, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczniowi lub jego rodzicom, informacji, o której mowa w ust. 1, dyrektor szkoły, dyrektor placówki, o której mowa w art. 2 pkt 4**

**Nowe brzmienie ust. 10 w art. 44zzzq wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**ustawy – Prawo oświatowe, pracodawca albo podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, niezwłocznie informuje o tym dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, który, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tej informacji, rozstrzyga o unieważnieniu części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. W przypadku unieważnienia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, za pośrednictwem dyrektora szkoły, dyrektora placówki, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, pisemną informację o unieważnieniu wraz z uzasadnieniem, zdającemu, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczniowi lub jego rodzicom. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.>**

11. W przypadku braku potwierdzenia otrzymania przez zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4 i 5, informacji, o której mowa w ust. 1, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozstrzyga o unieważnieniu części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. W przypadku unieważnienia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje pisemną informację o unieważnieniu temu zdającemu. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

12. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice, mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 3 dni roboczych od dnia:

1) otrzymania informacji o unieważnieniu, o której mowa w ust. 10, albo
2) zapoznania się z dokumentacją oraz złożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 3 i 4.

13. Do zastrzeżeń, o których mowa w ust. 12, przepisy ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio.

*[14. Świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, o którym mowa w art. 44zzzo ust. 3, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej wydaje po dokonaniu rozstrzygnięcia w sprawie unieważnienia, jeżeli w wyniku tego rozstrzygnięcia nie została unieważniona część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje*

*w zawodzie tego zdającego i zdający spełnił warunki, o których mowa w art. 44zzzo ust. 2.]*

**<14. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej po dokonaniu rozstrzygnięcia w sprawie unieważnienia wydaje:**

**Nowe brzmienie ust. 14 w art. 44zzzq wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**1) świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, o którym mowa w art. 44zzzo ust. 3, jeżeli w wyniku tego rozstrzygnięcia nie została unieważniona część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie tego zdającego i zdający spełnił warunki, o których mowa w art. 44zzzo ust. 2, lub**

**2) informację, o której mowa w art. 44zzzo ust. 3a.>**

15. W przypadku unieważnienia części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie danego zdającego, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala wynik uzyskany z części praktycznej tego egzaminu jako „0%”.

**Art. 44zzzr.** 1. Zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice, w terminie 2 dni roboczych od dnia przeprowadzenia:

1) części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
2) części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, której jedynym rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest dokumentacja

– mogą zgłosić zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, jeżeli uznają, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania.

2. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia, o których mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania i informuje pisemnie zdającego, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – ucznia lub jego rodziców, o wyniku rozstrzygnięcia.

3. Zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o wyniku rozstrzygnięcia, o której mowa w ust. 2, mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

4. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 3, wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, nie później niż następnego dnia roboczego od dnia otrzymania zastrzeżeń, dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, chyba że dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uwzględni zastrzeżenia złożone przez zdającego, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – ucznia lub jego rodziców.

5. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia, o których mowa w ust. 3, w terminie 7 dni od dnia ich wniesienia. Rozstrzygnięcie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

6. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, na skutek zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, lub z urzędu, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, może unieważnić daną część egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i zarządzić jej ponowne przeprowadzenie, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik tego egzaminu.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej może unieważnić daną część egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i zarządzić jej ponowne przeprowadzenie, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik egzaminu. O rozstrzygnięciu dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej informuje dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

*[8. W przypadkach, o których mowa w ust. 6 i 7, unieważnienie może nastąpić w stosunku do wszystkich zdających, zdających w poszczególnych szkołach, placówkach, o których mowa w art. 2 ust. 3a, u pracodawców lub w podmiotach prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2, a także w stosunku do poszczególnych zdających.]*

**<8. W przypadkach, o których mowa w ust. 6 i 7, unieważnienie może nastąpić w stosunku do wszystkich zdających, zdających w poszczególnych szkołach, placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, u pracodawców lub w podmiotach prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, a także w stosunku do poszczególnych zdających.>**

**Nowe brzmienie ust. 8 w art. 44zzzr wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

9. W przypadku niemożności ustalenia wyników danej części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z powodu zaginięcia lub zniszczenia kart oceny lub prac egzaminacyjnych i kart odpowiedzi, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia daną część egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie danego zdającego i zarządza jego ponowne przeprowadzenie.

10. Termin ponownego przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie ustala dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

**Art. 44zzzs.** 1. W przypadku części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, której rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest wyrób lub usługa, zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice, mogą zgłosić do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem, jeżeli uznają, że w trakcie części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie zostały naruszone przepisy dotyczące jej przeprowadzania. Zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem zgłasza się w terminie 2 dni roboczych od dnia przeprowadzenia części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zwraca się do przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego o przedstawienie wyjaśnień dotyczących wniesionych zastrzeżeń.

3. Przepisy art. 44zzzr ust. 2–8 i 10 stosuje się odpowiednio.

**Art. 44zzzt.** 1. Zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice, mają prawo wglądu do:

1) karty odpowiedzi – w przypadku części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
2) karty oceny – w przypadku części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

– w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 6 miesięcy od dnia wydania przez okręgową komisję egzaminacyjną świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie lub informacji o wynikach egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o których mowa w *[art. 44zzzo ust. 3]* **<art. 44zzzo ust. 3 lub 3a>**. Jeżeli jedynym rezultatem końcowym wykonania

**Zmiana w zdaniu końcowym w ust. 1 w art. 44zzzt wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

zadania egzaminacyjnego w części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest dokumentacja, zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice, mają prawo wglądu także do tej dokumentacji.

2. Podczas dokonywania wglądu, o którym mowa w ust. 1, zdającemu, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczniowi lub jego rodzicom, zapewnia się możliwość zapoznania się z zasadami oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2.

2a. Podczas dokonywania wglądu, o którym mowa w ust. 1, zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice mogą sporządzać notatki i wykonywać fotografie karty odpowiedzi, karty oceny lub dokumentacji, o których mowa w ust. 1.

3. Zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice, mogą zwrócić się z wnioskiem o weryfikację sumy punktów, o których mowa w art. 44zzzo ust. 1. Wniosek wraz z uzasadnieniem składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie 2 dni roboczych od dnia dokonania wglądu.

4. Weryfikacji sumy punktów dokonuje się w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3. W przypadku części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, której jedynym rezultatem końcowym wykonania zadania egzaminacyjnego jest dokumentacja, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej do weryfikacji sumy punktów wyznacza egzaminatora wpisanego do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7, innego niż egzaminator, który sprawdzał i oceniał tę część egzaminu zdającego.

5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej informuje pisemnie zdającego, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – ucznia lub jego rodziców, o wyniku weryfikacji sumy punktów, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3.

6. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej weryfikacji suma punktów została podwyższona, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala nowy wynik egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz:

1) wydaje świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, jeżeli zdający spełnił warunki określone w art. 44zzzo ust. 2 albo

2) anuluje dotychczasowe świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie oraz wydaje nowe świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie;

**Dodany pkt 3 w ust. 6 w art. 44zzzt wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<3) anuluje dotychczasową informację, o której mowa w art. 44zzzo ust. 3a, i wydaje nową informację, o której mowa w art. 44zzzo ust. 3a.>**

7. Zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice mogą wnieść odwołanie od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w ust. 5, do Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 5.

8. Zdający, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczeń lub jego rodzice w odwołaniu wskazują zadanie lub zadania egzaminacyjne, co do których nie zgadzają się z przyznaną liczbą punktów, wraz z uzasadnieniem, w którym wykazują, że rozwiązanie tego zadania lub zadań egzaminacyjnych przez zdającego:

1) jest merytorycznie poprawne oraz
2) spełnia warunki określone w poleceniu do danego zadania egzaminacyjnego.

9. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej może w wyniku wniesionego odwołania dokonać ponownej weryfikacji sumy punktów.

10. Jeżeli dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uzna, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie w całości, ustala nowy wynik części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio.

11. Jeżeli dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uzna, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie w części, przekazuje do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej odwołanie wraz z uzasadnieniem w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania. Do odwołania dołącza się:

1) pisemną informację, w jakim zakresie odwołanie zostało uwzględnione;
2) kopię karty odpowiedzi;
3) kopię informacji, o której mowa w ust. 5.

12. Jeżeli dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uzna, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, przekazuje do dyrektora Centralnej Komisji

Egzaminacyjnej odwołanie wraz z uzasadnieniem w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania. Do odwołania dołącza się:

1) kopię karty odpowiedzi;

2) kopię informacji, o której mowa w ust. 5.

13. O przekazaniu odwołania, o którym mowa w ust. 11 i 12, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej niezwłocznie informuje zdającego, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – ucznia lub jego rodziców, którzy wnieśli odwołanie.

14. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej przekazuje Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego odwołanie wraz z uzasadnieniem i dołączonymi dokumentami, o których mowa w ust. 11 i 12, w postaci zanonimizowanej, uniemożliwiającej identyfikację zdającego, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – ucznia lub jego rodziców, którzy wnieśli odwołanie.

15. W przypadku, o którym mowa w ust. 11, Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego rozpatruje odwołanie wyłącznie w zakresie nieuwzględnionym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

16. Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego może zwrócić się do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z wnioskiem o opinię dotyczącą rozwiązania danego zadania lub zadań egzaminacyjnych. Opinia nie jest wiążąca dla Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego.

17. Odwołanie rozpatruje się w terminie 21 dni od dnia przekazania odwołania przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Termin może być jednokrotnie przedłużony, nie więcej jednak niż o 7 dni.

18. Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego, w terminie określonym przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, nie krótszym niż 10 dni, podejmuje rozstrzygnięcie w odniesieniu do zadania lub zadań egzaminacyjnych, przestrzegając zasad oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2, i sporządza pisemne uzasadnienie zawierające w szczególności ocenę zasadności argumentów podniesionych w odwołaniu. Rozstrzygnięcie Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

19. Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego przekazuje dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej rozstrzygnięcie i uzasadnienie, o których mowa w ust. 18.

20. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej przekazuje niezwłocznie rozstrzygnięcie i uzasadnienie, o których mowa w ust. 18, dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej oraz zdającemu, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – uczniowi lub jego rodzicom, którzy wnieśli odwołanie.

21. Jeżeli w wyniku:

1) rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 18, lub
2) uwzględnienia w części odwołania, o którym mowa w ust. 11

– suma punktów została podwyższona, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala nowy wynik części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio.

**Art. 44zzzu.** 1. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1:

1) który nie przystąpił do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub odpowiedniej części tego egzaminu w wyznaczonym terminie albo
2) którego część pisemna lub część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie została unieważniona, albo
3) który nie uzyskał wymaganej do zdania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie liczby punktów z danej części tego egzaminu

– ma prawo przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub odpowiedniej części tego egzaminu w kolejnych terminach jego przeprowadzania w trakcie nauki.

2. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 2 i 3:

1) który nie przystąpił do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub odpowiedniej części tego egzaminu w wyznaczonym terminie albo
2) którego część pisemna lub część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie została unieważniona, albo
3) który nie uzyskał wymaganej do zdania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie liczby punktów z danej części tego egzaminu

– ma prawo przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub odpowiedniej części tego egzaminu w kolejnych terminach jego przeprowadzania, z tym że w przypadku gdy przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub jego części po raz trzeci lub kolejny, zdaje ten egzamin lub jego część na zasadach określonych dla egzaminu eksternistycznego potwierdzającego

kwalifikacje w zawodzie, z tym że tego zdającego nie dotyczy wykaz zawodów, o którym mowa w art. 10 ust. 6.

3. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4 i 5, który przystąpił do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i nie uzyskał z jednej części tego egzaminu wymaganej do zdania liczby punktów, ma prawo przystąpić do tej części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w kolejnych terminach jego przeprowadzania przez okres 5 lat, licząc od dnia, w którym przystąpił do tego egzaminu po raz pierwszy.

4. Po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym zdający po raz pierwszy:

1) przystąpił do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i nie uzyskał z jednej części tego egzaminu wymaganej do zdania liczby punktów,
2) którego część pisemna lub część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie została unieważniona, albo
3) nie przystąpił do części pisemnej lub części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w wyznaczonym terminie

– zdający ten przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w pełnym zakresie.

**<Art. 44zzzua. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzd ust. 1a, który przystąpił wyłącznie do części pisemnej albo części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, i który nie kontynuuje nauki w technikum, może przystąpić odpowiednio do części praktycznej albo części pisemnej tego egzaminu na zasadach określonych dla egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.>**

**Dodany art. 44zzzua wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 44zzzv.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w tym:

1) zakres danych, które powinna zawierać deklaracja o przystąpieniu do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, oraz tryb składania tej deklaracji,
2) zakres i terminy przekazywania dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji niezbędnych do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w tym informacji zawartych w deklaracjach, o których mowa w art. 44zzzg,

3) tryb wydawania opinii, o której mowa w art. 44zzzf ust. 6,

4) skład zespołów, o których mowa w art. 44zzzi ust. 4,

5) szczegółowe zadania przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego oraz zespołów nadzorujących, o których mowa w art. 44zzzi, egzaminatorów i zespołów egzaminatorów w zakresie części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, a także nauczycieli biorących udział w przeprowadzaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,

6) zakres informacji, które zamieszcza się w protokołach, o których mowa w art. 44zzzi ust. 6,

*[7) sposób postępowania z materiałami egzaminacyjnymi dostarczanymi do szkół, placówek, o których mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawców, podmiotów prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2, w tym tryb zgłaszania nieprawidłowości w tym zakresie,]*

**<7) sposób postępowania z materiałami egzaminacyjnymi dostarczanymi do szkół, placówek, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawców, podmiotów prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, w tym tryb zgłaszania nieprawidłowości w tym zakresie,>**

**Nowe brzmienie pkt 7, 8 i 10 w art. 44zzzv wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[8) sposób organizacji i przeprowadzania każdej części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, sposób postępowania w sytuacjach zagrożenia lub nagłego zakłócenia przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w miejscu innym niż szkoła, placówka, o której mowa w art. 2 pkt 3a, u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, ze względu na stan zdrowia zdającego lub jego niepełnosprawność,]*

**<8) sposób organizacji i przeprowadzania każdej części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, sposób postępowania w sytuacjach zagrożenia lub nagłego zakłócenia przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w miejscu innym niż szkoła, placówka, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe,**

**u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, ze względu na stan zdrowia zdającego lub jego niepełnosprawność,>**

9) termin przechowywania prac zdających oraz dokumentacji egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,

*[10) zakres informacji zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 44zzzl ust. 4, termin złożenia tego wniosku oraz tryb udzielania i przedłużania upoważnienia szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcom oraz podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2,]*

**<10) zakres informacji zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 44zzzl ust. 4, termin złożenia tego wniosku oraz tryb udzielania i przedłużania upoważnienia szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe, pracodawcom oraz podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe,>**

11) osoby, które nie wchodzą w skład zespołu egzaminacyjnego i nie biorą udziału w przeprowadzaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, które mogą przebywać w sali egzaminacyjnej podczas tego egzaminu, w tym osoby, które mogą występować w charakterze obserwatorów podczas egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,

12) wysokość opłat pobieranych za egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadzany dla uczniów – młodocianych pracowników, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 191 § 3 i art. 195 § 2 Kodeksu pracy, oraz dla osób dorosłych, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4, oraz możliwość zwalniania osób o niskich dochodach z całości lub części opłat za egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie oraz tryb tego zwalniania

– z uwzględnieniem konieczności zapewnienia właściwej organizacji i przebiegu oraz właściwego dokumentowania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, zapewnienia w składzie zespołów, o których mowa w art. 44zzzi ust. 4, co najmniej jednej osoby zatrudnionej w innej szkole lub w placówce, o której mowa w *[art. 2*

**Zmiana w części wspólnej w art. 44zzzv wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*pkt 3a]* **<art. 2 pkt 4 ustawy – Prawo oświatowe>**, zapewnienia możliwości wglądu, o którym mowa w art. 44zzzt ust. 1, oraz że wysokość opłaty za egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie nie może być wyższa niż koszt przeprowadzania tego egzaminu.

*[**Art. 44zzzw.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej komunikat w sprawie wykazu olimpiad przedmiotowych przeprowadzanych z przedmiotu lub przedmiotów objętych egzaminem gimnazjalnym lub egzaminem maturalnym, a także turniejów lub olimpiad tematycznych związanych z wybranym przedmiotem lub dziedziną wiedzy, uprawniających odpowiednio do:*

*1) zwolnienia z przystąpienia do danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego z danego przedmiotu albo części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,*

*2) przyjmowania laureatów i finalistów tych olimpiad w pierwszej kolejności do szkół wymienionych w art. 20d*

*– nie później niż na 2 lata przed terminem ich przeprowadzania.]*

**Nowe brzmienie art. 44zzzw wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<Art. 44zzzw. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej komunikat w sprawie wykazu olimpiad przedmiotowych przeprowadzanych z przedmiotu lub przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty lub egzaminem maturalnym, a także turniejów lub olimpiad tematycznych związanych z wybranym przedmiotem lub dziedziną wiedzy, uprawniających odpowiednio do:**

**1) zwolnienia z przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu, egzaminu maturalnego z danego przedmiotu albo części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,**

**2) przyjmowania laureatów i finalistów tych olimpiad lub turniejów w pierwszej kolejności do szkół wymienionych w art. 132 ustawy – Prawo oświatowe**

**– nie później niż na 2 lata przed terminem ich przeprowadzania.**

**2. W uzasadnionych przypadkach minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może dokonać zmian w wykazie, o którym mowa w ust. 1. Wykaz wraz ze zmianami jest ogłaszany w Biuletynie Informacji Publicznej.>**

**Art. 44zzzx.** Przepisów rozdziału 3b nie stosuje się do dzieci i młodzieży z *[upośledzeniem umysłowym]* <**niepełnosprawnością intelektualną**> w stopniu głębokim.

**Zmiana w art. 44zzzx i 44zzzy wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 44zzzy.** Wyniki *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie ustalone w trybie przepisów ustawy są ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

*[Rozdział 4*

***Społeczne organy w systemie oświaty***

**Przepis uchylający rozdziały 4–6 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

***Art. 45.*** *1. Przy ministrze właściwym do spraw oświaty i wychowania może działać Krajowa Rada Oświatowa, zwana dalej „Krajową Radą”, będąca społecznym organem opiniodawczym i wnioskodawczym w sprawach oświaty.*

*2. Krajową Radę tworzy minister właściwy do spraw oświaty i wychowania na wniosek wojewódzkich rad oświatowych reprezentujących co najmniej 1/4 województw.*

*3. Krajowa Rada:*

*1) opracowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania projekty założeń polityki oświatowej państwa, w tym propozycje udziału nakładów budżetowych na oświatę w dochodzie narodowym podzielonym;*

*2) opiniuje projekt ustawy budżetowej w części dotyczącej oświaty i przedstawia swoją opinię właściwym komisjom sejmowym i senackim;*

*3) opiniuje kryteria podziału środków będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, przeznaczonych na oświatę;*

*4) opiniuje koncepcję kształcenia, w tym ramowe plany nauczania oraz zakres obowiązujących podstaw programowych;*

*5) opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących oświaty;*

*6) opiniuje inne sprawy dotyczące oświaty, przedstawione przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.*

*4. Krajowa Rada może występować z wnioskami dotyczącymi spraw oświaty bezpośrednio do naczelnych i centralnych organów administracji rządowej.*

***Art. 46.*** *1. W skład Krajowej Rady wchodzą przedstawiciele wojewódzkich rad oświatowych, po jednym z każdej rady wojewódzkiej, oraz po jednym przedstawicielu centralnych struktur związków zawodowych zrzeszających nauczycieli.*

*2. Kadencja Krajowej Rady trwa 3 lata.*

*3. Krajowa Rada uchwala regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego.*

*4. Krajowa Rada może powoływać stałe i doraźne komisje.*

*5. Obsługę administracyjną Krajowej Rady zapewnia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.*

***Art. 47.*** *1. Na wniosek przedstawicieli szkół artystycznych, środowisk twórczych i artystycznych, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może utworzyć Radę do spraw Szkolnictwa Artystycznego będącą społecznym organem opiniodawczym i wnioskodawczym w sprawach kształcenia artystycznego.*

*2. Do zasad działania Rady do spraw Szkolnictwa Artystycznego stosuje się odpowiednio przepisy art. 45 ust. 3 i 4 oraz art. 46 ust. 2–5.*

*3. Inni ministrowie prowadzący szkoły lub placówki mogą również powoływać rady do spraw podporządkowanego sobie szkolnictwa i określać zakres i zasady ich działania.*

***Art. 48.*** *1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może powołać radę oświatową działającą przy tym organie.*

*2. Do zadań rady oświatowej należy:*

*1) badanie potrzeb oświatowych na obszarze działania jednostki samorządu terytorialnego oraz przygotowywanie projektów ich zaspokajania;*

*2) opiniowanie budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części dotyczącej wydatków na oświatę;*

*3) opiniowanie projektów sieci publicznych szkół i placówek;*

*4) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego wydawanych w sprawach oświaty;*

*5) wyrażanie opinii i wniosków w innych sprawach dotyczących oświaty.*

*3. Właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego jest obowiązany przedstawić radzie oświatowej projekty aktów, o których mowa w ust. 2 pkt 2–4.*

***Art. 49.*** *Organ, o którym mowa w art. 48 ust. 1, ustala:*

*1) skład i zasady wyboru członków rady oświatowej;*

*2) regulamin działania rady oświatowej.*

***Art. 50.*** *1. W szkołach i placówkach mogą działać rady szkół i placówek.*

*2. Rada szkoły lub placówki uczestniczy w rozwiązywaniu spraw wewnętrznych szkoły lub placówki, a także:*

*1) uchwala statut szkoły lub placówki;*

*2) opiniuje projekt planu finansowego szkoły lub placówki;*

*3) może występować do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką z wnioskami o zbadanie i dokonanie oceny działalności szkoły lub placówki, jej dyrektora lub innego nauczyciela zatrudnionego w szkole lub placówce; wnioski te mają dla organu charakter wiążący;*

*4) opiniuje plan pracy szkoły lub placówki, projekty innowacji i eksperymentów pedagogicznych oraz inne sprawy istotne dla szkoły lub placówki;*

*5) z własnej inicjatywy ocenia sytuację oraz stan szkoły lub placówki i występuje z wnioskami do dyrektora, rady pedagogicznej, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz do wojewódzkiej rady oświatowej, w szczególności w sprawach organizacji zajęć, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 2, 5 i 6.*

*3. W celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki rada szkoły lub placówki może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady szkoły lub placówki określa regulamin, o którym mowa w art. 51 ust. 5.*

***Art. 51.*** *1. W skład rady szkoły lub placówki wchodzą, z zastrzeżeniem ust. 1a–1c, w równej liczbie:*

*1) nauczyciele wybrani przez ogół nauczycieli;*

*2) rodzice wybrani przez ogół rodziców;*

*3) uczniowie wybrani przez ogół uczniów.*

*1a. W skład rady szkoły lub placówki nie wchodzą uczniowie przedszkoli, szkół podstawowych, z wyłączeniem szkół dla dorosłych, a także uczniowie szkół specjalnych i placówek dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym lub głębokim oraz uczniowie szkół i placówek określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 55 ust. 6.*

*1b. W gimnazjach dla dzieci i młodzieży udział uczniów w radzie szkoły nie jest obowiązkowy.*

*1c. W szkołach i placówkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 53 ust. 6 udział rodziców w radzie szkoły lub placówki nie jest obowiązkowy.*

*2. Rada powinna liczyć co najmniej 6 osób.*

*3. Tryb wyboru członków rady szkoły lub placówki określa statut szkoły lub placówki. Statut szkoły lub placówki może przewidywać rozszerzenie składu rady o inne osoby niż wymienione w ust. 1.*

*4. Kadencja rady szkoły lub placówki trwa 3 lata. Statut szkoły lub placówki może dopuszczać dokonywanie corocznej zmiany jednej trzeciej składu rady.*

*5. Rada szkoły lub placówki uchwala regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego. Zebrania rady są protokołowane.*

*5a. W regulaminie, o którym mowa w ust. 5, mogą być określone rodzaje spraw, w których rozpatrywaniu nie biorą udziału przedstawiciele uczniów.*

*6. W posiedzeniach rady szkoły lub placówki może brać udział, z głosem doradczym, dyrektor szkoły lub placówki.*

*7. Do udziału w posiedzeniach rady szkoły lub placówki mogą być zapraszane przez przewodniczącego, za zgodą lub na wniosek rady, inne osoby z głosem doradczym.*

*8. Rady szkół lub placówek mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy.*

*9. Powstanie rady szkoły lub placówki organizuje dyrektor szkoły lub placówki z własnej inicjatywy albo na wniosek rady rodziców, a w przypadku gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych także na wniosek samorządu uczniowskiego.*

*10. W szkołach artystycznych przepisy ust. 1a–1c i 9 stosuje się odpowiednio.*

***Art. 52.** 1. Rady szkoły lub placówki nie powołuje się w szkołach i placówkach, w których ze względu na specyfikę organizacji pracy i zadania nie ma możliwości wyłonienia stałej reprezentacji rodziców lub uczniów, o której mowa w art. 51 ust. 1 pkt 2 i 3.*

*2. W szkołach lub placówkach, w których rada nie została powołana, zadania rady wykonuje rada pedagogiczna.*

***Art. 53.*** *1. W szkołach i placówkach, z zastrzeżeniem ust. 6, działają rady rodziców, które reprezentują ogół rodziców uczniów.*

*2. W skład rad rodziców wchodzą:*

*1) w szkołach – po jednym przedstawicielu rad oddziałowych, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danego oddziału;*

*2) w placówkach – co najmniej 7 przedstawicieli, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców wychowanków danej placówki;*

*3) w szkołach artystycznych – co najmniej 7 przedstawicieli, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danej szkoły.*

*3. W wyborach, o których mowa w ust. 2, jednego ucznia reprezentuje jeden rodzic. Wybory przeprowadza się na pierwszym zebraniu rodziców w każdym roku szkolnym.*

*4. Rada rodziców uchwala regulamin swojej działalności, w którym określa w szczególności:*

*1) wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady;*

*2) szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów do rad, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, oraz przedstawicieli rad oddziałowych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, do rady rodziców odpowiednio szkoły lub placówki.*

*5. Rady rodziców mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy.*

*6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkół i placówek artystycznych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określą, w drodze rozporządzenia, rodzaje szkół i placówek, w których nie tworzy się rad rodziców, uwzględniając organizację szkoły lub placówki lub brak możliwości bezpośredniego uczestniczenia w ich działalności reprezentacji rodziców.*

***Art. 54.*** *1. Rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki.*

*2. Do kompetencji rady rodziców, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, należy:*

*1) uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną:*

*a) programu wychowawczego szkoły obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, realizowanego przez nauczycieli,*

*b) programu profilaktyki dostosowanego do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców;*

*2) opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 34 ust. 2;*

*3) opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły.*

*3. W szkołach artystycznych, w których nie prowadzi się kształcenia ogólnego, nie uchwala się programu profilaktyki, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b.*

*4. Jeżeli rada rodziców w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego nie uzyska porozumienia z radą pedagogiczną w sprawie programu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a lub b, program ten ustala dyrektor szkoły w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny. Program ustalony przez dyrektora szkoły obowiązuje do czasu uchwalenia programu przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.*

*5. W szkołach i placówkach, w których nie tworzy się rad rodziców, programy, o których mowa w ust. 2 pkt 1, uchwala rada pedagogiczna.*

*6. Programów, o których mowa w ust. 2 pkt 1, nie uchwala się w szkołach dla dorosłych.*

*7. W szkołach i placówkach publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne oraz w szkołach i placówkach niepublicznych programy, o których mowa w ust. 2 pkt 1, ustala organ wskazany w statucie szkoły lub placówki.*

*8. W celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki, rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady rodziców określa regulamin, o którym mowa w art. 53 ust. 4.*

***Art. 55.** 1. W szkole i placówce działa samorząd uczniowski, zwany dalej „samorządem”.*

*2. Samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły lub placówki.*

*3. Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów.*

*4. Regulamin samorządu nie może być sprzeczny ze statutem szkoły lub placówki.*

*5. Samorząd może przedstawiać radzie szkoły lub placówki, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły lub placówki, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów, takich jak:*

*1) prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami;*

*2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu;*

*3) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiające zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań;*

*4) prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej;*

*5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z dyrektorem;*

*6) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu.*

*6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół i placówek, w których nie tworzy się samorządu uczniowskiego ze względu na konieczność stosowania w szkole lub placówce specjalnej organizacji nauki i metod pracy, a także ze względów wychowawczych, opiekuńczych i resocjalizacyjnych.*

*7. Samorząd w szkole dla dorosłych lub placówce kształcenia ustawicznego, w celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki, może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek i innych źródeł. Zasady wydatkowania tych funduszy określa regulamin, o którym mowa w ust. 3.*

***Art. 56.** 1. W szkole i placówce mogą działać, z wyjątkiem partii i organizacji politycznych, stowarzyszenia i inne organizacje, a w szczególności organizacje harcerskie, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki.*

*2. Podjęcie działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie lub inną organizację, o których mowa w ust. 1, wymaga uzyskania zgody dyrektora szkoły lub placówki, wyrażonej po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców.*

*3. W szkołach i placówkach, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 53 ust. 6, oraz w szkołach i placówkach, w których nie utworzono rady szkoły lub placówki, nie stosuje się wymogu uzyskania pozytywnej opinii odpowiednio rady szkoły lub placówki i rady rodziców, o których mowa w ust. 2.*

***Art. 57.** Przepisy art. 50–53, art. 54 ust. 1–6 i 8 oraz art. 55 i 56 nie dotyczą szkół i placówek publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne oraz szkół i placówek niepublicznych.*

*Rozdział 5*

## *Organizacja kształcenia, wychowania i opieki w szkołach i placówkach publicznych*

***Art. 58.** 1. Szkołę lub placówkę publiczną zakłada się na podstawie aktu założycielskiego, który określa jej typ, nazwę i siedzibę.*

*2. Akt założycielski szkoły publicznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny, oprócz danych wymienionych w ust. 1 określa także jej zasięg terytorialny (obwód), w szczególności nazwy miejscowości (w miastach nazwy ulic lub ich części) należących do jej obwodu, a w przypadku szkoły podstawowej także podporządkowane jej organizacyjnie szkoły filialne. Szkole publicznej prowadzonej przez osobę fizyczną lub osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego nie ustala się obwodu, chyba że osoba prowadząca wystąpi z takim wnioskiem.*

*2a. Nie ustala się obwodów szkołom specjalnym, szkołom integracyjnym, szkołom dwujęzycznym, szkołom dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym, szkołom sportowym, szkołom mistrzostwa sportowego, szkołom artystycznym, szkołom w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz szkołom przy zakładach karnych i aresztach śledczych.*

*3. Założenie szkoły lub placówki publicznej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną wymaga:*

*1) zezwolenia właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego, której zadaniem jest prowadzenie szkół lub placówek publicznych danego typu, wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty;*

*2) w przypadku szkół artystycznych:*

*a) realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne – zezwolenia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,*

*b) realizujących także kształcenie ogólne – zezwolenia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty.*

*4. Wniosek o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w ust. 3, składa się wraz z projektem aktu założycielskiego i statutu; wniosek zawiera także dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej. Wniosek składa się nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, w którym ma nastąpić uruchomienie szkoły lub placówki. Termin ten może zostać przedłużony za zgodą odpowiednio organu jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 3, albo ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.*

*5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w stosunku do szkół artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określają, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki udzielania i cofania zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej, tak aby tworzenie szkół publicznych przez osoby prawne i fizyczne sprzyjało poprawie warunków kształcenia, a także korzystnie uzupełniało sieć szkół publicznych na danym terenie.*

*6. Organ lub osoba, o których mowa w art. 5 ust. 2, zakładająca szkołę lub placówkę podpisuje akt założycielski oraz nadaje pierwszy statut.*

*7. Akt założycielski i statut szkoły lub placówki publicznej przesyła się właściwemu kuratorowi oświaty oraz innym organom właściwym do sprawowania nadzoru pedagogicznego nad szkołą lub placówką.*

***Art. 59.** 1. Szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ*

*prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych – uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.*

*1a. Szkoła w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich oraz szkoła przy zakładzie karnym lub areszcie śledczym może być zlikwidowana w każdym czasie, po zapewnieniu uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole.*

*2. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną może zostać zlikwidowana za zgodą organu, który udzielił zezwolenia na jej założenie.*

*2a. (uchylony)*

*2b. (uchylony)*

*2c. Opinia, o której mowa w ust. 2, jest wydawana w drodze postanowienia, na które przysługuje:*

*1) zażalenie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania – w przypadku postanowienia wydanego przez kuratora oświaty;*

*2) wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – w przypadku postanowienia wydanego przez tego ministra.*

*3. Dokumentację zlikwidowanej szkoły publicznej przekazuje się organowi prowadzącemu szkołę, z wyjątkiem dokumentacji przebiegu nauczania, którą przekazuje się organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny, w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia likwidacji.*

*4. Dokumentację zlikwidowanej szkoły lub placówki publicznej prowadzonej przez osobę prawną lub fizyczną przekazuje się właściwemu organowi jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 58 ust. 3.*

*5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio do placówek publicznych, z wyjątkiem warunku o likwidacji z końcem roku szkolnego.*

*6. Przepisy ust. 1–5 i art. 58 stosuje się odpowiednio w przypadku przekształcenia szkoły lub placówki.*

*7. Organ prowadzący szkołę lub placówkę może przenieść kształcenie w określonym zawodzie z tej szkoły lub placówki do innej szkoły tego samego typu lub innej placówki tego samego rodzaju prowadzonej przez ten organ, po zawiadomieniu, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem przeniesienia, kuratora oświaty i rodziców uczniów, a w przypadku szkoły dla dorosłych – uczniów.*

*8. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się w razie przekazania przez jednostkę samorządu terytorialnego prowadzenia szkoły lub placówki publicznej osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej.*

*9. Przekazanie, o którym mowa w ust. 8, jest równoznaczne z likwidacją dotychczasowej formy organizacyjno-prawnej szkoły lub placówki, w rozumieniu przepisów* ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. poz. 2104, z późn. zm.[7)])[8)].

*10. Organ prowadzący publiczną inną formę wychowania przedszkolnego może przekształcić tę formę w publiczne przedszkole. Do przekształcenia nie stosuje się przepisów ust. 1–6. Przepisy art. 58 stosuje się odpowiednio.*

***Art. 59a.** 1. Podjęcie przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną prowadzenia wychowania przedszkolnego w publicznych formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, wymaga zezwolenia gminy właściwej ze względu na miejsce prowadzenia tych form. Przepisy art. 58 ust. 3–7, art. 59 i 60 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o udzielenie zezwolenia zamiast projektu statutu dołącza się projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.*

*2. Podjęcie przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, która prowadzi publiczne przedszkole lub publiczną szkołę*

---

7) Zmiany wymienionej ustawy zostały opublikowane w Dz. U. z 2005 r. poz. 1420, z 2006 r. poz. 319, 708, 1217, 1218, 1381 i 1832, z 2007 r. poz. 560, 587, 791 i 984, z 2008 r. poz. 1112, 1317, 1370 i 1505 oraz z 2009 r. poz. 100, 504, 619, 666 i 1277.

8) Obecnie – na podstawie art. 118 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. poz. 1241), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2010 r. – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877, z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830, 1854 i 1890 oraz z 2016 r. poz. 195, 1257 i 1454), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

*podstawową, prowadzenia wychowania przedszkolnego w publicznych formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, wymaga zmiany zezwolenia na założenie odpowiednio przedszkola lub szkoły podstawowej. Przepisy art. 58 ust. 3–5 i art. 59 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o zmianę zezwolenia zamiast projektu statutu dołącza się projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.*

*3. Przekształcenie publicznej formy, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, w publiczne przedszkole wymaga zmiany zezwolenia na założenie tej formy. Przepisy art. 58 ust. 3–5 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o zmianę zezwolenia dołącza się projekt statutu przedszkola.*

***Art. 60.*** *1. Statut szkoły lub placówki publicznej powinien określać w szczególności:*

*1) nazwę i typ szkoły lub placówki oraz ich cele i zadania;*

*2) organ prowadzący szkołę lub placówkę;*

*3) organy szkoły lub placówki oraz ich kompetencje;*

*4) organizację szkoły lub placówki;*

*5) zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników szkoły lub placówki;*

*6) (uchylony)*

*7) prawa i obowiązki uczniów, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły.*

*2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w stosunku do szkół i placówek artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia, ramowe statuty szkół i placówek publicznych, uwzględniając w szczególności ogólne zasady organizacji szkoły lub placówki, a także zakresy spraw, które powinny być ustalone w statucie szkoły lub placówki.*

*2a. (uchylony)*

*3. Kurator oświaty, a w przypadku szkół i placówek artystycznych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, może uchylić statut szkoły lub placówki publicznej albo niektóre jego postanowienia, jeżeli są sprzeczne*

*z prawem. Organowi, który nadał lub uchwalił statut, od decyzji kuratora oświaty przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.*

*4. (uchylony)*

***Art. 61.*** *1. Struktura organizacyjna szkoły podstawowej obejmuje klasy I–VI.*

*2. W przypadkach uzasadnionych miejscowymi warunkami, mogą być tworzone szkoły obejmujące część klas szkoły podstawowej, w tym także szkoły filialne.*

*3. Zajęcia edukacyjne w klasach I–III szkoły podstawowej są prowadzone w oddziałach liczących nie więcej niż 25 uczniów.*

*3a. W przypadku przyjęcia z urzędu, w okresie od rozpoczęcia do zakończenia zajęć dydaktycznych do oddziału klasy I, II lub III szkoły podstawowej, ucznia zamieszkałego w obwodzie szkoły, dyrektor szkoły po poinformowaniu rady oddziałowej, o której mowa w art. 53 ust. 2 pkt 1, dzieli dany oddział, jeżeli liczba uczniów jest zwiększona ponad liczbę określoną w ust. 3.*

*3b. Dyrektor szkoły może odstąpić od podziału, o którym mowa w ust. 3a, zwiększając liczbę uczniów w oddziale ponad liczbę określoną w ust. 3 na wniosek rady oddziałowej, o której mowa w art. 53 ust. 2 pkt 1, oraz po uzyskaniu zgody organu prowadzącego.*

*3c. Liczba uczniów w oddziale klas I–III szkoły podstawowej może być zwiększona nie więcej niż o 2 uczniów.*

*3d. Jeżeli liczba uczniów w oddziale klas I–III szkoły podstawowej zostanie zwiększona zgodnie z ust. 3b i 3c w szkole zatrudnia się asystenta nauczyciela, który wspiera nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze w tym oddziale.*

*3e. Oddział, w którym liczbę uczniów zwiększono zgodnie z ust. 3b i 3c, może funkcjonować ze zwiększoną liczbą uczniów w ciągu całego etapu edukacyjnego.*

*4. Przepis ust. 3 nie dotyczy oddziałów w szkołach podstawowych integracyjnych, oddziałów integracyjnych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych, oddziałów w szkołach podstawowych specjalnych i oddziałów specjalnych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych. Liczbę uczniów w tych oddziałach określają przepisy wydane na podstawie art. 60 ust. 2.*

***Art. 62.*** *1. Organ prowadzący szkoły różnych typów lub placówki może je połączyć w zespół. Połączenie nie narusza odrębności rad pedagogicznych, rad*

*rodziców, rad szkół lub placówek i samorządów uczniowskich poszczególnych szkół lub placówek, o ile statut zespołu nie stanowi inaczej.*

*1a. (uchylony)*

*1b. (uchylony)*

*1c. (uchylony)*

*1d. Organ prowadzący może połączyć w zespół prowadzoną przez siebie szkołę podstawową z prowadzonymi przez siebie przedszkolami mającymi siedzibę na obszarze objętym obwodem tej szkoły.*

*1e. Organ prowadzący może połączyć w zespół prowadzone przez siebie przedszkola mające siedzibę na obszarze objętym obwodem jednej szkoły podstawowej.*

*2. Dyrektor zespołu jest dyrektorem szkoły lub placówki w rozumieniu ustawy.*

*3. Utworzenie zespołu następuje w trybie art. 58, z tym że akt założycielski wymaga zaopiniowania przez rady pedagogiczne. W przypadku utworzenia zespołu szkół lub placówek prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną albo włączenia takiej szkoły lub placówki do zespołu, wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 58 ust. 3, nie wymaga uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, z zastrzeżeniem ust. 5b.*

*4. W zakresie uregulowanym odmiennie w statucie zespołu tracą moc postanowienia zawarte w statutach połączonych szkół lub placówek.*

*5. Organ prowadzący zespół szkół lub placówek albo szkół i placówek może wyłączyć z zespołu niektóre szkoły lub placówki, włączyć do zespołu inne szkoły lub placówki, a także może rozwiązać zespół. W przypadku wyłączenia szkół lub placówek z zespołu oraz rozwiązania zespołu przepisów art. 58 i 59 nie stosuje się.*

*5a. (uchylony)*

*5b. Połączenie w zespół szkoły podstawowej z gimnazjum wymaga pozytywnej opinii kuratora oświaty.*

*5c. Przepis ust. 5b nie dotyczy szkół specjalnych, szkół integracyjnych, szkół dwujęzycznych, szkół dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym, szkół sportowych, szkół mistrzostwa sportowego, szkół artystycznych, szkół z oddziałami specjalnymi, szkół z oddziałami integracyjnymi, szkół z oddziałami dwujęzycznymi, szkół z oddziałami dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym,*

*szkół z oddziałami sportowymi oraz szkół w podmiotach leczniczych, w domach pomocy społecznej, szkół dla dorosłych, a także szkół, o których mowa w art. 5 ust. 3b i art. 35 ust. 2a. Szkoły te mogą być łączone w zespoły na zasadach określonych przez organ prowadzący.*

*6. Utworzenie zespołu, w którego skład wchodzą szkoły lub placówki albo szkoły i placówki prowadzone przez różne organy, może nastąpić po zawarciu porozumienia między tymi organami. Porozumienie powinno określać, który z organów będzie wykonywać zadania organu prowadzącego, sposób finansowania oraz tryb rozwiązania zespołu.*

***Art. 62a.** 1. Organ prowadzący szkoły dla dorosłych, szkoły prowadzące kształcenie zawodowe lub placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3a, może je połączyć w zespół, zwany „centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego”.*

*2. W skład centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego powinna wchodzić co najmniej jedna szkoła prowadząca kształcenie zawodowe.*

*3. Centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego prowadzi kwalifikacyjne kursy zawodowe, a także podejmuje działania w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej.*

*4. Centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego współpracuje z pracodawcami i organizacjami pracodawców.*

***Art. 63.** Rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy – z dniem 31 sierpnia następnego roku.*

***Art. 64.** 1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:*

1) *obowiązkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego i z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1, w tym praktyczną naukę zawodu, a w przypadku szkół artystycznych – zajęcia edukacyjne artystyczne;*
2) *dodatkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się:*
   a) *zajęcia z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 1,*

*b) zajęcia, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania;*

*3) zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych;*

*4) zajęcia prowadzone w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych;*

*5) zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;*

*6) zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.*

*1a. Formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są także zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 2, zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, oraz zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.[9)]), organizowane w trybie określonym w tych przepisach.*

*1b. Zajęcia edukacyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 2, organizuje dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego szkołę i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.*

*2. Szkoła może prowadzić również inne niż wymienione w ust. 1 i 1a zajęcia edukacyjne.*

*3. Zajęcia wymienione w ust. 1 pkt 3, 5 i 6 mogą być prowadzone także z udziałem wolontariuszy.*

*4. (uchylony)*

*5. (uchylony)*

***Art. 64a.** 1. Dyrektor szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej oraz szkoły artystycznej może z własnej inicjatywy lub na wniosek rady szkoły, rady rodziców, rady pedagogicznej lub samorządu uczniowskiego, za zgodą odpowiednio rady rodziców i rady pedagogicznej oraz w przypadku, gdy z inicjatywą wystąpił dyrektor szkoły lub wniosku złożonego przez inny podmiot niż samorząd uczniowski – także po uzyskaniu opinii samorządu uczniowskiego, wprowadzić obowiązek noszenia przez uczniów na terenie szkoły jednolitego stroju.*

---

9) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. poz. 334, z 1996 r. poz. 646, z 1997 r. poz. 943 i 1040, z 1999 r. poz. 32 oraz z 2001 r. poz. 1792.

*2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, dyrektor szkoły rozpatruje w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące.*

*3. Wzór jednolitego stroju, o którym mowa w ust. 1, ustala dyrektor szkoły w uzgodnieniu z radą rodziców i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i samorządu uczniowskiego.*

*4. Dyrektor szkoły, w której wprowadzono obowiązek noszenia przez uczniów jednolitego stroju, może w uzgodnieniu z radą rodziców i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej określić sytuacje, w których przebywanie ucznia na terenie szkoły nie wymaga noszenia przez niego jednolitego stroju.*

*5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się w szkołach, w których nie tworzy się rad rodziców.*

*6. W szkołach, w których nie wprowadzono obowiązku noszenia przez uczniów jednolitego stroju, oraz w szkołach, o których mowa w ust. 5, statut szkoły określa zasady ubierania się uczniów na terenie szkoły.*

*7. Do zniesienia obowiązku noszenia przez uczniów jednolitego stroju, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 i 2.*

***Art. 65.** (uchylony)*

***Art. 66.** 1. Na wniosek lub za zgodą rodziców albo pełnoletniego ucznia dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, może zezwolić uczniowi na indywidualny program lub tok nauki oraz wyznaczyć nauczyciela – opiekuna. Odmowa udzielenia zezwolenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.*

*1a. Na wniosek lub za zgodą rodziców albo pełnoletniego ucznia dyrektor szkoły artystycznej nierealizującej kształcenia ogólnego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, może zezwolić uczniowi na indywidualny program lub tok nauki realizowany pod opieką nauczyciela przedmiotu głównego tego ucznia. Odmowa udzielenia zezwolenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.*

*1b. Uczeń realizujący indywidualny tok nauki jest klasyfikowany na podstawie egzaminów klasyfikacyjnych. Egzaminy klasyfikacyjne są przeprowadzane zgodnie z przepisami art. 44l i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb, a w przypadku zajęć edukacyjnych artystycznych realizowanych w szkole artystycznej – zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 44zq.*

*2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania zezwoleń, o których mowa w ust. 1, oraz organizację indywidualnego programu lub toku nauki, uwzględniając umożliwienie uczniom szczególnie uzdolnionym rozwoju ich uzdolnień oraz ukończenie szkoły w skróconym czasie.*

*3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania zezwoleń, o których mowa w ust. 1a, oraz organizację indywidualnego programu lub toku nauki, uwzględniając umożliwienie uczniom szczególnie uzdolnionym rozwoju ich uzdolnień oraz ukończenie szkoły w skróconym czasie.*

***Art. 67.*** *1. Do realizacji zadań statutowych szkoła publiczna powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z:*

*1) pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem;*

*2) biblioteki;*

*3) świetlicy;*

*4) gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej spełniającego szczegółowe wymagania, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1638), oraz wyposażonego w sprzęt, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.[10)]) w części dotyczącej warunków realizacji świadczeń gwarantowanych pielęgniarki lub higienistki szkolnej;*

*5) zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych;*

*6) pomieszczeń administracyjno-gospodarczych.*

*2. Wymagania określone w ust. 1 pkt 3–5 nie muszą być spełnione w szkołach dla dorosłych.*

*3. Szkoła podstawowa oraz szkoła prowadząca kształcenie specjalne, o której mowa w art. 71b ust. 1, jest obowiązana zapewnić zajęcia świetlicowe dla uczniów, którzy pozostają w szkole dłużej ze względu na:*

---

[10)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1240, 1269, 1365, 1569, 1692, 1735, 1830, 1844, 1893, 1916, 1991 i 1994 oraz z 2016 r. poz. 65, 652, 960, 1355 i 1579.

*1) czas pracy rodziców – na wniosek rodziców;*

*2) organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia opieki w szkole.*

*4. Na zajęciach świetlicowych w szkole podstawowej oraz w szkole prowadzącej kształcenie specjalne, o której mowa w art. 71b ust. 1, pod opieką jednego nauczyciela nie może pozostawać więcej niż 25 uczniów. W przypadku szkół specjalnych, integracyjnych oraz oddziałów integracyjnych i specjalnych zorganizowanych w szkołach ogólnodostępnych liczba uczniów na zajęciach świetlicowych pozostających pod opieką jednego nauczyciela odpowiada liczbie uczniów wymaganej dla oddziału specjalnego lub integracyjnego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 60 ust. 2.*

*5. Świetlica w szkole podstawowej oraz w szkole prowadzącej kształcenie specjalne, o której mowa w art. 71b ust. 1, zapewnia zajęcia świetlicowe uwzględniające potrzeby edukacyjne oraz rozwojowe dzieci i młodzieży, a także ich możliwości psychofizyczne, w szczególności zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, zajęcia zapewniające prawidłowy rozwój fizyczny oraz odrabianie lekcji.*

*6. Przepisy ust. 3–5 stosuje się także do gimnazjów, jeżeli zachodzi potrzeba zapewnienia zajęć świetlicowych.*

***Art. 67a.** 1. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, szkoła może zorganizować stołówkę.*

*2. Korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej jest odpłatne.*

*3. Warunki korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokość opłat za posiłki, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.*

*4. Do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów z posiłku w stołówce szkolnej, o których mowa w ust. 3, nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki.*

*5. Organ prowadzący szkołę może zwolnić rodziców albo ucznia z całości lub części opłat, o których mowa w ust. 3:*

*1) w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny;*

*2) w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych.*

*6. Organ prowadzący szkołę może upoważnić do udzielania zwolnień, o których mowa w ust. 5, dyrektora szkoły, w której zorganizowano stołówkę.*

***Art. 68.*** *(uchylony)*

***Art. 68a.*** *1. Kształcenie ustawiczne jest organizowane i prowadzone w:*

*1) publicznych i niepublicznych szkołach dla dorosłych,*

*2) publicznych i niepublicznych placówkach kształcenia ustawicznego, placówkach kształcenia praktycznego, ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego,*

*z zastrzeżeniem ust. 2.*

*2. Kwalifikacyjne kursy zawodowe mogą być prowadzone przez:*

*1) publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie obszarów kształcenia, do których są przypisane te zawody;*

*2) niepubliczne szkoły o uprawnieniach szkół publicznych prowadzące kształcenie zawodowe – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie obszarów kształcenia, do których są przypisane te zawody;*

*3) publiczne i niepubliczne placówki i ośrodki, o których mowa w ust. 1 pkt 2;*

*4) instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową;*

*5) podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 83a ust. 2.*

*3. Kształcenie ustawiczne może być prowadzone jako stacjonarne lub zaoczne, a także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.*

*4. Ustawa nie dotyczy kształcenia ustawicznego realizowanego na podstawie art. 83a ust. 2 oraz w formach i na zasadach określonych w odrębnych przepisach, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.*

*5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:*

*1) rodzaje publicznych placówek i ośrodków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz ich zadania,*

*2) warunki, organizację i tryb prowadzenia kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych oraz rodzaje tych form,*

*3) warunki organizowania i prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych przez podmioty wymienione w ust. 2,*

*4) sposoby potwierdzania efektów kształcenia uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia realizowanego w poszczególnych formach pozaszkolnych,*

*5) wzory dokumentów wydawanych po ukończeniu kształcenia realizowanego w poszczególnych formach pozaszkolnych,*

*uwzględniając możliwość zaliczania potwierdzonych efektów kształcenia przy podejmowaniu dalszego kształcenia w formach pozaszkolnych oraz konieczność dostosowania kształcenia ustawicznego do potrzeb i warunków rynku pracy, zapewnienia dostępności do form kształcenia ustawicznego umożliwiających przekwalifikowanie się oraz uzyskanie nowych kwalifikacji, a także włączenia pracodawców w proces kształcenia ustawicznego.*

*6. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, może określić warunki i tryb wnoszenia odpłatności za kształcenie ustawiczne prowadzone w formach pozaszkolnych w publicznych placówkach i ośrodkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, tak aby odpłatność nie przekraczała ponoszonych kosztów kształcenia.*

***Art. 68b.** 1. Placówki i ośrodki, o których mowa w art. 68a ust. 1 pkt 2, prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, mogą uzyskać akredytację, stanowiącą potwierdzenie spełniania określonych wymogów i zapewniania wysokiej jakości prowadzonego kształcenia. Akredytacja może obejmować całość lub część prowadzonego kształcenia.*

*2. Akredytację przyznaje kurator oświaty właściwy dla siedziby placówki lub ośrodka, w drodze decyzji administracyjnej wydawanej po przeprowadzeniu przez zespół powołany przez kuratora oświaty oceny działalności danej placówki lub ośrodka w zakresie określonym w ust. 3.*

*3. Akredytację może uzyskać placówka lub ośrodek, które:*

*1) zapewniają bazę wyposażoną w środki dydaktyczne;*

*2) zatrudniają wykwalifikowaną kadrę;*

*3) opracowują i udostępniają materiały metodyczno-dydaktyczne.*

*4. W postępowaniu o uzyskanie akredytacji kurator oświaty uwzględnia również wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego nad placówką lub ośrodkiem.*

*5. Kurator oświaty, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć akredytację, jeżeli stwierdzi niespełnianie przez placówkę lub ośrodek warunków wymaganych do uzyskania akredytacji.*

*6. Podmiot ubiegający się o uzyskanie akredytacji wnosi opłatę.*

*7. Z opłat, o których mowa w ust. 6, zwolnione są podmioty, które prowadzą całość kształcenia nieodpłatnie.*

*8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się również do placówek niepublicznych prowadzonych zgodnie z przepisami rozdziału 8, działalności oświatowej, o której mowa w art. 83a ust. 2, a także instytucji rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzących działalność edukacyjno-szkoleniową.*

*9. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania i cofania akredytacji, skład i sposób działania zespołu, o którym mowa w ust. 2, oraz warunki wynagradzania jego członków, wzory dokumentów stosowanych w postępowaniu o uzyskanie akredytacji, a także wysokość i tryb wnoszenia opłat przez podmioty ubiegające się o akredytację.*

*10. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 9, powinno uwzględniać w szczególności wdrażanie i upowszechnianie przez podmioty ubiegające się o akredytację nowatorskich rozwiązań programowo-metodycznych i organizacyjnych, mających wpływ na jakość prowadzonego kształcenia, udział w zespole przedstawicieli wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy oraz organizacji pracodawców, a także ustalać wysokość opłat tak, aby nie przekraczała kwoty 760 zł waloryzowanej corocznie średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ustalonym w ustawie budżetowej.*

***Art. 68c.** (uchylony)*

***Art. 68d.** (uchylony)*

***Art. 69.** 1. Zadania w zakresie kształcenia i wychowania młodzieży wykonują także Ochotnicze Hufce Pracy organizowane na zasadach określonych w odrębnych przepisach.*

*2. (uchylony)*

*3. (uchylony)*

***Art. 70.** 1. Praktyczna nauka zawodu może odbywać się w placówkach kształcenia ustawicznego, placówkach kształcenia praktycznego, warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych, u pracodawców, a także w indywidualnych gospodarstwach rolnych.*

*2. Praktyczna nauka zawodu odbywa się w podmiotach, o których mowa w ust. 1, na podstawie umowy zawartej pomiędzy szkołą a tym podmiotem. Umowa powinna określać w szczególności sposób ponoszenia kosztów realizowania praktycznej nauki zawodu.*

*3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do praktycznej nauki zawodu organizowanej przez szkołę w jej warsztatach oraz pracowniach szkolnych dla uczniów tej szkoły.*

*4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych, a także w innych podmiotach wymienionych w ust. 1, uwzględniając zakres spraw, które powinny być określone w umowie, o której mowa w ust. 2, w tym prawa i obowiązki podmiotów, o których mowa w ust. 1, a także kwalifikacje wymagane od osób prowadzących praktyczną naukę zawodu i przysługujące im uprawnienia.*

*5. Przepisy ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio do młodocianych pracowników odbywających praktyczną naukę zawodu w ramach odbywania przygotowania zawodowego. W przypadku młodocianego pracownika umowę z podmiotem, o którym mowa w ust. 1, zawiera pracodawca, który zatrudnia tego młodocianego.*

*6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zawierać porozumienia z organizacjami pracodawców, samorządami gospodarczymi oraz innymi organizacjami pozarządowymi w celu poprawy stanu kształcenia zawodowego, w szczególności realizacji praktycznej nauki zawodu.*

***Art. 70a.** 1. Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe przekazują pracodawcom, u których realizowana jest praktyczna nauka zawodu w formie praktyk zawodowych, środki na pokrycie dodatków i premii wypłacanych pracownikom za wykonywanie obowiązków opiekunów praktyk zawodowych oraz opłacanych od nich składek na ubezpieczenia społeczne.*

*2. (uchylony)*

***Art. 70b.** 1. Pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, jeżeli:*

*1) pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych określone w przepisach w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania;*

*2) młodociany pracownik ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin, zgodnie z przepisami, o których mowa w pkt 1.*

*2. Wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika wynosi:*

*1) w przypadku nauki zawodu – do 8081 zł przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy; jeżeli okres kształcenia jest krótszy niż 36 miesięcy, kwotę dofinansowania wypłaca się w wysokości proporcjonalnej do okresu kształcenia;*

*2) w przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy – do 254 zł za każdy pełny miesiąc kształcenia.*

*3. Kwoty dofinansowania określone w ust. 2 podlegają waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli ten wskaźnik w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym następuje wypłata dofinansowania, wynosi co najmniej 105%.*

*4. Wskaźnik, o którym mowa w ust. 3, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.*

*5. Jeżeli umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego została rozwiązana z przyczyn niezależnych od pracodawcy, a młodociany pracownik podjął naukę zawodu na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego u innego pracodawcy – przysługującą kwotę dofinansowania dzieli się między wszystkich pracodawców, proporcjonalnie do liczby miesięcy prowadzonej przez nich nauki zawodu. Dofinansowanie nie przysługuje temu pracodawcy, z którym umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego została rozwiązana z winy pracodawcy.*

*6. Dofinansowanie przyznaje wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika, w drodze decyzji, po stwierdzeniu spełnienia warunków określonych w ust. 1.*

*7. Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy złożony w terminie 3 miesięcy od dnia zdania przez młodocianego pracownika egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2. Do wniosku należy dołączyć:*

*1) kopie dokumentów potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;*

*2) kopię umowy o pracę z młodocianym pracownikiem zawartej w celu przygotowania zawodowego;*

*3) kopię odpowiednio dyplomu lub świadectwa potwierdzającego zdanie egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, albo zaświadczenie potwierdzające zdanie tego egzaminu.*

*8. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy.*

*9. Środki, o których mowa w ust. 8, są przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego.*

*10. Wojewoda otrzymane środki na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy gminy.*

*11. Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi pomoc de minimis udzielaną zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1) lub rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 9).*

***Art. 71.** 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa, w drodze rozporządzenia:*

*1) rodzaje i szczegółowe zasady działania placówek publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 3, 5 i 7, warunki pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz może określić wysokość i zasady odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach;*

*2) szczegółowe zasady działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych;*

*3) szczegółowe zasady działania publicznych bibliotek pedagogicznych.*

*2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powinno uwzględniać realizację przez placówki zadań i celów edukacyjnych, wychowawczych,*

*rekreacyjnych oraz opiekuńczych i zapewnienie warunków bezpieczeństwa wychowanków, a także określi warunki i zasady działania wolontariuszy.*

*3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, powinno uwzględniać warunki zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży, pomoc dzieciom i młodzieży w wyborze kierunku dalszego kształcenia i zawodu, realizację zadań profilaktycznych i wspierających rolę wychowawczą i edukacyjną szkoły i rodziny oraz udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży przez wolontariuszy.*

*4. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, powinno uwzględniać realizację przez biblioteki pedagogiczne zadań w zakresie wspierania procesu kształcenia i doskonalenia nauczycieli oraz pomocy bibliotekom szkolnym.*

***Art. 71a.*** *(uchylony)*

***Art. 71aa.*** *1. Placówka artystyczna umożliwia rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych uczniów poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych artystycznych w zakresie edukacji muzycznej, plastycznej lub baletowej.*

*2. Zajęcia edukacyjne artystyczne w placówce artystycznej są prowadzone zgodnie z przepisami w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i art. 32a ust. 4.*

*3. Organizację działania placówki artystycznej w danym roku szkolnym określa arkusz organizacyjny placówki opracowany przez dyrektora placówki artystycznej i zatwierdzony przez organ prowadzący placówkę artystyczną. Szczegółowy zakres edukacji artystycznej, w tym specjalność, w ramach której placówka prowadzi zajęcia edukacyjne artystyczne, określa statut placówki artystycznej.*

*4. Ocenianie w placówce artystycznej polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w placówce artystycznej programów zajęć edukacyjnych artystycznych.*

*5. Ocenianie odbywa się w formach określonych w statucie placówki artystycznej na zakończenie każdego semestru i ma za zadanie wskazanie postępów w rozwoju uzdolnień artystycznych ucznia.*

***Art. 71b.*** *1. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawne, niedostosowane społecznie i zagrożone niedostosowaniem*

*społecznym, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki odpowiednio w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego i ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5.*

*1a. Indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniem obejmuje się dzieci i młodzież, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola lub szkoły.*

*1b. Uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program wychowania przedszkolnego i program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Dostosowanie następuje na podstawie opracowanego dla ucznia indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w ust. 3.*

*2. W zależności od rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia upośledzenia umysłowego, dzieciom i młodzieży, o których mowa w ust. 1, organizuje się kształcenie i wychowanie, które stosownie do potrzeb umożliwia naukę w dostępnym dla nich zakresie, usprawnianie zaburzonych funkcji, rewalidację i resocjalizację oraz zapewnia specjalistyczną pomoc i opiekę.*

*2a. W przedszkolach i szkołach podstawowych, w tym specjalnych, w innych formach wychowania przedszkolnego oraz w ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5, a także w publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradniach specjalistycznych, mogą być tworzone zespoły wczesnego wspomagania rozwoju dziecka w celu pobudzania psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka, od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole, prowadzonego bezpośrednio z dzieckiem i jego rodziną.*

*2b. Dyrektorzy przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych specjalnych oraz ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 5, a także dyrektorzy właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka szkół podstawowych ogólnodostępnych i integracyjnych oraz dyrektorzy publicznych i niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, mogą organizować wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w porozumieniu z organami prowadzącymi.*

*2c. Gmina może zorganizować bezpłatne dowożenie dziecka objętego wczesnym wspomaganiem rozwoju i jego opiekuna z miejsca zamieszkania dziecka do szkoły lub placówki, w której to wspomaganie jest prowadzone, a w razie potrzeby także bezpłatną opiekę nad dzieckiem w czasie dowożenia.*

*3. Opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, a także o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych zgodnie z odrębnymi przepisami wydają zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w poradniach specjalistycznych. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego określa zalecane formy kształcenia specjalnego, z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia upośledzenia umysłowego.*

*3a. Opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, o których mowa w ust. 3, mogą również wydawać zespoły opiniujące działające w niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w poradniach specjalistycznych, założonych zgodnie z art. 82 oraz zatrudniających pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych. Do wydawania opinii stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 71b ust. 6, z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości zespołu.*

*3b. Opinie w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom, wydają również niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym niepubliczne specjalistyczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne założone zgodnie z art. 82 oraz zatrudniające pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.*

*4. Od orzeczeń, o których mowa w ust. 3, rodzice dziecka mogą złożyć w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia odwołanie do kuratora oświaty.*

*5. Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, na wniosek rodziców, zapewnia mu odpowiednią formę kształcenia, uwzględniając rodzaj niepełnosprawności, w tym stopień upośledzenia umysłowego, z zastrzeżeniem ust. 5a.*

*5a. Jeżeli orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zaleca kształcenie dziecka odpowiednio w przedszkolu specjalnym albo w przedszkolu, szkole podstawowej lub gimnazjum, ogólnodostępnych lub integracyjnych, odpowiednią formę kształcenia, na wniosek rodziców, zapewnia jednostka samorządu terytorialnego właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, do której zadań własnych należy prowadzenie przedszkoli lub szkół.*

*5b. Jeżeli powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka nie prowadzi szkoły specjalnej lub ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 5, odpowiednich ze względu na rodzaj niepełnosprawności, w tym stopień upośledzenia umysłowego, starosta tego powiatu kieruje dziecko do najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek. Starosta najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek nie może odmówić przyjęcia dziecka do szkoły lub ośrodka.*

*5c. Dyrektor szkoły, której uczeń posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, organizuje takie nauczanie w porozumieniu z organem prowadzącym.*

*5d. Dyrektor przedszkola, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę – także dyrektor szkoły podstawowej, organizuje indywidualne obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne w porozumieniu z organem prowadzącym.*

*6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, skład zespołów orzekających, tryb ich powołania, szczegółowe zasady działania tych zespołów, tryb postępowania odwoławczego, wzory orzeczeń oraz szczegółowe zasady kierowania dzieci i młodzieży do kształcenia specjalnego, indywidualnego rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania. Rozporządzenie powinno uwzględniać jak najpełniejszą realizację potrzeb dziecka, a także zapewnić możliwość dostosowania form przygotowania przedszkolnego oraz form kształcenia do aktualnych możliwości psychofizycznych dziecka.*

*7. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:*

*1) w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw zdrowia oraz zabezpieczenia społecznego, warunki organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci, o których mowa w ust. 2a, w tym kwalifikacje wymagane od osób prowadzących wczesne wspomaganie, uwzględniając w szczególności przygotowanie do pracy*

*z małymi dziećmi o zaburzonym rozwoju psychoruchowym, a także formy współpracy z rodziną dziecka;*

2) *warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży, o których mowa w ust. 1, w innych formach wychowania przedszkolnego, przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych oraz w ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5, uwzględniając szczególne potrzeby psychofizyczne i edukacyjne tych dzieci, rodzaje niepełnosprawności wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, szczegółowy zakres indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego oraz tryb jego opracowywania, a także zatrudnienie specjalistów do realizacji potrzeb dzieci i młodzieży, o których mowa w ust. 1.*

3) *(uchylony)*

*8. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb organizowania indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, o których mowa w ust. 1a, uwzględniając w szczególności wymiar godzin zajęć edukacyjnych realizowanych bezpośrednio z uczniem.*

***Art. 71c.*** *1. Podmiot leczniczy, a także jednostka pomocy społecznej, w których zorganizowana jest szkoła specjalna, zapewniają korzystanie z pomieszczeń dla prowadzenia zajęć edukacyjnych i wychowawczych. Warunki korzystania z pomieszczeń oraz ponoszenia kosztów ich utrzymania określa umowa zawarta pomiędzy podmiotem, w którym zorganizowana jest szkoła, a organem prowadzącym szkołę.*

*1a. W związku z organizowaniem kształcenia i specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych dla ucznia przyjętego do podmiotu leczniczego, podmiot leczniczy przekazuje szkole specjalnej lub oddziałowi specjalnemu zorganizowanym w podmiocie leczniczym dane uczniów, o których mowa w art. 25 pkt 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2016 r. poz. 186, 823, 960 i 1070), niezbędne do prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania.*

*2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz ministrem właściwym do spraw*

*zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, organizację kształcenia oraz warunki i formy realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w szkołach, o których mowa w ust. 1, uwzględniając szczególne potrzeby psychofizyczne dzieci i młodzieży.*

***Art. 71d.*** *(uchylony)*

***Art. 72.*** *Dzieciom i młodzieży pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, a także dzieciom i młodzieży niedostosowanym społecznie organizuje się opiekę i wychowanie na zasadach określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w przepisach o pomocy społecznej.*

***Art. 73.*** *(uchylony)*

***Art. 74.*** *(uchylony)*

***Art. 75.*** *(uchylony)*

***Art. 76.*** *(uchylony)*

*Rozdział 6*

***Placówki doskonalenia nauczycieli***

***Art. 77.*** *(uchylony)*

***Art. 77a.*** *1. W celu doskonalenia zawodowego nauczycieli mogą być tworzone placówki doskonalenia nauczycieli, zwane dalej „placówkami doskonalenia”.*

*1a. Do zadań placówek doskonalenia, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2, należy także podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie określonym w statutach tych placówek.*

*1b. Ministrowie prowadzący placówki doskonalenia, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2, mogą powierzać tym placówkom wykonywanie zadań związanych z podnoszeniem jakości edukacji, zapewniając środki na ich realizację.*

*2. Doskonalenie zawodowe nauczycieli prowadzą również nauczyciele, którym powierzono zadania doradców metodycznych.*

*3. Niepubliczne placówki doskonalenia mogą zakładać i prowadzić osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne.*

*W zakresie nieuregulowanym w przepisach wydanych na podstawie art. 78 ust. 1 do niepublicznych placówek doskonalenia stosuje się przepisy rozdziału 8.*

*4. Placówki doskonalenia mogą uzyskać akredytację stanowiącą potwierdzenie, że dana placówka zapewnia wysoką jakość prowadzonych form doskonalenia nauczycieli.*

*5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do publicznych placówek doskonalenia, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2.*

*6. Akredytację przyznaje kurator oświaty właściwy dla siedziby placówki, w drodze decyzji administracyjnej, wydawanej po przeprowadzeniu przez zespół powołany przez kuratora oświaty oceny działalności danej placówki w zakresie określonym w ust. 7.*

*7. Akredytację może uzyskać placówka doskonalenia, która:*

*1) zapewnia wykwalifikowaną kadrę;*

*2) opracowuje i wdraża programy doskonalenia nauczycieli oraz przeprowadza ich ewaluację;*

*3) prowadzi działalność informacyjną i upowszechnia problematykę doskonalenia nauczycieli;*

*4) zapewnia nowoczesną bazę dydaktyczną.*

*8. Kurator oświaty, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć akredytację, jeżeli stwierdzi niespełnianie przez placówkę doskonalenia warunków wymaganych do uzyskania akredytacji.*

*9. Placówka doskonalenia ubiegająca się o uzyskanie akredytacji wnosi opłatę.*

*10. Z opłat, o których mowa w ust. 9, zwolnione są placówki, które prowadzą całość kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli nieodpłatnie.*

*11. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania i cofania akredytacji, skład i sposób działania zespołu, o którym mowa w ust. 6, oraz warunki wynagradzania jego członków, wzory dokumentów stosowanych w postępowaniu o uzyskanie akredytacji, a także wysokość i tryb wnoszenia opłat przez placówki ubiegające się o akredytację.*

*12. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 11, powinno uwzględniać w szczególności udział w zespole niezależnych specjalistów w dziedzinie doskonalenia i kształcenia nauczycieli, a także ustalać wysokość opłat tak, aby nie przekraczała*

*kwoty 760 zł waloryzowanej corocznie wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych.*

***Art. 78.*** *1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, określi, w drodze rozporządzenia:*

*1) warunki i tryb tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizację i sposób działania placówek doskonalenia, w tym zakres ich działalności obowiązkowej,*

*2) zadania doradców metodycznych, warunki i tryb powierzania nauczycielom zadań doradcy metodycznego*

*– z uwzględnieniem zapewnienia nauczycielom dostępu do form doskonalenia i dokształcania umożliwiających podnoszenie wiedzy ogólnej i umiejętności zawodowych, a także możliwości prowadzenia niektórych form doskonalenia i dokształcania przez szkoły wyższe oraz inne jednostki.*

*2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, uwzględni ponadto zadania, które mogą być realizowane wyłącznie przez placówki doskonalenia posiadające akredytację oraz publiczne placówki doskonalenia, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2.*

*3. W zakresie nieuregulowanym odmiennie w przepisach wydanych na podstawie ust. 1 do placówek doskonalenia stosuje się przepisy dotyczące placówek.]*

## Rozdział 7

## Finansowanie szkół i placówek publicznych

**Art. 78a.** 1. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o najbliższej gminie prowadzącej przedszkole, należy przez to rozumieć w przypadku odpowiednio gminy wiejskiej, miejsko-wiejskiej, miejskiej, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców gminę graniczącą:

1) będącą odpowiednio gminą wiejską, miejsko-wiejską, miejską, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz

2) prowadzącą co najmniej jedno przedszkole, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii

Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędące przedszkolem specjalnym, oraz

3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie dotującej i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie graniczącej.

2. W przypadku braku gminy spełniającej warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, przez najbliższą gminę prowadzącą przedszkole należy rozumieć w przypadku odpowiednio gminy wiejskiej, miejsko-wiejskiej, miejskiej, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców gminę:

1) będącą odpowiednio gminą wiejską, miejsko-wiejską, miejską, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz

2) prowadzącą co najmniej jedno przedszkole, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędące przedszkolem specjalnym, oraz

3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie dotującej i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie spełniającej warunki określone w pkt 1 i 2

– położoną na terenie tego samego powiatu co gmina dotująca, a w przypadku braku gminy położonej na terenie tego samego powiatu co gmina dotująca – na terenie tego samego województwa co gmina dotująca, a w przypadku braku gminy położonej na terenie tego samego województwa co gmina dotująca – na terenie innego województwa niż gmina dotująca.

3. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o najbliższej gminie prowadzącej szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, należy przez to rozumieć w przypadku odpowiednio gminy wiejskiej, miejsko-wiejskiej, miejskiej,

miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców gminę graniczącą:

1) będącą odpowiednio gminą wiejską, miejsko-wiejską, miejską, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
2) prowadzącą co najmniej jedną szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędącą szkołą podstawową specjalną, oraz
3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie dotującej i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie graniczącej.

4. W przypadku braku gminy spełniającej warunki, o których mowa w ust. 3 pkt 1 lub 2, przez najbliższą gminę prowadzącą szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, należy rozumieć w przypadku odpowiednio gminy wiejskiej, miejsko-wiejskiej, miejskiej, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców gminę:

1) będącą odpowiednio gminą wiejską, miejsko-wiejską, miejską, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
2) prowadzącą co najmniej jedną szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędącą szkołą podstawową specjalną, oraz
3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie dotującej i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie spełniającej warunki określone w pkt 1 i 2

– położoną na terenie tego samego powiatu co gmina dotująca, a w przypadku braku gminy położonej na terenie tego samego powiatu co gmina dotująca – na terenie tego samego województwa co gmina dotująca, a w przypadku braku gminy położonej na terenie tego samego województwa co gmina dotująca – na terenie innego województwa niż gmina dotująca.

5. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o najbliższej gminie prowadzącej szkołę danego typu i rodzaju, należy przez to rozumieć w przypadku odpowiednio gminy wiejskiej, miejsko-wiejskiej, miejskiej, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców gminę graniczącą:

1) będącą odpowiednio gminą wiejską, miejsko-wiejską, miejską, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
2) prowadzącą co najmniej jedną szkołę danego typu i rodzaju, oraz
3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie dotującej i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie graniczącej.

6. W przypadku braku gminy spełniającej warunki, o których mowa w ust. 5 pkt 1 lub 2, przez najbliższą gminę prowadzącą szkołę danego typu i rodzaju należy rozumieć w przypadku odpowiednio gminy wiejskiej, miejsko-wiejskiej, miejskiej, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców gminę:

1) będącą odpowiednio gminą wiejską, miejsko-wiejską, miejską, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
2) prowadzącą co najmniej jedną szkołę danego typu i rodzaju, oraz
3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie dotującej i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie spełniającej warunki określone w pkt 1 i 2

– położoną na terenie tego samego powiatu co gmina dotująca, a w przypadku braku gminy położonej na terenie tego samego powiatu co gmina dotująca – na terenie tego samego województwa co gmina dotująca, a w przypadku braku gminy położonej na terenie tego samego województwa co gmina dotująca – na terenie innego województwa niż gmina dotująca.

7. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o najbliższym powiecie prowadzącym szkołę danego typu i rodzaju, należy przez to rozumieć w przypadku odpowiednio powiatu niebędącego miastem na prawach powiatu, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców powiat graniczący:

1) będący odpowiednio powiatem niebędącym miastem na prawach powiatu, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
2) prowadzący co najmniej jedną szkołę danego typu i rodzaju, oraz
3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie dotującym i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie graniczącym.

8. W przypadku braku powiatu spełniającego warunki, o których mowa w ust. 7 pkt 1 lub 2, przez najbliższy powiat prowadzący szkołę danego typu i rodzaju należy rozumieć w przypadku odpowiednio powiatu niebędącego miastem na prawach powiatu, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców powiat:

1) będący odpowiednio powiatem niebędącym miastem na prawach powiatu, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
2) prowadzący co najmniej jedną szkołę danego typu i rodzaju, oraz
3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie dotującym i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie spełniającym warunki określone w pkt 1 i 2

– położony na terenie tego samego województwa co powiat dotujący, a w przypadku braku powiatu położonego na terenie tego samego województwa co powiat dotujący – na terenie innego województwa niż powiat dotujący.

9. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o najbliższym powiecie prowadzącym placówkę danego rodzaju, o której mowa w *[art. 2 pkt 5 i 7]* **<art. 2 pkt 7 i 8 ustawy – Prawo oświatowe>** , należy przez to rozumieć w przypadku odpowiednio powiatu niebędącego miastem na prawach powiatu, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców powiat graniczący:

**Zmiana we wprowadzeniu do wyliczenia i w pkt 2 w ust. 9 w art. 78a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

1) będący odpowiednio powiatem niebędącym miastem na prawach powiatu, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
2) prowadzący co najmniej jedną placówkę danego rodzaju, o której mowa w *[art. 2 pkt 5 i 7]* **<art. 2 pkt 7 i 8 ustawy – Prawo oświatowe>**, oraz
3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie dotującym i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie graniczącym.

10. W przypadku braku powiatu spełniającego warunki, o których mowa w ust. 9 pkt 1 lub 2, przez najbliższy powiat prowadzący placówkę danego rodzaju, o której mowa w *[art. 2 pkt 5 i 7]* **<art. 2 pkt 7 i 8 ustawy – Prawo oświatowe>**, należy rozumieć w przypadku odpowiednio powiatu niebędącego miastem na prawach powiatu, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców powiat:

**Zmiana we wprowadzeniu do wyliczenia i w pkt 2 w ust. 10 w art. 78a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz.**

1) będący odpowiednio powiatem niebędącym miastem na prawach powiatu, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
2) prowadzący co najmniej jedną placówkę danego rodzaju, o której mowa w *[art. 2 pkt 5 i 7]* **<art. 2 pkt 7 i 8 ustawy – Prawo oświatowe>**, oraz
3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca

w powiecie dotującym i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie spełniającym warunki określone w pkt 1 i 2

– położony na terenie tego samego województwa co powiat dotujący, a w przypadku braku powiatu położonego na terenie tego samego województwa co powiat dotujący – na terenie innego województwa niż powiat dotujący.

11. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o najbliższej gminie prowadzącej szkołę, w której zorganizowano internat, należy przez to rozumieć w przypadku odpowiednio gminy wiejskiej, miejsko-wiejskiej, miejskiej, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców gminę graniczącą:

1) będącą odpowiednio gminą wiejską, miejsko-wiejską, miejską, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
2) prowadzącą co najmniej jedną szkołę, w której zorganizowano internat, oraz
3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie dotującej i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie graniczącej.

12. W przypadku braku gminy spełniającej warunki, o których mowa w ust. 11 pkt 1 lub 2, przez najbliższą gminę prowadzącą szkołę, w której zorganizowano internat, należy rozumieć w przypadku odpowiednio gminy wiejskiej, miejsko-wiejskiej, miejskiej, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców gminę:

1) będącą odpowiednio gminą wiejską, miejsko-wiejską, miejską, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
2) prowadzącą co najmniej jedną szkołę, w której zorganizowano internat, oraz
3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie dotującej i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie spełniającej warunki określone w pkt 1 i 2

– położoną na terenie tego samego powiatu co gmina dotująca, a w przypadku braku gminy położonej na terenie tego samego powiatu co gmina dotująca – na terenie tego samego województwa co gmina dotująca, a w przypadku braku gminy położonej na terenie tego samego województwa co gmina dotująca – na terenie innego województwa niż gmina dotująca.

13. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o najbliższym powiecie prowadzącym szkołę, w której zorganizowano internat, należy przez to rozumieć w przypadku odpowiednio powiatu niebędącego miastem na prawach powiatu, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców powiat graniczący:

1) będący odpowiednio powiatem niebędącym miastem na prawach powiatu, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
2) prowadzący co najmniej jedną szkołę, w której zorganizowano internat, oraz
3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie dotującym i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie graniczącym.

14. W przypadku braku powiatu spełniającego warunki, o których mowa w ust. 13 pkt 1 lub 2, przez najbliższy powiat prowadzący szkołę, w której zorganizowano internat, należy rozumieć w przypadku odpowiednio powiatu niebędącego miastem na prawach powiatu, miasta na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miasta na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców powiat:

1) będący odpowiednio powiatem niebędącym miastem na prawach powiatu, miastem na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców lub miastem na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców oraz
2) prowadzący co najmniej jedną szkołę, w której zorganizowano internat, oraz
3) o najbardziej zbliżonym wskaźniku dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie, to jest o najmniejszej wartości bezwzględnej różnicy pomiędzy wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie dotującym i wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie spełniającym warunki określone w pkt 1 i 2

– położony na terenie tego samego województwa co powiat dotujący, a w przypadku braku powiatu położonego na terenie tego samego województwa co powiat dotujący – na terenie innego województwa niż powiat dotujący.

15. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o najbliższym województwie prowadzącym szkołę danego typu i rodzaju, należy przez to rozumieć województwo prowadzące co najmniej jedną szkołę danego typu i rodzaju, na którego terenie jest położona gmina dotująca lub powiat dotujący.

16. W przypadku braku województwa spełniającego warunek, o którym mowa w ust. 15, przez najbliższe województwo prowadzące szkołę danego typu i rodzaju należy rozumieć województwo:

1) prowadzące co najmniej jedną szkołę danego typu i rodzaju oraz
2) o najmniejszej odległości mierzonej w linii prostej pomiędzy miastem będącym siedzibą sejmiku województwa, na którego terenie jest położona gmina dotująca lub powiat dotujący, a miastem będącym siedzibą sejmiku województwa spełniającego warunek określony w pkt 1.

17. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania udostępnia na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra narzędzie pomocnicze w postaci elektronicznej aplikacji do wyznaczania, dla każdej gminy i powiatu, gmin i powiatów:

1) spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1, ust. 3 pkt 1, ust. 4 pkt 1, ust. 5 pkt 1, ust. 6 pkt 1, ust. 7 pkt 1, ust. 8 pkt 1, ust. 9 pkt 1, ust. 10 pkt 1, ust. 11 pkt 1, ust. 12 pkt 1, ust. 13 pkt 1 i ust. 14 pkt 1,
2) w zakresie spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3, ust. 2 pkt 3, ust. 3 pkt 3, ust. 4 pkt 3, ust. 5 pkt 3, ust. 6 pkt 3, ust. 7 pkt 3, ust. 8 pkt 3, ust. 9 pkt 3, ust. 10 pkt 3, ust. 11 pkt 3, ust. 12 pkt 3, ust. 13 pkt 3 i ust. 14 pkt 3

– przedstawiając listę gmin i powiatów, z wyszczególnieniem prowadzonych przez nie przedszkoli, szkół w podziale na typy, w tym szkół, w których zorganizowano oddział przedszkolny lub internat, oraz placówek, o których mowa w *[art. 2 pkt 5 i 7]* **<art. 2 pkt 7 i 8 ustawy – Prawo oświatowe>**, ustaloną na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy, uszeregowanych pod względem najbardziej zbliżonego wskaźnika dochodów podatkowych na jednego mieszkańca.

**Zmiana w części wspólnej w ust. 17 w art. 78a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 78b.** 1. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli, należy przez to rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na prowadzenie przez gminę przedszkoli, z wyłączeniem przedszkoli specjalnych i przedszkoli, w których zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przekraczają wartość 50% ich zaplanowanych wydatków bieżących, pomniejszonych o:

1) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w tych przedszkolach, stanowiące dochody budżetu gminy,
2) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy opłaty za wyżywienie w tych przedszkolach, stanowiące dochody budżetu gminy,
3) sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych w przedszkolach, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w *[art. 71b ust. 3]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, wydane ze względu na odpowiednie rodzaje niepełnosprawności, oraz statystycznej liczby tych uczniów w tych przedszkolach,

**Zmiana w pkt 3 w ust. 1 w art. 78b wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

4) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie tych przedszkoli,
5) iloczyn kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju w przedszkolu, posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, o której mowa w *[art. 71b ust. 3 i 3a]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, oraz statystycznej liczby tych dzieci w tych przedszkolach,
6) iloczyn kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w przedszkolach, posiadającego orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o którym mowa w *[art. 71b ust. 3]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, oraz statystycznej liczby uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tych przedszkolach,

**Zmiana w pkt 5, 6 i w części wspólnej w ust. 1 w art. 78b wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

7) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy wydatki bieżące na programy, o których mowa w art. 90u, w tych przedszkolach

– i podzielonych przez statystyczną liczbę uczniów w tych przedszkolach, pomniejszoną o statystyczną liczbę uczniów niepełnosprawnych w tych przedszkolach, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w *[art. 71b ust. 3]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, wydane ze względu na odpowiednie rodzaje niepełnosprawności.

2. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, należy przez to rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na prowadzenie przez gminę szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział przedszkolny, z wyłączeniem szkół podstawowych specjalnych i szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przekraczają wartość 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, pomniejszonych o:

1) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, stanowiące dochody budżetu gminy,
2) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy opłaty za wyżywienie w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, stanowiące dochody budżetu gminy,
3) sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w *[art. 71b ust. 3]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, wydane ze względu na odpowiednie rodzaje niepełnosprawności, oraz statystycznej liczby tych uczniów w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,
4) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie tych szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział przedszkolny,
5) iloczyn kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju w oddziale przedszkolnym

**Zmiana w pkt 3, 5 i 6 w ust. 2 w art. 78b wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

w szkole podstawowej, posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, o której mowa w *[art. 71b ust. 3 i 3a]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, oraz statystycznej liczby tych dzieci w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,

6) iloczyn kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, posiadającego orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o którym mowa w *[art. 71b ust. 3]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, oraz statystycznej liczby uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,

7) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy wydatki bieżące na programy, o których mowa w art. 90u, w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych

– i podzielonych przez statystyczną liczbę uczniów w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, pomniejszoną o statystyczną liczbę uczniów niepełnosprawnych w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w *[art. 71b ust. 3]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, wydane ze względu na odpowiednie rodzaje niepełnosprawności.

**Zmiana w części wspólnej w ust. 2 oraz w pkt 2 i 4 w ust. 3 w art. 78b wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla szkół danego typu i rodzaju, należy przez to rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na prowadzenie przez jednostkę samorządu terytorialnego szkół danego typu i rodzaju, pomniejszonych o:

1) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie jednostki samorządu terytorialnego opłaty za wyżywienie w tych szkołach, stanowiące dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego,

2) sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym w szkołach danego typu i rodzaju, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w *[art. 71b ust. 3]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, wydane ze względu na

odpowiednie rodzaje niepełnosprawności, niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym, oraz statystycznej liczby tych uczniów w tych szkołach, z wyłączeniem uczniów szkół specjalnych,

3) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie jednostki samorządu terytorialnego wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie tych szkół,

4) iloczyn kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju w szkole danego typu i rodzaju, posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, o której mowa w *[art. 71b ust. 3 i 3a]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, oraz statystycznej liczby tych dzieci w tych szkołach,

5) iloczyn kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w szkołach danego typu i rodzaju, posiadającego orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o którym mowa w *[art. 71b ust. 3]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, oraz statystycznej liczby uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tych szkołach,

6) zaplanowaną na rok budżetowy w budżecie jednostki samorządu terytorialnego kwotę dotacji, o której mowa w art. 22ae ust. 3, dla tych szkół,

**Zmiana w pkt 5 i w części wspólnej w ust. 3 w art. 78b wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

7) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie jednostki samorządu terytorialnego wydatki bieżące na finansowanie działalności internatów w tych szkołach,

8) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie jednostki samorządu terytorialnego wydatki bieżące na programy, o których mowa w art. 90u, w tych szkołach

– i podzielonych przez statystyczną liczbę uczniów w tych szkołach, pomniejszoną, w przypadku szkół niebędących szkołami specjalnymi, o statystyczną liczbę uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym w tych szkołach, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w *[art. 71b ust. 3]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, wydane ze względu na odpowiednie rodzaje niepełnosprawności, niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym.

4. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla placówek danego rodzaju, o których mowa w *[art. 2 pkt 5 i 7]* **<art. 2 pkt 7 i 8 ustawy – Prawo oświatowe>**, należy przez to rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na prowadzenie przez powiat placówek danego rodzaju, o których mowa w *[art. 2 pkt 5 i 7]* **<art. 2 pkt 7 i 8 ustawy – Prawo oświatowe>**, z wyłączeniem szkół funkcjonujących w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, pomniejszonych o:

**Zmiany w ust. 4 w art. 78b wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

1) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie powiatu opłaty za korzystanie z pobytu i wyżywienie w tych placówkach, stanowiące dochody budżetu powiatu,
2) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie powiatu wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie tych placówek,
3) iloczyn kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu na dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju w placówce danego rodzaju, posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, o której mowa w *[art. 71b ust. 3 i 3a]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, oraz statystycznej liczby tych dzieci w tych placówkach,

**Zmiana w pkt 3 w ust. 4 w art. 78b wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

4) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie powiatu wydatki bieżące na programy, o których mowa w art. 90u, w tych placówkach

– i podzielonych przez statystyczną liczbę wychowanków w tych placówkach.

5. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla szkół, w których zorganizowano internat, należy przez to rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na finansowanie działalności internatów w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, pomniejszonych o zaplanowane na rok budżetowy w budżecie jednostki samorządu terytorialnego:

1) opłaty za korzystanie z pobytu i wyżywienie w tych internatach, stanowiące dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
2) wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na finansowanie działalności tych internatów,
3) wydatki bieżące na programy, o których mowa w art. 90u, w tych internatach

– i podzielonych przez statystyczną liczbę wychowanków w tych internatach.

6. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych danego typu, należy przez to rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na prowadzenie przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego szkół artystycznych danego typu, pomniejszonych o zaplanowane na rok budżetowy w budżecie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego:

1) wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie tych szkół,
2) wydatki bieżące na zapewnienie uczniom prawa, o którym mowa w art. 22ac, w tych szkołach,
3) wydatki bieżące na finansowanie działalności internatów w tych szkołach,
4) wydatki bieżące na programy, o których mowa w art. 90u, w tych szkołach

– i podzielonych przez statystyczną liczbę uczniów w tych szkołach.

7. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne, należy przez to rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na prowadzenie przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne, pomniejszonych o zaplanowane na rok budżetowy w budżecie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego:

1) wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie tych szkół,
2) wydatki bieżące na zapewnienie uczniom prawa, o którym mowa w art. 22ac, w tych szkołach,
3) wydatki bieżące na finansowanie działalności internatów w tych szkołach,
4) wydatki bieżące na programy, o których mowa w art. 90u, w tych szkołach

– i podzielonych przez statystyczną liczbę uczniów w tych szkołach.

8. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, należy przez to rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na prowadzenie przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, pomniejszonych o zaplanowane na rok budżetowy w budżecie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego:

1) wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie tych szkół,
2) wydatki bieżące na finansowanie działalności internatów w tych szkołach,
3) wydatki bieżące na programy, o których mowa w art. 90u, w tych szkołach

– i podzielonych przez statystyczną liczbę uczniów w tych szkołach.

9. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych, w których zorganizowano internat, należy przez to rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na finansowanie działalności internatów w szkołach prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, pomniejszonych o zaplanowane na rok budżetowy w budżecie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego:
1) wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na finansowanie działalności tych internatów,
2) wydatki bieżące na programy, o których mowa w art. 90u, w tych internatach

– i podzielonych przez statystyczną liczbę wychowanków w tych internatach.

10. Przez wydatki bieżące, o których mowa w ust. 1–5, art. 78a ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 2, ust. 3 pkt 2 i ust. 4 pkt 2, art. 79a ust. 1 oraz art. 80 ust. 2, 2b i 2da, należy rozumieć wszystkie wydatki bieżące, o których mowa w art. 236 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zaplanowane na rok budżetowy w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, w tym w jednostkach organizujących wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, bez uwzględnienia wydatków zaplanowanych na wydzielonym rachunku, o którym mowa w art. 223 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na prowadzenie przez jednostkę samorządu terytorialnego odpowiednio przedszkoli, szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział przedszkolny, innych form wychowania przedszkolnego, szkół danego typu i rodzaju lub placówek danego rodzaju lub na finansowanie działalności internatów w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

11. Przez wydatki bieżące, o których mowa w ust. 6–9, należy rozumieć wszystkie wydatki bieżące zaplanowane na rok budżetowy w budżecie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, bez uwzględnienia wydatków zaplanowanych na wydzielonym rachunku, o którym mowa w art. 11a

ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na prowadzenie przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego odpowiednio szkół artystycznych danego typu, szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne lub szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne lub na finansowanie działalności internatów w szkołach prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

**Art. 78c.** 1. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o statystycznej liczbie dzieci, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, należy przez to rozumieć liczbę odpowiednio dzieci, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, ustaloną na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy.

2. Aktualizacji statystycznej liczby dzieci, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dokonuje się w październiku roku budżetowego. Zaktualizowana statystyczna liczba dzieci, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych stanowi sumę 2/3 liczby odpowiednio dzieci, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy, oraz 1/3 liczby odpowiednio dzieci, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku budżetowego.

3. Aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 1–9 i art. 79a ust. 1, dokonuje się:

1) w miesiącu roku budżetowego następującym po miesiącu, w którym upłynęło 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok budżetowy;
2) w październiku roku budżetowego.

4. W aktualizacji dokonywanej na podstawie ust. 3 pkt 1 uwzględnia się plan dochodów i wydatków:

1) budżetu jednostki samorządu terytorialnego – w przypadku aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 1–5 i art. 79a ust. 1,

2) budżetu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – w przypadku aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 6–9

– według stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc aktualizacji.

5. W aktualizacji dokonywanej na podstawie ust. 3 pkt 2 uwzględnia się:

1) plan dochodów i wydatków:
   a) budżetu jednostki samorządu terytorialnego – w przypadku aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 1–5 i art. 79a ust. 1,
   b) budżetu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – w przypadku aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 6–9

   – według stanu na dzień 30 września roku budżetowego;
2) zaktualizowaną zgodnie z ust. 2 statystyczną liczbę dzieci, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

6. Zaktualizowana podstawowa kwota dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 1–9 i art. 79a ust. 1, obowiązuje od pierwszego dnia miesiąca roku budżetowego następującego po miesiącu, w którym dokonano aktualizacji podstawowej kwoty dotacji.

**Art. 78d.** 1. Jeżeli ustawa budżetowa na rok budżetowy została ogłoszona po dniu 1 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy, wysokość dotacji, o której mowa w art. 80 ust. 2–3ae, 5b i 5c, w zakresie kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, ustala się:

1) w okresie do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym upływa 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok budżetowy – z uwzględnieniem kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku poprzedzającym rok budżetowy;
2) w okresie od pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym upłynęło 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok budżetowy – z uwzględnieniem kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym.

2. Jeżeli w wyniku aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 1–9, dokonanej na podstawie art. 78c ust. 3, lub w wyniku zmiany

kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, dokonanej na podstawie ust. 1, wysokość dotacji, o której mowa w art. 80 ust. 2–3ae i 5–5c, uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej podstawowej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 80 ust. 2–3ae i 5–5c, według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej podstawowej kwoty dotacji a sumą części dotacji przekazanych od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej podstawowej kwoty dotacji.

**Art. 78e.** 1. W Biuletynie Informacji Publicznej jednostki samorządu terytorialnego, która udziela dotacji, o których mowa w art. 80 ust. 2–3ae, ogłasza się:

1) podstawową kwotę dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 1–5, oraz jej aktualizacje dokonywane na podstawie art. 78c ust. 3;
2) statystyczną liczbę dzieci, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz jej aktualizacje dokonywane na podstawie art. 78c ust. 2.

**Zmiana we wprowadzeniu do wyliczenia w ust. 2 w art. 78e wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. W Biuletynie Informacji Publicznej specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w *[art. 32a ust. 1]* <**art. 53 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe**>, ogłasza się:

1) podstawową kwotę dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 6–9, oraz jej aktualizacje dokonywane na podstawie art. 78c ust. 3;
2) statystyczną liczbę uczniów lub wychowanków oraz jej aktualizacje dokonywane na podstawie art. 78c ust. 2.

**Art. 79.** 1. Przedszkola, szkoły i placówki publiczne zakładane i prowadzone przez ministrów i jednostki samorządu terytorialnego są jednostkami budżetowymi. Zasady gospodarki finansowej tych szkół, przedszkoli i placówek określają odrębne przepisy, z zastrzeżeniem ust. 1c.

1a. (uchylony)

1b. (uchylony)

1c. Jednostki samorządu terytorialnego mogą planować w swoich budżetach wydatki, w tym wydatki inwestycyjne, na rzecz szkół i placówek artystycznych

prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. (uchylony)

2a. (uchylony)

3. (uchylony)

**Art. 79a.** 1. Przez podstawową kwotę dotacji dla innych form wychowania przedszkolnego należy rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na prowadzenie przez gminę innych form wychowania przedszkolnego, z wyłączeniem innych form wychowania przedszkolnego, w których zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przekraczają wartość 50% ich zaplanowanych wydatków bieżących, pomniejszonych o:

1) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w tych innych formach wychowania przedszkolnego, stanowiące dochody budżetu gminy,
2) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy opłaty za wyżywienie w tych innych formach wychowania przedszkolnego, stanowiące dochody budżetu gminy,
3) sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych w innych formach wychowania przedszkolnego, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w *[art. 71b ust. 3]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, wydane ze względu na odpowiednie rodzaje niepełnosprawności, oraz statystycznej liczby tych uczniów w tych innych formach wychowania przedszkolnego,
4) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie tych innych form wychowania przedszkolnego,
5) iloczyn kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju w innej formie wychowania przedszkolnego, posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, o której mowa w *[art. 71b ust. 3 i 3a]* **<art.**

**Zmiana w pkt 3, 5 i 6 w ust. 1 w art. 79a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, oraz statystycznej liczby tych dzieci w tych innych formach wychowania przedszkolnego,

6) iloczyn kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w innych formach wychowania przedszkolnego, posiadającego orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o którym mowa w *[art. 71b ust. 3]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, oraz statystycznej liczby uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tych innych formach wychowania przedszkolnego,

7) zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy wydatki bieżące na programy, o których mowa w art. 90u, w tych innych formach wychowania przedszkolnego

– i podzielonych przez statystyczną liczbę uczniów w tych innych formach wychowania przedszkolnego, pomniejszoną o statystyczną liczbę uczniów niepełnosprawnych w tych innych formach wychowania przedszkolnego, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w *[art. 71b ust. 3]* **<art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, wydane ze względu na odpowiednie rodzaje niepełnosprawności.

**Zmiana w części wspólnej w ust. 1 w art. 79a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. Jeżeli do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez gminę, uczęszcza uczeń w wieku do lat 5 niebędący jej mieszkańcem, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty wychowania przedszkolnego tego ucznia w wysokości równej odpowiednio podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli, podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, lub podstawowej kwocie dotacji dla innych form wychowania przedszkolnego, określonej dla gminy, w której uczeń uczęszcza do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego, pomniejszonej o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy.

3. Przez ucznia w wieku do 5 lat, o którym mowa w ust. 2, rozumie się ucznia objętego wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 6 lat.

**Art. 80.** 1. Przedszkola, szkoły i placówki publiczne niewymienione w art. 79 prowadzą gospodarkę finansową według zasad określonych przez organ lub podmiot prowadzący szkołę.

2. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne przedszkola, niebędące przedszkolami specjalnymi, otrzymują na każdego ucznia z budżetu gminy dotację w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędącego przedszkolem specjalnym, kwotę dotacji określa się w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli w najbliższej gminie prowadzącej przedszkole, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

2a. Jeżeli do publicznego przedszkola, o którym mowa w ust. 2, uczęszcza uczeń w wieku do lat 5 niebędący mieszkańcem gminy dotującej to przedszkole, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji udzielonej zgodnie z ust. 2, pomniejszonej o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy.

2aa. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne przedszkola specjalne otrzymują na każdego ucznia z budżetu gminy dotację w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

2b. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna prowadząca wychowanie przedszkolne w publicznej innej formie wychowania przedszkolnego otrzymuje na każdego ucznia dotację z budżetu gminy w wysokości nie niższej niż 50% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego innej formy wychowania przedszkolnego w części

oświatowej subwencji ogólnej dla gminy. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędącego przedszkolem specjalnym, kwotę dotacji określa się w wysokości nie niższej niż 50% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli w najbliższej gminie prowadzącej przedszkole, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego innej formy wychowania przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

*[2c. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe, ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5, oraz poradnie psychologiczno-pedagogiczne, które zgodnie z art. 71b ust. 2a prowadzą wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, otrzymują na każde dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju, niezależnie od dotacji, o których mowa w ust. 2, 2aa, 2b, 2da, 2dc, 3, 3a, 3ab i 3ac, dotację z budżetu odpowiednio gminy lub powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takie dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju w części oświatowej subwencji ogólnej odpowiednio dla gminy lub powiatu, pod warunkiem że osoba prowadząca publiczne przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, ośrodek lub poradnię poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie dzieci, które mają być objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju, nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.]*

**Nowe brzmienie ust. 2c w art. 80 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<2c. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze oraz poradnie psychologiczno-pedagogiczne, które zgodnie z art. 127 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe prowadzą wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, otrzymują na każde dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju, niezależnie od dotacji, o których mowa w ust. 2, 2aa, 2b, 2da, 2dc, 3, 3a, 3ab i 3ac, dotację z budżetu odpowiednio gminy lub powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takie dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju w części**

**oświatowej subwencji ogólnej odpowiednio dla gminy lub powiatu, pod warunkiem że osoba prowadząca publiczne przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, ośrodek lub poradnię poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie dzieci, które mają być objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju, nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.>**

2d. Jeżeli do publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w ust. 2b, uczęszcza uczeń w wieku do lat 5 niebędący mieszkańcem gminy dotującej tę inną formę wychowania przedszkolnego, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji udzielonej zgodnie z ust. 2b do wysokości iloczynu podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli określonej dla gminy dotującej i wskaźnika procentowego ustalonego na potrzeby dotowania publicznych innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w ust. 2b, w gminie zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji, pomniejszając powyższy iloczyn o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy. W przypadku braku na terenie gminy zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w ust. 2b, zamiast wskaźnika procentowego określonego w zdaniu pierwszym przyjmuje się wskaźnik procentowy w wysokości 50%.

2da. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne szkoły podstawowe, w których zorganizowano oddział przedszkolny, niebędące szkołami podstawowymi specjalnymi, otrzymują na każdego ucznia tego oddziału przedszkolnego z budżetu gminy dotację w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy. W przypadku braku na terenie gminy szkoły podstawowej prowadzonej przez gminę, w której zorganizowano oddział przedszkolny, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędącej szkołą podstawową specjalną,

kwotę dotacji określa się w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, w najbliższej gminie prowadzącej szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

2db. Jeżeli do oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, o którym mowa w ust. 2da, uczęszcza uczeń w wieku do lat 5 niebędący mieszkańcem gminy dotującej tę szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji udzielonej zgodnie z ust. 2da, pomniejszonej o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy.

2dc. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne szkoły podstawowe specjalne, w których zorganizowano oddział przedszkolny, otrzymują na każdego ucznia tego oddziału przedszkolnego z budżetu powiatu dotację w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu.

2dd. Przez ucznia w wieku do 5 lat, o którym mowa w ust. 2a, 2d i 2db, rozumie się ucznia objętego wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 6 lat.

2e. W szczególnie uzasadnionych przypadkach rada gminy, w drodze uchwały, może wyrazić zgodę na udzielenie dotacji, o której mowa w ust. 2 lub 2da, w wysokości wyższej niż wysokość określona odpowiednio w ust. 2 lub 2da. Rada gminy w uchwale ustala okres udzielania tej dotacji.

2f. Na wniosek osoby prowadzącej odpowiednio publiczne przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, ośrodek lub poradnię psychologiczno-pedagogiczną, o których mowa w ust. 2c i 3ac, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do udzielenia dotacji może wyrazić zgodę na odstąpienie od terminu, o którym mowa w ust. 2c i 3ac, lub na udzielenie dotacji w terminie wcześniejszym niż od początku następnego roku budżetowego.

3. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne szkoły, w których jest realizowany

obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia danego typu i rodzaju szkół w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół danego typu i rodzaju, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku braku na terenie odpowiednio gminy lub powiatu szkoły danego typu i rodzaju prowadzonej odpowiednio przez gminę lub powiat kwotę dotacji określa się w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół danego typu i rodzaju odpowiednio w najbliższej gminie lub powiecie prowadzącym szkołę danego typu i rodzaju, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej odpowiednio dla gminy lub powiatu. W przypadku braku odpowiednio najbliższej gminy lub powiatu prowadzącego szkołę danego typu i rodzaju kwotę dotacji określa się w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej odpowiednio dla gminy lub powiatu.

**Zmiany w ust. 3a i nowe brzmienie ust. 3aa w art. 80 wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3a. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne placówki, o których mowa w *[art. 2 pkt 5 i 7]* **<art. 2 pkt 7 i 8 ustawy – Prawo oświatowe>**, otrzymują na każdego wychowanka dotację z budżetu powiatu w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla placówek danego rodzaju, o których mowa w *[art. 2 pkt 5 i 7]* **<art. 2 pkt 7 i 8 ustawy – Prawo oświatowe>**, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na takiego wychowanka w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu. W przypadku braku na terenie powiatu placówki danego rodzaju prowadzonej przez powiat kwotę dotacji określa się w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego wychowanka w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu.

*[3aa. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 3a, dla prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publicznych placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, będących domami wczasów dziecięcych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 1, jest proporcjonalna do czasu pobytu wychowanka w tej placówce i jest ustalana jako iloczyn podstawowej kwoty dotacji dla placówek danego rodzaju, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na takiego wychowanka*

*w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu, oraz liczby dni pobytu tego wychowanka w tej placówce, pomniejszonej o jeden dzień, i podzielonej przez liczbę dni w roku budżetowym.]*

**<3aa. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 3a, dla prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publicznych placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, będących domami wczasów dziecięcych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 123 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe, jest proporcjonalna do czasu pobytu wychowanka w tej placówce i jest ustalana jako iloczyn podstawowej kwoty dotacji dla placówek danego rodzaju, o których mowa w art. 2 pkt 7 i 8 ustawy – Prawo oświatowe, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na takiego wychowanka w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu, oraz liczby dni pobytu tego wychowanka w tej placówce, pomniejszonej o jeden dzień, i podzielonej przez liczbę dni w roku budżetowym.>**

3ab. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, posiadające w swoich strukturach szkołę, a w przypadku specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych – także przedszkole lub szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, otrzymują, niezależnie od dotacji, o której mowa w ust. 3a, na każdego ucznia tej szkoły, tego przedszkola lub tego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej dotację z budżetu powiatu w wysokości, o której mowa w ust. 2aa, 2dc lub 3.

*[3ac. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5, które prowadzą zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, otrzymują na każdego uczestnika tych zajęć dotację z budżetu odpowiednio gminy lub powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w części oświatowej subwencji ogólnej odpowiednio dla gminy lub powiatu, pod warunkiem że osoba prowadząca publiczne przedszkole, inną formę wychowania*

*przedszkolnego, szkołę, ośrodek lub poradnię poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.]*

**Nowe brzmienie ust. 3ac w art. 80 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<3ac. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy – Prawo oświatowe, które prowadzą zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, otrzymują na każdego uczestnika tych zajęć dotację z budżetu odpowiednio gminy lub powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w części oświatowej subwencji ogólnej odpowiednio dla gminy lub powiatu, pod warunkiem że osoba prowadząca publiczne przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, ośrodek lub poradnię poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.>**

3ad. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne szkoły, o których mowa w ust. 3, w których zorganizowano internat, otrzymują, niezależnie od dotacji, o której mowa w ust. 3, na każdego wychowanka tego internatu dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia danego typu i rodzaju szkół w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół, w których zorganizowano internat, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na takiego wychowanka internatu w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku braku na terenie odpowiednio gminy lub powiatu szkoły, w której zorganizowano internat, prowadzonej odpowiednio przez gminę lub powiat kwotę dotacji określa się w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół, w których zorganizowano internat, odpowiednio w najbliższej gminie lub najbliższym powiecie prowadzącym szkołę, w której zorganizowano internat, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na takiego wychowanka internatu w części oświatowej subwencji ogólnej odpowiednio dla gminy lub powiatu.

3ae. Prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne publiczne szkoły niewymienione w ust. 3 otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia danego typu i rodzaju szkół w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół danego typu i rodzaju, nie niższej jednak niż kwota przewidziana na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku braku na terenie odpowiednio gminy lub powiatu szkoły danego typu i rodzaju prowadzonej odpowiednio przez gminę lub powiat kwotę dotacji określa się w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej odpowiednio dla gminy lub powiatu.

3b. Placówki publiczne prowadzone przez osoby prawne i fizyczne, niewymienione w ust. 3a, mogą otrzymywać dotacje z budżetu powiatu w wysokości i na zasadach ustalonych przez radę powiatu.

3c. Dotacje, o których mowa w ust. 2–3ae, są przekazywane na rachunek bankowy szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, placówki lub zespołu szkół lub placówek w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że część za grudzień jest przekazywana w terminie do dnia 15 grudnia roku budżetowego.

3d. Dotacje, o których mowa w ust. 2, 2b, 2c i 3–3b, są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub placówki w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej. Dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na:

Dotacje, o których mowa w ust. 2–3b, są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub placówki w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej. Dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na:

1) pokrycie wydatków bieżących szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek, obejmujących każdy wydatek poniesiony na cele działalności szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub placówki, w tym na:
   a) wynagrodzenie osoby fizycznej prowadzącej szkołę, przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego lub placówkę, jeżeli odpowiednio pełni

funkcję dyrektora szkoły, przedszkola lub placówki albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego,

b) sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadań organu prowadzącego, o których mowa w *[art. 5 ust. 7]* **<art. 10 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe>**

**Zmiana w lit. b w pkt 1 w ust. 3d w art. 80 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

– z wyjątkiem wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji i udziałów lub wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego;

2) zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, obejmujących:

a) książki i inne zbiory biblioteczne,

b) środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach, przedszkolach i placówkach,

c) sprzęt rekreacyjny i sportowy,

d) meble,

e) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości, w momencie oddania do używania.

3da. Dotacja, o której mowa w ust. 2–3b, może być wykorzystana wyłącznie na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań określonych w ust. 3d, poniesionych w okresie roku budżetowego, na który dotacja została udzielona, niezależnie od tego, którego roku dotyczą te zadania.

3e. Organy jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w ust. 2–3b, mogą kontrolować prawidłowość pobrania i wykorzystania dotacji przyznanych szkołom, przedszkolom, innym formom wychowania przedszkolnego i placówkom z budżetów tych jednostek.

3f. Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli przez organy, o których mowa w ust. 3e, mają prawo wstępu do szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek oraz wglądu do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania.

3g. Organy, o których mowa w ust. 3e, w związku z przeprowadzaniem kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystywania dotacji przez szkoły, przedszkola, inne

formy wychowania przedszkolnego i placówki mogą przetwarzać dane osobowe uczniów tych szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek.

3h. Szkoła *[lub placówka]* publiczna przekazana do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej na podstawie umowy, o której mowa w *[art. 5 ust. 5g]* **<art. 9 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe>**, otrzymuje dotacje, o których mowa w ust. 2–3b, od dnia przekazania szkoły *[lub placówki]*.

**Zmiany w ust. 3h w art. 80 wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3i. W przypadku szkół, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze w klasach (semestrach) programowo najwyższych kończą się w kwietniu lub czerwcu, dotacja, o której mowa w ust. 3 i 3ae, przysługuje również na każdego absolwenta szkoły w okresie od miesiąca następującego po miesiącu, w którym ukończył szkołę, do końca roku szkolnego, w którym absolwent ukończył szkołę.

4. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust. 2–3b, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawy obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji.

5. Publiczne szkoły artystyczne niewymienione w art. 79, z wyjątkiem szkół, o których mowa w ust. 5b, otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu państwa w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych danego typu. Jeżeli minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego nie prowadzi szkoły artystycznej danego typu, kwotę dotacji określa się:

1) w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne – w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne;
2) w przypadku szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne – w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

5a. Publiczne szkoły artystyczne niewymienione w art. 79, w których zorganizowano internat, z wyjątkiem szkół, o których mowa w ust. 5c, otrzymują, niezależnie od dotacji, o której mowa w ust. 5, na każdego wychowanka tego internatu

będącego uczniem szkoły artystycznej dotację z budżetu państwa w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych, w których zorganizowano internat.

5b. Publiczne szkoły artystyczne niewymienione w art. 79, przekazane przez jednostkę samorządu terytorialnego do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej na podstawie umowy, o której mowa w *[art. 5 ust. 5g]* **<art. 9 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe>**, otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, która przekazała szkołę, w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego.

**Zmiana w ust. 5b w art. 80 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

5c. Publiczne szkoły artystyczne niewymienione w art. 79, w których zorganizowano internat, przekazane przez jednostkę samorządu terytorialnego do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej na podstawie umowy, o której mowa w *[art. 5 ust. 5g]* **<art. 9 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe>** , otrzymują, niezależnie od dotacji, o której mowa w ust. 5b, na każdego wychowanka tego internatu dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, która przekazała szkołę, w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego wychowanka internatu w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego.

**Zmiana w ust. 5c w art. 80 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

5d. Do dotacji, o których mowa w ust. 5b i 5c, stosuje się odpowiednio ust. 3c–4.

6. Dotacje, o których mowa w ust. 5 i 5a, są przekazywane na rachunek bankowy szkoły lub zespołu szkół w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że część za grudzień jest przekazywana w terminie do dnia 15 grudnia roku budżetowego.

6a. Do dotacji, o których mowa w ust. 5 i 5a, stosuje się odpowiednio ust. 3d–3g oraz 3i.

7. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb przekazywania przez organ prowadzący szkołę informacji niezbędnych dla ustalenia wysokości dotacji, o których mowa w ust. 5 i 5a, oraz wzór wniosku o udzielenie dotacji zawierającego te informacje,

2) tryb udzielania oraz rozliczania wykorzystania dotacji, o których mowa w ust. 5 i 5a, wzór składanego przez szkołę oświadczenia o liczbie uczniów i poniesionych wydatkach sfinansowanych z udzielonej części dotacji przypadającej na dany miesiąc oraz wzór formularza rozliczenia wykorzystania tych dotacji,
3) tryb oraz zakres kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji, o których mowa w ust. 5 i 5a

– uwzględniając typy szkół, których informacje dotyczą, oraz odpowiedni stopień szczegółowości danych, konieczność zapewnienia jednolitości zasad dotowania szkół, możliwość wykorzystania środków komunikacji elektronicznej i informatycznych nośników danych przy składaniu wniosku o udzielenie dotacji oraz rozliczaniu wykorzystania tych dotacji, a także konieczność zapewnienia weryfikacji prawidłowości wydatkowania środków publicznych i odpowiedniego udokumentowania przebiegu kontroli.

**Zmiana w ust. 8 w art. 80 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

8. Prowadzone przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną [*ponadgimnazjalne*] <**ponadpodstawowe**> szkoły publiczne prowadzące kwalifikacyjne kursy zawodowe otrzymują na każdego słuchacza kursu, który zdał egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji, dotację z budżetu powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu, pod warunkiem że osoba prowadząca szkołę:

1) poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie słuchaczy kursu nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji;
2) udokumentuje zdanie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji przez słuchaczy kursu w terminie 30 dni od daty ogłoszenia wyników tego egzaminu przez okręgową komisję egzaminacyjną.

8a. Rada powiatu, w drodze uchwały, może wyrazić zgodę na udzielenie dotacji, o której mowa w ust. 8, w wysokości wyższej niż wysokość określona w ust. 8.

9. Dotacje, o których mowa w ust. 8, są wypłacane jednorazowo, w terminie 30 dni od dnia złożenia staroście właściwego powiatu przez osobę prowadzącą szkołę zaświadczenia o zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

w zakresie danej kwalifikacji przez słuchaczy, którzy ukończyli kwalifikacyjny kurs zawodowy w tej szkole, wydanego przez okręgową komisję egzaminacyjną na wniosek osoby prowadzącej szkołę.

10. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, może wyrazić zgodę na udzielenie dotacji, o której mowa w:

1) ust. 2 i 2da w odniesieniu do ucznia niepełnosprawnego – w wysokości wyższej niż wysokość określona w ust. 2 i 2da w odniesieniu do ucznia niepełnosprawnego;
2) ust. 2aa, 2b, 2c, 2dc, 3ac, 5b i 5c – w wysokości wyższej niż wysokość określona w ust. 2aa, 2b, 2c, 2dc, 3ac, 5b i 5c;
3) ust. 3–3aa, 3ad i 3ae w odniesieniu do kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej – w wysokości wyższej niż wysokość określona w ust. 3–3aa, 3ad i 3ae w odniesieniu do kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej;
4) ust. 2 i 2da w odniesieniu do ucznia przedszkola integracyjnego, ucznia oddziału integracyjnego w przedszkolu z oddziałami integracyjnymi lub ucznia oddziału przedszkolnego integracyjnego zorganizowanego w szkole podstawowej – w wysokości wyższej niż wysokość określona w ust. 2 i 2da.

11. Przyznanie dotacji, o których mowa w art. 80 ust. 2–8, stanowi czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, 846 i 996).

**Art. 81.** 1. Publiczne szkoły, placówki, a także inne formy wychowania przedszkolnego, placówki doskonalenia nauczycieli i kolegia pracowników służb społecznych oraz prowadzące je organy są zwolnione z opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania i użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, zajętych na działalność oświatową.

2. Publiczne szkoły, placówki, a także inne formy wychowania przedszkolnego, placówki doskonalenia nauczycieli i kolegia pracowników służb społecznych oraz prowadzące je organy są zwolnione z podatku od nieruchomości, podatku leśnego i podatku rolnego w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową, na

zasadach określonych odpowiednio w przepisach o podatkach i opłatach lokalnych, podatku leśnym oraz podatku rolnym.

Rozdział 8

**Szkoły i placówki niepubliczne**

**Przepis uchylający art. 82–85a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[**Art. 82.** 1. Osoby prawne i fizyczne mogą zakładać szkoły i placówki niepubliczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązaną do prowadzenia odpowiedniego typu publicznych szkół i placówek.*

*1a. Osoby prawne i fizyczne mogą zakładać niepubliczne szkoły artystyczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.*

*1b. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, może powierzyć specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1, prowadzenie ewidencji niepublicznych szkół artystycznych i wydawanie decyzji, o których mowa w ust. 4, art. 83 ust. 2, art. 85 ust. 4 i art. 88.*

*2. Zgłoszenie do ewidencji powinno zawierać:*

*1) oznaczenie osoby zamierzającej prowadzić szkołę lub placówkę, jej miejsca zamieszkania lub siedziby;*

*2) określenie odpowiednio typu i rodzaju szkoły lub placówki oraz daty rozpoczęcia jej funkcjonowania, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – nazw zawodów, w jakich szkoła będzie kształcić, zgodnych z nazwami zawodów występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, lub klasyfikacji zawodów i specjalności ustalanej na potrzeby rynku pracy przez ministra właściwego do spraw pracy;*

*3) wskazanie miejsca prowadzenia szkoły lub placówki oraz informację o warunkach lokalowych zapewniających:*

*a) możliwość prowadzenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych,*

*b) realizację innych zadań statutowych,*

*c) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – możliwość realizacji praktycznej nauki zawodu,*

*d) bezpieczne i higieniczne warunki nauki i pracy, spełniające wymagania określone w przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, przepisach o ochronie środowiska, przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przepisach techniczno-budowlanych i przepisach o ochronie przeciwpożarowej; spełnienie tych wymagań potwierdza się przez dołączenie do zgłoszenia odpowiednio pozytywnej opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz pozytywnej opinii komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej;*

*4) statut szkoły lub placówki;*

*5) dane dotyczące kwalifikacji pracowników pedagogicznych i dyrektora, przewidzianych do zatrudnienia w szkole lub placówce;*

*6) zobowiązanie do przestrzegania wymagań określonych w:*

*a) art. 7 ust. 3 – w przypadku szkoły podstawowej i gimnazjum, a także szkoły ponadgimnazjalnej, której z dniem rozpoczęcia działalności mają być nadane uprawnienia szkoły publicznej,*

*b) art. 7 ust. 4 – w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum;*

*7) dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej.*

*2a. Szkoła, o której mowa w ust. 2 pkt 6 lit. a, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia – także opinię tego ministra o spełnieniu wymagań określonych w art. 7 ust. 3.*

*2aa. Szkoła, o której mowa w ust. 2 pkt 6 lit. b, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli organ, o którym mowa w ust. 1a, stwierdzi spełnianie wymagań określonych w art. 7 ust. 4 oraz jeżeli osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty o spełnieniu wymagań określonych w art. 7 ust. 4 w zakresie kształcenia ogólnego.*

*2b. Organ, o którym mowa w ust. 1a, dokonuje wpisu do ewidencji w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia oraz z urzędu doręcza zgłaszającemu zaświadczenie*

*o wpisie do ewidencji, a kopię zaświadczenia przekazuje organowi podatkowemu, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne również właściwemu kuratorowi oświaty.*

*3. Organ, o którym mowa w ust. 1, dokonuje wpisu do ewidencji w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia oraz z urzędu doręcza zgłaszającemu zaświadczenie o wpisie do ewidencji, a kopię zaświadczenia przekazuje właściwemu kuratorowi oświaty oraz organowi podatkowemu.*

*3a. Zaświadczenie o wpisie do ewidencji, o którym mowa w ust. 2b i 3, zawiera:*

*1) nazwę organu, który dokonał wpisu do ewidencji szkoły lub placówki;*

*2) datę i numer wpisu do ewidencji;*

*3) nazwę oraz odpowiednio typ i rodzaj szkoły lub placówki;*

*4) osobę prawną lub fizyczną prowadzącą szkołę lub placówkę;*

*5) adres szkoły lub placówki;*

*6) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – nazwy zawodów, w jakich szkoła kształci.*

*7) (uchylony)*

*4. Organ, o którym mowa w ust. 1 i 1a, wydaje decyzję o odmowie wpisu do ewidencji, jeżeli:*

*1) zgłoszenie nie zawiera danych wymienionych w ust. 2 albo podane w nim dane są błędne i mimo wezwania nie zostało uzupełnione albo poprawione w wyznaczonym terminie;*

*2) statut szkoły lub placówki jest sprzeczny z obowiązującym prawem i mimo wezwania nie został zmieniony.*

*5. Osoba prowadząca szkołę lub placówkę jest obowiązana zgłosić organowi, o którym mowa w ust. 1 i 1a, w ciągu 14 dni zmiany w danych zawartych w zgłoszeniu, powstałe po wpisie do ewidencji. Przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.*

***Art. 83.** 1. Wpis do ewidencji podlega wykreśleniu w przypadkach:*

*1) niepodjęcia działalności przez szkołę lub placówkę w terminie wskazanym w zgłoszeniu do ewidencji;*

*2) prawomocnego orzeczenia sądu zakazującego osobie fizycznej, prowadzącej szkołę lub placówkę, prowadzenia działalności oświatowej;*

*3) stwierdzenia, w trybie nadzoru pedagogicznego, że działalność szkoły lub placówki jest sprzeczna z przepisami ustawy lub statutem, a w szkole*

*podstawowej, gimnazjum oraz szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum – również w przypadku gdy nie jest wypełnione zobowiązanie, o którym mowa w art. 82 ust. 2 pkt 6, jeżeli osoba prowadząca szkołę lub placówkę w wyznaczonym terminie nie zastosowała się do poleceń organu sprawującego nadzór pedagogiczny;*

*4) dokonania wpisu z naruszeniem prawa;*

*5) zaprzestania działalności przez szkołę lub placówkę przez okres dłuższy niż trzy miesiące.*

*2. Wykreślenie z ewidencji następuje w drodze decyzji, w terminie określonym w decyzji i jest równoznaczne z likwidacją szkoły lub placówki.*

***Art. 83a.*** *1. Prowadzenie szkoły lub placówki, zespołu, o którym mowa w art. 90a ust. 1, oraz innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, nie jest działalnością gospodarczą.*

*2. Działalność oświatowa nieobejmująca prowadzenia szkoły, placówki, zespołu, o którym mowa w art. 90a ust. 1, lub innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, może być podejmowana na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.[11)]).*

***Art. 84.*** *1. Szkoła lub placówka działa na podstawie statutu nadanego przez osobę prowadzącą.*

*2. Statut szkoły lub placówki powinien określać:*

*1) nazwę, typ szkoły lub cel placówki oraz ich zadania;*

*2) osobę prowadzącą szkołę lub placówkę;*

*3) organy szkoły lub placówki oraz zakres ich zadań;*

*4) organizację szkoły lub placówki;*

*5) prawa i obowiązki pracowników oraz uczniów szkoły lub placówki, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły lub placówki;*

*6) sposób uzyskiwania środków finansowych na działalność szkoły lub placówki;*

---

11) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 875, 978, 1197, 1268, 1272, 1618, 1649, 1688, 1712, 1844 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 65, 352, 615, 780, 868, 903, 960, 1165, 1228 i 1579.

*7) zasady przyjmowania uczniów do szkoły lub placówki – z tym że statut uwzględnia warunki, o których mowa w:*

*a) art. 20e ust. 2 – w przypadku gimnazjum, w tym dwujęzycznego, sportowego i mistrzostwa sportowego,*

*b) art. 20f ust. 1 i art. 20g ust. 1 – w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej, w tym dwujęzycznej, sportowej i mistrzostwa sportowego,*

*c) art. 20k ust. 1, 5 i 6 – w przypadku szkół dla dorosłych;*

*8) w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach szkoły publicznej – także zasady przeprowadzania sprawdzianu uzdolnień, predyspozycji lub praktycznych umiejętności niezbędnych do podjęcia kształcenia w danej szkole artystycznej, danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji, o którym mowa w art. 7 ust. 4 pkt 3.*

*3. Osoba prowadząca szkołę lub placówkę może ją zlikwidować z końcem roku szkolnego. W tym przypadku osoba prowadząca szkołę lub placówkę jest zobowiązana co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji zawiadomić o zamiarze i przyczynach likwidacji: rodziców uczniów, organ, o którym mowa w art. 82 ust. 1 i 1a, oraz gminę, na której terenie jest położona szkoła lub placówka.*

*4. Dokumentację przebiegu nauczania zlikwidowanej szkoły przekazuje się organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny, w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia likwidacji. Po zakończeniu likwidacji wpis do ewidencji ulega wykreśleniu.*

***Art. 84a.** Przepisy art. 67a ust. 1–3, 5 i 6 stosuje się odpowiednio do szkół niepublicznych.*

***Art. 84b.** 1. Do niepublicznych placówek, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 1, z wyjątkiem przepisów określających wysokość i zasady odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach.*

*2. Do niepublicznych placówek, o których mowa w art. 2 pkt 5, stosuje się także odpowiednio przepisy art. 71b ust. 1, 2, 2a i 2b oraz przepisy wydane na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 1 i 2 oraz ust. 8.*

***Art. 85.** 1. Niepublicznej szkole podstawowej, niepublicznemu gimnazjum i niepublicznej szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły*

*podstawowej lub gimnazjum, założonym zgodnie z art. 82 ust. 1–3, przysługują uprawnienia szkoły publicznej z dniem rozpoczęcia działalności.*

*2. Kurator oświaty w ciągu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez szkołę podstawową, gimnazjum lub szkołę ponadgimnazjalną, która uzyskała uprawnienia szkoły publicznej z dniem rozpoczęcia działalności, jest obowiązany sprawdzić spełnianie warunków określonych w art. 7 ust. 3. W przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum, która uzyskała uprawnienia szkoły publicznej z dniem rozpoczęcia działalności, specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1, jest obowiązana sprawdzić spełnianie warunków określonych w art. 7 ust. 4 w ciągu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez szkołę.*

*3. Organ jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 82 ust. 1, na wniosek osoby prowadzącej szkołę niepubliczną nieposiadającą uprawnień szkoły publicznej nadaje tej szkole uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli osoba ta przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia – także opinię tego ministra, o spełnieniu wymagań określonych w art. 7 ust. 3.*

*4. Organ, o którym mowa w art. 82 ust. 1a, na wniosek osoby prowadzącej niepubliczną szkołę artystyczną nieposiadającą uprawnień szkoły publicznej, złożony nie wcześniej niż po zakończeniu przez szkołę pierwszego roku kształcenia, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej – pierwszego semestru kształcenia, nadaje tej szkole uprawnienia szkoły publicznej po stwierdzeniu, że szkoła ta spełnia warunki określone w art. 7 ust. 4, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne – także po przedstawieniu przez osobę prowadzącą pozytywnej opinii kuratora oświaty.*

***Art. 85a.** Przepisy art. 71b ust. 1–1b oraz przepisy wydane na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 stosuje się odpowiednio do przedszkoli niepublicznych, niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek niepublicznych.]*

**Art. 85b.** 1. (uchylony)

2. Na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w zakresie, o którym mowa w art. 22ae ust. 1, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania ustalonych dla publicznych szkół podstawowych, niepubliczne szkoły podstawowe otrzymują, na wniosek, dotację celową z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia szkół odpowiedniego typu i rodzaju.

3. Zapewnienie sfinansowania kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, o których mowa w ust. 2, jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, wykonywanym przez jednostki samorządu terytorialnego obowiązane do prowadzenia szkół odpowiedniego typu i rodzaju. Na realizację tego zadania jednostka samorządu terytorialnego otrzymuje dotację celową z budżetu państwa, udzielaną przez wojewodę.

4. Do dotacji celowej, o której mowa w ust. 2 i 3, przepisy art. 22ae ust. 5–18, art. 22af ust. 2–11 oraz przepisy wydane na podstawie art. 22ag i art. 22aga stosuje się odpowiednio.

5. Na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w zakresie, o którym mowa w art. 22ae ust. 1, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania ustalonych dla publicznych szkół podstawowych, niepubliczne szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej otrzymują, na wniosek, dotację celową z budżetu państwa. Przepisy art. 22ae ust. 5–14 i art. 22ah ust. 2–8 stosuje się odpowiednio.

6. Szkoły, o których mowa w ust. 2 i 5, które otrzymały dotację celową, zapewniają uczniom bezpłatny dostęp do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, zakupionych z tej dotacji.

7. (uchylony)

8. W przypadku likwidacji szkół, o których mowa w ust. 2 i 5, podręczniki, materiały edukacyjne lub urządzenia, sprzęt lub oprogramowanie, o których mowa w art. 22ae ust. 11, zakupione z dotacji celowej podlegają zwrotowi odpowiednio jednostce samorządu terytorialnego, która udzieliła dotacji albo ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

9. Jeżeli wartość podręczników, materiałów edukacyjnych lub urządzeń, sprzętu lub oprogramowania, o których mowa w art. 22ae ust. 11, podlegających zwrotowi zgodnie z ust. 8, przewyższa wartość udzielonej dotacji celowej, organ prowadzący szkołę może zwrócić równowartość otrzymanej dotacji odpowiednio jednostce samorządu terytorialnego, która udzieliła dotacji albo ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

*[**Art. 86.** 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może, w drodze decyzji, nadać uprawnienia szkoły publicznej szkole niespełniającej warunków określonych w art. 7 ust. 3, w szczególności, jeżeli uzna ją za eksperymentalną.*

**Przepis uchylający art. 86 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*1a. Osoba prowadząca szkołę, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o nadanie szkole uprawnień szkoły publicznej do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania za pośrednictwem kuratora oświaty, który dołącza swoją opinię.*

*1b. Wniosek o uznanie szkoły za eksperymentalną powinien zawierać w szczególności:*

*1) określenie celu, założeń i sposobu realizacji eksperymentu;*

*2) opinię instytucji naukowej dotyczącą założeń eksperymentu wraz ze zgodą tej instytucji na sprawowanie opieki nad przebiegiem eksperymentu i dokonanie jego oceny;*

*3) zgodę rady pedagogicznej;*

*4) w przypadku eksperymentu dotyczącego kształcenia w zawodzie nieumieszczonym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, także uzasadnienie potrzeby kształcenia w tym zawodzie wraz z opiniami:*

*a) wojewódzkiej lub powiatowej rady rynku pracy wydanymi po uzyskaniu stanowiska wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy,*

*b) organu samorządu gospodarczego lub innej organizacji gospodarczej właściwej dla danego zawodu albo organizacji pracodawców,*

*c) instytucji naukowej lub stowarzyszenia zawodowego właściwego dla danego zawodu w zakresie oceny merytorycznej zawartości programu nauczania przewidzianego dla danego zawodu,*

*d) ministra właściwego dla danego zawodu w zakresie ewentualnego wprowadzenia tego zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.*

*2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, nadając uprawnienia, o których mowa w ust. 1, określa niezbędne warunki funkcjonowania szkoły, uwzględniając w szczególności założenia i sposób realizacji eksperymentu, wskazane we wniosku.*

*3. Przepisy art. 86 ust. 1–2 stosuje się odpowiednio do niepublicznych szkół artystycznych, niespełniających warunków określonych w art. 7 ust. 4, z tym że uprawnienia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz kuratora oświaty wymienione w ust. 1, 1a i 2 przysługują odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1.]*

**Art. 87.** (uchylony)

**Przepis uchylający art. 88–89a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[**Art. 88.** 1. Uprawnienia szkoły publicznej mogą zostać cofnięte przez organ, który je nadał, a w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej – przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, jeżeli w trybie nadzoru pedagogicznego zostanie stwierdzone niespełnianie warunków, o których mowa odpowiednio w art. 7 ust. 3 albo 4, lub warunków określonych zgodnie z art. 86 ust. 2. Cofnięcie uprawnień następuje w drodze decyzji administracyjnej i w przypadku szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum jest równoznaczne z ich likwidacją z końcem roku szkolnego, w którym decyzja stała się ostateczna.*

*2. W przypadku cofnięcia uprawnień szkoły publicznej niepublicznej szkole artystycznej ponowny wniosek o nadanie tej szkole uprawnień szkoły publicznej może zostać złożony nie wcześniej niż po upływie roku kształcenia, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej – semestru kształcenia.*

***Art. 89.** 1. Nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami niepublicznymi sprawują właściwi kuratorzy oświaty, a w przypadku szkół i placówek artystycznych oraz placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7, dla uczniów szkół artystycznych – również minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Przepisy art. 21a ust. 1 i 2, art. 33 oraz przepisy wydane na podstawie art. 21a ust. 3 i art. 35 ust. 6 stosuje się odpowiednio.*

*2. W przypadku gdy szkoła lub placówka niepubliczna nie spełnia na poziomie podstawowym wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie*

*art. 21a ust. 3, dotyczących efektów w zakresie kształcenia, wychowania i opieki oraz realizacji celów i zadań statutowych, przepis art. 34 ust. 2b stosuje się odpowiednio.*

***Art. 89a.*** *1. Podjęcie przez osobę prawną lub fizyczną prowadzenia wychowania przedszkolnego w niepublicznych formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, wymaga uzyskania wpisu do ewidencji prowadzonej przez gminę właściwą ze względu na miejsce prowadzenia tych form. Przepisy art. 82–84 i 89 stosuje się odpowiednio, z tym że zgłoszenie do ewidencji zamiast statutu powinno zawierać projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.*

*2. Podjęcie przez osobę prawną lub fizyczną, która prowadzi niepubliczne przedszkole lub niepubliczną szkołę podstawową, prowadzenia wychowania przedszkolnego w niepublicznych formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, wymaga dokonania zmiany we wpisie do ewidencji odpowiednio przedszkola lub szkoły podstawowej w trybie określonym w art. 82 ust. 5, z tym że zgłoszenie zamiast zmiany statutu powinno zawierać projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.*

*3. Przekształcenie niepublicznej formy, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, prowadzonej przez osobę prawną lub osobę fizyczną, w niepubliczne przedszkole wymaga dokonania zmiany we wpisie do ewidencji prowadzonej przez gminę właściwą ze względu na miejsce prowadzenia przedszkola w trybie określonym w art. 82 ust. 5, z tym że do zgłoszenia do ewidencji dołącza się statut przedszkola.]*

**Art. 89b.** 1. Do dotacji, o których mowa w art. 90, stosuje się przepisy art. 78a–78c.

2. Do wydatków bieżących, o których mowa w art. 90 ust. 1b, 1ba, 1c, 2b, 2d i 2ea, stosuje się przepis art. 78b ust. 10.

**Art. 89c.** 1. Jeżeli ustawa budżetowa na rok budżetowy została ogłoszona po dniu 1 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy, wysokość dotacji, o której mowa w art. 90 ust. 1a–3ad, w zakresie kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, ustala się:

1) w okresie do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym upływa 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok budżetowy –

z uwzględnieniem kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku poprzedzającym rok budżetowy;

2) w okresie od pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym upłynęło 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok budżetowy – z uwzględnieniem kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym.

2. Jeżeli w wyniku aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 1–9, dokonanej na podstawie art. 78c ust. 3, lub w wyniku zmiany kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, dokonanej na podstawie ust. 1, wysokość dotacji, o której mowa w art. 90 ust. 1a–3ad i 4a–4cb, uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej podstawowej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 90 ust. 1a–3ad i 4a–4cb, według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej podstawowej kwoty dotacji a sumą części dotacji przekazanych od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej podstawowej kwoty dotacji.

**Art. 89d.** 1. W Biuletynie Informacji Publicznej jednostki samorządu terytorialnego, która udziela dotacji, o których mowa w art. 90 ust. 1a–3ad, ogłasza się:

1) podstawową kwotę dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 1–5, oraz jej aktualizacje dokonywane na podstawie art. 78c ust. 3;

2) statystyczną liczbę dzieci, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz jej aktualizacje dokonywane na podstawie art. 78c ust. 2.

2. W Biuletynie Informacji Publicznej specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w *[art. 32a ust. 1]* <**art. 53 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe**>, ogłasza się:

**Zmiana we wprowadzeniu do wyliczenia w ust. 2 w art. 89d wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

1) podstawową kwotę dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 6–9, oraz jej aktualizacje dokonywane na podstawie art. 78c ust. 3;

2) statystyczną liczbę uczniów lub wychowanków oraz jej aktualizacje dokonywane na podstawie art. 78c ust. 2.

**Art. 90.** 1. Niepubliczne przedszkola, w tym specjalne, szkoły podstawowe *[i gimnazja]* , w tym z oddziałami integracyjnymi, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych *[i gimnazjów specjalnych]* oraz szkół podstawowych artystycznych, otrzymują dotacje z budżetu gminy.

**Zmiany w ust. 1 i nowe brzmienie ust. 1a w art. 90 wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[1a. Niepubliczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe, ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5, oraz poradnie psychologiczno-pedagogiczne, które zgodnie z art. 71b ust. 2a prowadzą wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, otrzymują na każde dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju, niezależnie od dotacji, o których mowa w ust. 1b, 1ba, 1c, 2a, 2b, 2ca, 2d, 2ea, 2ec, 3a, 3ab i 3ac, dotację z budżetu odpowiednio gminy lub powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takie dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju w części oświatowej subwencji ogólnej odpowiednio dla gminy lub powiatu, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, ośrodek lub poradnię poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie dzieci, które mają być objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju, nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.]*

**<1a. Niepubliczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze oraz poradnie psychologiczno-pedagogiczne, które zgodnie z art. 127 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe prowadzą wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, otrzymują na każde dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju, niezależnie od dotacji, o których mowa w ust. 1b, 1ba, 1c, 2a, 2b, 2ca, 2d, 2ea, 2ec, 3a, 3ab i 3ac, dotację z budżetu odpowiednio gminy lub powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takie dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju w części oświatowej subwencji ogólnej odpowiednio dla gminy lub powiatu, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, ośrodek lub poradnię poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie dzieci, które mają być objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju, nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.>**

1b. Niepubliczne przedszkole niebędące przedszkolem specjalnym otrzymuje na każdego ucznia z budżetu gminy dotację w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, jeżeli to przedszkole:

*[1) spełni warunki określone w art. 6 ust. 1, z tym że czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, nie może być krótszy niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony przez radę gminy dla przedszkoli prowadzonych przez gminę;]*

**<1) spełni warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, z tym że czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, nie może być krótszy niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony przez radę gminy dla przedszkoli prowadzonych przez gminę;>**

**Nowe brzmienie pkt 1 i zmiany w pkt 4–6 w ust. 1b w art. 90 wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2) będzie pobierać opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego nie wyższe niż opłaty ustalone przez radę gminy na podstawie art. 14 ust. 5 pkt 1 lit. a;

3) będzie prowadzić dokumentację przebiegu nauczania, wychowania i opieki ustaloną dla przedszkoli publicznych;

4) zapewni liczbę uczniów w oddziale przedszkolnym nieprzekraczającą maksymalnej liczby uczniów w oddziale przedszkola publicznego, określonej w przepisach wydanych na podstawie *[art. 60 ust. 2]* **<art. 111 ustawy – Prawo oświatowe>**;

5) zapewni uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie *[art. 22 ust. 2 pkt 11]* **<art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe>**;

6) stosuje zasady przyjmowania do publicznych przedszkoli określone *[w rozdziale 2a]* **<w rozdziale 6 ustawy – Prawo oświatowe>**.

W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędącego przedszkolem specjalnym, kwotę dotacji określa się w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli w najbliższej gminie prowadzącej przedszkole, z tym że na ucznia niepełnosprawnego

w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

1ba. Niepubliczna szkoła podstawowa, w której zorganizowano oddział przedszkolny, niebędąca szkołą podstawową specjalną, otrzymuje na każdego ucznia tego oddziału przedszkolnego z budżetu gminy dotację w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, jeżeli ten oddział przedszkolny w szkole podstawowej:

*[1) spełni warunki określone w art. 6 ust. 1, z tym że czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, nie może być krótszy niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony przez radę gminy dla przedszkoli prowadzonych przez gminę;]*

**<1) spełni warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, z tym że czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, nie może być krótszy niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony przez radę gminy dla przedszkoli prowadzonych przez gminę;>**

**Nowe brzmienie pkt 1 i zmiany w pkt 4–6 w ust. 1ba w art. 90 wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2) będzie pobierać opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego nie wyższe niż opłaty ustalone przez radę gminy na podstawie art. 14 ust. 5 pkt 1 lit. a;

3) będzie prowadzić dokumentację przebiegu nauczania, wychowania i opieki ustaloną dla przedszkoli publicznych;

4) zapewni liczbę uczniów w oddziale przedszkolnym nieprzekraczającą maksymalnej liczby uczniów w oddziale przedszkola publicznego, określonej w przepisach wydanych na podstawie *[art. 60 ust. 2]* **<art. 111 ustawy – Prawo oświatowe>**;

5) zapewni uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie *[art. 22 ust. 2 pkt 11]* **<art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe>**;

6) stosuje zasady przyjmowania do publicznych przedszkoli określone *[w rozdziale 2a]* **<w rozdziale 6 ustawy – Prawo oświatowe>**.

W przypadku braku na terenie gminy szkoły podstawowej prowadzonej przez gminę, w której zorganizowano oddział przedszkolny, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędącej szkołą podstawową specjalną, kwotę dotacji określa się w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, w najbliższej gminie prowadzącej szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

1c. Osoba prawna lub osoba fizyczna prowadząca wychowanie przedszkolne w niepublicznej innej formie wychowania przedszkolnego otrzymuje na każdego ucznia z budżetu gminy dotację w wysokości równej 50% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego innej formy wychowania przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, jeżeli ta inna forma wychowania przedszkolnego:

*[1) spełni warunki określone w art. 6 ust. 1 pkt 3 i ust. 2, z tym że czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, o którym mowa w art. 6 ust. 2, nie może być krótszy niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony przez radę gminy dla publicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez gminę;]*

**<1) spełni warunki określone w art. 13 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, z tym że czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, nie może być krótszy niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony przez radę gminy dla publicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez gminę;>**

**Nowe brzmienie pkt 1 i zmiana w pkt 3 w ust. 1c w art. 90 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2) będzie pobierać opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego nie wyższe niż opłaty ustalone przez radę gminy na podstawie art. 14 ust. 5 pkt 1 lit. b;

3) stosuje zasady przyjmowania do publicznych innych form wychowania przedszkolnego określone *[w rozdziale 2a]* **<w rozdziale 6 ustawy – Prawo oświatowe>**.

W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędącego przedszkolem specjalnym, kwotę dotacji określa się w wysokości równej 50% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli w najbliższej gminie prowadzącej przedszkole, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego innej formy wychowania przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

1d. Przyznanie dotacji, o której mowa w ust. 1b–1c, odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert ogłaszanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Do ogłoszenia otwartego konkursu ofert stosuje się odpowiednio przepisy art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239 i 395).

1e. Przystępując do otwartego konkursu ofert, osoba prowadząca niepubliczne przedszkole, szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub inną formę wychowania przedszkolnego składa zobowiązanie do przestrzegania warunków, o których mowa odpowiednio w ust. 1b, 1ba lub 1c, oraz podaje informację o planowanej liczbie uczniów.

1f. Regulamin otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ust. 1d, oraz kryteria wyboru ofert określa rada gminy w drodze uchwały, uwzględniając konieczność zapewnienia jak najlepszych warunków realizacji wychowania przedszkolnego.

1g. Gmina, która nie zapewnia wszystkim dzieciom, którym ma obowiązek zapewnić możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego, miejsca korzystania z wychowania przedszkolnego, jest obowiązana przeprowadzić otwarty konkurs ofert, o którym mowa w ust. 1d, dla niepublicznych przedszkoli.

1h. Jeżeli w wyniku rozstrzygnięcia konkursu, o którym mowa w ust. 1g, gmina nadal nie zapewnia miejsc korzystania z wychowania przedszkolnego wszystkim dzieciom, którym ma obowiązek zapewnić możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego, gmina jest obowiązana przeprowadzić konkurs, o którym mowa

w ust. 1d, dla niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego. Jeżeli gmina nadal nie zapewnia miejsc korzystania z wychowania przedszkolnego wszystkim dzieciom, którym ma obowiązek zapewnić możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego, gmina jest obowiązana przeprowadzić konkurs, o którym mowa w ust. 1d, dla oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

*[1i. Informację o otrzymywaniu przez niepubliczne przedszkole, szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub inną formę wychowania przedszkolnego dotacji, o której mowa odpowiednio w ust. 1b, 1ba lub 1c, wpisuje się do ewidencji, o której mowa w art. 82 ust. 1. Przepisy art. 82 ust. 3 stosuje się odpowiednio.]*

**<1i. Informację o otrzymywaniu przez niepubliczne przedszkole, szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub inną formę wychowania przedszkolnego dotacji, o której mowa odpowiednio w ust. 1b, 1ba lub 1c, wpisuje się do ewidencji, o której mowa w art. 168 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe. Przepisy art. 168 ust. 9 ustawy – Prawo oświatowe stosuje się odpowiednio.>**

**Nowe brzmienie ust. 1i w art. 90 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

1j. Dotacja, o której mowa w ust. 1b, 1ba lub 1c, jest udzielana pod warunkiem, że osoba prowadząca odpowiednio niepubliczne przedszkole, szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub inną formę wychowania przedszkolnego poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. Przepisu nie stosuje się w roku, w którym dotacja została przyznana w drodze otwartego konkursu ofert.

1k. Jeżeli do niepublicznego przedszkola, o którym mowa w ust. 1b, uczęszcza uczeń w wieku do lat 5 niebędący mieszkańcem gminy dotującej to przedszkole, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji udzielonej zgodnie z ust. 1b, pomniejszonej o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy.

1ka. Jeżeli do oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w ust. 1ba, uczęszcza uczeń w wieku do lat 5 niebędący mieszkańcem gminy dotującej tę szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń,

pokrywa koszty dotacji udzielonej zgodnie z ust. 1ba, pomniejszonej o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy.

1l. Jeżeli do niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w ust. 1c, uczęszcza uczeń w wieku do lat 5 niebędący mieszkańcem gminy dotującej tę inną formę wychowania przedszkolnego, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji udzielonej zgodnie z ust. 1c do wysokości iloczynu podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli określonej dla gminy dotującej i wskaźnika procentowego ustalonego na potrzeby dotowania niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w ust. 1c, w gminie zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji, pomniejszając powyższy iloczyn o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy. W przypadku braku na terenie gminy zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w ust. 1c, zamiast wskaźnika procentowego określonego w zdaniu pierwszym przyjmuje się wskaźnik procentowy w wysokości 50%.

1m. Osoba prawna lub osoba fizyczna prowadząca niepubliczne przedszkole, szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub inną formę wychowania przedszkolnego, otrzymująca dotację, o której mowa odpowiednio w ust. 1b, 1ba lub 1c, może zrezygnować ze spełniania warunków, o których mowa odpowiednio w ust. 1b, 1ba lub 1c, i pobierania tej dotacji, z końcem roku szkolnego, po uprzednim zawiadomieniu o zamiarze rezygnacji: rodziców uczniów przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego, organu udzielającego dotacji oraz kuratora oświaty, w terminie do dnia 31 sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym ma nastąpić ta rezygnacja.

1n. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), w drodze decyzji, może cofnąć niepublicznemu przedszkolu, szkole podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub innej formie wychowania przedszkolnego dotację, o której mowa odpowiednio w ust. 1b, 1ba lub 1c, w przypadku stwierdzenia naruszenia przez przedszkole, szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub inną formę wychowania przedszkolnego warunków określonych odpowiednio w ust. 1b, 1ba lub 1c. Cofnięcie dotacji następuje z urzędu lub na wniosek organu

sprawującego nadzór pedagogiczny, po uprzednim wezwaniu przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) osoby prowadzącej przedszkole, szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub inną formę wychowania przedszkolnego do zaprzestania naruszania warunków określonych odpowiednio w ust. 1b, 1ba lub 1c, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące.

1o. W szczególnie uzasadnionych przypadkach rada gminy, w drodze uchwały, może wyrazić zgodę na udzielenie niepublicznemu przedszkolu, szkole podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub innej formie wychowania przedszkolnego dotacji, o której mowa odpowiednio w ust. 1b, 1ba lub 1c, w wysokości wyższej niż wysokość określona odpowiednio w ust. 1b, 1ba lub 1c. Rada gminy w uchwale ustala okres udzielania dotacji w tej wysokości.

**Zmiany w ust. 2 w art. 90 wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. Niepubliczne szkoły podstawowe specjalne *[i gimnazja specjalne]* oraz szkoły *[ponadgimnazjalne]* <**ponadpodstawowe**> o uprawnieniach szkół publicznych, w tym z oddziałami integracyjnymi, otrzymują dotacje z budżetu powiatu.

2a. Szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia danego typu i rodzaju szkół w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, pod warunkiem że osoba prowadząca szkołę niepubliczną poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

2b. Niepubliczne przedszkola niebędące przedszkolami specjalnymi, niespełniające warunków, o których mowa w ust. 1b, otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu gminy w wysokości nie niższej niż 75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, w którym zaplanowane wydatki bieżące

finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędącego przedszkolem specjalnym, kwotę dotacji określa się w wysokości nie niższej niż 75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli w najbliższej gminie prowadzącej przedszkole, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

2c. Jeżeli do niepublicznego przedszkola, o którym mowa w ust. 2b, uczęszcza uczeń w wieku do lat 5 niebędący mieszkańcem gminy dotującej to przedszkole, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji udzielonej zgodnie z ust. 2b do wysokości iloczynu podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli określonej dla gminy dotującej i wskaźnika procentowego ustalonego na potrzeby dotowania niepublicznych przedszkoli, o których mowa w ust. 2b, w gminie zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji, pomniejszając powyższy iloczyn o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy. W przypadku braku na terenie gminy zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji niepublicznego przedszkola, o którym mowa w ust. 2b, zamiast wskaźnika procentowego określonego w zdaniu pierwszym przyjmuje się wskaźnik procentowy w wysokości 75%.

2ca. Niepubliczne przedszkola specjalne otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu gminy w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

2d. Osoba prowadząca wychowanie przedszkolne w niepublicznej innej formie wychowania przedszkolnego niespełniającej warunków, o których mowa w ust. 1c, otrzymuje na każdego ucznia dotację z budżetu gminy w wysokości nie niższej niż 40% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego innej formy wychowania przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji

informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędącego przedszkolem specjalnym, kwotę dotacji określa się w wysokości nie niższej niż 40% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli w najbliższej gminie prowadzącej przedszkole, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego innej formy wychowania przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

2e. Jeżeli do niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w ust. 2d, uczęszcza uczeń w wieku do lat 5 niebędący mieszkańcem gminy dotującej tę inną formę wychowania przedszkolnego, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji udzielonej zgodnie z ust. 2d do wysokości iloczynu podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli określonej dla gminy dotującej i wskaźnika procentowego ustalonego na potrzeby dotowania niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w ust. 2d, w gminie zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji, pomniejszając powyższy iloczyn o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy. W przypadku braku na terenie gminy zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w ust. 2d, zamiast wskaźnika procentowego określonego w zdaniu pierwszym przyjmuje się wskaźnik procentowy w wysokości 40%.

2ea. Niepubliczne szkoły podstawowe, w których zorganizowano oddział przedszkolny, niebędące szkołami podstawowymi specjalnymi, niespełniające warunków, o których mowa w ust. 1ba, otrzymują na każdego ucznia tego oddziału przedszkolnego z budżetu gminy dotację w wysokości nie niższej niż 75% podstawowej kwoty dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczną szkołę podstawową,

w której zorganizowano oddział przedszkolny, poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. W przypadku braku na terenie gminy szkoły podstawowej prowadzonej przez gminę, w której zorganizowano oddział przedszkolny, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z użyciem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie przekraczają wartości 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, niebędącej szkołą podstawową specjalną, kwotę dotacji określa się w wysokości nie niższej niż 75% podstawowej kwoty dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, w najbliższej gminie prowadzącej szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

2eb. Jeżeli do oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w ust. 2ea, uczęszcza uczeń w wieku do lat 5 niebędący mieszkańcem gminy dotującej tę szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji udzielonej zgodnie z ust. 2ea do wysokości iloczynu podstawowej kwoty dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, określonej dla gminy dotującej i wskaźnika procentowego ustalonego na potrzeby dotowania niepublicznych szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, o których mowa w ust. 2ea, w gminie zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji, pomniejszając powyższy iloczyn o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy. W przypadku braku na terenie gminy zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji niepublicznej szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, o której mowa w ust. 2ea, zamiast wskaźnika procentowego określonego w zdaniu pierwszym przyjmuje się wskaźnik procentowy w wysokości 75%.

2ec. Niepubliczne szkoły podstawowe specjalne, w których zorganizowano oddział przedszkolny, otrzymują na każdego ucznia tego oddziału przedszkolnego z budżetu powiatu dotację w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego

ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczną szkołę podstawową specjalną, w której zorganizowano oddział przedszkolny, poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

2ed. Przez ucznia w wieku do 5 lat, o którym mowa w ust. 1k, 1ka, 1l, 2c, 2e i 2eb, rozumie się ucznia objętego wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 6 lat.

2f. W przypadku szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze w klasach (semestrach) programowo najwyższych kończą się w kwietniu lub czerwcu, dotacja, o której mowa w ust. 2a, przysługuje również na każdego absolwenta szkoły w okresie od miesiąca następującego po miesiącu, w którym ukończył szkołę, do końca roku szkolnego, w którym absolwent ukończył szkołę.

2g. Na wniosek osoby prowadzącej odpowiednio niepubliczne przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, ośrodek, poradnię psychologiczno-pedagogiczną lub placówkę, o których mowa w ust. 1a–1c, 2a, 2b, 2ca, 2d, 2ea, 2ec, 3, 3a i 3ab–3ad, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do udzielenia dotacji może wyrazić zgodę na odstąpienie od terminu, o którym mowa w ust. 1a, 1j, 2a, 2b, 2ca, 2d, 2ea, 2ec i 3, 3a i 3ab–3ad, lub na udzielenie dotacji w terminie wcześniejszym niż od początku następnego roku budżetowego.

3. Szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych niewymienione w ust. 2a otrzymują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia danego typu i rodzaju szkół w wysokości nie niższej niż 50% podstawowej kwoty dotacji dla szkół danego typu i rodzaju, pod warunkiem że osoba prowadząca szkołę niepubliczną poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji, z zastrzeżeniem ust. 3h i 3i. Uczestnictwo uczniów w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych musi być potwierdzone ich własnoręcznymi podpisami na listach obecności na tych zajęciach. W przypadku braku na terenie odpowiednio gminy lub

powiatu szkoły danego typu i rodzaju prowadzonej odpowiednio przez gminę lub powiat kwotę dotacji określa się w wysokości nie niższej niż 50% podstawowej kwoty dotacji dla szkół danego typu i rodzaju odpowiednio w najbliższej gminie lub najbliższym powiecie prowadzącym szkołę danego typu i rodzaju. W przypadku braku odpowiednio najbliższej gminy lub najbliższego powiatu prowadzącego szkołę danego typu i rodzaju kwotę dotacji określa się w wysokości nie niższej niż 50% podstawowej kwoty dotacji dla szkół danego typu i rodzaju w najbliższym województwie prowadzącym szkołę danego typu i rodzaju.

**Zmiana w ust. 3a i 3aa w art. 90 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3a. Niepubliczne placówki, o których mowa w *[art. 2 pkt 5 i 7]* **<art. 2 pkt 7 i 8 ustawy – Prawo oświatowe>**, otrzymują na każdego wychowanka dotację z budżetu powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego wychowanka w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczną placówkę poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie wychowanków nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

3aa. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 3a, dla niepublicznych placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, będących domami wczasów dziecięcych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie *[art. 71 ust. 1 pkt 1]* **<art. 123 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe>**, jest proporcjonalna do czasu pobytu wychowanka w tej placówce i jest ustalana jako iloczyn kwoty nie niższej niż kwota przewidziana na takiego wychowanka w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu oraz liczby dni pobytu tego wychowanka w tej placówce, pomniejszonej o jeden dzień, i podzielonej przez liczbę dni w roku budżetowym.

3ab. Niepubliczne młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, posiadające w swoich strukturach szkołę, a w przypadku specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych – także przedszkole lub szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, otrzymują, niezależnie od dotacji, o której mowa w ust. 3a, na każdego ucznia tej szkoły, tego przedszkola lub tego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej dotację z budżetu powiatu w wysokości, o której mowa w ust. 2a, 2ca lub 2ec, pod warunkiem że osoba prowadząca placówkę niepubliczną poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczniów w tym

przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub szkole nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

*[3ac. Niepubliczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 5, które prowadzą zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, otrzymują na każdego uczestnika tych zajęć dotację z budżetu odpowiednio gminy lub powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w części oświatowej subwencji ogólnej odpowiednio dla gminy lub powiatu, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, ośrodek lub poradnię poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.]*

**<3ac. Niepubliczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy – Prawo oświatowe, które prowadzą zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, otrzymują na każdego uczestnika tych zajęć dotację z budżetu odpowiednio gminy lub powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w części oświatowej subwencji ogólnej odpowiednio dla gminy lub powiatu, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, ośrodek lub poradnię poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.>**

**Nowe brzmienie ust. 3ac w art. 90 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3ad. Niepubliczne szkoły, o których mowa w ust. 2a, w których zorganizowano internat, otrzymują, niezależnie od dotacji, o której mowa w ust. 2a, na każdego wychowanka tego internatu dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia danego typu i rodzaju szkół w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego wychowanka internatu w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczną szkołę poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację

o planowanej liczbie wychowanków internatu nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

3b. Szkoły niepubliczne nieposiadające uprawnień szkoły publicznej oraz placówki niepubliczne, o których mowa w *[art. 2 pkt 3, 4 i 10]* **<art. 2 pkt 3, 6 i 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, mogą otrzymywać dotacje z budżetu powiatu.

**Zmiana w ust. 3b w art. 90 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3c. Dotacje, o których mowa w ust. 1a–3ad, są przekazywane na rachunek bankowy szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, placówki lub zespołu szkół lub placówek w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że część za grudzień jest przekazywana w terminie do dnia 15 grudnia.

3d. Dotacje, o których mowa w ust. 1a–3b, są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub placówki w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej. Dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na:

Dotacje, o których mowa w ust. 1a–3b, są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub placówki w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej. Dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na:

1) pokrycie wydatków bieżących szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek, obejmujących każdy wydatek poniesiony na cele działalności szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub placówki, w tym na:
   a) wynagrodzenie osoby fizycznej prowadzącej szkołę, przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego lub placówkę, jeżeli odpowiednio pełni funkcję dyrektora szkoły, przedszkola lub placówki albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego,
   b) sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadań organu prowadzącego, o których mowa w *[art. 5 ust. 7]* **<art. 10 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe>**

   **Zmiana w lit. b w pkt 1 w ust. 3d w art. 90 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

   – z wyjątkiem wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji i udziałów lub wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego;
2) zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, obejmujących:
   a) książki i inne zbiory biblioteczne,

b) środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach, przedszkolach i placówkach,

c) sprzęt sportowy i rekreacyjny,

d) meble,

e) pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości, w momencie oddania do używania.

3da. Dotacja, o której mowa w ust. 1a–3b, może być wykorzystana wyłącznie na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań określonych w ust. 3d, poniesionych w okresie roku budżetowego, na który dotacja została udzielona, niezależnie od tego, którego roku dotyczą te zadania.

3e. Organy jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w ust. 1a–3b, mogą kontrolować prawidłowość pobrania i wykorzystania dotacji przyznanych szkołom, przedszkolom, innym formom wychowania przedszkolnego i placówkom z budżetów tych jednostek.

3f. Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli przez organy, o których mowa w ust. 3e, mają prawo wstępu do szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek oraz wglądu do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania, a w przypadku szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych w ust. 2a – dodatkowo wglądu do list obecności, o których mowa w ust. 3, oraz ich weryfikacji.

3fa. W przypadku utrudniania lub udaremniania przez szkołę, o której mowa w ust. 3, lub przez niepubliczną placówkę, o której mowa w *[art. 2 pkt 3, 4, 7 i 10]* **<art. 2 pkt 3, 6, 8 i 10 ustawy – Prawo oświatowe>**, lub przez organ prowadzący tę szkołę lub placówkę czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 3f, organ dotujący wzywa dyrektora szkoły lub placówki lub organ prowadzący tę szkołę lub placówkę do zaprzestania tych działań w określonym terminie.

**Zmiana w ust. 3fa w art. 90 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3fb. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 3fa, organ dotujący wstrzymuje przekazywanie szkole lub placówce dotacji do dnia umożliwienia przeprowadzenia w szkole lub placówce czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 3f.

3fc. Dotacja przekazana szkole lub placówce za okres, którego dotyczyło wstrzymanie dotacji, może być wykorzystana wyłącznie na refundację wydatków związanych z realizacją zadań szkoły lub placówki, określonych w ust. 3d, poniesionych przez szkołę lub placówkę w okresie roku budżetowego, w którym dotacja została wstrzymana. Jeżeli okres wstrzymania dotacji przypada na więcej niż jeden rok budżetowy, może być ona wykorzystana proporcjonalnie do okresów wstrzymania w poszczególnych latach budżetowych.

3g. Organy, o których mowa w ust. 3e, w związku z przeprowadzaniem kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystywania dotacji przez szkoły, przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego i placówki, mogą przetwarzać dane osobowe uczniów tych szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek.

3h. Dotacje dla szkół, o których mowa w ust. 3, przysługują za lipiec i sierpień na każdego ucznia, który w czerwcu spełnił warunek uczestniczenia w zajęciach, o którym mowa w ust. 3.

3i. Do szkół, o których mowa w ust. 3, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze w klasach (semestrach) programowo najwyższych kończą się w kwietniu lub czerwcu, przepis ust. 2f stosuje się odpowiednio.

4. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust. 1a–1c i 2–3b, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji.

4a. Niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach szkół publicznych otrzymują dotacje z budżetu państwa.

4b. Niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach szkół publicznych realizujące kształcenie ogólne otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu państwa w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych danego typu, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczną szkołę artystyczną poda ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

4c. Niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach szkół publicznych niewymienione w ust. 4b otrzymują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu dotację z budżetu państwa w wysokości nie niższej niż 25% podstawowej kwoty dotacji dla szkół artystycznych danego typu, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczną szkołę artystyczną poda ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. W niepublicznej artystycznej szkole policealnej uczestnictwo uczniów w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych musi być potwierdzone ich własnoręcznymi podpisami na listach obecności na tych zajęciach.

4ca. Jeżeli minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego nie prowadzi szkoły artystycznej danego typu, kwotę dotacji, o której mowa w ust. 4b i 4c, określa się:

1) w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach szkoły publicznej realizującej kształcenie ogólne – w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne;
2) w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne – w wysokości nie niższej niż 25% podstawowej kwoty dotacji dla szkół artystycznych prowadzących wyłącznie kształcenie artystyczne.

4cb. Niepubliczne szkoły artystyczne, o których mowa w ust. 4b, w których zorganizowano internat, otrzymują, niezależnie od dotacji, o której mowa w ust. 4b, na każdego wychowanka tego internatu będącego uczniem szkoły artystycznej dotację z budżetu państwa w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół artystycznych, w których zorganizowano internat, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczną szkołę artystyczną poda ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego informację o planowanej liczbie wychowanków internatu nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

4d. Niepubliczne szkoły artystyczne nieposiadające uprawnień szkoły publicznej mogą otrzymywać dotacje z budżetu państwa.

4e. Dotacje, o których mowa w ust. 4a–4cb, są przekazywane na rachunek bankowy szkoły lub zespołu szkół w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia

każdego miesiąca, z tym że część za grudzień jest przekazywana w terminie do dnia 15 grudnia roku budżetowego.

4f. Do dotacji, o których mowa w ust. 4a–4d, stosuje się odpowiednio ust. 2f oraz 3d–3i.

4g. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb przekazywania przez organ prowadzący szkołę informacji niezbędnych dla ustalenia wysokości dotacji, o których mowa w ust. 4a–4d, oraz wzór wniosku o udzielenie dotacji zawierającego te informacje,
2) tryb udzielania oraz rozliczania wykorzystania dotacji, o których mowa w ust. 4a–4d, wzór składanego przez szkołę oświadczenia o liczbie uczniów i poniesionych wydatkach sfinansowanych z udzielonej części dotacji przypadającej na dany miesiąc oraz wzór formularza rozliczenia wykorzystania tych dotacji,
3) tryb oraz zakres kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji, o których mowa w ust. 4a–4d

– uwzględniając typy szkół, których informacje dotyczą, oraz odpowiedni stopień szczegółowości danych, konieczność zapewnienia jednolitości zasad dotowania szkół, możliwość wykorzystania środków komunikacji elektronicznej i informatycznych nośników danych przy składaniu wniosku o udzielenie dotacji oraz rozliczaniu wykorzystania tych dotacji, a także konieczność zapewnienia weryfikacji prawidłowości wydatkowania środków publicznych i odpowiedniego udokumentowania przebiegu kontroli.

5. (uchylony)

6. (uchylony)

7. Zwolnienia z podatków i opłat, o których mowa w art. 81, stosuje się również do niepublicznych szkół, placówek, a także innych form wychowania przedszkolnego, placówek doskonalenia nauczycieli i kolegiów pracowników służb społecznych oraz organów je prowadzących.

8. Niepubliczne szkoły [*ponadgimnazjalne*] <**ponadpodstawowe**> prowadzące kwalifikacyjne kursy zawodowe otrzymują na każdego słuchacza kursu, który zdał egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji,

**Zmiana w ust. 8 w art. 90 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

dotację z budżetu powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego w części oświatowej subwencji ogólnej dla powiatu, pod warunkiem że osoba prowadząca szkołę:

1) poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie słuchaczy kursu nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji;
2) udokumentuje zdanie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji przez słuchaczy kursu w terminie 30 dni od daty ogłoszenia wyników tego egzaminu przez okręgową komisję egzaminacyjną.

8a. Rada powiatu, w drodze uchwały, może wyrazić zgodę na udzielenie dotacji, o której mowa w ust. 8, w wysokości wyższej niż wysokość określona w ust. 8.

9. Dotacja, o której mowa w ust. 8, jest wypłacana jednorazowo w terminie 30 dni od złożenia przez osobę prowadzącą szkołę zaświadczenia odpowiednio o wydaniu dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe lub o zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji przez słuchaczy, którzy ukończyli kwalifikacyjny kurs zawodowy w tej szkole, wydanych przez okręgową komisję egzaminacyjną na wniosek osoby prowadzącej szkołę.

10. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, może wyrazić zgodę na udzielenie dotacji, o której mowa w:

1) ust. 1a i 2a–3ad – w wysokości wyższej niż wysokość określona w ust. 1a i 2a–3ad;
2) ust. 1b, 1ba, 2b i 2ea w odniesieniu do ucznia przedszkola integracyjnego, ucznia oddziału integracyjnego w przedszkolu z oddziałami integracyjnymi lub ucznia oddziału przedszkolnego integracyjnego zorganizowanego w szkole podstawowej – w wysokości wyższej niż wysokość określona w ust. 1b, 1ba, 2b i 2ea.

11. Przyznanie dotacji, o których mowa w art. 90 ust. 1a–8, stanowi czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

*[**Art. 90a.** 1. Osoba fizyczna lub osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego, prowadząca szkoły publiczne, szkoły niepubliczne lub placówki, może dla celów organizacyjnych połączyć je w zespół i określić zasady działania zespołu.*

**Przepis uchylający art. 90a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*Połączenie nie narusza odrębności szkół lub placówek w zakresie określonym w ustawie, w szczególności w zakresie uzyskiwania zezwolenia, cofania zezwolenia, wpisywania do ewidencji i wykreślania z niej, uzyskiwania i utraty uprawnień szkoły publicznej oraz uzyskiwania dotacji.*

*2. (uchylony)]*

Rozdział 8a

**Pomoc materialna dla uczniów**

**Art. 90b.** 1. Uczniowi przysługuje prawo do pomocy materialnej ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa lub budżecie właściwej jednostki samorządu terytorialnego.

2. Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

3. Pomoc materialna przysługuje:

1) uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia;

*[2) wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.]*

**Nowe brzmienie pkt 2 w ust. 3 w art. 90b wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<2) wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.>**

4. Świadczenia pomocy materialnej, o których mowa w art. 90c ust. 2, przysługują również uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

**Art. 90c.** 1. Pomoc materialna ma charakter socjalny albo motywacyjny.

2. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

1) stypendium szkolne;
2) zasiłek szkolny.

3. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym są:
1) stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe;
2) stypendium Prezesa Rady Ministrów;
3) stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
4) stypendium ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

4. Uczniowi może być przyznana jednocześnie pomoc materialna o charakterze socjalnym i motywacyjnym.

**Art. 90d.** 1. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe, z zastrzeżeniem ust. 12.

2. Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie:
1) całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
2) pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do wychowanków ośrodków, o których mowa w art. 90b ust. 3 pkt 2, oraz słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych.

4. Stypendium szkolne może być udzielane uczniom szkół [*ponadgimnazjalnych*] <**ponadpodstawowych**> oraz słuchaczom kolegiów, o których mowa w ust. 3, także w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania.

**Zmiany w ust. 4 i 5 w art. 90d wejdą w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

5. Stypendium szkolne może być także udzielone w formie świadczenia pieniężnego, jeżeli organ przyznający stypendium uzna, że udzielenie stypendium w formach, o których mowa w ust. 2, a w przypadku uczniów szkół

[*ponadgimnazjalnych*] <**ponadpodstawowych**> także w formie, o której mowa w ust. 4, nie jest możliwe, natomiast w przypadku słuchaczy kolegiów, o których mowa w ust. 3, udzielenie stypendium w formach, o których mowa w ust. 2 i 4, nie jest celowe.

6. Stypendium szkolne może być udzielone w jednej lub kilku formach jednocześnie.

7. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 i 1583).

8. Miesięczna wysokość dochodu, o której mowa w ust. 7, jest ustalana na zasadach określonych w art. 8 ust. 3–13 ustawy, o której mowa w ust. 7, z tym że do dochodu nie wlicza się świadczeń pomocy materialnej, o których mowa w art. 90c ust. 2 i 3.

9. Stypendium szkolne nie może być niższe miesięcznie niż 80% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych i nie może przekraczać miesięcznie 200% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

10. Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy w danym roku szkolnym, a w przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych – na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 9 miesięcy w danym roku szkolnym.

11. Jeżeli forma stypendium szkolnego tego wymaga, stypendium szkolne może być realizowane w okresach innych niż miesięczne lub jednorazowo, z tym że wartość stypendium szkolnego w danym roku szkolnym nie może przekroczyć łącznie dwudziestokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, a w przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych – osiemnastokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

12. Stypendium szkolne nie przysługuje uczniowi, który otrzymuje inne stypendium o charakterze socjalnym ze środków publicznych, z zastrzeżeniem ust. 13.

13. Uczeń, który otrzymuje inne stypendium o charakterze socjalnym ze środków publicznych, może otrzymać stypendium szkolne w wysokości, która łącznie

z innym stypendium o charakterze socjalnym ze środków publicznych nie przekracza dwudziestokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, a w przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych – osiemnastokrotności kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

**Art. 90e.** 1. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

2. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

3. Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

4. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku.

**Art. 90f.** Rada gminy uchwala regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, kierując się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym określa w szczególności:

1) sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1;
2) formy, w jakich udziela się stypendium szkolnego w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy;
3) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego;
4) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego.

**Art. 90g.** 1. Szkoła może udzielać stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe.

2. Stypendium za wyniki w nauce może być przyznane uczniowi, który uzyskał wysoką średnią ocen oraz co najmniej dobrą ocenę zachowania w okresie (semestrze) poprzedzającym okres (semestr), w którym przyznaje się to stypendium, a stypendium

za osiągnięcia sportowe może być przyznane uczniowi, który uzyskał wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu co najmniej międzyszkolnym oraz co najmniej dobrą ocenę zachowania w okresie (semestrze) poprzedzającym okres (semestr), w którym przyznaje się to stypendium.

2a. Warunek uzyskania co najmniej dobrej oceny zachowania, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy uczniów szkół policealnych oraz szkół dla dorosłych.

3. O przyznanie stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe uczeń może ubiegać się nie wcześniej niż po ukończeniu pierwszego okresu (semestru) nauki w danym typie szkoły, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.

4. Stypendium za wyniki w nauce nie udziela się uczniom klas I–III szkoły podstawowej oraz uczniom klasy IV szkoły podstawowej do ukończenia pierwszego okresu nauki.

5. Stypendium za osiągnięcia sportowe nie udziela się uczniom klas I–III szkoły podstawowej.

6. Dyrektor szkoły powołuje w szkole komisję stypendialną.

7. Średnią ocen, o której mowa w ust. 2, ustala komisja stypendialna, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i samorządu uczniowskiego.

8. Wniosek o przyznanie stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe wychowawca klasy składa do komisji stypendialnej, która przekazuje wniosek wraz ze swoją opinią dyrektorowi szkoły.

9. Stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe jest wypłacane raz w okresie (semestrze).

10. Stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe nie może przekroczyć kwoty stanowiącej dwukrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Wysokość stypendium ustala dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii komisji stypendialnej i rady pedagogicznej oraz w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.

11. Stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe przyznaje dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, w ramach środków przyznanych przez organ prowadzący na ten cel w budżecie szkoły.

12. Przepisy ust. 1–3 i 6–11 stosuje się odpowiednio do kolegium pracowników służb społecznych, z tym że wniosek o przyznanie stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe składa słuchacz.

**Art. 90h.** 1. Stypendium Prezesa Rady Ministrów może być przyznane uczniowi szkoły dla młodzieży, której ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości.

2. Stypendium Prezesa Rady Ministrów przyznaje się uczniowi, który otrzymał promocję z wyróżnieniem, uzyskując przy tym najwyższą w danej szkole średnią ocen lub wykazuje szczególne uzdolnienia w co najmniej jednej dziedzinie wiedzy, uzyskując w niej najwyższe wyniki, a w pozostałych dziedzinach wiedzy wyniki co najmniej dobre.

3. Stypendium Prezesa Rady Ministrów przyznaje się jednemu uczniowi danej szkoły na okres od września do czerwca w danym roku szkolnym.

4. Stypendium Prezesa Rady Ministrów przyznaje Prezes Rady Ministrów.

**Art. 90i.** 1. Stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania może być przyznane uczniowi szkoły publicznej dla młodzieży lub szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej dla młodzieży, uzyskującemu wybitne osiągnięcia edukacyjne, w szczególności:

1) laureatowi międzynarodowej olimpiady lub laureatowi i finaliście olimpiady przedmiotowej o zasięgu ogólnopolskim lub turnieju;
2) laureatowi konkursu na pracę naukową, organizowanego przez instytucję naukową lub stowarzyszenie naukowe;
3) uczniowi szkoły [*ponadgimnazjalnej*] **<ponadpodstawowej>** uzyskującemu najwyższe wyniki w nauce według indywidualnego programu lub toku nauki;
4) uczniowi uczestniczącemu w zajęciach w uczelni przewidzianych tokiem studiów na podstawie postanowień regulaminu studiów dotyczących warunków uczestniczenia wybitnie uzdolnionych uczniów w zajęciach przewidzianych tokiem studiów;
5) uczniowi, który uzyskał wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu krajowym lub międzynarodowym.

**Zmiana w pkt 3 w ust. 1 w art. 90i wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. Stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania przyznaje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza na stronach internetowych właściwego ministerstwa liczbę stypendiów oraz wysokość stypendium w każdym roku szkolnym.

**Art. 90j.** 1. Stypendium ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może być przyznane uczniowi szkoły artystycznej prowadzącej kształcenie w zawodzie artystycznym.

2. Stypendium ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może być przyznane uczniowi, który uzyskał w okresie (semestrze) bardzo dobrą średnią ocen z przedmiotów artystyczno-zawodowych oraz uczniowi – laureatowi międzynarodowego lub krajowego konkursu artystycznego.

3. Stypendium ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może być przyznane nie wcześniej niż po ukończeniu pierwszego roku nauki w danym typie szkoły artystycznej i nie częściej niż raz w roku.

4. Stypendium ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przyznaje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ogłasza na stronach internetowych właściwego ministerstwa liczbę stypendiów oraz wysokość stypendium w każdym roku szkolnym.

**Art. 90k.** Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość stypendium Prezesa Rady Ministrów, a także szczegółowy sposób i tryb przyznawania i wypłacania stypendiów, o których mowa w art. 90c ust. 3 pkt 2–4, uwzględniając udział organów szkoły oraz kuratora oświaty w procesie wyłaniania kandydatów do stypendiów oraz terminy składania wniosków o przyznanie stypendium.

**Art. 90l.** Osoby fizyczne i osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego, przyznające ze środków własnych uczniom stypendia za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe, na warunkach i w trybie określonych w ustalonym przez siebie regulaminie, mogą ubiegać się o zatwierdzenie tego regulaminu przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

**Art. 90m.** 1. Świadczenie pomocy materialnej o charakterze socjalnym przyznaje wójt (burmistrz, prezydent miasta).

2. Rada gminy może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1.

**Art. 90n.** 1. W sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym wydaje się decyzje administracyjne.

2. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane na:

1) wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia;
2) wniosek odpowiednio dyrektora szkoły, kolegium pracowników służb społecznych lub ośrodka, o którym mowa w art. 90b ust. 3 pkt 2.

3. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym mogą być również przyznawane z urzędu.

4. Wniosek o przyznanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym zawiera w szczególności:

1) imię i nazwisko ucznia i jego rodziców;
2) miejsce zamieszkania ucznia;
3) dane uzasadniające przyznanie świadczenia pomocy materialnej, w tym zaświadczenie albo oświadczenie o wysokości dochodów, z zastrzeżeniem ust. 5;
4) pożądaną formę świadczenia pomocy materialnej inną niż forma pieniężna.

5. W przypadku ubiegania się o stypendium szkolne dla ucznia, którego rodzina korzysta ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zamiast zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości dochodów przedkłada się zaświadczenie albo oświadczenie o korzystaniu ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

5a. Oświadczenia, o których mowa w ust. 4 pkt 3 i ust. 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

6. Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składa się do dnia 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych – do dnia 15 października danego roku szkolnego.

7. W uzasadnionych przypadkach, wniosek o przyznanie stypendium szkolnego może być złożony po upływie terminu, o którym mowa w ust. 6.

**Art. 90o.** 1. Rodzice ucznia otrzymującego stypendium szkolne są obowiązani niezwłocznie powiadomić organ, który przyznał stypendium, o ustaniu przyczyn, które stanowiły podstawę przyznania stypendium szkolnego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do pełnoletniego ucznia.

3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do dyrektora szkoły, kolegium pracowników służb społecznych lub ośrodka, o którym mowa w art. 90b ust. 3 pkt 2, w przypadku gdy dyrektor poweźmie informację o ustaniu przyczyn, które stanowiły podstawę przyznania stypendium szkolnego.

4. Stypendium szkolne wstrzymuje się albo cofa w przypadku ustania przyczyn, które stanowiły podstawę przyznania stypendium szkolnego.

5. Należności z tytułu nienależnie pobranego stypendium szkolnego podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

6. Wysokość należności podlegającej zwrotowi oraz termin zwrotu tej należności ustala się w drodze decyzji administracyjnej.

7. W przypadkach szczególnych, zwłaszcza jeżeli zwrot wydatków na udzielone stypendium szkolne w całości lub w części stanowiłby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub też niweczyłby skutki udzielanej pomocy, właściwy organ może odstąpić od żądania takiego zwrotu.

**Art. 90p.** 1. Udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zadaniem własnym gminy.

2. Udzielanie stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe w:

1) publicznych szkołach, kolegiach pracowników służb społecznych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego jest zadaniem własnym tych jednostek;
2) publicznych szkołach prowadzonych przez organy niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych jest zadaniem organów prowadzących te szkoły.

**Art. 90r.** 1. Na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa.

2. Dotacji, o której mowa w ust. 1, udziela minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego, określi, w drodze rozporządzenia, terminy przekazywania dotacji, o której mowa w ust. 1, gminom oraz sposób ustalania wysokości tej dotacji, uwzględniając w szczególności:

1) wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie;

2) liczbę dzieci w wieku od 6 do 18 lat, zameldowanych na terenie gminy na pobyt stały;
3) stosunek liczby osób, którym przyznano zasiłek okresowy, o którym mowa w art. 36 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, do liczby osób zameldowanych na terenie gminy na pobyt stały.

4. Na finansowanie zasiłków szkolnych w danej gminie przeznacza się nie więcej niż 5% kwoty dotacji, o której mowa w ust. 1.

**Art. 90s.** 1. Stypendia za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe są finansowane z dochodów jednostek samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 4–6.

2. Szkoły publiczne prowadzone przez osoby fizyczne oraz osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego otrzymują środki na przyznanie stypendiów za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe w ramach dotacji, o której mowa w art. 80 ust. 3 i 3ae.

3. Szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych otrzymują środki na przyznanie stypendiów za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe w ramach dotacji, o której mowa w art. 90 ust. 2a i 3.

4. W szkołach publicznych prowadzonych przez właściwych ministrów stypendia za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe są finansowane z budżetu państwa z części, których dysponentami są właściwi ministrowie.

5. Publiczne szkoły artystyczne prowadzone przez osoby fizyczne oraz osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego otrzymują środki na przyznanie stypendiów za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe odpowiednio z budżetu państwa w ramach dotacji, o której mowa w art. 80 ust. 5, lub z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w ramach dotacji, o której mowa w art. 80 ust. 5b.

6. Niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach szkół publicznych otrzymują środki na przyznanie stypendiów za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe z budżetu państwa w ramach dotacji, o której mowa w art. 90 ust. 4b i 4c.

7. Stypendium Prezesa Rady Ministrów jest finansowane z budżetu państwa, a stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz stypendium ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego są finansowane z budżetu państwa z części, których dysponentami są odpowiednio

minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oraz minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

**Dodany art. 90sa wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<Art. 90sa. 1. Uczniom szkół i placówek prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ustawy – Prawo oświatowe, mogą być przyznane świadczenia w postaci bezpłatnego wyżywienia, zakwaterowania, umundurowania i pomocy lekarskiej.**

**2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szkoły i placówki, w których uczniowie mogą otrzymać świadczenia, o których mowa w ust. 1, zakres tych świadczeń, a także warunki korzystania z tych świadczeń, uwzględniając specyfikę nauczania w szkołach i placówkach prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz konieczność właściwego zabezpieczenia procesu dydaktycznego.>**

**Art. 90t.** 1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy:

1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;
2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

2. Na realizację programów, o których mowa w ust. 1, jednostki samorządu terytorialnego przeznaczają środki własne, a także mogą przeznaczać środki publiczne, o których mowa w *art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych*[8)].

3. Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć programy, o których mowa w ust. 1, we współpracy z organizacjami, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

4. W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

**Art. 90u.** 1. Rada Ministrów może przyjąć rządowy program albo programy mające na celu:

1) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz innych grup społecznych;
2) wspieranie powstawania i realizacji regionalnych lub lokalnych programów, o których mowa w art. 90t ust. 1 pkt 1, tworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
3) wspieranie powstawania i realizacji regionalnych lub lokalnych programów, o których mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2, tworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
4) wspomaganie tworzenia warunków do sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami;
5) wspomaganie organów prowadzących szkoły lub placówki w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki lub w podnoszeniu poziomu dyscypliny w szkołach lub placówkach;
6) rozwijanie kompetencji, zainteresowań i uzdolnień dzieci i młodzieży oraz innych grup społecznych, w tym wspomaganie organów prowadzących szkoły lub placówki w realizacji przedsięwzięć w tym obszarze;
7) wspieranie przedsięwzięć w zakresie edukacji patriotycznej i obywatelskiej dzieci i młodzieży.

2. Na współfinansowanie programów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, jest przyznawana dotacja celowa, po zapewnieniu udziału środków własnych jednostki samorządu terytorialnego lub organizacji, o której mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, albo pozyskania przez tę jednostkę lub organizację środków z innych źródeł, na realizację tworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego lub organizację regionalnego lub lokalnego programu.

3. Na współfinansowanie programów, o których mowa w ust. 1, mogą być przeznaczane środki zagraniczne w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 1448 i 1856 oraz z 2015 r. poz. 1240) oraz ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

4. W przypadku przyjęcia programu albo programów, o których mowa w ust. 1, Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, odpowiednio:

1) szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży oraz innym grupom społecznym objętym programem, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby i grupy osób uprawnione do pomocy;

2) szczegółowe warunki dofinansowania regionalnych lub lokalnych programów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, warunki, jakie muszą spełnić te programy, podmioty dokonujące oceny programów oraz udział środków własnych niezbędnych do ubiegania się o udzielenie dofinansowania, a także sposób i tryb wyboru programów, którym zostanie udzielone dofinansowanie, uwzględniając w szczególności potrzeby edukacyjne na danym obszarze, osiągnięcia uczniów, w tym w szczególności wyniki *[egzaminu gimnazjalnego]* <**egzaminu ósmoklasisty**>, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, a w przypadku ubiegania się o dofinansowanie przez jednostkę samorządu terytorialnego – także udział nakładów na oświatę w budżecie tej jednostki;

**Zmiana w pkt 2 w ust. 4 w art. 90u wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

3) szczegółowe warunki dofinansowania regionalnych lub lokalnych programów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, warunki, jakie muszą spełnić te programy, podmioty dokonujące oceny programów oraz udział środków własnych niezbędnych do ubiegania się o udzielenie dofinansowania, a także sposób i tryb wyboru programów, którym zostanie udzielone dofinansowanie, uwzględniając w szczególności potrzeby i możliwości edukacyjne uczniów, ich osiągnięcia, bazę dydaktyczną niezbędną do realizacji programu, przygotowanie kadry pedagogicznej i warunki materialne uczniów;

4) szczegółowe warunki, formy i tryb wspomagania tworzenia warunków do sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, uwzględniając w szczególności tworzenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej dla uczniów;

5) formy i zakres wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach i placówkach lub podnoszeniu poziomu dyscypliny w szkołach lub placówkach, sposób podziału środków budżetu państwa przyznanych na realizację programu, szczegółowe

kryteria i tryb oceny wniosków organów prowadzących o udzielenie wsparcia finansowego oraz zakres informacji, jakie powinien zawierać wniosek organu prowadzącego o udzielenie wsparcia finansowego, uwzględniając w szczególności wymóg skuteczności i efektywności przedsięwzięć podejmowanych w ramach programu;

6) szczegółowe warunki, formy i tryb realizacji przedsięwzięć w zakresie rozwijania kompetencji, zainteresowań i uzdolnień dzieci i młodzieży oraz innych grup społecznych, a także warunki i tryb wspomagania organów prowadzących szkoły lub placówki w realizacji przedsięwzięć w tym obszarze, uwzględniając konieczność rozwijania umiejętności ułatwiających przystosowanie się do zmian zachodzących w życiu społecznym i gospodarczym, możliwość udzielenia wsparcia finansowego organów prowadzących szkoły lub placówki oraz wymóg skuteczności i efektywności wydatkowania środków budżetowych;

7) szczegółowe warunki, formy i tryb wspierania przedsięwzięć w zakresie edukacji patriotycznej i obywatelskiej dzieci i młodzieży, uwzględniając w szczególności pomoc w poznawaniu miejsc pamięci narodowej.

**Dodany art. 90v wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1292).**

**<Art. 90v. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w celu realizacji zadań służących wykonaniu programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, przyjętego na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. poz. 1860), zwanego dalej „Programem”, dotyczących pomocy uczennicom w ciąży przez stworzenie im możliwości kontynuowania nauki oraz utworzenia ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych, współdziała z jednostkami samorządu terytorialnego.**

**2. Na realizację zadań, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może udzielić jednostkom samorządu terytorialnego wsparcia finansowego w formie dotacji celowej.**

**3. Starosta wskazuje publiczne przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę podstawową, w tym specjalną, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy, o którym mowa**

**w art. 2 pkt 7 ustawy – Prawo oświatowe, albo poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną, spełniające warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe, które w danym powiecie pełnią funkcję wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego.**

**4. Do zadań wiodących ośrodków, o których mowa w ust. 3, należy udzielanie kompleksowego wsparcia rodzinom z dziećmi, od chwili wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do podjęcia nauki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3. roku życia, obejmującego w szczególności udzielanie informacji rodzinom, zapewnienie usług specjalistów w zależności od potrzeb dziecka i jego rodziny oraz koordynowanie działań służących wykorzystaniu dostępnych usług, w tym zajęć w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.**

**5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zadania wiodących ośrodków, o których mowa w ust. 3, uwzględniając koordynacyjny i kompleksowy charakter działań podejmowanych wobec dzieci i ich rodzin.>**

Rozdział 9

## Przepisy szczególne

**Art. 91.** (uchylony)

**Art. 91a.** (uchylony)

**Art. 92.** 1. Uczniowie, z wyjątkiem uczniów szkół dla dorosłych, objęci są świadczeniami profilaktycznej opieki zdrowotnej.

2. Organizację oraz formy profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami określają *przepisy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym*[12)].

[12)] Obecnie przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, 1240, 1269, 1365, 1569, 1692, 1735, 1830, 1844, 1893, 1916, 1991 i 1994 oraz z 2016 r. poz. 65, 652, 960, 1355 i 1579), która weszła w życie z dniem 1 października 2004 r., oraz przepisy wydane na jej podstawie, na podstawie art. 229 pkt 2 lit. b tej ustawy.

**Art. 92a.** 1. Ilekroć w art. 92b–92t i art. 96a jest mowa o wypoczynku, należy przez to rozumieć wypoczynek organizowany dla dzieci i młodzieży w celach rekreacyjnych lub regeneracji sił fizycznych i psychicznych, połączony ze szkoleniem lub pogłębianiem wiedzy, rozwijaniem zainteresowań, uzdolnień lub kompetencji społecznych dzieci i młodzieży, trwający nieprzerwanie co najmniej 2 dni, w czasie ferii letnich i zimowych oraz wiosennej i zimowej przerwy świątecznej, w kraju lub za granicą, w szczególności w formie kolonii, półkolonii, zimowiska, obozu i biwaku.

2. Przepisom ustawy nie podlega wypoczynek organizowany dla dzieci własnych lub dzieci znajomych przez rodzinę lub osoby znane rodzicom osobiście.

3. Przez rodzinę, o której mowa w ust. 2, należy rozumieć osoby spokrewnione albo osoby niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

**Art. 92b.** 1. Pierwszeństwo w korzystaniu z wypoczynku finansowanego ze środków pozostających w dyspozycji wojewody mają dzieci:

1) objęte pieczą zastępczą;
2) pochodzące z rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych, w tym:
   a) z rodzin wychowujących troje lub więcej dzieci,
   *[b) samotnie wychowywane, o których mowa w art. 20b pkt 2;]*
   **<b) samotnie wychowywane w rozumieniu art. 4 pkt 43 ustawy – Prawo oświatowe;>**
3) z zaburzeniami somatycznymi potwierdzonymi zaświadczeniem lekarskim i zamieszkujące w środowisku ekologicznie zagrożonym.

**Nowe brzmienie lit. b w pkt 2 w ust. 1 w art. 92b wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. Przez rodziny żyjące w trudnych warunkach materialnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, należy rozumieć rodziny, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 5 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

3. Przy obliczaniu dochodu na osobę w rodzinie, o którym mowa w ust. 2, bierze się pod uwagę przeciętny miesięczny dochód z 3 miesięcy wybranych spośród ostatnich 6 miesięcy poprzedzających przekazanie przez rodziców uczestnika albo pełnoletniego uczestnika wypoczynku wypełnionej karty kwalifikacyjnej, o którym mowa w art. 92k ust. 4.

**Art. 92c.** 1. Organizatorami wypoczynku mogą być:

1) szkoły i placówki;
2) przedsiębiorcy wpisani do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 187 i 1334);
3) osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, inne niż wymienione w pkt 1 i 2, organizujące wypoczynek w celu:
   a) niezarobkowym albo
   b) zarobkowym, jeżeli organizowany wypoczynek nie stanowi imprezy turystycznej, o której mowa w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych.

2. Organizator wypoczynku zapewnia:

1) bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku, w szczególności organizuje wypoczynek w obiekcie lub na terenie spełniającym wymagania ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz warunki higieniczno-sanitarne, określone w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, ochronie środowiska i Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a w przypadku wypoczynku z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – organizuje wypoczynek w obiekcie lub na terenie dostosowanym do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności uczestników wypoczynku;
2) kadrę wypoczynku, którą stanowią:
   a) kierownik wypoczynku i wychowawcy wypoczynku spełniający warunki, o których mowa w art. 92p ust. 1–6; liczba wychowawców wypoczynku jest odpowiednia do liczby uczestników wypoczynku,
   b) w zależności od programu wypoczynku i realizowanych zajęć – trenerzy i instruktorzy sportu, rekreacji, animacji kulturalno-oświatowej, lektorzy języka i inne osoby prowadzące zajęcia podczas wypoczynku, które spełniają następujące warunki:
      – mają ukończone 18 lat,
      *[– posiadają co najmniej wykształcenie średnie,]*
      **<– posiadają co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe,>**

**Nowe brzmienie tiret drugiego w lit. b w pkt 2 w ust. 2 w art. 92c wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

– posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizowanych zajęć;

3) dostęp do opieki medycznej:
   a) w ramach świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub
   b) na podstawie umowy zawartej z lekarzem, pielęgniarką lub ratownikiem medycznym;
4) program wypoczynku i zajęcia dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczestników, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej i umiejętności;
5) żywienie zgodne z zasadami higieny żywienia określonymi w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2015 r. poz. 594 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 65, 1228, 1579 i 1760);
6) bezpieczne korzystanie z wyznaczonego obszaru wodnego zgodnie z ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 656);
7) bezpieczne przebywanie w górach oraz na zorganizowanych terenach narciarskich zgodnie z ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. poz. 1241 oraz z 2013 r. poz. 7).

3. Opinia potwierdzająca spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w ust. 2 pkt 1, wydana przez właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, jest ważna przez okres 3 lat od dnia jej wydania, jeżeli warunki ochrony przeciwpożarowej obiektu lub terenu nie uległy zmianie.

4. W przypadku wypoczynku organizowanego za granicą:

1) organizator wypoczynku ma obowiązek zawrzeć umowę ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia na rzecz uczestników wypoczynku, o ile obowiązek zawarcia takiej umowy nie wynika z odrębnych przepisów;
2) co najmniej jedna osoba spośród kadry wypoczynku zna język obcy na poziomie umożliwiającym porozumiewanie się w krajach tranzytowych i kraju docelowym.

**Art. 92d.** 1. Organizator wypoczynku jest obowiązany zgłosić kuratorowi oświaty właściwemu ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wypoczynku zamiar zorganizowania wypoczynku, z zastrzeżeniem art. 92e ust. 1.

2. Organizator wypoczynku posiadający siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgłasza zamiar zorganizowania wypoczynku kuratorowi oświaty właściwemu ze względu na lokalizację wypoczynku.

3. Zamiar zorganizowania wypoczynku zgłasza się w formie zgłoszenia wypoczynku, które zawiera:

1) nazwę lub imię i nazwisko organizatora wypoczynku oraz jego dane teleadresowe: adres siedziby lub adres zamieszkania w przypadku osoby fizycznej, w tym województwo, powiat, gminę, oraz adres do korespondencji, numer telefonu i faksu, adres poczty elektronicznej, a także, jeżeli posiada:
   a) numer identyfikacyjny REGON,
   b) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym,
   c) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
   d) numer zaświadczenia o wpisie do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych;
2) wskazanie:
   a) formy wypoczynku,
   b) terminu wypoczynku,
   c) adresu wypoczynku, miejsca lokalizacji wypoczynku lub trasy wypoczynku, z podaniem nazwy kraju w przypadku wypoczynku organizowanego za granicą,
   d) rodzaju zakwaterowania,
   e) liczby uczestników wypoczynku, w tym liczby uczestników ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności wynikającymi z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
   f) numeru telefonu kierownika wypoczynku;
3) ramowy program wypoczynku określający rodzaj zajęć realizowanych podczas wypoczynku;

4) informację o sposobie zapewnienia uczestnikom wypoczynku dostępu do opieki medycznej;
5) imiona i nazwiska oraz funkcje osób wchodzących w skład kadry wypoczynku, a także informację o spełnianiu przez te osoby odpowiednio warunków, o których mowa w art. 92p ust. 1–6 i art. 92c ust. 2 pkt 2 lit. b;
6) oświadczenie organizatora wypoczynku o posiadaniu kopii dokumentów potwierdzających spełnianie przez osoby wchodzące w skład kadry wypoczynku warunków, o których mowa w art. 92p ust. 1–6 i art. 92c ust. 2 pkt 2 lit. b, potwierdzonych przez organizatora wypoczynku za zgodność z oryginałem;
7) w przypadku organizatora wypoczynku, o którym mowa w art. 92c ust. 1 pkt 3 – oświadczenie organizatora wypoczynku, że organizuje wypoczynek w celu odpowiednio niezarobkowym albo zarobkowym i nie podlega obowiązkowi wpisu do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych;
8) wykaz dokumentów dołączonych do zgłoszenia, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 92t;
9) datę i podpis organizatora wypoczynku.

4. W przypadku stwierdzenia braków lub nieprawidłowości w zgłoszeniu wypoczynku kurator oświaty wzywa niezwłocznie organizatora wypoczynku do ich uzupełnienia lub usunięcia w wyznaczonym terminie.

5. Zgłoszenie wypoczynku uzupełnione lub poprawione w wyznaczonym terminie wywołuje skutki od chwili jego przedstawienia.

6. Jeżeli zgłoszenie wypoczynku spełnia warunki określone w ustawie i przepisach wydanych na podstawie art. 92t, kurator oświaty umieszcza je niezwłocznie w bazie wypoczynku, o której mowa w art. 92h ust. 1, udostępniając do publicznej wiadomości następujące informacje:
1) numer zgłoszenia wypoczynku;
2) datę umieszczenia zgłoszenia wypoczynku w bazie wypoczynku;
3) nazwę lub imię i nazwisko organizatora wypoczynku;
4) dane teleadresowe organizatora wypoczynku, o których mowa w ust. 3 pkt 1;
5) termin wypoczynku;

6) adres wypoczynku, miejsce lokalizacji wypoczynku lub trasę wypoczynku, w tym nazwę kraju w przypadku wypoczynku organizowanego za granicą;
7) liczbę uczestników;
8) ramowy program wypoczynku;
9) sposób zapewnienia uczestnikom wypoczynku dostępu do opieki medycznej;
10) numer zaświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. d, albo informację o złożeniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 7.

7. Wypoczynek może się odbyć wyłącznie po umieszczeniu zgłoszenia wypoczynku w bazie wypoczynku.

8. Jeżeli mimo wezwania, o którym mowa w ust. 4, organizator wypoczynku nie uzupełnił braków lub nie usunął nieprawidłowości stwierdzonych w zgłoszeniu wypoczynku, kurator oświaty, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia umieszczenia zgłoszenia wypoczynku w bazie wypoczynku, o której mowa w art. 92h ust. 1.

**Art. 92e.** 1. Zgłoszeniu, o którym mowa w art. 92d ust. 1, nie podlega zamiar zorganizowania wypoczynku przez szkołę lub placówkę, trwającego do 3 dni.

2. Dyrektor szkoły lub placówki zawiadamia organ prowadzący oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny o zamiarze zorganizowania wypoczynku, o którym mowa w ust. 1, przekazując tym organom kartę wypoczynku, z wyjątkiem listy, o której mowa w ust. 4 pkt 9.

3. Wypoczynek, o którym mowa w ust. 1, może się odbyć wyłącznie po zawiadomieniu organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką o zamiarze zorganizowania tego wypoczynku.

4. Karta wypoczynku zawiera:
1) nazwę i adres szkoły lub placówki;
2) adres wypoczynku, miejsce lokalizacji wypoczynku lub trasę wypoczynku, w tym nazwę kraju w przypadku wypoczynku organizowanego za granicą;
3) termin wypoczynku;
4) cel i program wypoczynku;
5) środek transportu;
6) imiona i nazwiska kierownika wypoczynku i wychowawców wypoczynku;
7) numer telefonu kierownika wypoczynku;

8) oświadczenie kierownika wypoczynku i wychowawców wypoczynku o zobowiązaniu się do przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa w czasie wypoczynku;
9) listę uczestników wypoczynku, która zawiera następujące dane: imię i nazwisko, datę urodzenia i adres zamieszkania;
10) liczbę uczestników;
11) datę i podpis dyrektora szkoły lub placówki.

**Art. 92f.** Opłatę za udział uczestnika w wypoczynku ustala organizator wypoczynku.

**Art. 92g.** Niezwłocznie po umieszczeniu zgłoszenia wypoczynku w bazie wypoczynku, o której mowa w art. 92h ust. 1, kurator oświaty udostępnia z bazy wypoczynku państwowemu inspektorowi sanitarnemu, komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej oraz kuratorowi oświaty, właściwym ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku, wersję elektroniczną zgłoszenia wypoczynku, z tym że informacji o spełnianiu przez osoby wchodzące w skład kadry wypoczynku odpowiednio warunków, o których mowa w art. 92p ust. 1–6 i art. 92c ust. 2 pkt 2 lit. b, oraz oświadczenia, o którym mowa w art. 92d ust. 3 pkt 6, nie ujawnia się państwowemu inspektorowi sanitarnemu i komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej.

**Art. 92h.** 1. Bazę wypoczynku prowadzi minister właściwy do spraw oświaty i wychowania za pomocą systemu teleinformatycznego.

2. Zgłoszenia wypoczynku usuwa się z bazy wypoczynku:
1) po upływie 30 dni od dnia zakończenia ferii zimowych – w przypadku wypoczynku organizowanego w czasie zimowej przerwy świątecznej i ferii zimowych w danym roku szkolnym;
2) po upływie 30 dni od dnia zakończenia ferii letnich – w przypadku wypoczynku organizowanego w czasie wiosennej przerwy świątecznej i ferii letnich w danym roku szkolnym.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, kurator oświaty, właściwy państwowy inspektor sanitarny i komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej przechowują odpowiednio dane zawarte w bazie wypoczynku, dokumentację

dotyczącą zgłoszenia wypoczynku i dokumentację wypoczynku przez okres 5 lat od dnia usunięcia zgłoszenia z bazy wypoczynku.

4. Organizator wypoczynku przechowuje dokumentację dotyczącą zgłoszenia wypoczynku i dokumentację wypoczynku przez okres 5 lat od dnia usunięcia zgłoszenia z bazy wypoczynku.

5. Szkoła lub placówka przechowuje kartę wypoczynku przez okres 5 lat od dnia zakończenia wypoczynku.

**Art. 92i.** Organizator wypoczynku zawiadamia niezwłocznie kuratora oświaty właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wypoczynku, a w przypadku organizatora wypoczynku posiadającego siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – kuratora oświaty właściwego ze względu na lokalizację wypoczynku, o zmianach okoliczności objętych zgłoszeniem wypoczynku.

**Art. 92j.** Organizator wypoczynku informuje rodziców uczestnika albo pełnoletniego uczestnika wypoczynku o warunkach organizacji wypoczynku, w szczególności o terminie, miejscu lub trasie wypoczynku, jego programie i regulaminie.

**Art. 92k.** 1. Organizator wypoczynku zakłada dla uczestnika wypoczynku kartę kwalifikacyjną, z wyłączeniem wypoczynku, o którym mowa w art. 92e ust. 1.

2. Karta kwalifikacyjna zawiera:

1) informacje dotyczące wypoczynku:
   a) formę wypoczynku,
   b) termin wypoczynku,
   c) adres wypoczynku, miejsce lokalizacji wypoczynku lub trasę wypoczynku, w tym nazwę kraju w przypadku wypoczynku organizowanego za granicą;
2) informacje dotyczące uczestnika wypoczynku:
   a) imię (imiona) i nazwisko uczestnika oraz imiona i nazwiska jego rodziców,
   b) rok urodzenia,
   c) adres zamieszkania, a w przypadku gdy uczestnik jest niepełnoletni – adres zamieszkania jego rodziców lub adres ich pobytu, jeżeli jest inny niż adres zamieszkania,

d) numer telefonu rodziców lub osoby wskazanej przez pełnoletniego uczestnika,

e) informację o specjalnych potrzebach edukacyjnych uczestnika, w szczególności o potrzebach wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym,

f) istotne dane o stanie zdrowia, rozwoju psychofizycznym i stosowanej diecie uczestnika oraz jego numer PESEL w celu potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,

g) zgodę rodziców uczestnika albo zgodę pełnoletniego uczestnika na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia uczestnika, zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922);

3) decyzję organizatora wypoczynku o zakwalifikowaniu uczestnika do udziału w wypoczynku;

4) potwierdzenie przez kierownika wypoczynku pobytu uczestnika w miejscu wypoczynku w terminie, o którym mowa w pkt 1 lit. b, albo informację kierownika wypoczynku o skróceniu tego pobytu;

5) informację kierownika wypoczynku o stanie zdrowia uczestnika w czasie trwania wypoczynku oraz o chorobach przebytych w jego trakcie;

6) informacje i spostrzeżenia wychowawcy wypoczynku dotyczące uczestnika wypoczynku.

3. Organizator wypoczynku podaje w karcie kwalifikacyjnej informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 1, a następnie przekazuje ją rodzicom uczestnika albo pełnoletniemu uczestnikowi wypoczynku.

4. Rodzice uczestnika albo pełnoletni uczestnik wypoczynku podają w karcie kwalifikacyjnej informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 2, a następnie przekazują ją organizatorowi wypoczynku.

**Art. 92l.** 1. Każda osoba wchodząca w skład kadry wypoczynku, która powzięła wiadomość o wypadku z udziałem uczestnika wypoczynku, niezwłocznie udziela mu pierwszej pomocy i zapewnia opiekę, a w razie potrzeby powiadamia podmioty

ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

2. Kierownik wypoczynku lub upoważniony przez niego wychowawca wypoczynku o każdym wypadku podczas wypoczynku zawiadamia niezwłocznie:

1) rodziców uczestnika, który uległ wypadkowi, albo osobę wskazaną przez pełnoletniego uczestnika wypoczynku w karcie kwalifikacyjnej;
2) organizatora wypoczynku;
3) kuratora oświaty właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wypoczynku oraz kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku;
4) organ prowadzący szkołę lub placówkę, dyrektora szkoły lub placówki oraz radę rodziców – w przypadku gdy organizatorem wypoczynku jest szkoła lub placówka;
5) prokuratora – w razie wypadku śmiertelnego, ciężkiego lub zbiorowego;
6) państwowego inspektora sanitarnego – w przypadku zatrucia pokarmowego, do którego doszło na terenie kraju.

3. Miejsce wypadku zabezpiecza się do czasu sporządzenia protokołu powypadkowego.

4. Kierownik wypoczynku albo upoważniony przez niego wychowawca wypoczynku przeprowadza po wypadku postępowanie powypadkowe oraz sporządza protokół powypadkowy, który zawiera:

1) imię, nazwisko i adres zamieszkania uczestnika, który uległ wypadkowi;
2) okoliczności wypadku;
3) działania podjęte w związku z wypadkiem;
4) skutki wypadku;
5) miejscowość lub miejsce i datę sporządzenia protokołu oraz podpis osoby sporządzającej protokół.

5. W postępowaniu powypadkowym może uczestniczyć jako obserwator przedstawiciel kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku, a w przypadku wypoczynku organizowanego przez szkołę lub placówkę – także przedstawiciel organu prowadzącego.

6. Protokół powypadkowy sporządza się w trzech egzemplarzach, po jednym dla rodziców uczestnika, który uległ wypadkowi, albo pełnoletniego uczestnika

wypoczynku, który uległ wypadkowi, lub osoby wskazanej przez niego w karcie kwalifikacyjnej, organizatora wypoczynku i kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku.

7. Rodzice uczestnika, który uległ wypadkowi, albo pełnoletni uczestnik, który uległ wypadkowi, lub osoba wskazana przez niego w karcie kwalifikacyjnej mogą zgłosić pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

8. W przypadku stwierdzenia, że zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym są zasadne w całości lub w części kierownik wypoczynku albo upoważniony przez niego wychowawca wypoczynku zmienia lub uzupełnia protokół.

9. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym w całości kierownik wypoczynku albo upoważniony przez niego wychowawca wypoczynku pozostawia protokół bez zmian.

10. Kierownik wypoczynku, w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym, informuje na piśmie osoby, o których mowa w ust. 6, o uwzględnieniu w całości lub w części albo nieuwzględnieniu tych zastrzeżeń, wraz z uzasadnieniem.

**Art. 92m.** 1. Nadzór nad wypoczynkiem organizowanym w kraju sprawuje kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku.

2. W ramach nadzoru kurator oświaty zbiera i analizuje informacje o stanie i warunkach realizacji wypoczynku na obszarze województwa, a także, odpowiednio do potrzeb, może:

1) kontrolować wypoczynek w miejscu wypoczynku;
2) żądać wglądu do dokumentacji wypoczynku w miejscu wypoczynku;
3) żądać wglądu do dokumentacji wypoczynku po zakończeniu wypoczynku;
4) występować do organizatora wypoczynku o informacje związane z organizacją i przebiegiem wypoczynku.

3. Kurator oświaty zawiadamia organizatora wypoczynku o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Nie zawiadamia się o zamiarze przeprowadzenia kontroli, w przypadku gdy przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem zdrowia lub życia uczestników wypoczynku, jest wynikiem wcześniej przeprowadzonej kontroli lub następuje z powodu otrzymanych skarg.

4. Kontrolę przeprowadzają osoba lub osoby wyznaczone przez kuratora oświaty, na podstawie okazanego imiennego upoważnienia wydanego przez kuratora oświaty i po okazaniu legitymacji służbowej.

5. Osoba przeprowadzająca kontrolę podlega wyłączeniu z udziału w kontroli, na wniosek lub z urzędu, jeżeli kontrola może dotyczyć jej praw lub obowiązków, praw lub obowiązków jej małżonka, osoby pozostającej z nią faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych lub powinowatych do drugiego stopnia lub osoby związanej z nią z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli. Powody wyłączenia trwają mimo ustania małżeństwa, wspólnego pożycia, przysposobienia, opieki lub kurateli.

6. Przed rozpoczęciem kontroli osoba przeprowadzająca kontrolę składa pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli.

7. Osoba przeprowadzająca kontrolę podlega wyłączeniu również w przypadku zaistnienia w toku kontroli okoliczności mogących wywołać uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności.

8. O wyłączeniu, o którym mowa w ust. 5 i 7, decyduje kurator oświaty.

9. Osobie przeprowadzającej kontrolę przysługuje prawo wstępu do wszystkich obiektów i urządzeń związanych z wypoczynkiem, wglądu do dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia kontroli, sporządzania jej kopii oraz żądania udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień.

10. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności organizatora wypoczynku lub kierownika wypoczynku albo osoby upoważnionej. Organizator wypoczynku oraz osoby wchodzące w skład kadry wypoczynku są obowiązani udzielać osobie przeprowadzającej kontrolę wszelkich potrzebnych informacji oraz zapewnić jej warunki sprawnego przeprowadzenia kontroli.

11. Osoba przeprowadzająca kontrolę sporządza protokół kontroli, który zawiera:

1) nazwę lub imię i nazwisko organizatora wypoczynku oraz jego adres siedziby lub adres zamieszkania;
2) imię i nazwisko kierownika wypoczynku oraz jego adres zamieszkania;
3) numer zgłoszenia wypoczynku umieszczonego w bazie wypoczynku;
4) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby przeprowadzającej kontrolę;
5) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;

6) miejsce kontroli;
7) zakres kontroli;
8) opis ustalonego stanu faktycznego;
9) zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości;
10) imiona, nazwiska i funkcje osób odpowiedzialnych za nieprawidłowości;
11) pouczenie o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli i o prawie do odmowy podpisania protokołu.

12. Protokół kontroli podpisuje osoba przeprowadzająca kontrolę oraz organizator wypoczynku lub kierownik wypoczynku albo osoba upoważniona. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez organizatora wypoczynku lub kierownika wypoczynku albo osobę upoważnioną osoba przeprowadzająca kontrolę umieszcza w protokole informację o tym fakcie.

13. Organizator wypoczynku lub kierownik wypoczynku albo osoba upoważniona ma prawo zgłosić pisemne umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

14. Kurator oświaty, w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli, informuje na piśmie osoby, o których mowa w ust. 13, o uwzględnieniu w całości lub w części albo nieuwzględnieniu tych zastrzeżeń, wraz z uzasadnieniem.

15. W przypadku stwierdzenia, że zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są zasadne w całości lub w części osoba przeprowadzająca kontrolę zmienia lub uzupełnia protokół kontroli.

16. W przypadku nieuwzględnienia w całości zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli osoba przeprowadzająca kontrolę pozostawia protokół kontroli bez zmian.

**Art. 92n.** 1. W razie stwierdzenia, że wypoczynek jest prowadzony niezgodnie z prawem lub danymi zawartymi w zgłoszeniu wypoczynku, kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku, z urzędu albo na wniosek właściwego państwowego inspektora sanitarnego lub komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej:

1) nakazuje organizatorowi wypoczynku usunięcie w wyznaczonym terminie stwierdzonych nieprawidłowości, pod rygorem zakończenia prowadzenia wypoczynku;

2) nakazuje organizatorowi wypoczynku natychmiastowe przeniesienie uczestników wypoczynku do innego obiektu, spełniającego warunki, o których mowa w art. 92c ust. 2 pkt 1, jeżeli nieprawidłowości powodują bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia uczestników wypoczynku, pod rygorem zakończenia prowadzenia wypoczynku.

2. W przypadku:

1) niemożności usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, o których mowa w ust. 1 pkt 1,

2) niewykonania nakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2

– kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku zarządza, w drodze decyzji administracyjnej, zakończenie prowadzenia wypoczynku przez organizatora wypoczynku oraz nakazuje organizatorowi wypoczynku niezwłoczne zorganizowanie powrotu uczestników wypoczynku do miejsca zamieszkania.

3. Decyzji, o której mowa w ust. 2, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

4. Kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku zawiadamia niezwłocznie kuratora oświaty właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wypoczynku o wydaniu decyzji, o której mowa w ust. 2, i przekazuje kopię tej decyzji.

5. Właściwy państwowy inspektor sanitarny i komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej są obowiązani niezwłocznie zawiadomić kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku o stwierdzonych okolicznościach uzasadniających zakończenie prowadzenia wypoczynku.

6. Informację o wydaniu decyzji, o której mowa w ust. 2, lub o stwierdzeniu okoliczności, o których mowa w ust. 5, kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku zamieszcza niezwłocznie w bazie wypoczynku, o której mowa w art. 92h ust. 1, a informację o terminie zakończenia prowadzenia wypoczynku udostępnia w bazie wypoczynku do publicznej wiadomości.

**Art. 92o.** 1. Nadzór nad wypoczynkiem organizowanym za granicą sprawuje kurator oświaty właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wypoczynku.

2. W ramach nadzoru kurator oświaty zbiera i analizuje informacje o stanie i warunkach realizacji wypoczynku za granicą, może żądać od organizatora

wypoczynku dokumentacji wypoczynku oraz dodatkowych informacji związanych z organizacją i przebiegiem wypoczynku, w tym także po jego zakończeniu.

**Art. 92p.** 1. Kierownikiem wypoczynku może być osoba, która:

1) nie była karana za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii albo wobec której nie orzeczono zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi lub zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu;
2) ukończyła 18 lat;
*[3) posiada co najmniej wykształcenie średnie;]*
**<3) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe;>**
4) ukończyła kurs na kierownika wypoczynku;
5) posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie w wykonywaniu zadań dydaktyczno-wychowawczych lub opiekuńczo-wychowawczych, uzyskane w okresie ostatnich 15 lat.

**Nowe brzmienie pkt 3 w ust. 1 w art. 92p wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

2. Wychowawcą wypoczynku może być osoba, która:

1) spełnia warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3;
2) ukończyła kurs na wychowawcę wypoczynku.

3. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej przewodnika lub równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w Rzeczypospolitej Polskiej albo w stopniu równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, pełniących funkcję kierownika wypoczynku lub wychowawcy wypoczynku w formach wypoczynku organizowanych przez organizacje harcerskie.

4. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, nie dotyczy osób zajmujących stanowiska kierownicze w szkołach lub placówkach oraz instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej podharcmistrza lub równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w Rzeczypospolitej Polskiej albo w stopniu równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.

5. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, nie dotyczy nauczycieli oraz instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej podharcmistrza lub równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w Rzeczypospolitej Polskiej albo w stopniu równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.

6. Warunek, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, nie dotyczy nauczycieli, osób pracujących z dziećmi w placówkach wsparcia dziennego lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych, które posiadają wykształcenie określone w art. 26 ust. 1 pkt 1 lit. a lub w art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, oraz instruktorów harcerskich w stopniu co najmniej przewodnika lub równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w Rzeczypospolitej Polskiej albo w stopniu równoważnym nadanym w organizacji harcerskiej funkcjonującej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.

7. Równoważność stopnia, o którym mowa w ust. 3–6, stwierdza kurator oświaty właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora wypoczynku, w drodze decyzji administracyjnej. Kurator oświaty może zasięgnąć opinii organizacji harcerskiej funkcjonującej w Rzeczypospolitej Polskiej lub zwrócić się do organizatora wypoczynku o przedstawienie dokumentów niezbędnych do ustalenia równoważności stopnia.

8. W celu potwierdzenia spełniania warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1:

1) kandydat na kierownika lub wychowawcę wypoczynku jest obowiązany przedstawić organizatorowi wypoczynku informację z Krajowego Rejestru Karnego; informacja ta zachowuje ważność przez okres 12 miesięcy od dnia jej wydania;
2) kandydat na kierownika lub wychowawcę wypoczynku, który jest jednocześnie zatrudniony na podstawie przepisów, które przewidują warunek niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie, składa w formie pisemnej oświadczenie o niekaralności za przestępstwa, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

**Art. 92q.** 1. Kurs na kierownika wypoczynku i kurs na wychowawcę wypoczynku mogą być prowadzone przez:
1) publiczne i niepubliczne placówki doskonalenia nauczycieli;
2) publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego;
3) osoby prawne, osoby fizyczne oraz instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową.

2. Prowadzenie kursu na kierownika wypoczynku i kursu na wychowawcę wypoczynku przez podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 3, wymaga zgody kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce prowadzenia kursów.

3. Zgoda jest wydawana na czas określony, nie dłuższy jednak niż rok.

4. Zgoda jest wydawana organizatorowi, który zapewni:
1) bazę dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kursów;
2) kadrę posiadającą przygotowanie zapewniające realizację programu kursu;
3) program kursu zgodny z programem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 92t.

5. Wniosek o udzielenie zgody zawiera:
1) nazwę lub imię i nazwisko organizatora kursu;
2) adres siedziby lub adres zamieszkania organizatora kursu;
3) rodzaj planowanych kursów;
4) liczbę planowanych kursów, z wyszczególnieniem liczby kursów na kierownika wypoczynku i kursów na wychowawcę wypoczynku;
5) adres miejsca prowadzenia kursów;

6) planowane terminy przeprowadzenia kursów;
7) planowany harmonogram kursów zawierający wykaz dni, w których mają się odbywać zajęcia, oraz czas trwania poszczególnych zajęć;
8) informację o bazie dydaktycznej umożliwiającej realizację kursów;
9) datę i podpis organizatora kursu.

6. Do wniosku dołącza się:
1) wykaz kadry prowadzącej zajęcia zawierający imię, nazwisko i rodzaj prowadzonych zajęć oraz kopie dokumentów potwierdzających posiadane przez nią przygotowanie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 92t;
2) programy kursów;
3) kopię dokumentu określającego status prawny organizatora kursów.

7. Wniosek składa się nie później niż na 30 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia kursów.

8. Odmowa wydania zgody następuje w drodze decyzji administracyjnej.

**Art. 92r.** 1. Kurs na kierownika wypoczynku i kurs na wychowawcę wypoczynku kończą się egzaminem sprawdzającym wiedzę i umiejętności uczestnika kursu.

2. Uczestnik kursu po zdaniu egzaminu sprawdzającego wiedzę i umiejętności otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu na kierownika wypoczynku albo wychowawcę wypoczynku wydane przez organizatora kursu.

3. Organizator kursu prowadzi ewidencję wydanych zaświadczeń, która zawiera:
1) numer ewidencyjny zaświadczenia;
2) rok wydania zaświadczenia;
3) imię, nazwisko i datę urodzenia uczestnika kursu;
4) rodzaj ukończonego kursu;
5) numer zgody kuratora oświaty na prowadzenie kursu.

4. Organizator kursu nie później niż w terminie 30 dni od upływu okresu, na jaki została wydana zgoda na prowadzenie kursów, przekazuje kuratorowi oświaty informację o liczbie wydanych zaświadczeń oraz liczbie osób, które nie zdały egzaminu sprawdzającego wiedzę i umiejętności uczestnika kursu.

**Art. 92s.** 1. Kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce prowadzenia kursu na kierownika wypoczynku lub wychowawcę wypoczynku sprawuje nadzór nad prowadzeniem kursu.

2. Kurator oświaty w ramach nadzoru może kontrolować prowadzenie kursu w miejscu jego organizacji, żądać dokumentacji kursu oraz występować do organizatora kursu o informacje związane z organizacją i przebiegiem kursu.

3. Kurator oświaty zawiadamia organizatora kursu o zamiarze przeprowadzenia kontroli nie później niż 7 dni przed dniem rozpoczęcia kontroli.

4. Kontrolę przeprowadzają osoba lub osoby wyznaczone przez kuratora oświaty, na podstawie okazanego imiennego upoważnienia wydanego przez kuratora oświaty i po okazaniu legitymacji służbowej.

5. Osoba przeprowadzająca kontrolę podlega wyłączeniu z udziału w kontroli, na wniosek lub z urzędu, jeżeli kontrola może dotyczyć jej praw lub obowiązków, praw lub obowiązków jej małżonka, osoby pozostającej z nią faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych lub powinowatych do drugiego stopnia lub osoby związanej z nią z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli. Powody wyłączenia trwają mimo ustania małżeństwa, wspólnego pożycia, przysposobienia, opieki lub kurateli.

6. Przed rozpoczęciem kontroli osoba przeprowadzająca kontrolę składa pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli.

7. Osoba przeprowadzająca kontrolę podlega wyłączeniu również w przypadku zaistnienia w toku kontroli okoliczności mogących wywołać uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności.

8. O wyłączeniu, o którym mowa w ust. 5 i 7, decyduje kurator oświaty.

9. Osobie przeprowadzającej kontrolę przysługuje prawo wstępu do pomieszczeń, w których prowadzony jest kurs, wglądu do dokumentacji dotyczącej kursu, sporządzania jej kopii oraz żądania udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień.

10. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności organizatora kursu lub osoby przez niego upoważnionej. Organizator kursu oraz osoby prowadzące zajęcia są obowiązane udzielać osobie przeprowadzającej kontrolę wszelkich potrzebnych informacji oraz zapewnić jej warunki sprawnego przeprowadzenia kontroli.

11. Osoba przeprowadzająca kontrolę sporządza protokół kontroli, który zawiera:

1) nazwę lub imię i nazwisko organizatora kursu oraz jego adres siedziby lub adres zamieszkania;
2) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby przeprowadzającej kontrolę;
3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;
4) miejsce kontroli;
5) zakres kontroli;
6) opis ustalonego stanu faktycznego;
7) zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości;
8) imiona, nazwiska i funkcje osób odpowiedzialnych za nieprawidłowości;
9) pouczenie o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli i o prawie do odmowy podpisania tego protokołu.

12. Protokół kontroli podpisuje osoba przeprowadzająca kontrolę i organizator kursu lub osoba przez niego upoważniona. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez organizatora kursu lub osobę przez niego upoważnioną osoba przeprowadzająca kontrolę umieszcza w protokole informację o tym fakcie.

13. Organizator kursu albo osoba przez niego upoważniona ma prawo zgłosić pisemne umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

14. Kurator oświaty, w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli, informuje na piśmie osobę, o której mowa w ust. 13, o uwzględnieniu w całości lub w części albo nieuwzględnieniu tych zastrzeżeń, wraz z uzasadnieniem.

15. W przypadku stwierdzenia, że zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są zasadne w całości lub w części osoba przeprowadzająca kontrolę zmienia lub uzupełnia protokół kontroli.

16. W przypadku nieuwzględnienia w całości zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli osoba przeprowadzająca kontrolę pozostawia protokół kontroli bez zmian.

17. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu kursu, w tym prowadzenia kursu niezgodnie z warunkami, o których mowa w art. 92q ust. 4, kurator oświaty nakazuje ich usunięcie w wyznaczonym terminie lub cofa wydaną zgodę.

18. Cofnięcie zgody następuje w drodze decyzji administracyjnej.

**Art. 92t.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

1) termin złożenia zgłoszenia wypoczynku, o którym mowa w art. 92d ust. 1, jego formę, dokumenty dołączane do zgłoszenia oraz wzór tego zgłoszenia, mając na uwadze potrzebę prawidłowego realizowania przez kuratora oświaty obowiązków związanych z umieszczeniem zgłoszenia wypoczynku w bazie wypoczynku;
2) termin przekazania karty wypoczynku, o której mowa w art. 92e ust. 2, oraz wzór tej karty, mając na uwadze potrzebę uzyskania pełnych informacji o organizowanym wypoczynku;
3) liczbę uczestników wypoczynku w grupie pozostających pod opieką jednego wychowawcy, mając na uwadze konieczność zapewnienia właściwej opieki i bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, w tym ze względu na ich wiek lub specjalne potrzeby edukacyjne;
4) obowiązki kierownika wypoczynku i wychowawcy wypoczynku, w tym obowiązek prowadzenia przez wychowawcę dziennika zajęć realizowanych podczas wypoczynku, oraz wzór tego dziennika, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia dzieciom i młodzieży bezpiecznego wypoczynku i właściwej opieki wychowawczej oraz prawidłowego dokumentowania przebiegu wypoczynku;
5) obowiązki kierownika wypoczynku i wychowawcy wypoczynku organizowanego przez szkołę i placówkę, o którym mowa w art. 92e ust. 1, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia dzieciom i młodzieży bezpiecznego wypoczynku i właściwej opieki wychowawczej oraz charakter i specyfikę tego wypoczynku;
6) program kursów na kierownika wypoczynku albo wychowawcę wypoczynku, w tym formę i wymiar zajęć, z uwzględnieniem w programach kursów treści z zakresu specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży;

7) wzór karty kwalifikacyjnej, o której mowa w art. 92k ust. 1, mając na uwadze potrzebę zebrania niezbędnych informacji o uczestniku wypoczynku oraz jego udziale w wypoczynku;
8) wzór zaświadczenia o ukończeniu kursu na kierownika wypoczynku albo wychowawcę wypoczynku, z uwzględnieniem szczegółowych danych dotyczących ukończonego kursu;
9) dokumenty potwierdzające posiadane przez kadrę przygotowanie, mając na uwadze zapewnienie realizacji programu kursu.

**Art. 93.** 1. Wykształcenie średnie oraz uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe potwierdzają w Rzeczypospolitej Polskiej:

1) świadectwa i inne dokumenty wydane przez szkołę lub instytucję edukacyjną działającą w systemie edukacji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w tych państwach;
2) dyplomy IB (International Baccalaureate) wydane przez organizację International Baccalaureate Organization w Genewie;
3) dyplomy EB (European Baccalaureate) wydane przez Szkoły Europejskie zgodnie z Konwencją o Statucie Szkół Europejskich, sporządzoną w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2005 r. poz. 10).

2. Świadectwa i inne dokumenty wydane za granicą przez szkoły lub instytucje edukacyjne uznawane przez państwo, na którego terytorium lub w którego systemie edukacji działają, uznaje się na zasadach przewidzianych w umowach międzynarodowych.

*[3. Jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, świadectwa i inne dokumenty wydane za granicą przez szkoły lub instytucje edukacyjne uznawane przez państwo, na którego terytorium lub w którego systemie edukacji działają, mogą być uznane w drodze decyzji administracyjnej za dokument potwierdzający w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenie podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe lub średnie, lub uprawnienie do kontynuacji nauki, w tym uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe, z uwzględnieniem zakresu uprawnień w państwie wydania świadectwa lub innego dokumentu.]*

**Nowe brzmienie ust. 3 w art. 93 wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**<3. Jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, świadectwa i inne dokumenty wydane za granicą przez szkoły lub instytucje edukacyjne uznawane przez państwo, na którego terytorium lub w którego systemie edukacji działają, mogą być uznane w drodze decyzji administracyjnej za dokument potwierdzający w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenie podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe, zasadnicze branżowe, średnie branżowe lub średnie, lub uprawnienie do kontynuacji nauki, w tym uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe, z uwzględnieniem zakresu uprawnień w państwie wydania świadectwa lub innego dokumentu.>**

4. Jeżeli dane świadectwo lub inny dokument, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 albo w ust. 3, uprawnia do ubiegania się o przyjęcie na określone kierunki studiów wyższych w państwie jego wydania, świadectwo to lub dokument potwierdza w Rzeczypospolitej Polskiej uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na te same lub podobne ze względu na program kształcenia kierunki studiów wyższych albo może być uznane za dokument potwierdzający w Rzeczypospolitej Polskiej uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na te same lub podobne ze względu na program kształcenia kierunki studiów wyższych.

**Art. 93a.** Jeżeli przedłożenie oryginału albo duplikatu świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, albo uwierzytelnienie tego świadectwa lub innego dokumentu napotyka trudne do usunięcia przeszkody dla osoby, która:

1) uzyskała status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub która posiada zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650, z późn. zm.[13)]), lub
2) została poszkodowana w wyniku konfliktów zbrojnych, klęsk żywiołowych lub innych kryzysów humanitarnych, spowodowanych przez naturę lub człowieka

*[– wykształcenie podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe oraz średnie uzyskane przez tę osobę za granicą lub posiadane przez tę osobę uprawnienia do kontynuacji nauki uzyskane za granicą, w tym uprawnienia do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe, może być potwierdzone w Rzeczypospolitej Polskiej w drodze decyzji administracyjnej.]*

13) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 463 i 1004, z 2015 r. poz. 1274, 1607 i 1767 oraz z 2016 r. poz. 65, 753 i 904.

**<– wykształcenie uzyskane przez tę osobę za granicą lub posiadane przez tę osobę uprawnienia do kontynuacji nauki uzyskane za granicą, w tym uprawnienia do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe, może być potwierdzone w Rzeczypospolitej Polskiej w drodze decyzji administracyjnej jako wykształcenie podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe, zasadnicze branżowe, średnie branżowe oraz średnie lub uprawnienia do kontynuacji nauki w Rzeczypospolitej Polskiej.>**

**Nowe brzmienie części wspólnej w art. 93a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 93b.** 1. W sprawach o uznanie świadectwa lub innego dokumentu, o których mowa w art. 93 ust. 3, albo o potwierdzenie wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o których mowa w art. 93a, właściwy jest kurator oświaty ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się, zwanej dalej „wnioskodawcą", a w przypadku braku miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – kurator oświaty właściwy ze względu na siedzibę instytucji, w której wnioskodawca zamierza złożyć świadectwo lub inny dokument wydany za granicą.

2. Jeżeli stroną postępowania jest wnioskodawca, o którym mowa w art. 93a pkt 1, decyzję administracyjną wydaje kurator oświaty właściwy dla województwa mazowieckiego.

**Art. 93c.** 1. W postępowaniu w sprawie uznania świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, oraz w postępowaniu w sprawie potwierdzenia wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o którym mowa w art. 93a, kurator oświaty dokonuje porównania przebiegu kształcenia za granicą z kształceniem w Rzeczypospolitej Polskiej prowadzonym w szkołach publicznych, uwzględniając treści kształcenia, standardy wymagań i oceniania, zakładane efekty uczenia się lub planowy czas nauki oraz uprawnienie do kontynuacji nauki na określonym poziomie odpowiednio w państwie wydania świadectwa lub innego dokumentu albo w państwie uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki. Przepis art. 93 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku wątpliwości dotyczących:

1) przebiegu kształcenia w systemie edukacji państwa wydania świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, albo uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o których mowa w art. 93a,

2) statusu szkoły lub instytucji edukacyjnej działającej w państwie wydania świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, albo uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o których mowa w art. 93a

– kurator oświaty może zwrócić się o informację w szczególności do jednostki organizacyjnej pełniącej w Rzeczypospolitej Polskiej funkcję Krajowego Ośrodka Informacji Sieci ENIC, o której mowa w Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim, sporządzonej w Lizbonie dnia 11 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2004 r. poz. 2339), placówki konsularnej w Rzeczypospolitej Polskiej odpowiednio państwa wydania świadectwa lub innego dokumentu albo państwa uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, lub placówki konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej, której kompetencje terytorialne dotyczą odpowiednio państwa wydania świadectwa lub innego dokumentu albo państwa uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki.

**Art. 93d.** 1. W postępowaniu w sprawie uznania świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, jeżeli świadectwo lub inny dokument nie daje podstaw do uznania, kurator oświaty może przeprowadzić z wnioskodawcą rozmowę sprawdzającą poziom jego wykształcenia, zwaną dalej „rozmową sprawdzającą”.

2. W postępowaniu w sprawie potwierdzenia wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o którym mowa w art. 93a, kurator oświaty przeprowadza z wnioskodawcą rozmowę sprawdzającą, chyba że na podstawie przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentów w sposób bezpośredni lub pośredni jest możliwe ustalenie faktu uzyskania za granicą poziomu wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki.

**Art. 93e.** Kurator oświaty określa zakres rozmowy sprawdzającej, uwzględniając zakres wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego, oraz uwzględniając specyfikę kształcenia w systemie edukacji państwa wydania świadectwa lub innego dokumentu, o którym

mowa w art. 93 ust. 3, albo uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o których mowa w art. 93a.

**Art. 93f.** 1. Rozmowę sprawdzającą przeprowadza komisja powołana przez kuratora oświaty.

2. Jeżeli przemawia za tym ważny interes wnioskodawcy, o którym mowa w art. 93a pkt 1, kurator oświaty właściwy dla województwa mazowieckiego może powołać komisję przy kuratorze oświaty właściwym ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

3. W skład komisji wchodzą:

1) kurator oświaty lub wskazany przez niego pracownik kuratorium oświaty – jako przewodniczący;
2) nauczyciele uczący przedmiotów objętych rozmową sprawdzającą na poziomie kształcenia prowadzącym do uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o którego odpowiednio uznanie albo potwierdzenie ubiega się wnioskodawca – jako członkowie komisji.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, kurator oświaty może powołać członków komisji spośród kandydatów przedstawionych przez kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy, o którym mowa w art. 93a pkt 1.

5. Członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie za pracę w komisji.

**Art. 93g.** 1. Przeprowadzenie rozmowy sprawdzającej podlega opłacie. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.

2. Wysokość opłaty stanowi sumę kosztów wynagrodzenia członków komisji i tłumacza.

3. Kurator oświaty zwalnia z opłaty:

1) wnioskodawcę, o którym mowa w art. 93a pkt 1;
2) wnioskodawcę, który pobiera zasiłek, o którym mowa w art. 37 lub art. 38 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, lub pobierał taki zasiłek w okresie ostatnich 2 lat poprzedzających złożenie wniosku odpowiednio o uznanie świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, albo potwierdzenie wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o którym mowa w art. 93a.

4. Kurator oświaty może rozłożyć obowiązek uiszczenia opłaty na raty, jeżeli przemawia za tym ważny interes wnioskodawcy.

5. Jeżeli rozmowa sprawdzająca nie odbyła się z przyczyn losowych lub zdrowotnych dotyczących wnioskodawcy, wniesiona opłata lub jej część może podlegać zwrotowi.

**Art. 93h.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

1) rodzaje dokumentów, które przedkłada się wraz z wnioskiem o uznanie świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, oraz wymagania dotyczące formy przedkładanych dokumentów,
2) rodzaje dokumentów, które przedkłada się wraz z wnioskiem o potwierdzenie wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o którym mowa w art. 93a, z których bezpośrednio lub pośrednio wynika posiadanie przez wnioskodawcę wykształcenia uzyskanego za granicą lub nabycie uprawnień do kontynuacji nauki za granicą,
3) sposób uwierzytelnienia świadectw lub innych dokumentów, o których mowa w art. 93 ust. 3,
4) warunki, jakie muszą spełniać tłumaczenia świadectw lub innych dokumentów, o których mowa w art. 93 ust. 3, oraz dokumentów, o których mowa w pkt 2,
5) warunki i tryb przeprowadzania rozmowy sprawdzającej, w tym skład komisji, o której mowa w art. 93f ust. 1, oraz warunki ustalania wyniku rozmowy sprawdzającej, a także zakres przedmiotów, które mogą być objęte rozmową sprawdzającą,
6) wysokość wynagrodzenia członków komisji, o którym mowa w art. 93f ust. 5, nie wyższą niż 10% minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego, posiadającego tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym, określonego na podstawie art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela,
7) tryb wnoszenia opłaty, o której mowa w art. 93g ust. 1,
8) wysokość opłaty, która może podlegać zwrotowi w przypadkach, o których mowa w art. 93g ust. 5, oraz tryb zwrotu opłaty,
9) przypadki, w których opłata, o której mowa w art. 93g ust. 1, nie podlega zwrotowi

– biorąc pod uwagę zasady przejrzystości i spójności procedur oraz stosowania obiektywnych kryteriów podczas rozpatrywania wniosków o uznanie świadectw lub innych dokumentów, wynikające z Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim, sporządzonej w Lizbonie dnia 11 kwietnia 1997 r.

**Przepis uchylający art. 94–94aa wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

*[**Art. 94.** 1. Kształcenie uczniów oraz doskonalenie nauczycieli może odbywać się za granicą, na podstawie umów międzynarodowych, porozumień o współpracy bezpośredniej zawieranych przez szkoły, organy prowadzące szkoły, jednostki samorządu terytorialnego, organy administracji rządowej i placówki doskonalenia, programów edukacyjnych Unii Europejskiej lub na zaproszenie podmiotów zagranicznych.*

*1a. Okres doskonalenia za granicą jest zaliczany do okresu zatrudnienia nauczyciela w kraju, od którego zależą uprawnienia pracownicze, na warunkach określonych w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2.*

*2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych, określi, w drodze rozporządzenia, warunki kierowania za granicę uczniów w celu kształcenia oraz nauczycieli w celu doskonalenia, uwzględniając w szczególności:*

1) *możliwość przyznania stypendium i innych świadczeń;*
2) *okres, na jaki przyznaje się stypendium, oraz szczegółowe warunki wypłacania stypendium i innych świadczeń;*
3) *minimalną wysokość stypendium, kierując się wysokością wynagrodzenia zasadniczego i dodatku zagranicznego, określoną w przepisach w sprawie wynagrodzenia i dodatków przysługujących członkom służby zagranicznej;*
4) *możliwość udzielania nauczycielom pozostającym w zatrudnieniu urlopu szkoleniowego lub bezpłatnego oraz okres, na jaki udziela się tych urlopów, a także zasady obliczania wysokości wynagrodzenia za okres urlopu szkoleniowego;*
5) *możliwość przyznania świadczeń na rzecz rodzin osób, o których mowa w pkt 4;*
6) *organy uprawnione do przyznawania stypendiów i świadczeń oraz udzielania urlopów;*
7) *warunki zaliczania okresu doskonalenia za granicą do okresu zatrudnienia w kraju;*

*8) warunki odwoływania uczniów i nauczycieli skierowanych za granicę oraz warunki zwrotu wypłaconych im stypendiów i świadczeń.*

***Art. 94a.*** *1. Osoby niebędące obywatelami polskimi korzystają z nauki i opieki w publicznych przedszkolach lub publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, a także w niepublicznych przedszkolach, o których mowa w art. 90 ust. 1b, i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 90 ust. 1c, a podlegające obowiązkowi szkolnemu korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach podstawowych, gimnazjach, publicznych szkołach artystycznych oraz w placówkach, w tym placówkach artystycznych, na warunkach dotyczących obywateli polskich.*

*1a. Osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi nauki, korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach ponadgimnazjalnych na warunkach dotyczących obywateli polskich do ukończenia 18 lat lub ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.*

*2. Na warunkach dotyczących obywateli polskich z nauki w publicznych szkołach dla dorosłych, publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych, publicznych placówkach i publicznych kolegiach pracowników służb społecznych oraz z kształcenia ustawicznego w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych korzystają:*

*1) obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, a także członkowie ich rodzin posiadający prawo pobytu lub prawo stałego pobytu;*

*2) osoby pochodzenia polskiego w rozumieniu przepisów o repatriacji;*

*3) osoby, którym udzielono zezwolenia na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;*

*4) osoby posiadające ważną Kartę Polaka;*

*5) osoby, dla których uprawnienie takie wynika z umów międzynarodowych;*

*6) osoby, którym nadano status uchodźcy oraz członkowie ich rodzin;*

*7) osoby posiadające zgodę na pobyt tolerowany;*

*7a) osoby, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych, oraz członkowie ich rodzin;*

*8) osoby, którym udzielono ochrony uzupełniającej oraz członkowie ich rodzin;*

*9) osoby korzystające z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;*

*10) osoby, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej;*

*11) osoby, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt czasowy w związku z okolicznością, o której mowa w art. 127, art. 159 ust. 1, art. 176 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;*

*12) członkowie rodzin osób ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej;*

*13) osoby, które posiadają kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy", wizę Schengen lub wizę krajową wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.*

*2a. Za członków rodzin osób, o których mowa w ust. 2:*

*1) pkt 1 – uważa się osoby, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1525, z 2015 r. poz. 1274 oraz z 2016 r. poz. 904);*

*2) pkt 6, 7a, 8 i 12 – uważa się małżonka oraz małoletnie dzieci tych osób niepozostające w związku małżeńskim i będące na ich utrzymaniu, a w przypadku małoletnich osób, o których mowa w pkt 6 i 8, także ich wstępnego w linii prostej lub osobę pełnoletnią odpowiedzialną za małoletniego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej.*

*3. Osoby niebędące obywatelami polskimi, niewymienione w ust. 2, mogą korzystać z nauki w publicznych szkołach dla dorosłych, publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych, publicznych placówkach i publicznych kolegiach pracowników służb społecznych oraz z kształcenia ustawicznego w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych:*

*1) jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;*

*2) jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, przez dyrektora szkoły lub placówki;*

*3) na warunkach odpłatności.*

*3a. Wysokość odpłatności za korzystanie z nauki w publicznych szkołach, placówkach i kolegiach pracowników służb społecznych oraz za kształcenie ustawiczne w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o której mowa w ust. 3 pkt 3, oraz sposób wnoszenia opłat ustala organ prowadzący, uwzględniając przewidywane koszty kształcenia lub koszty udzielanych świadczeń oraz możliwość całkowitego lub częściowego zwolnienia z tej odpłatności.*

*4. Osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego. Dodatkową naukę języka polskiego dla tych osób organizuje organ prowadzący szkołę.*

*4a. Osoby, o których mowa w ust. 4, mają prawo do pomocy udzielanej przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia, zatrudnioną w charakterze pomocy nauczyciela przez dyrektora szkoły. Pomocy tej udziela się nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.*

*4b. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 4, przysługuje także osobom będącym obywatelami polskimi, podlegającym obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki; osoby te korzystają z uprawnienia, o którym mowa w ust. 4, nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.*

*4c. Osoby, o których mowa w ust. 4 i 4b, mogą korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący szkołę, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy.*

*5. Dla osób niebędących obywatelami polskimi, podlegających obowiązkowi szkolnemu, placówka dyplomatyczna lub konsularna kraju ich pochodzenia działająca w Polsce albo stowarzyszenie kulturalno-oświatowe danej narodowości mogą organizować w szkole, w porozumieniu z dyrektorem szkoły i za zgodą organu prowadzącego, naukę języka i kultury kraju pochodzenia. Szkoła udostępnia nieodpłatnie pomieszczenia i pomoce dydaktyczne.*

*6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:*

*1) warunki i tryb przyjmowania do publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół, w tym szkół artystycznych, placówek oraz na kształcenie ustawiczne w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych osób niebędących obywatelami polskimi oraz obywateli polskich, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, a także rodzaje dokumentów potwierdzających poziom wykształcenia i stan zdrowia tych osób oraz sposób kwalifikowania do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr, uwzględniając brak znajomości języka polskiego przez kandydata lub brak możliwości przedłożenia przez kandydata dokumentów stwierdzających ukończenie za granicą szkoły lub kolejnego etapu edukacji;*

*2) sposób dostosowania procesu kształcenia do potrzeb edukacyjnych osób, o których mowa w ust. 4 i 4b, oraz sposób organizacji dodatkowej nauki języka polskiego i dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania, o których mowa w ust. 4, 4b i 4c, z uwzględnieniem formy organizacyjnej wspomagającej efektywność kształcenia, a także sposób organizacji nauki języka i kultury kraju pochodzenia, o której mowa w ust. 5, z uwzględnieniem wymiaru godzin zajęć i minimalnej liczby osób, dla których organizuje się naukę języka i kultury kraju pochodzenia;*

*3) wysokość stypendium dla osób, o których mowa w ust. 3 pkt 1, oraz przypadki, w których stypendium może być obniżone lub zawieszone, biorąc pod uwagę wysokość stypendium Prezesa Rady Ministrów, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 90k.*

***Art. 94aa.*** *1. W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi, jeżeli przyjęcie osób, o których mowa w art. 94a ust. 4 i 4b, podlegających obowiązkowi szkolnemu wymaga przeprowadzenia zmian organizacyjnych pracy szkoły, w której obwodzie te osoby mieszkają, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej szkołę podstawową lub gimnazjum może wskazać jako miejsce realizacji obowiązku szkolnego:*

*1) inną publiczną szkołę podstawową albo publiczne gimnazjum, prowadzone przez tę jednostkę samorządu terytorialnego;*

*2) publiczną szkołę podstawową albo publiczne gimnazjum, prowadzone przez inną jednostkę samorządu terytorialnego, po zawarciu porozumienia z tą jednostką samorządu terytorialnego.*

*2. W przypadku braku możliwości wskazania jako miejsca realizacji obowiązku szkolnego szkół, o których mowa w ust. 1, na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej szkołę podstawową lub gimnazjum, w których obwodzie mieszkają osoby, o których mowa w art. 94a ust. 4 i 4b, kurator oświaty wskazuje odpowiednio szkołę podstawową albo gimnazjum, w których te osoby będą realizować obowiązek szkolny.*

*3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, przepisów art. 20a ust. 2 i 5 nie stosuje się, a przepis art. 17 ust. 3 stosuje się odpowiednio.]*

**Art. 94b.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zlecić Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, będącej fundacją Skarbu Państwa, realizację zadań w zakresie oświaty i wychowania w ramach programów Unii Europejskiej dotyczących kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. Na realizację tych zadań Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji otrzymuje dotację celową z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

*[**Art. 94c.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wspierać działania z zakresu międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży, w tym poprzez ich dofinansowanie, z uwzględnieniem rocznych i wieloletnich planów współpracy zagranicznej ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.]*

**Przepis uchylający art. 94c i art. 95a wejdzie w życie z dn. 1.09.2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).**

**Art. 95.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, zasady i warunki zatrudniania w szkołach i placówkach publicznych nauczycieli niebędących obywatelami polskimi.

*[**Art. 95a.** Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny obowiązujące w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, z uwzględnieniem w szczególności warunków pracy i nauki w czasie pobytu w szkole, w tym w warsztatach, laboratoriach i pracowniach szkolnych oraz w czasie zajęć z wychowania fizycznego, w czasie zawodów sportowych i wycieczek turystycznych, oraz postępowanie w sprawach wypadków uczniów.]*

**Art. 96.** (uchylony)

Rozdział 9a

## Przepisy karne

**Art. 96a.** 1. Kto organizuje wypoczynek pomimo braku umieszczenia jego zgłoszenia w bazie wypoczynku, o której mowa w art. 92h ust. 1, podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto nie dopełnia obowiązku informowania kuratora oświaty o zmianach okoliczności objętych zgłoszeniem wypoczynku, o których mowa w art. 92d ust. 3 pkt 2 lit. b i c oraz pkt 5.

3. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1713).

Rozdział 10

## Zmiany w przepisach obowiązujących

**Art. 97–103.** (pominięte)

Rozdział 11

## Przepisy przejściowe i końcowe

**Art. 104.** 1. Prowadzenie szkół podstawowych, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych (w tym szkół przy zakładach karnych oraz zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich) i artystycznych, przechodzi do obowiązkowych zadań własnych gmin z dniem 1 stycznia 1994 r., z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Gmina może ustalić inny termin przejęcia szkół niż określony w ust. 1, nie później jednak niż 1 stycznia 1996 r. O nieprzejęciu prowadzenia szkół podstawowych z dniem 1 stycznia 1994 r. gmina zawiadamia właściwego kuratora oświaty do dnia 30 grudnia 1993 r.

3. (uchylony)

4. Prowadzenie szkół ponadpodstawowych, szkół artystycznych I stopnia oraz placówek może być przekazane gminie, na jej wniosek, jako zadanie własne, za zgodą organu prowadzącego szkołę oraz po zawiadomieniu właściwego kuratora oświaty co najmniej na 6 miesięcy przed terminem przejęcia.

5. Składniki majątkowe szkół przekazanych w trybie określonym w ust. 2 i 4 wchodzą w skład mienia komunalnego z dniem przekazania.

6. Do dnia 31 grudnia 1995 r. niepubliczne szkoły podstawowe otrzymują dotacje z budżetu państwa na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 90 *ust. 5*.

7. Do czasu przejęcia przez gminy szkół podstawowych, określonych w ust. 1, w skład komisji przeprowadzającej konkurs na dyrektora szkoły podstawowej wchodzi dwóch przedstawicieli właściwej gminy, jeżeli konkurs na dyrektora szkoły przeprowadza inny niż gmina organ prowadzący szkołę.

**Art. 105.** Zadanie własne gmin w zakresie prowadzenia przedszkoli, o którym mowa w art. 5 ust. 5, staje się zadaniem obowiązkowym z dniem 1 stycznia 1992 r.

**Art. 106.** Działające w dniu wejścia w życie ustawy szkoły państwowe lub prowadzone przez gminy stają się szkołami publicznymi w rozumieniu ustawy.

**Art. 107.** 1. Domy małego dziecka działające w dniu wejścia w życie ustawy z dniem 1 stycznia 1993 r. przekształca się w placówki opiekuńczo-wychowawcze określone w ustawie, prowadzone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i podporządkowane mu organy.

2. Rada Ministrów określi szczegółowo zasady i tryb przekształcania domów małego dziecka w placówki opiekuńczo-wychowawcze, o których mowa w ust. 1.

**Art. 108.** (pominięty)

**Art. 109.** 1. Osoby pełniące w dniu wejścia w życie ustawy funkcje kuratorów oświaty i wychowania stają się kuratorami oświaty, o których mowa w ustawie.

2. Pracownicy zatrudnieni w dniu wejścia w życie ustawy w kuratoriach oświaty i wychowania stają się pracownikami kuratoriów oświaty, o których mowa w ustawie.

**Art. 110.** (pominięty)

**Art. 111.** (pominięty)

**Art. 112.** (uchylony)

**Art. 113.** 1. (pominięty)

2. Dotychczasowe uprawnienia do prowadzenia szkół i innych placówek, wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy wymienionej

w art. 114 pkt 2, pozostają w mocy do czasu wydania przepisów przewidzianych w art. 29 niniejszej ustawy.

**Art. 114.** Tracą moc:

1) dekret z dnia 23 marca 1956 r. o obowiązku szkolnym (Dz. U. poz. 52, z 1961 r. poz. 160, z 1971 r. poz. 115 oraz z 1989 r. poz. 192);
2) ustawa z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. poz. 160, z późn. zm.[14)]).

**Art. 115.** Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia[15)], z tym że przepisy rozdziału 7 wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 1992 r.

[14)] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. poz. 115, z 1972 r. poz. 114, z 1975 r. poz. 234, z 1984 r. poz. 253, z 1989 r. poz. 155 i 192 oraz z 1990 r. poz. 197 i 198.

[15)] Ustawa została ogłoszona w dniu 25 października 1991 r.